

WE LEAD.
WE LEARN.

VUOSIKERTOMUS 2004

TALOUDELLISET TIEDOTTEET 2005

UPM-Kymmene Oyj julkaisee tilikaudella 2005 seuraavat taloudelliset tiedotteet suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi:

1.2.2005	tilinpäätöstiedote vuodelta 2004
26.4.2005	osavuosikatsaus tammi–maaliskuulta 2005
28.7.2005	osavuosikatsaus tammi–kesäkuulta 2005
1.11.2005	osavuosikatsaus tammi–syyskuulta 2005

Tiedotteet ovat luettavissa yhtiön Internet-sivuilla www.upm-kymmene.com. Julkaisuja voi myös tilata UPM:n pääkonttorista, PL 380, 00101 Helsinki, puhelimitse numerosta 0204 15 0020, faksilla numerosta 0204 15 110 tai yhtiön Internet-sivuilta.

PÖRSSIT

UPM:n osake on listattu Helsingin ja New Yorkin pörseissä. New Yorkin pörssissä kauppaa käydään ADR (American Depository Receipt) -todistuksilla. Yksi UPM:n ADR-todistus vastaa yhtä osaketta.

Helsingin Pörssi: Kaupankäyntitunnus UPM1V
New York Stock Exchange: Kaupankäyntitunnus UPM

YRITYSVASTUU

UPM julkaisee vuodelta 2004 erillisen yritysraportin.

UPM
Sijoittajasuhteet
Puh. 0204 15 0033
Faksi 0204 15 0303
Sähköposti ir@upm-kymmene.com

UPM
Viestintä
Puh. 0204 15 0617
Faksi 0204 15 0308
Sähköposti info@upm-kymmene.com

SISÄLTÖ

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

UPM-Kymmene Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 31.3.2005 klo 14.30 Helsingin Messukeskuksen kongressisiivessä, osoite Messuaukio 1, 00520 Helsinki. Tarkemmat ilmoittautumisohjeet ovat yhtiökokouskutsussa ja yhtiön Internet-sivuilla www.upm-kymmene.com.

OSINKO

Hallitus on päättänyt esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2004 maksetaan osinkoa 0,75 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 5.4.2005 merkitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään omistajaluetteloon. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 12.4.2005.

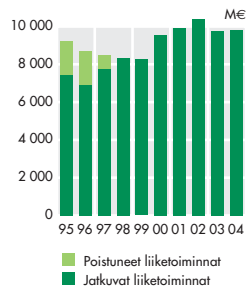
Avaintietoja 1995–2004	2
Vuosi 2004 lyhyesti	3
Toimitusjohtajan katsaus	4
UPM – yhtiön esittely	
Liiketoiminnot	6
Yhtiön vahvuudet	10
Tavoitteet	11
Herkkyyshanalyysi ja riskitekijät	12
Toimialakatsaukset	
Paperimarkkinat	14
Aikakauslehtipaperit	18
Sanomalehtipaperit	20
Hieno- ja erikoispaperit	22
Jalosteet	24
Puutuotteet	28
Muu toiminta	31
Resurssit ja tukitoiminnot	
Kuituhuolto	32
Puunhankinta	34
Energia	36
Investoinnit	38
Tutkimus ja kehitys	40
Ympäristö	42
Henkilöstö	44
Vuoden 2004 tapahtumia	47
Tilinpäätös 2004	
Hallituksen toimintakertomus	49
Voitonjakoehdotus	52
Konsernitiilinpäätös (IFRS)	
Tuloslaskelma	53
Tase	54
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	55
Rahavirtalaskelma	56
Liitetiedot	57
Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	
Tuloslaskelma	86
Rahoituslaskelma	86
Tase	87
Liitetiedot	88
Tilintarkastuskertomus	92
Tietoja osakkeista	93
Tunnuslukujen laskentakaavat	99
Osakekohtaiset tunnusluvut 1995–2004	100
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut 1995–2004	101
Kehitys vuosineljänneksittäin 2003–2004	102
Yhtiön hallinnointi	103
Hallitus	106
Johtajisto	108
Sanasto	110
Tuotantolaitokset ja myyntiverkosto	112
Perusorganisaatio	114
Yhteystietoja	115

AVAINTIETOJA 1995–2004

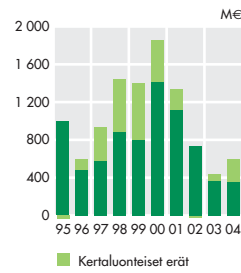
Vuosien 2002–2004 tiedot on raportoitu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan, sitä aikaisempien vuosien tiedot suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan. Lisätietoja IFRS:ään siirtymisen vaikutuksista taseeseen ja tuloslaskelmaan on annettu 24.3.2004 julkaistussa tiedotteessa. Tiedote on luettavissa UPM:n Internet-sivuilla www.upm-kymmene.com. Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivulla 99.

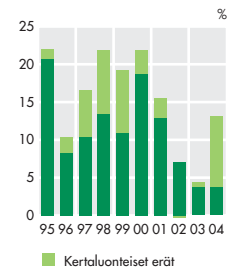
Liikevaihto

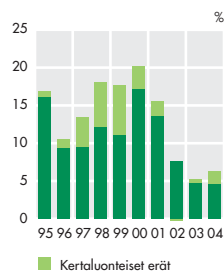
Voitto ennen veroja

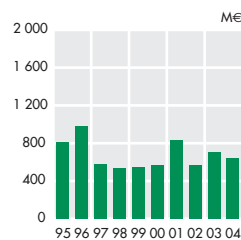
Oman pääoman tuotto

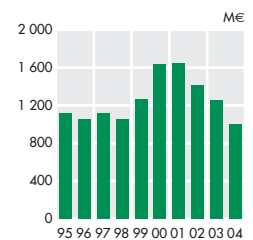
Sijoitetun pääoman tuotto

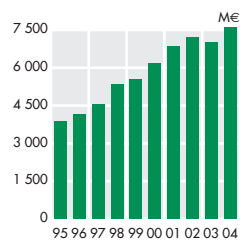
Investoinnit ilman yritysostoja

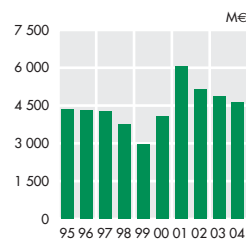
Liiketoiminnan kassavirta

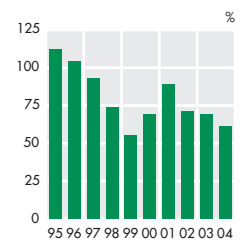
Oma pääoma

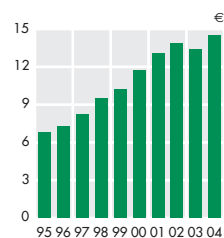
Korolliset nettovelat

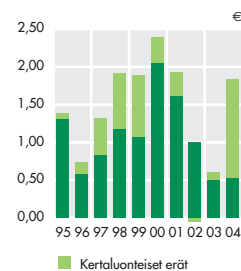
Velkaantumisaste

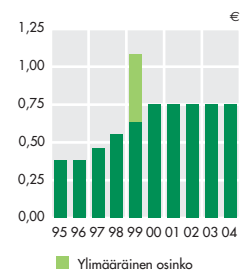
Oma pääoma/osake

Tulos/osake

Osinko/osake (2004: ehdotus)

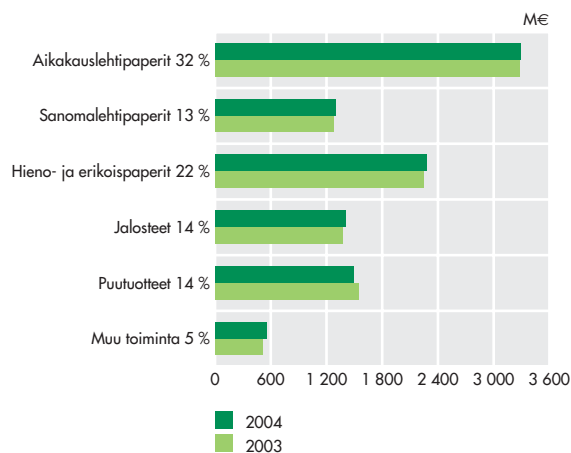
VUOSI 2004 LYHYESTI

Toimitusmäärien kasvu piti tuloksen edellisvuoden tasolla, vaikka myyntihinnat edelleen laskivat ja euro vahvistui. 200 miljoonan euron kustannussäästöohjelman tavoitteet saavutettiin etujassa.

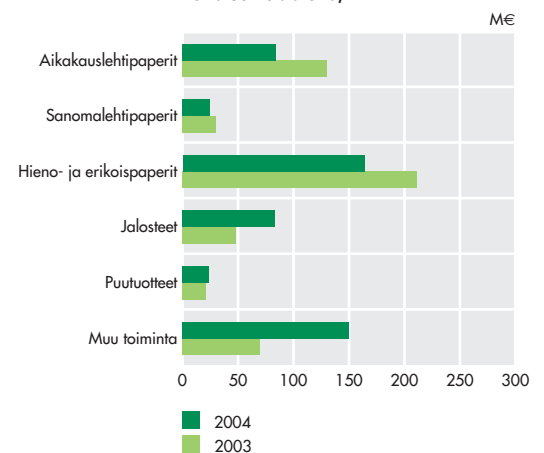

	2004	2003	2002
Liikevaihto, milj. euroa	9 820	9 787	10 417
Liikevoitto, milj. euroa	639	352	803
ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	434	413	905
Voitto ennen veroja, milj. euroa	600	438	710
Tulos/osake, euroa	1,83	0,61	0,96
ilman kertaluonteisia eriä, euroa	0,52	0,50	1,00
Liiketoiminnan kassavirta / osake, euroa	1,90	2,40	2,73
Oman pääoman tuotto (ROE), %	13,1	4,4	6,8
Osinko/osake (2004: hallituksen esitys)	0,75	0,75	0,75
Oma pääoma / osake kauden lopussa, euroa	14,46	13,36	13,85
Velkaantumisaste kauden lopussa, %	61	69	71
Investoinnit ja yritysostot, milj. euroa	686	720	620

Liikevaihto toimialoitain

Liikevoitto toimialoitain
(ilman liikearvon poistoa ja kertaluonteisia eriä)

TOIMITUS- JOHTAJAN KATSAUS

Hyvä lukija,

maailman paperimarkkinoiden tilanne parani huomattavasti vuoden 2004 aikana paperin vahvistuneen kysynnän ansiosta. Hintojen lasku pysähtyi. UPM:n tulos jäi kuitenkin kauas tavoitteesta. Tulosta heikensivät paperin alhaiset keskihinnat sekä kustannusten nousu. Myös vientivaluuttojen kurssikehitys vaikutti heikentävästi tulokseen. Kassavirta ja tase olivat vahvat. Oman pääoman tuotto ennen kertaluonteisia eriä oli 3,7 % (2003: 3,7 %). Osakekohtainen tulos kertaluonteiset erät mukaan lukien oli 1,83 (0,61) euroa. Hallitus esittää osingon säilyttämistä ennallaan.

Vuoden aikana UPM onnistui parantamaan kustannus- ja tuotantotehokkuuttaan ja pystyi siten lieventämään pitkään kestäneen taantuman vaikutuksia. Yhtiön eri toimipaidat ja henkilöstö sitoutuivat kustannustehokkuuden parantamiseen vahvasti ja vakavasti, mistä haluan kiittää kaikkia UPM:läisiä. Koska säästötoimet aloitettiin ajoissa, ne myös vaikuttivat olennaisesti yhtiön viime vuoden tulokseen. Käynnissä olevat säästöohjelmat jatkuvat edelleen, joten arvioimme kustannusten tänä vuonna nousevan maltillisesti. Vahva energia- ja kuituomavaraisuus auttaa tämän tavoitteen saavuttamisessa.

Paperin kysyntä kehittyi myönteisesti koko vuoden, ja markkinatilanne parani huomattavasti vuoden aikana. Mainonta painetussa mediassa lisääntyi selvästi, ja erityisesti suoramainonta lisäsi suosiotaan. Koska kysyntätilanne oli hyvä, onnistuimme alkuvuodesta 2005 korottamaan sanomalehti- ja aikakauslehtipaperien sopimushintoja kaikilla päämarkkinoilla. Sekä jaloste- että vanerimarkkinat kehittyivät hyvin, mutta sahatavarimarkkinoita vaivasi edelleen yltärinta.

Asiakastyytyväisyys kehittyi myönteisesti kaikilla toimialoilla. Pitkäjänteinen yhteistyö

asiakkaiden kanssa on tiivistänyt ja monipuolistanut useita asiakassuhteita. Asiakkuuksien kehittämisessä on jo kolmen vuoden ajan käytetty hyväksi säännöllisten asiakastyytyväisyysmittausten palautetta.

Tällä hetkellä UPM:n tärkein tavoite on nostaa kannattavuutensa hyväksyttävälle tasolle. Vuonna 2004 teimme monia kannattavuuteen ja tulevaisuuden kilpailukykyyn vaikuttavia sisäisiä toimenpiteitä. Paperiteollisuudessa toimintakonseptimme perustana ovat suuret ja tehokkaat tehdasyksiköt, teollisuuden vahvin konekanta ja asiakkaan tarpeiden ja odotusten mukaiset tuotteet ja toimintatavat.

Käynnistimme myös rakennemuutoksia ja investointeja, joiden tavoite on parantaa pitkän aikavälin toimintamahdollisuuksia. Joiltakin osin tulokset näkyvät jo alkaneena vuonna. Perusteellisimmat rakenteelliset muutokset toteutettiin Puutuotetoimialalla Suomessa ja Miramichin tehtaalla Kanadassa. Päätökset olivat raskaita, mutta välttämättömiä. Rakennemuutosten toteutuessa meillä on paremmat edellytykset kilpailukykyiseen toimintaan myös näissä yksiköissä.

UPM:n strategiaa on vuoden aikana terävöitetty. Yhtiön tavoitteena on kasvaa alan keskimääräistä kasvua nopeammin. Maantieteellisesti UPM:llä on tänään jalansija kaikilla tärkeillä markkinoilla, ja siten hyvät edellytykset kehittyä edelleen. Tehtaamme sijaitsevat joko lähellä asiakkaita tai raaka-ainelähteitä.

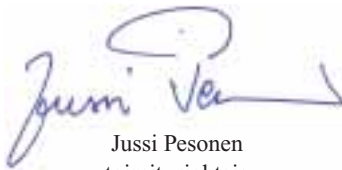
UPM kasvaa joko orgaanisesti tai yritysostojen kautta. Nopeasti kehittyvillä markkinoilla kasvumme on pääasiassa orgaanista. Changshun tehtaan kesällä valmistuva toinen paperikone on hyvä esimerkki investoinnista kasvumarkkinoille. Kehittyneillä, hitaamman kasvun markkinoilla kasvumme pääosin uudistamalla konekantaa tai mahdollisilla yritysostoilla.

Innovaatiot tarraliiketoiminnassa sekä investoinnit puutuotealan kehittämiseen avaavat myös kasvumahdollisuuksia.

UPM:ssä arvostetaan hyvää hallintotapaa, päätöksenteon selkeyttä ja hyvää yrityskansalaisuutta. Muun muassa yhtiön tapa ottaa vastuuta toimintansa ympäristövaikutuksista on saanut tunnustusta. Vastuullisella toiminnalla yhtiö uskoo saavuttavansa kilpailuetua niin, että sidosryhmät näkevät UPM:n kiinnostavana ja luotettavana yhteistyökumppanina, työnantajana ja sijoituskohteena.

Ensimmäisen toimitusjohtajavuoteni päättyessä UPM on kilpailukykyinen ja hyvissä asemissa tulevaisuuden kasvua ajatellen. Meillä on selkeä strategia, integroitu johtamismalli, hyvää tietotaitoa ja taitavia ihmisiä. UPM:llä on myös resursseja, ja halu kasvaa.

Kuluvan vuoden näkymät ovat myönteiset. Paperin toimitusten arvioidaan kasvavan edelleen tänä vuonna. Vuoden alussa toteutetut hinnankorotukset luovat pohjan paremmalle kannattavuudelle vuonna 2005.

Jussi Pesonen
toimitusjohtaja

UPM – VAHVA JA KEHITTYVÄ METSÄYHTIÖ

UPM on maailman johtavia paino-
paperinvalmistajia. Aikakauslehti-
paperimarkkinoilla yhtiö on selkeästi
markkinajohtaja. UPM:n liikevaihto
oli vuonna 2004 9,8 miljardia
euroa. Yhtiön tavoite on olla alansa
paras ja kiinnostavin yritys.

UPM:n liiketoiminnot

Sijoitettu pääoma ja
henkilöstö 31.12.

2004

Osuus
kon-
sernista

Aikakauslehtipaperit

Liikevaihto, M€	3 285	32 %
Sijoitettu pääoma, M€	4 485	33 %
Henkilöstö	8 825	26 %

Sanomalehtipaperit

Liikevaihto, M€	1 295	13 %
Sijoitettu pääoma, M€	1 905	14 %
Henkilöstö	3 451	10 %

Hieno- ja erikoispaperit

Liikevaihto, M€	2 275	22 %
Sijoitettu pääoma, M€	2 674	20 %
Henkilöstö	6 831	20 %

Jalosteet

Liikevaihto, M€	1 409	14 %
Sijoitettu pääoma, M€	621	4 %
Henkilöstö	4 594	14 %

Puutuotteet

Liikevaihto, M€	1 486	14 %
Sijoitettu pääoma, M€	647	5 %
Henkilöstö	6 851	21 %

Muu toiminta

Liikevaihto, M€	552	5 %
Sijoitettu pääoma, M€	3 351	24 %
Henkilöstö	2 881	9 %

MAAILMANLAAJUINEN TOIMINTA

UPM pyrkii luomaan inhimillistä ja taloudellista hyvinvointia innovatiivisten paperi-, jalostusmateriaali- ja puutuoteratkaisujen avulla. UPM:llä on tuotantolaitoksia 16 maassa, ja konsernin tuotteita myydään maailman kaikilla markkinoilla. Tärkeimpien markkinoiden – EU-maiden ja Pohjois-Amerikan – osuus liikevaihdosta on 85 %.

Tärkeimmillä markkinoilla yhtiö myy tuotteensa oman myyntiorganisaationsa kautta.

PAPERIT

UPM:n paperitehtaat sijaitsevat Suomessa, Saksassa, Isonsa-Britanniassa, Ranskassa, Itävallassa, Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Kiinassa. Paperintuotannon kokonaiskapasiteetti on 12,5 miljoonaa tonnia vuodessa.

UPM:n paperivalikoima on kattava. Tuotteita ja palveluja kehitetään jatkuvasti yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Paperien raaka-ainepohja on monipuolinen, ja noin neljäsosa tuotannosta perustuu kierrätyskuituun.

AIKAKAUSLEHTIPAPERIA käytetään aikakauslehtiin, sanomalehtien liitteisiin, mainospainotuotteisiin ja myyntiluetteluihin. UPM valmistaa sekä päällystettyjä että päällystämättömiä aikakauslehtipapereita. Valtaosa aikakauslehtipapereista toimitetaan Eurooppaan. Toiseksi merkittävin markkina on Yhdysvallat. UPM on 5,7 miljoonan tonnin vuosikapasiteetillaan johtava aikakauslehtipaperien valmistaja maailmassa. Yhtiö hallitsee runsasta viidesosaa maailman aikakauslehtipaperimarkkinoista.

SANOMALEHTIPAPERIEITA käytetään sanomalehtien lisäksi myös puhelin- ja postimyyntiluetteloissa. Pääosa UPM:n sanomalehtipaperituotannosta myydään Euroopassa, jossa yhtiöllä on vajaan viidenneksen markkinaosuus.

HIENOPAPERIEITA UPM toimittaa pääasiassa paperitukkureille, toimistotarviketuokkukaupoille sekä painotaloille ja paperinjalostajille. Päällystämätöntä hienopaperia käytetään mm. kopio- ja tulostuspaperina, päällystettyä hienopaperia taas suoramainonnassa

UPM:n päätuotteiden asema markkinoilla

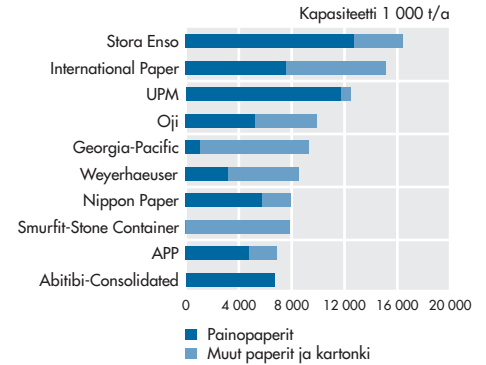
Paperit	Koneita kpl	Kapasiteetti (1000 t/a)	Asema Euroopassa	Asema maailmassa
Aikakauslehtipaperit				
LWC	15	3 820		
SC	8	1 840		
Aikakauslehtipaperit yhteensä	23	5 660	1	1
Sanomalehtipaperit	12	2 800	2	5
Hienopaperit ¹⁾				
päällystämätön	10	1 650		
päällystetty		1 610		
Hienopaperit yhteensä	10	3 260	3	7
Painopaperit yhteensä		11 720		
Tarrapaperit	3	385	1	1
Pakkauspaperit	5	415	3	–
Erikoispaperit yhteensä	8	800	–	–
Yhteensä	53	12 520	2	3

¹⁾ Sisältää Changshun 2. paperikoneen 450 000 t/a, käynnistys kesällä 2005.

Jalosteet	Asema Euroopassa	Asema maailmassa
Tarralaminaatit	2	2
Silikonoidut paperit	1	1
Teollisuuskäareet	1	–

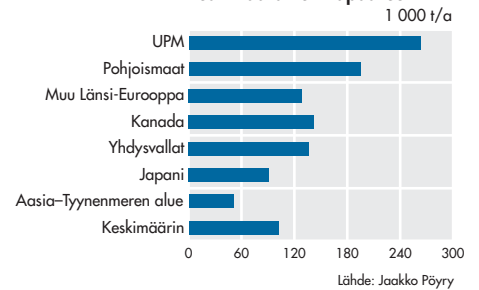
Puutuotteet	Kapasiteetti (1000 m ³ /a)	Asema Euroopassa
Vaneri	1 100	1
Sahatavara	2 250	3

Suurimmat paperinvalmistajat maailmassa

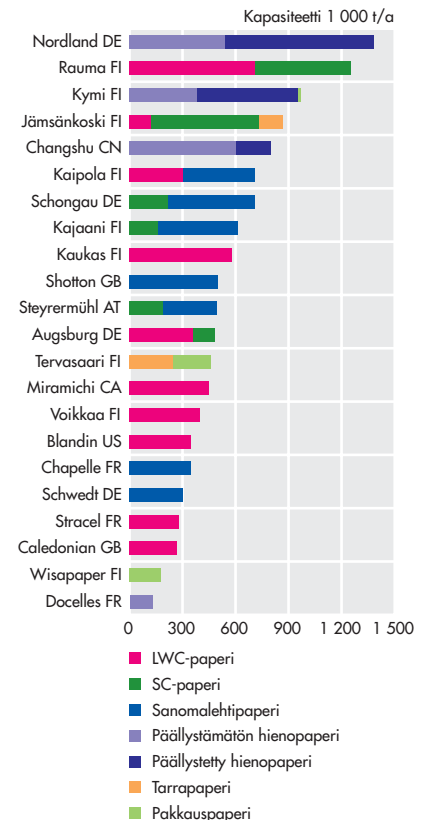
Lähde: Jaakko Pöyry, UPM

Painopaperikoneiden keskimääräinen kapasiteetti

Lähde: Jaakko Pöyry

UPM:n tuotantokapasiteetit tehtaittain tammikuussa 2005 ¹⁾

ja erikoisaikakauslehdissä sekä vaativissa painotuotteissa.

UPM:n hienopaperin päämarkkina-alueet ovat Eurooppa ja Aasia. Aasiassa painopisteinä ovat Kiinan kasvavat markkinat. UPM:llä on hyvä asema sekä Euroopan että koko maailman hienopaperimarkkinoilla.

UPM:n valmistamia ERIKOISPAPEREITA ovat tarran pinta- ja taustapaperit sekä valkoiset ja ruskeat säkki- ja voimapaperit. UPM on maailman suurin tarrapaperien tuottaja. Pakkauspaperien toimittajana yhtiö on Euroopan suurimpia.

JALOSTEET

UPM:n Jalostustoimialaan kuuluu kaksi liiketoimintaa- aluetta: Tarralaminaatit (Raflatac ja UPM Rafsec) ja Erikoispäällysteet (Loparex ja Walki Wisa). Kaikki jalostusyksiköt ovat markkinajohtajia omilla tuotealueillaan.

RAFLATAC on Euroopan johtava tarralaminaattien toimittaja. Tarralaminaattien käyttö-alueita ovat tuote- ja informaatioetiketit. Yhtiöllä on tuotantoa neljän Euroopan maan lisäksi Yhdysvalloissa, Australiassa, Malesiassa, Kiinassa ja Etelä-Afrikassa.

mistaa yhdistelmämaterialle pakkausteollisuudelle sekä teknisiin tarkoituksiin. Tuotantolaitoksia on Suomessa, Saksassa, Isossa-Britanniassa ja Kiinassa.

Jalostustoimialan yksiköiden päämarkkina-alueet ovat Eurooppa ja Yhdysvallat.

PUUTUOTTEET

UPM on Euroopan suurin VANERINTUOTTAJA ja korkealaatuisten vanerien valmistajana johtavia yrityksiä maailmassa. SAHATUOTTEIDEN valmistajana yhtiö on Euroopan kolmanneksi suurin.

Yhtiön vanerintuotannon vahvoja alueita ovat perusvanerilaatujen ohella pitkälle jalostetut erikoisvanerit ja viulut. Tärkeimmät asiakassegmentit ovat rakennus- ja kuljetusvälineiteollisuus.

Toimialaan kuuluu myös puupohjaisten rakennustarvikkeiden jakeluketju Puukeskus Suomessa.

Vanerin ja sahatavaran päämarkkinat ovat Euroopassa.

MERKITTÄVÄT RESURSSIT

UPM omistaa yli miljoona hehtaaria

UPM Rafsec on maailman johtavia radioaajuustekniikkaan perustuvien RFID-etiäntunnistimien kehittäjiä ja valmistajia. Tunnistimia käytetään muun muassa tuotetunnistuksessa ja varastonhallinnassa. Yksikön tuotanto on keskitetty Suomeen.

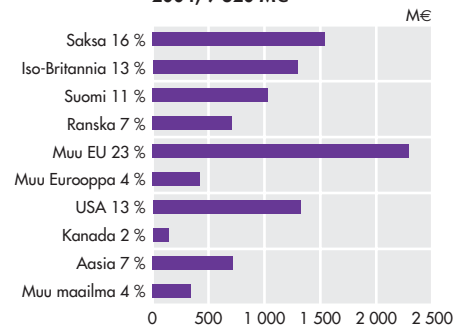
LOPAREX valmistaa silikonoituja irroke-materiaaleja hygieniatuotteisiin, tarroihin ja teollisuuskäyttöön. Loparex on maailman suurin silikonoitujen paperien tuottaja. Tuotannollista toimintaa on Suomessa, Isossa-Britanniassa, Alankomaissa, Yhdysvalloissa ja Kiinassa.

WALKI WISA tuottaa kääremateriaaleja mm. paperi-, puu- ja terästeollisuudelle. Teollisuuskääreiden valmistajana yhtiö on Euroopan markkinajohtaja. Lisäksi se val-

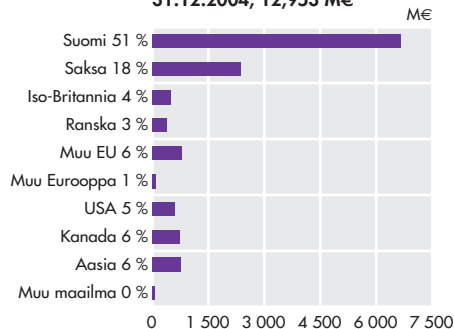
METSÄÄ, josta Suomessa noin 920 000 hehtaaria. Yhtiö on maan suurin yksityinen metsänomistaja. Metsäomistuksia on lisäksi Yhdysvalloissa ja Kanadassa sekä yhteisyrityksen kautta Uruguayssa. Kanadassa yhtiöllä on lisäksi käyttöoikeus 942 000 metsähehtaariin. Koko konsernin vuosittain käyttämästä puusta keskimäärin kymmenesosa tulee konsernin omista metsistä ja hakkuo-oikeusmetsistä.

UPM:n omat ja osakkuusyrittöksen SELLUTEHTAAT tuottavat noin 90 % yhtiön paperitehtaiden sellun tarpeesta. Painopaperien valmistuksessa UPM on maailman johtava keräyspaperin käyttäjä. Kierrätyskuidun saanti perustuu suurelta osin pitkäaikaisiin keräyspaperin hankintasopimuksiin.

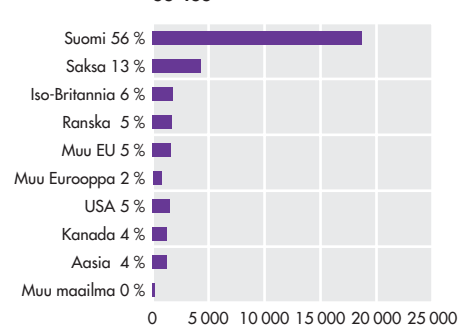
Liikevaihto markkina-alueittain 2004, 9 820 M€

Sijoitettu pääoma alueittain 31.12.2004, 12,953 M€

Henkilöstö alueittain 31.12.2004, 33 433

Konsernin SÄHKÖOMAVARAISUUS – voimayhtiöosuudet huomioon ottaen – on noin 70 %. Suomessa yhtiö on omavarainen. Muualla pääosa yhtiön tehtaiden käyttämästä sähköstä ostetaan paikallisesti, pitkäaikaisin sopimuksin.

OSAAVA HENKILÖSTÖ

UPM:n palveluksessa on noin 33 400 henkilöä. Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on kannustaa työntekijöitä tulokselliseen toimintaan korostamalla aloitteellisuutta sekä tietojen ja taitojen jatkuvaa kehittämistä. Toiminnassa pyritään noudattamaan tasa-arvoperiaatetta sekä yhtiön perusarvoja: avoimuutta, luottamusta ja aloitteellisuutta.

Yhtiöllä on yhtenäiset johtamisperiaatteet. Se kouluttaa henkilöstöään ja käyttää palkitsemisjärjestelmiä, joiden perustana ovat toiminnan tuottavuus, taloudellinen tulos ja yksilön suoritus.

VASTUULLISUUS LIIKETOIMINNASSA

UPM pyrkii toimimaan eettisesti hyväksyttävällä tavalla huolehtien sekä taloudellisista, sosiaalisista että ympäristöä koskevista velvoitteistaan. Yhtiön tavoitteena on toimia kannattavasti ja tuottaa sidosryhmilleen lisäarvoa pitkällä aikavälillä. Vastuun piiriin kuuluu myös yhtiön tulevaisuuden kilpailukyvyyn varmistaminen.

UPM:ssä vastuullisuus mielletään keskeiseksi toiminnan laatutekijäksi ja osaksi päivittäistä työtä. Vuonna 2004 yhtiön osake arvioitiin Dow Jonesin kestävä kehityksen indekseissä alan parhaaksi.

Vastuullisen toiminnan tavoite on myös luoda yhtiölle kilpailuetua niin, että sidosryhmät näkevät sen kiinnostavana yhteistyökumppanina, työnantajana ja sijoituskohteena.

KANSAINVÄLINEN OMISTUS

UPM:n osakkeet noteerataan Helsingin (UPM1V) ja New Yorkin (UPM) arvopaperipörsseissä. Yhtiöllä oli vuoden lopussa 72 861 rekisteröityä osakkeenomistajaa.

VAHVUUDET

UPM:lle on ominaista pitkäjänteisyys ja halu jatkuvasti parantaa toimintaansa. Asiakkaiden liiketoimintaa palvelevat ratkaisut, kustannustehokkuus ja kannattava kasvu ovat toiminnan kehittämisen lähtökohtia.

MAAILMANLAAJUINEN TOIMINTA

UPM:llä on tuotantolaitoksia 16 maassa. Tärkeimmät tehtaat sijaitsevat Suomessa, Saksassa, Ranskassa, Isossa-Britanniassa, Itävallassa, Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Kiinassa.

PITKÄAIKAISET ASIAKASSUHTEET

Yhtiöllä on tiiviit asiakassuhteet sekä paikallisiin että maailmanlaajuisesti toimiviin asiakkaisiin. Toiminnan jatkuva kehittäminen ja pitkäaikainen sitoutuminen tekevät yhtiöstä luotettavan ja kiinnostavan kumppanin.

ASiantunteva Henkilöstö

UPM:n merkittävimpiä kilpailuetuja on motivoitunut ja osaava henkilöstö. Yksilöt luovat perustan laadulle, jatkuvalle oppimiselle ja uudistumiselle.

MODERNI KONEKANTA

Yhtiön tuotantolaitokset ovat tuotanto- ja kilpailukyvyltään maailman huipputasoa. Korkeatasoinen teknologinen osaaminen muodostaa kustannusjohtajuuden ja toimitusvarmuuden perustan.

KATTAVA LOGISTIikkaVERKOSTO

Yhtiön logistiikkaverkosto on maailmanlaajuisesti kattava ja tehokas. Laivakuljetusten suuri osuus takaa kilpailukykyiset toimitukset, joita tukee moderni tiedonhallinta.

Keskittynyt Toiminta ja vahvat markkinaosuudet

UPM on johdonmukaisesti keskittänyt toimintaansa investoimalla ydinliiketoimintoihin sekä luopumalla omaisuudesta ja niistä toiminnoista, jotka eivät palvele ydinliiketoimintaa. Konserni kuuluu kaikilla päätuotealoillaan tärkeimpien markkina-alueiden johtaviin valmistajiin.

Vahva Vertikaalinen Integraatio

UPM:n toiminta perustuu raaka-aineiden, energian ja tuotannon tiiviiseen integrointiin. Yhtiön sellu- ja sähköomavaraisuus on korkea. Omat metsät turvaavat osaltaan puun saatavuutta. Yhtiön tuotantolaitokset käyttävät puuraaka-aineen tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti.

UPM:n jalostustoiminta perustuu suurelta osalta omien paperitehtaiden raaka-aineisiin ja omaan erityisosaamiseen.

TAVOITTEET

UPM:n tavoitteena on olla alansa paras ja kiinnostavin yhtiö.

UPM:n tavoitteena on kasvaa kannattavasti ja kuulua maailman johtaviin paperiteollisuusyrityksiin.

Yhtiön liiketoiminta keskittyy paino- ja kirjoituspapereihin, jalostusteollisuudelle toimitettaviin erikoispapereihin, paperijalosteisiin ja puutuotteisiin.

Hyvät asiakassuhteet, ammattitaitoinen henkilöstö, kustannustehokkuus ja maailmanlaajuiset markkina-asetat tärkeimmillä tuotealueilla ovat avaintekijöitä, joiden avulla yhtiö pyrkii tavoitteisiinsa.

Luotettavana toimittajana tunnettu UPM varmistaa asiakkaiden tyytyväisyyttä monella tavoin. Keinoja ovat muun muassa kilpailukykyinen tuotevalikoima sekä asiakkaan tarpeet täyttävä tuotekehitys ja palvelu.

Henkilöstölleen UPM tarjoaa aloitteellisuuteen ja tulokseen kannustavia työtehtäviä. Ammatillista kehitystä tuetaan tehtäväkierrolla ja koko työelämän jatkuvalla koulutuksella.

Kustannustehokkuuteen pyritään parantamalla jatkuvasti toiminnan tehokkuutta ja keskittymällä niihin tuotteisiin, joissa yhtiön tuotantoresursseja ja osaamista voidaan käyttää hyödyksi parhaalla mahdollisella tavalla.

Johtavien markkina-asemien saavuttami-

seksi yhtiö kasvaa organisaation ja yritysostoin. Investoinneissa painotetaan tuotekehityksen ja uuden teknologian merkitystä.

UPM:n tavoitteena on ylläpitää vakavaraisuustasoa, joka antaa hyvät edellytykset yhtiön pitkäjänteiseen kehittämiseen ja pääomamarkkinoiden hyödyntämiseen.

Yhtiön taloudellisena päämääränä on omistaja-arvon kasvattaminen. Tämän yhtiö haluaa saavuttaa sosiaalisesti ja ekologisesti kestävällä tavalla.

TALOUDELLISET TAVOITTEET

UPM:n tavoitteena on yhtiön keskeisiä kilpailijoita parempi kannattavuus.

Oman pääoman pitkän ajan tuottotavoitteena on ylittää vähintään viidellä prosenttiyksiköllä riskittömän sijoituksen – esimerkiksi Suomen valtion kymmenen vuoden euromääräisen obligaation – tuotto. Vuoden 2004 lopussa näin määritelty vähimmäistuotto oli 8,7 %.

Yhtiön velkaantumisaste pyritään säilyttämään alle 100 %:n.

OSINKOPOLITIikka

Yhtiö jakaa osinkona keskimäärin yli kolmasosan tuloksestaan. Tavoitteena on vakaa, kasvava osinko.

Tavoitteiden toteutuminen

		2004	2003	2002	2001	2000
Oman pääoman tuotto (ROE), %	Tavoite	8,7	9,3	9,3	10,0	10,5
Oman pääoman tuotto, %	Toteutunut	13,1	4,4	6,8	15,5	21,9
ilman kertaluonteisia eriä	Toteutunut	3,7	3,7	7,1	12,9	18,7
		Tavoite		Toteutunut		
Velkaantumisaste, %	<100	61	69	71	89	69
Osinko/osake, euroa	Vakaa, kasvava	¹⁾ 0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Osinko/tulos, %	>33	41,0	123,0	78,1	39,0	31,4

¹⁾ Vuosi 2004: hallituksen esitys

HERKKYYS- ANALYYSI JA RISKITEKIJÄT

Vaikka yhtiö on kartoittanut riskitekijänsä tarkasti ja varautunut niihin, toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset vaikuttavat yhtiön taloudelliseen tulokseen.

Metsäteollisuuden markkinat ovat riippuvaisia taloudellisista suhdanteista. Suhdannevaihteluista johtuvilla myyntihintojen muutoksilla ja toimitusmäärien vaihteluilla on merkittävä vaikutus yhtiön tulokseen.

HERKKYYSANALYYSI

HINTOJEN MUUTOKSET

Suurin UPM:n tulokseen vaikuttava tekijä on paperin myyntihinta. Toimitusmäärän yhtä suuren suhteellisen muutoksen vaikutus tulokseen on noin puolet hintojen vaikutuksesta.

Hinnan 10 %:n muutoksen vaikutus liikevoittoon vuositasolla perustuen vuoden 2004 myynteihin

	M€
Aikakauslehtipaperin hinta	310
Sanomalehtipaperin hinta	130
Hienopaperin hinta	160
Vanerin hinta	60
Sahatavaran hinta	50

VALUUTTAKURSSIT

Myös pitkään jatkuvat valuuttakurssimuutokset vaikuttavat merkittävästi tulokseen. Nettovaluuttavirrasta noin puolet on Yhdysvaltain dollareita ja noin kolmasosa Englannin puntia. Esimerkiksi 10 %:n muutos euron arvossa suhteessa Yhdysvaltain dollariin vaikuttaa merkittävästi yhtiön tulokseen ennen veroja: lyhyellä ajalla vaikutus on

noin 45 miljoonan euron nousu/lasku ja pitkällä ajalla noin 90 miljoonaa euroa. Yhtiön noudattaman suojauspolitiikan mukaan keskimäärin 50 % nettovaluuttavirrasta suojataan 12 kuukaudeksi eteenpäin.

KUSTANNUSRAKENNE

Yhtiön suurimmat kustannuserät ovat henkilöstö- ja kuituraaka-ainekulut. Myös tuotteiden maailmanlaajuinen jakelu on merkittävä kustannustekijä.

Kustannukset ilman poistoja

%	2004	2003
Henkilöstökulut	20	20
Tukki- ja kuitupu	14	13
Omien tuotteiden jakelu	12	12
Täyte- ja päällystepigmentit ja kemikaalit	13	12
Energia	9	8
Keräyspaperi	3	3
Muut raaka-aineet	10	10
Muut kustannukset	19	22
Yhteensä	100	100

Kustannukset olivat vuonna 2004 yhteensä 8,5 miljardia euroa (ilman Suomen eläkekulujen hyvitystä) ja vuonna 2003 8,4 miljardia euroa.

Maaialmanmarkkinahintaisista tuotteista merkittävimmän, raakaöljyn, hinnan suora vaikutus on yhtiölle vähäinen. Öljyn hinnan muuttuminen 5 USD/tyunnyri vaikuttaa tulokseen vuositasolla alle 10 miljoonaa euroa. Välilliset vaikutukset muun muassa rahteihin ja öljypohjaisiin raaka-aineisiin ovat suuremmat, mutta vaikeasti arvioitavissa.

RISKITEKIJÄT

Alla on lueteltu merkittävimmät riskit, jotka saattavat heijastua yhtiön liiketoimintaan ja taloudelliseen tulokseen.

METSÄTEOLLISUUDEN KILPAILU JA SUHDANNEVAIHELUKSET

Metsäteollisuustuotteiden markkinat ovat hyvin kilpaillut, ja yksittäisen tuottajan mahdollisuudet vaikuttaa tuotteidensa hintoihin ovat rajalliset. Metsäteollisuustuotteiden markkinat ovat myös suhdanneherkät.

KULUTTAJAKÄYTTÄYTYMISEN MUUTTUMINEN

Tietoteknologian käyttö ja kuluttajien odotukset vaikuttavat paperin kysyntään.

YRITYSVASTUUSEEN LIITTYVÄT RISKIT

Yhtiö pyrkii hallitsemaan yritysvastuuseen, kuten ympäristöön ja tuotevastuuseen, liittyviä riskejä. Lainsäädännön muutokset ja odottamattomat tapahtumat voivat kuitenkin vaikuttaa yhtiön maineeseen ja taloudelliseen tulokseen.

VAKUUTUSTURVA

UPM:llä on tällä hetkellä laaja vakuutusturva, joka kattaa aineelliset vahingot sekä lainmukaisen vahingonkorvausvelvollisuuden. Turva ei välttämättä ole riittävä kattamaan ennalta arvaamattomia katastrofeja.

METSÄTEOLLISUUDEN KESKITTÄMINEN JA MAHDOLLISET YRITYSKAUPAT

UPM, samoin kuin koko metsäteollisuusala, on käynyt läpi lukuisia yritysjärjestelyjä. Yritysjärjestelyt saattavat sisältää riskejä.

SUURIMPIEN ASIAKKAIDEN MERKITYS

Yhtiön riippuvuus mistä tahansa yksittäisestä asiakkaasta on rajallinen, mutta yhden tai useamman merkittävän asiakkaan menettäminen on mahdollista.

VALUUTTAKURSSIEN VAIHELUKSET

Valtaosa yhtiön liiketoiminnasta tapahtuu euroalueella. Yhtiö on kuitenkin altis valuuttakursseissa tapahtuville muutoksille. Valuuttakurssiriskiä on pääosin viennissä, siltä osin kuin myynti on eri valuutassa kuin tuotantokustannukset.

ASIAKASLUOTTORISKIT

Luottotappioiden vähentämiseksi yhtiö on vakuuttanut suurimman osan myyntisaatavistaan. Annettuja luottoja ja maksuaikoja seurataan tarkasti.

MERKITTÄVIEN TUOTANTOPANOSTEN HINNANNOUSU JA SAATAVUUS

Yhtiölle tärkeiden tuotantopanosten hinnannousu on aiemmin ollut varsin maltillista ja niiden saatavuus on ollut hyvä. Joillakin

alueilla tai joissakin toiminnoissa saattaa kuitenkin esiintyä häiriöitä tuotantopanosten hinnoissa ja/tai saatavuudessa.

POLIITTINEN RISKI

Vaikka tilanne on tällä hetkellä varsin vakaa maissa, joissa yhtiöllä on toimintaa, voi poliittinen tilanne joillain alueilla kehittyä ennalta arvaamattomasti.

HENKILÖSTÖN SAATAVUUTEEN SISÄLTYVÄ RISKI

Henkilöstön saatavuuteen ja sukupolvenvaihdokseen liittyvät riskit on pyritty ennalta arvioimaan urasuunnittelulla ja tehostamalla työkiertoa.

STRATEGISET RISKIT

Yhtiön nykyinen tuoteportfolio ja laaja maantieteellinen toiminta-alue tasaavat liiketoimintariskejä. Ne eivät kuitenkaan välttämättä muodosta parasta mahdollista perustaa kannattavan liiketoiminnan harjoittamiseksi tulevaisuudessa.

PAPERI- MARKKINAT

Ripeän talouskasvun ja painetun mediamainonnan elpymisen seurauksena paperin kysyntä vahvistui maailmanlaajuisesti. Euroopan ulkopuolisilla markkinoilla hinnat nousivat vuoden 2004 aikana. Euroopassa sanoma- ja aikakauslehtipaperien sekä osittain myös hienopaperien hintoja voitiin korottaa vuodenvaihteessa.

PAPERIMARKKINAT

Vuoden 2004 talouskasvu oli maailmanlaajuisesti vahvinta useaan vuoteen. Kasvun ja optimismien seurauksena mainonta painetussa mediassa sekä ennen kaikkea suoramainonta kehittivät suotuisasti. UPM:n pääpaperilajien kysyntä kasvoikin tärkeimmillä markkinoilla voimakkaasti ja keskimääräistä ripeämmin. Nopeinta oli päällystettyjen paperilajien kysynnän kasvu. Teollisuuden toimitukset Euroopan ulkopuolisille paperimarkkinoille jatkuivat hyvän kysynnän ansiosta korkealla tasolla. Paperien hinnat lähtivät nousuun Pohjois-Amerikassa ja Aasiassa,

mutta osittain sopimusrakenteesta ja ylitarjonnasta johtuen hintojen nousu Euroopassa lykkääntyi vuodenvaihteeseen. Uutta kapasiteettia tuli päämarkkinoille rajallisesti.

AIKAKAUSLEHTIPAPERIMARKKINAT kasvoivat Euroopassa ja Yhdysvalloissa suunnilleen samaa vauhtia, mutta Yhdysvalloissa päällystetyn paperin kysyntä kasvoi selvästi päällystämättömän aikakauslehtipaperin kustannuksella. Sen sijaan Euroopassa päällystämättömän aikakauslehtipaperin markkinat kasvoivat, joskin hitaammin kuin päällystettyjen laatuja kysyntä. Mainonta aikakauslehdissä elpyi, ja erityisesti suoramai-

nonnan volyyminkasvu tuki kysyntää. Kun uutta kapasiteettia ei juurikaan otettu käyttöön Yhdysvalloissa, markkinatilanne oli tiukka lähes koko vuoden ja hintoja korotettiin asteittain. Euroopassa hintoja voitiin korottaa vasta vuodenvaihteessa 2004–2005.

SANOMALEHTIPAPERIMARKKINAT kasvoivat Euroopassa muutaman heikon vuoden jälkeen selvästi. Sanomalehtimainonta kehittyi suotuisasti. Yhdysvalloissa standardisanomalehtipaperin kysyntä laski jo neljättä vuotta peräkkäin, vaikkakin tällä kertaa vain hieman. Erikoisanomalehtipaperien kysyntä oli sitä vastoin erittäin vahvaa molemmilla mantereilla. Euroopassa sanomalehtipaperin hinnat laskivat hieman vuoden alussa, mutta säilyivät pitkäaikaisten sopimusten ansiosta muuttumattomina loppuvuoden. Yhdysvalloissa ja muilla Euroopan ulkopuolisilla markkinoilla hinnat nousivat asteittain koko vuoden ajan.

HIENOPAPERIMARKKINAT elpyivät Euroopassa, kun kysyntä kasvoi keskimääräistä nopeammin. Varsinkin päällystetyn hienopaperin menekki oli vahvaa, mutta myös päällystämättömän paperin, mukaan lukien kopiopaperin, kysyntä kasvoi reippaasti. Mittavat investoinnit ovat kuitenkin aiheuttaneet ylitarjontaa, ja hinnat laskivat edelleen vuoden aikana. Joitakin päällystettyjen laatuja hinnankorotuksia voitiin toteuttaa vuoden jälkipuoliskolla, mutta merkittävämmät hinnankorotukset pyrittiin ajoittamaan kuluvan vuoden alkuun. Aasiassa kysynnän vahva kehitys jatkui, mutta kilpailutilanne ja raaka-aineiden hinnat vaihtelivat.

ERIKOISPAPERIMARKKINAT kehittivät suotuisasti. Tarrapaperien kysyntä ylitti tarjonnan ja markkinatilanne oli hyvä koko vuoden. Hinnat nousivat selvästi varsinkin vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Pakkauspaperien markkinatilanne kehittyi melko vakaasti, ja hintoja korotettiin vuoden aikana.

UPM:n paperitoimialojen liikevaihto markkina-alueittain 2004

M€	Aikakauslehtipaperit		Sanomalehtipaperit		Hieno- ja erikoispaperit	
		%		%		%
Eurooppa	2 062	63	1 101	85	1 707	75
USA ja Kanada	914	28	88	7	141	6
Muu maailma	309	9	106	8	426	19
	3 285	100	1 295	100	2 274	100

Painopapereiden kysyntä maailmassa 2004

	Aikakauslehtipaperit	Sanomalehtipaperit	Hienopaperit
milj. t/a			
Eurooppa	10,8	13,2	20,1
USA ja Kanada	8,4	14,4	18,3
Muu maailma	3,9	17,5	34,7
Yhteensä	23,1	45,1	73,1
kg/henkilö/a			
Eurooppa	14,7	18,0	27,4
USA ja Kanada	25,8	44,2	56,2
Muu maailma	0,7	3,3	6,5
Yhteensä	3,6	7,1	11,5

ASIAKASSEMENTIT

AIKAKAUSLEHTIKUSTANTAJAT

Aikakauslehtimainonta on elpynyt erityisesti Pohjois-Amerikassa, mutta myös Euroopassa. Mainontaa halutaan kohdentaa uusille lukijaryhmille, minkä vuoksi kustantajat ovat tuoneet markkinoille useita uusia life-style-lehtiä. Suuntaus jatkuu myös vuonna 2005. Tuotteiden esittelyyn erikoistuneet ostoslehdet ja julkislehdet ovat saavuttaneet suuren suosion sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa.

Venäjällä aikakauslehtien valikoima on monipuolistunut. Suotuisa sosioekonominen kehitys ja mainonnan kasvu vauhdittavat suuntausta. Suuret kansainväliset aikakauslehtikustantajat ovat edelleen laajentaneet toimintaansa Venäjällä. Sekä ne että myös venäläiset kustantajat ovat tuoneet markkinoille useita uusia julkaisuja.

Kiinassa aikakauslehtimainonta kasvaa

erittäin voimakkaasti, mikä avaa mahdollisuuksia myös kansainvälisille kustantajille.

Aikakauslehtikustantajat kehittävät painettujen lehtien verkkoversioita. Tavoitteena on näin tarjota lukijoille lisäarvoa ja kasvatata samalla painettujen lehtien kiinnostavuutta.

VÄHITTÄISKAUPPA JA MYYNTIKUVASTOT

Vähittäismyynti ja mainonta kehittyivät myönteisesti vuoden 2004 aikana. Johtavien vähittäismyyntiketjujen keskittyminen ja globalisoituminen jatkui. Suurimmat ketjut vahvistivat markkina-asemiaan Keski- ja Itä-Euroopassa sekä Aasiassa. Useat yhtiöt tehostivat ostojensa ja jakelujärjestelmiensä logistiikkaa. Kiinnostus radiotaajuustekniikkaan (RFID) perustuvia toimitusketjun hallintajärjestelmiä kohtaan lisääntyi.

Useiden myyntikanavien rinnakkainen käyttö yleistyi edelleen. Vähittäiskauppa

pyrkii tavoittamaan asiakkaitaan sekä omien myymälöiden että myyntikuvastojen ja Internet-sivujen välityksellä. Internet tarjoaa uusia mahdollisuuksia tuotteiden esittelemiseen, mikä taas tukee sekä myymälöiden myyntiä että kuvastokauppaa.

PAINOTALOT

Painotalojen optimismi lisääntyi vuoden loppua kohden sekä Euroopassa että Pohjois-Amerikassa. Monet painotalojen yritykset uusia koneitaan ja pyrkivät näin lisäämään tehokkuuttaan sekä vastaamaan asiakkaiden uusiin tarpeisiin. Vuoden aikana on julkistettu myös useita kokonaan uusien painotalojen rakennushankkeita erityisesti Isossa-Britanniassa. Venäjällä investoinnit syväpainoihin ovat käynnistymässä.

Sekä Euroopassa että Pohjois-Amerikassa edelleen jatkunut painoteollisuuden keskittyminen luo yhtiöille edellytyksiä menestyä kireässä kilpailutilanteessa.

Teknologista kehitystä ohjaavat mm. tarve entistä lyhyempiin painoajoihin sekä on-demand -tuotannon kasvu. Osa offset-painotöistä siirtyneekin digitaalisiin painoihin.

SANOMALEHTIKUSTANTAJAT

Kolme vuotta jatkuneen keskittymiskehityksen jälkeen sanomalehtikustantajat panostivat jälleen liiketoimintansa kehittämiseen ja investoivat uusiin hankkeisiin. Kustantajat hankkivat uusia suuria painokoneita sekä toivat markkinoille uusia liitteitä ja ilmaisjakelehtiä. Myös kokonaan uusista painolaitoksista ilmoitettiin. Nuorten lukijoiden houkuttelemiseksi monet kustantajat kokeilivat perinteisen sanomalehtikoon tilalla tabloidiformaattia. Kannattavuuden parantamiseksi kirjojen, DVD- ja CD-levyjen oheismyynnillä pyrittiin luomaan uusia tulolähteitä. Levikin kehitys oli edelleen laskeva ja eikä mainonta kehittynyt tyydyttävällä tavalla. Merkittävien

kustannusleikkausten ansiosta joidenkin kustantajien tulokset paranivat jopa merkittävästi.

LUETTELOKUSTANTAJAT

Puhelinluettelokustantajat käyttävät liiketoiminnassaan sekä perinteisiä painotuotteita että CD-levyjä ja Internet- ja matkapuhelinyhteyksiä. Painettu media kasvoi maltillisesti. Puhelinluettelokustantajien vahvin kasvualue ja tärkein tulonlähde ovat keltaiset sivut.

Luettelokustantajien kannattavuus on pysynyt hyvällä tasolla. Tämä oli tyypillistä erityisesti Euroopassa, jossa puhelinluetteloiden kustantaminen on useimmissa maissa yhden vahvan toimijan käsissä. Euroopassa myös omistusjärjestelyt jatkuivat, kun perinteiset omistajat – eli kansalliset puhelinoperaattorit – jatkoivat yritysten myyntejä pääomasijoittajille ja listauksia pörsseihin.

Pohjois-Amerikassa, alan suurimmalla

markkinalla, keskittymiskehitys ja kustantajien keskinäinen vahva kilpailu jatkuivat.

PAPERITUKKUKAUPAT

Paperitukkukauppojen liiketoimintaympäristö oli viime vuonna haasteellinen. Rakennearjestelyt ja toimenpiteet kilpailukyvyyn parantamiseksi muokkasivat perinteisiä toimintamalleja. Kannattavuuden parantaminen ja markkinaosuuksien säilyttäminen olivat edelleen ensisijaisia tavoitteita. Suoran kaupankäynnin lisääntyminen ja kiristynyt kilpailu muiden jakelukanavien kanssa vaikeuttivat tukkurien kannattavuuspyrkimyksiä. Painotalojen parantuneet tilauskannat, mutta myös markkinan yleinen piristyminen edesauttoivat tukkurien mahdollisuuksia päästä liiketoimintatavoitteisiinsa. Suoramarkkinoinnin kasvu loi pohjaa myönteiselle volyymikehitykselle.

AIKAKAUS- LEHTIPAPERIT

Vuoden 2004 aikana aikakauslehti-
paperin kysyntä kasvoi selvästi.

Varsinkin suoramainontaan
käytettävän paperin menekki
oli hyvä.

KANNATTAVUUS

Aikakauslehtipaperien liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla. Toimitukset kasvoivat 2 %.

Kannattavuus heikkeni edelleen vuodesta 2003. Vaikka toimitukset kasvoivat ja toiminta tehostui, liikevoittoa pienensivät Euroopan keskimäärin matalammat hinnat sekä Yhdysvaltojen heikentynyt dollari. Vuoden toisella puoliskolla kannattavuutta laskivat joidenkin öljypohjaisten raaka-aineiden, mm. lateksin, maailmanmarkkinahinnan nousu sekä energian hintojen nousu Keski-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa.

Päällystetyn aikakauslehtipaperin kysyntä kasvoi Euroopassa 6 % ja Yhdysvalloissa 8 %. Mainonta aikakauslehdissä elpyi, ja useilla markkinoilla lanseerattiin vuonna 2004 ennätysellinen määrä uusia aikakauslehtiä. Päällystämättömän aikakauslehtipaperin kysyntä kasvoi Euroopassa 3 %.

Yhdysvalloissa kysyntä taas laski 3 %, kun asiakkaat siirsivät kulutustaan päällystettyihin paperilaatuihin. Suoramainonnan, luetteloiden ja liitteiden vahva kehitys nosti edelleen aikakauslehtipaperimarkkinoita.

Aikakauslehtipaperien keskimääräiset hinnat laskivat Euroopassa 3 %. Yhdysvalloissa hinnat nousivat keskimäärin 5 %.

INVESTOINNIT JA RAKENNEMUUTOKSET

Yhtiö sai päätökseen Rauman paperikone 2:n noin 30 miljoonaa euroa maksaneen uusinnan maaliskuussa. Toinen merkittävä investointi, Jämsänkosken SC-paperikone 6:n uusinta – arvoltaan noin 24 miljoonaa euroa – valmistuu vuoden 2005 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Toimialaan kuulunut Miramichin sellutehdas Kanadassa suljettiin joulukuussa 2004.

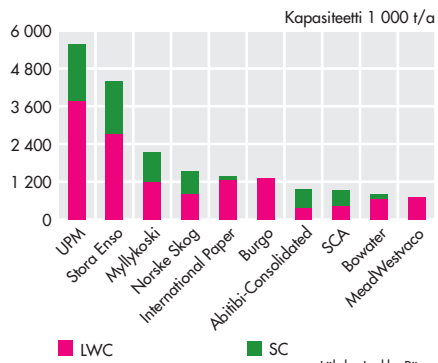
Aikakauslehtipaperit, avainlukuja

	2004	2003	2002
Liikevaihto, M€	3 285	3 280	3 570
EBITDA, M€	486	530	743
% liikevaihdosta	14,8	16,2	20,8
Liikevoitto, M€	-78	50	177
Liikearvon poisto, M€	-58	-58	-58
Kertaluonteiset erät, M€ ¹⁾	-104	-22	-108
Liikevoitto ilman liikearvon poistoa ja kertaluonteisia eriä, M€	84	130	343
% liikevaihdosta	2,6	4,0	9,6
Sijoitettu pääoma keskimäärin, M€	4 754	5 089	5 396
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-1,6	1,0	3,3
ilman kertaluonteisia eriä, %	0,5	1,4	5,3
Investoinnit ja yritysostot, M€	149	162	189
Henkilöstö 31.12.	8 825	8 887	9 325
Toimitukset, 1 000 t	4 940	4 822	4 618
Kapasiteetin käyttöaste, %	90	87	85

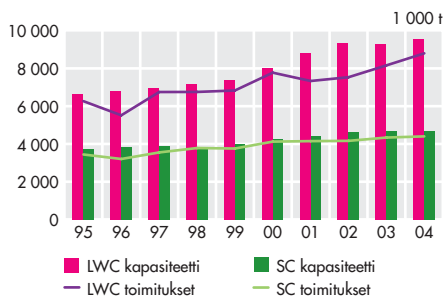
¹⁾ Vuoden 2004 kertaluonteiset erät: Miramichin sellutehtaan sulkemisesta kuluja 110 miljoonaa euroa ja Suomen TEL-järjestelmän muutoksesta tuottoa 6 miljoonaa euroa. Vuosien 2002–2003 kertaluonteiset kulut johtuvat Blandinin kahden paperikoneen pysäyttämisestä.

Toimialaan kuuluvat konsernin aikakauslehtipaperia valmistavat paperikoneet, Kaukaan ja Miramichin sellutehtaat sekä Miramichin sahat (ks. Kuituhuolto s. 33).

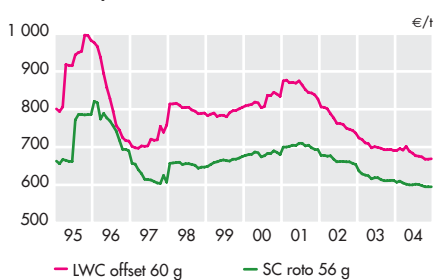
Suurimmat aikakauslehtipaperin valmistajat maailmassa

Aikakauslehtipaperin tuotantokapasiteetit Länsi-Euroopassa ja kokonaistoimitukset

Aikakauslehtipaperin hintakehitys Euroopan markkinoilla

AIKAKAUSLEHTIPAPERIT

Aikakauslehtipapereita käytetään – aikakauslehtien lisäksi – mm. myyntikuvastoissa, aikakauslehtien kansissa, mainosmateriaaleissa, vuosikertomuksissa, esitteissä, suoramainonnassa, liitteissä, ohjekirjoissa ja kirjoissa.

UPM Finesse
UPM Star
UPM Ultra
UPM Cote
UPM Satin

UPM Matt
UPM Cat
UPM Lux
UPM Max
UPM Eco

SANOMALEHTI- PAPERIT

Sanomalehtipaperin kysyntä
Euroopassa elpyi.

Yhtiö lisäsi edelleen keräyspaperin
käyttöä sanomalehtipaperin
tuotannossa.

SANOMALEHTIPAPERIT JA HIOKEPITOISET ERIKOISSANOMALEHTIPAPERIT

Loppukäyttöalueita ovat mm. sanoma-
lehdet, liitteet, hakemistot ja mainos-
materiaalit.

UPM Matt
UPM Brite
UPM Opalite
UPM Color
UPM News

KANNATTAVUUS

Sanomalehtipaperien liikevaihto kasvoi 2 % edellisvuodesta. Toimitusten määrä kasvoi 5 %. Keskimääräiset hinnat olivat Euroopassa hieman alemmat kuin vuonna 2003.

Liikevoitto pysyi epätydyttävällä tasolla. Vaikka kustannustehokkuus parani edelleen, viimeaikainen matala hintataso ei ole tarjonnut edellytyksiä kannattavaan toimintaan. Toimialan tärkeimmän raaka-aineen, keräyspaperin, hinta oli edellisvuoden tasolla. Toisaalta energiakustannukset ovat kohonneet varsinkin Keski-Euroopan tehtailla.

Sanomalehtipaperin kysyntä kasvoi Euroopassa 5 %, mikä johtui lehtimainonnan ja luokiteltujen ilmoitusten määrän kasvusta. Yhdysvalloissa sanomalehtipaperin kysyntä laski 1 % voimakkaasta talouskasvusta huolimatta.

Sanomalehtipaperin keskimääräiset

myyntihinnat olivat Euroopassa 2 % alemmat kuin vuonna 2003. Euroopan ulkopuolisilla markkinoilla hinnat nousivat selvästi.

INVESTOINNIT JA RAKENEMUUTOKSET

Yhtiö päätti 18 miljoonan euron investoinnista Kaipolan paperitehtaalle Suomeen. Investointi lisää keräyspaperin käyttöä sanomalehtipaperin tuotannossa. Hanke valmistuu vuoden 2005 toisen neljänneksen aikana.

Yhtiö sulki 100 000 tonnia kirjapaperia vuodessa valmistaneen paperikoneen numero 17 sekä vanhan puuhiomon Voikkaan paperitehtaalla Suomessa 1.5.2004.

Shottonin paperitehtaalle Isoon-Britanniaan yhtiö rakentaa uuden kattilalaitoksen, joka nostaa tehtaan energiaomavaraisuutta. Investointikustannus on 60 miljoonaa euroa.

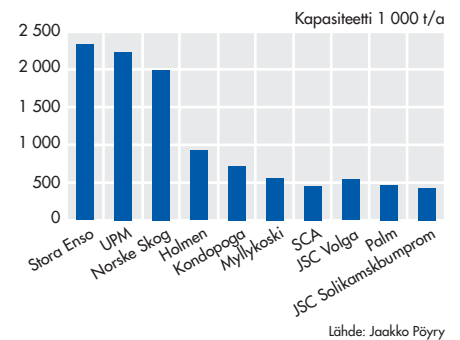
Sanomalehtipaperit, avainlukuja

	2004	2003	2002
Liikevaihto, M€	1 295	1 273	1 379
EBITDA, M€	221	223	358
% liikevaihdosta	17,1	17,5	26,0
Liikevoitto, M€	-1	-8	121
Liikearvon poisto, M€	-28	-29	-29
Kertaluonteiset erät, M€ ¹⁾	2	-9	-8
Liikevoitto ilman liikearvon poistoa ja kertaluonteisia eriä, M€	25	30	158
% liikevaihdosta	1,9	2,4	11,5
Sijoitettu pääoma keskimäärin, M€	2 002	2 134	2 393
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,0	-0,4	5,1
ilman kertaluonteisia eriä, %	-0,1	0,0	5,4
Investoinnit ja yritysostot, M€	74	111	84
Henkilöstö 31.12.	3 451	3 785	3 826
Toimitukset, 1 000 t	2 719	2 587	2 467
Kapasiteetin käyttöaste, %	95	90	88

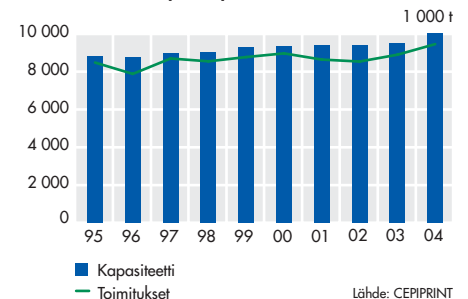
¹⁾ Vuoden 2004 kertaluonteinen tuotto johtuu Suomen TEL-järjestelmän muutoksesta. Vuoden 2003 kertaluonteiset kulut liittyvät Voikkaan PK 17:n sulkemiseen.

Toimialaan kuuluvat konsernin sanomalehtipaperia valmistavat paperikoneet.

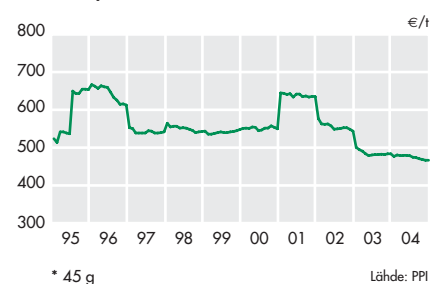
Suurimmat sanomalehtipaperin valmistajat Euroopassa

Sanomalehtipaperin tuotantokapasiteetit Länsi-Euroopassa ja kokonaistoimitukset

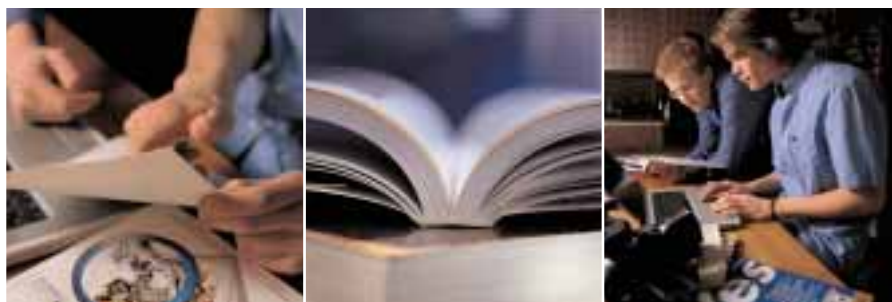

Sanomalehtipaperin* hintakehitys Euroopan markkinoilla

HIENO- JA ERIKOISPAPERIT

Hieno- ja erikoispaperit -toimialan merkittävin kasvuarvo on Kiina, jossa käynnistyy kuluvana vuonna uusi paperikone. Se nostaa tehtaan tuotantokapasiteetin 800 000 tonniin vuodessa.

KANNATTAVUUS

Toimialan liikevaihto kasvoi 1 % edellisvuodesta. Paperitoimitukset lisääntyivät 7 %.

Vaikka kasvaneet toimitukset ja erikoispaperien hinnankorotukset paransivat kannattavuutta, selvästi alemmat hienopaperien hinnat ja korkeammat sellukustannukset johtivat liikevoiton pienenemiseen.

Hienopaperin kysyntä oli vahvaa Euroopassa. Kasvu oli 8 % päälylystetyissä lajeissa ja 7 % päälylystämättömissä lajeissa. Kiinan hienopaperimarkkinan kasvu jatkui vahvana.

Päälylystettyjen hienopaperien keskihinnat Euroopassa olivat 4 % ja päälylystämättömi- en lajien 6 % alemmat kuin vuonna 2003. Kiinassa hinnat vaihtelivat vuoden aikana kilpailutilanteen ja sellun hinnan muutosten myötä.

Tarrapaperien kysyntä oli vahvaa koko vuoden, ja hintoja korotettiin varsinkin vuoden loppupuolella. Pakkauspaperien markkinatilanne oli melko vakaa, ja hintoja pystyttiin nostamaan.

INVESTOINNIT JA RAKENNEMUUTOKSET

UPM:n suurin meneillään oleva uusinvestointi on vuosikapasiteetiltaan 450 000 tonnin paperikone Shanghai lähelle Changshuun, Kiinaan. Investoinnin arvo on noin 470 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Hanke on edennyt hyvin, ja uuden koneen on määrä käynnistyä kesällä 2005.

Pietarsaaren sellutehtaan uusinta valmistui vuoden 2004 huhtikuussa. Tehtaan kapasiteetti nousi 180 000 tonnia 800 000 tonniin. Hankkeen kustannus oli noin 280 miljoonaa euroa.

Vuoden toisella neljänneksellä yhtiö päätti investoida noin 60 miljoonaa euroa irrokepaperien tuotannon kehittämiseen Tervasaaren tehtaalla Valkeakoskella. Paperikone 8:n uusinta nostaa tuotantokapasiteettia 45 000 tonnia 175 000 tonniin vuodessa. Hanke valmistuu kesällä 2005.

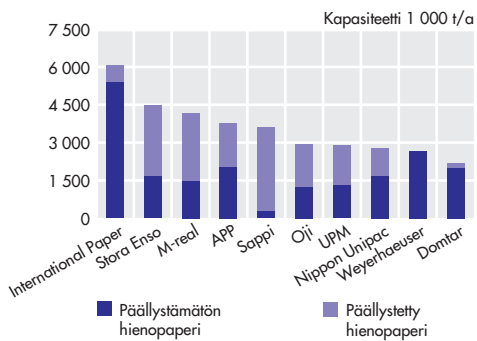
Hieno- ja erikoispaperit, avainlukuja

	2004	2003	2002
Liikevaihto, M€	2 275	2 244	2 446
EBITDA, M€	358	406	551
% liikevaihdosta	15,7	18,1	22,5
Liikevoitto, M€	162	206	355
Liikearvon poisto, M€	-5	-5	-5
Kertaluonteiset erät, M€ ¹⁾	3	-	-
Liikevoitto ilman liikearvon poistoa ja kertaluonteisia eriä, M€	164	211	360
% liikevaihdosta	7,2	9,4	14,7
Sijoitettu pääoma keskimäärin, M€	2 640	2 621	2 657
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,1	7,9	13,4
ilman kertaluonteisia eriä, %	6,0	7,9	13,4
Investoinnit ja yritysostot, M€	345	303	159
Henkilöstö 31.12.	6 831	6 654	6 611
Toimitukset, 1 000 t	3 074	2 879	2 774
Kapasiteetin käyttöaste, %	91	88	89

¹⁾ Vuoden 2004 kertaluonteinen tuotto johtuu Suomen TEL-järjestelmän muutoksesta.

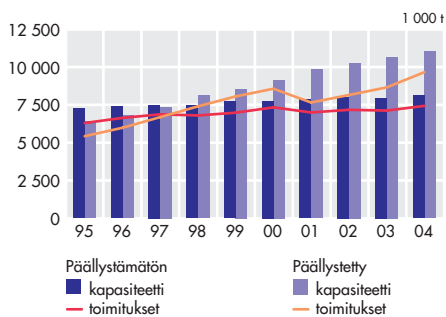
Toimialaan kuuluvat yhtiön hieno- ja erikoispapereita valmistavat paperikoneet sekä Kymin, Wisaforestin ja Tervasaaren sellutehtaat (ks. Kuituhuolto s. 33).

Suurimmat hienopaperin valmistajat maailmassa

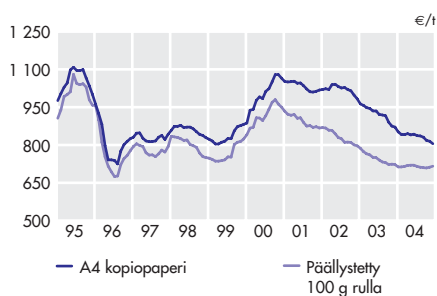
Lähde: Jaakko Pöyry

Hienopaperin tuotantokapasiteetit Länsi-Euroopassa ja kokonaistoimitukset

Lähde: CEPI/PRINT

Hienopaperin hintakehitys Euroopan markkinoilla

Lähde: PPI

HIENOPAPERIT

Päällystettyjä ja päällystämättömiä graafisia papereita mainosmateriaaleihin, vuosikertomuksiin, suoramainontaan, esitteisiin, aikakauslehtiin ja karttoihin. Toimistopaperien loppukäyttöalueita ovat kopiointi, tulostaminen ja vedostaminen. Tuotevalikoimaan kuuluu myös papereita digitaaliseen painamiseen ja preprint-käyttöihin sekä laaja valikoima kirjekuoripapereita.

UPM Finesse	UPM Office	UPM Preprint
UPM Fine	Yes	UPM DIGI
	Future	UPM Mail

ERIKOISPAPERIT

PAKKAUSPAPERIT

Loppukäyttökohteita ovat mm. jauho- ja sokeripussit, huokoiset ja erikoislujat säkit, kauppakassit, kirjekuoret, teollinen jalostus erilaisia järeitä pakkauksia ja teknisiä loppukäyttöjä varten sekä joustopakkaukset.

TARRAPAPERIT

Pinta- ja pohjapapereita tarralaminointeihin.

JALOSTEET

Jalosteiden, varsinkin tarralaminnaattien, markkinatilanne oli vahva. Toimialan kannattavuus parani selvästi.

Toimialan liikevaihto kasvoi 3 % vuoteen 2003 verrattuna. Toimitusmäärät kasvoivat, ja joidenkin jalosteiden hinnat nousivat vuoden aikana. Kannattavuus parani selvästi edellisvuodesta. Vahvistuneen kysynnän ja hinnankorotusten ohella kannattavuutta paransivat myös sisäiset tehostamistoimet. Yhdysvaltain dollarin suhteen vahvistunut euro ja raaka-aineiden hintojen nousu taas heikensivät kannattavuutta.

Toimialan kasvuhankkeet keskittyivät Tarralaminaatit-liiketoimintaan sekä silikonoitujen paperien valmistukseen.

RAFLATAC

Raflatacin liikevaihto kasvoi 6 %. Myönteinen volyyminkehitys, tuotannon tehokkuuden paraneminen ja osittain korkeammat hinnat nostivat liikevoittoa. Myös aikaisempien tehostamistoimenpiteiden tulokset paransivat kannattavuutta.

Yhtiö päätti investoida 40 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria uuteen päällystys- ja jälkikäsittelylinjaan Raflatacin Fletcherin tehtaille, Pohjois-Carolinaan. Tarralaminaatti-markkinoiden kasvun on arvioitu olevan Yhdysvalloissa 4–6 % vuodessa. Investointi vahvistaa Raflatacin markkina-asemaa ja monipuolistaa yhtiön tuotevalikoimaa. Uusi kapasiteetti otetaan käyttöön vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä.

Jalosteet, avainlukuja

	2004	2003	2002
Liikevaihto, M€	1 409	1 370	1 539
EBITDA, M€	131	98	122
% liikevaihdosta	9,3	7,2	7,9
Liikevoitto, M€	80	43	63
Liikearvon poisto, M€	-5	-5	-5
Kertaluonteiset erät, M€ ¹⁾	2	-	-
Liikevoitto ilman liikearvon poistoa ja kertaluonteisia eriä, M€	83	48	68
% liikevaihdosta	5,9	3,5	4,4
Sijoitettu pääoma keskimäärin, M€	642	690	794
Sijoitetun pääoman tuotto, %	12,5	6,2	7,9
ilman kertaluonteisia eriä, %	12,1	6,2	7,9
Investoinnit ja yritysostot	28	31	68
Henkilöstö 31.12.	4 594	4 558	4 694
Paperintuotanto, 1 000 t	59	54	59

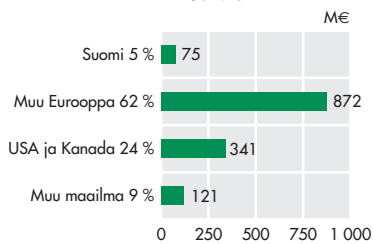
¹⁾ Vuoden 2004 kertaluonteinen tuotto johtuu Suomen TEL-järjestelmän muutoksesta.

Liikevaihto liiketoimintayksiköittäin

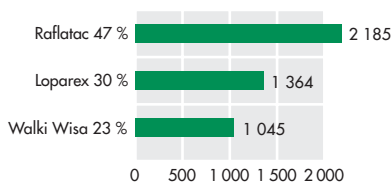
M€	2004	2003	2002
Raflatac	779	736	736
Loparex	337	334	389
Walki Wisa	299	305	318
Myydyt yksiköt ja muu	-	4	105
Sisäinen	-6	-5	-7
	1 409	1 374	1 541

Jalostustoimialan liikevaihto markkina-alueittain 2004, 1 409 M€

Jalostustoimialan henkilöstö liiketoimintayksiköittäin 31.12.2004

LOPAREX

Loparexin liikevaihto kasvoi hieman. Silikonitujen papereiden kysyntä parani Pohjois-Amerikassa, ja Euroopassakin markkina-tilanne vakiintui. Aasiassa markkinat kehittyivät suotuisasti. Loparexin kannattavuus parani selvästi. Raaka-aineiden hinnat nousivat vuoden toisella puoliskolla, mikä vaikutti heikentävästi tulokseen.

Guangzhoussa Kiinassa Loparex käynnisti uuden tuotantolinjan vuoden 2004 kolmannella neljänneksellä. Uudella kapasiteetilla tyydytetään Aasiassa selvästi vahvistuvaa kysyntää.

WALKI WISA

Walki Wisan liikevaihto laski hieman. Teollisuuskääreiden markkinatilanne Euroopassa parani. Toimitusmäärät pysyivät edellisvuoden tasolla. Kannattavuudessa tapahtuneet muutokset olivat vähäisiä.

Walki Wisan Englannin tehtaalla toteutet-

tiin kertomusvuoden aikana uudelleenjärjestelyjä. Yhdysvalloissa sijainnut painolaitos suljettiin heikon kannattavuuden vuoksi. Tuloksen parantaminen myös muiden sisäisten toimenpiteiden avulla jatkuu.

JALOSTUSTOIMIALALLE KAKSI LIIKETOIMINTA-ALUETTA VUODEN 2005 ALUSTA

UPM:n Jalostustoimiala käsittää kaksi liiketoiminta-aluetta: Tarralaminaatit (Rafalatac ja UPM Rafsec) sekä Erikoispäällysteet (Loparex ja Walki Wisa).

JALOSTEET, JALOSTUSYKSIKÖT JA PÄÄTUOTTEET

RAFLATAC

- Tarralaminaatit tuote- ja informaatioetiköintiin.
- Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Espanjassa, Isossa-Britanniassa ja Ranskassa sekä Yhdysvalloissa, Australiassa, Malesiassa, Kiinassa ja Etelä-Afrikassa.
- UPM Rafsec 1.1.2005 alkaen. UPM Rafsecin tuotanto tapahtuu Suomessa.

LOPAREX

- Silikonoidut irrokemateriaalit hygienia tuotteisiin, tarroihin ja teollisuuskäyttöön.
- Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Isossa-Britanniassa, Alankomaissa, Yhdysvalloissa ja Kiinassa.

WALKI WISA

- Kääreet paperi-, teräs- ja puuteollisuudelle.
- Yhdistelmä materiaalit pakkausteollisuudelle ja teknisiin tarkoituksiin.
- Tuotantolaitokset ovat Suomessa, Saksassa, Isossa-Britanniassa ja Kiinassa.

PUUTUOTTEET

Vanerimarkkinat vahvistuivat, mutta sahatavarasta oli edelleen ylitarjontaa.

MARKKINAT

Pääasiassa rakentamisessa käytettävän kuusi-vanerin kysyntä oli koko vuoden hyvällä tasolla. Koivuvanerin kysyntä kääntyi nousuun toisella vuosipuoliskolla. Sahatavaran hintataso oli – ylitarjonnasta johtuen – koko vuoden matala. Sahatavarajalosteiden markkina-tilanne oli parempi.

Rakennustarvikkeiden kysyntä Suomessa pysyi hyvänä vilkkaan uudis- ja korjausrakentamisen ansiosta.

KANNATTAVUUS

Puutuotetoimialan kannattavuus parani edellisvuodesta, mutta oli epätydyttävä.

Toimialan liikevaihto laski noin 4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lasku johtui

kahden rakennustarvikekauppaa harjoittavan yksikön, Brooks Groupin ja Anco Træn, myynnistä.

Vanerinvalmistuksen kannattavuus parani vuoden loppupuoliskolla. Sahausten kannattavuus laski edelleen, ja toiminta oli raskaasti tappiollista. Ylitarjonnan ohella sahausten kannattavuutta heikensi erityisesti tukin korkea hinta. Kotimaisen puun saatavuus heikkeni vuoden jälkipuoliskolla keliolosuhteiden vuoksi, ja tuotantoa jouduttiin rajoittamaan.

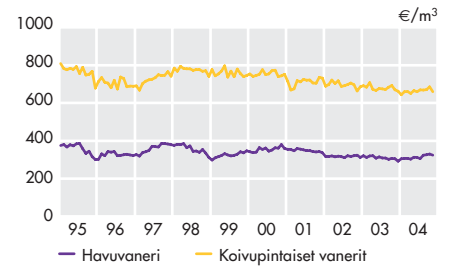
Puupohjaisten rakennustarvikkeiden kaupan liikevaihto oli 519 (608) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen kannattavuus säilyi edellisvuoden tasolla.

Puutuotteet, avainlukuja

	2004	2003	2002
Liikevaihto, M€	1 486	1 548	1 487
EBITDA, M€	76	72	83
% liikevaihdosta	5,1	4,7	5,6
Liikevoitto, M€	107	21	32
% liikevaihdosta	7,2	1,4	2,2
Liikearvon poisto, M€	-	-	-
Kertaluonteiset erät, M€ ¹⁾	83	-	-
Liikevoitto ilman liikearvon poistoa ja kertaluonteisia eriä, M€	24	21	32
% liikevaihdosta	1,6	1,4	2,2
Sijoitettu pääoma keskimäärin, M€	748	781	746
Sijoitetun pääoman tuotto, %	14,3	2,7	4,3
ilman kertaluonteisia eriä, %	3,2	2,7	4,3
Investoinnit ja yritysostot, M€	30	92	69
Henkilöstö 31.12.	6 851	7 711	7 577
Tuotanto, 1000 m ³			
Vaneri	969	936	905
Sahatavara	2 276	2 274	2 051

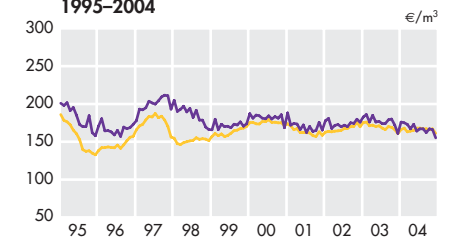
¹⁾ Vuoden 2004 kertaluonteiset erät: 110 miljoonaa euroa myyntivoittoa Brooks Groupin myynnistä, 34 miljoonaa euroa kertaluonteisia kuluja, jotka liittyvät rakennejärjestelyihin sahoilla ja vaneritehtailla Suomessa sekä 7 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto Suomen TEL-järjestelmän muutoksesta.

Vanerien vientihinnat Suomesta 1995–2004

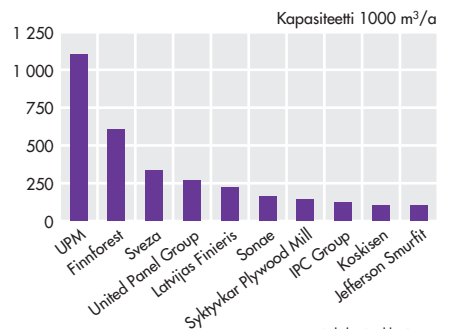
Lähde: Metsäteollisuus ry

Suomalaisen sahatavaran* vientihinnat 1995–2004

Lähde: Metsäteollisuus ry

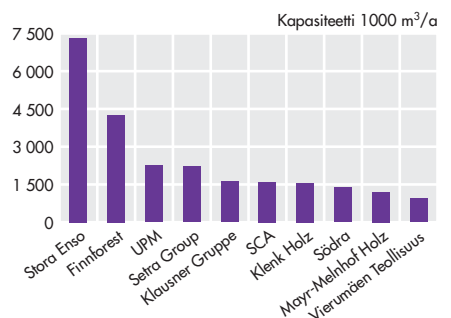
Suurimmat vanerin tuottajat Euroopassa

Lähde: Jaakko Pöyry

Vanerin kulutus Euroopassa on noin 7 milj. m³/a

Suurimmat sahatavaran tuottajat Euroopassa

Lähde: Jaakko Pöyry

Sahatavaran kulutus Euroopassa on noin 110 milj. m³/a

INVESTOINNIT JA RAKENNEMUUTOKSET

Vuoden 2004 keväällä käynnistyi Pestovon saha Venäjällä. Sahan kapasiteetti on noin 300 000 kuutiometriä vuodessa.

Yhtiö myi kaksi puupohjaisten rakennustarvikkeiden kauppaa harjoittavaa yksikköään, Anco Træn huhtikuussa ja Brooks Groupin elokuussa 2004. Yhtiöiden liikevaihto oli vuonna 2003 yhteensä 265 miljoonaa euroa ja henkilöstön määrä 620.

Syksyllä 2004 yhtiö päätti tuotannon sopeuttamistoimista Suomessa. Aureskosken sahan ja Viialan vaneritehtaan toiminta lakkautettiin vuoden lopussa. Kuopion vaneritehtaan toiminta päätettiin lopettaa elokuun 2005 loppuun mennessä. Alholman ja Kajaanin sahan tuotanto vähenee kumpikin noin kolmanneksen. Vanerin vuosittainen tuotantokapasiteetti laskee näin 70 000 kuutiometriä ja sahatavaran vuosituotanto lähes 400 000 kuutiometriä. Vuoden 2005 loppuun mennessä toimialalta vähenee noin 670 työpaikkaa. Tämän vuoksi UPM käynnisti vuoden 2004 aikana laajan uudelleensijoittumisohjelman.

PUUTUOTTEET

VANERIT JA VIILUT

- korkealaatuiset WISA-vanerit ja -viilut lähinnä rakentamiseen, sisustamiseen ja kuljetusvälineisiin
- 13 tuotantolaitosta Suomessa, 1 Ranskassa, 1 Virossa ja 2 Venäjällä

SAHATUOTTEET

- laaja valikoima WISA-sahatuotteita perussahatavarasta valmiisiin komponentteihin ja listoihin lähinnä rakentamiseen ja puusepänteollisuuden käyttöön
- 7 sahaa ja 6 jatkojalostuslaitosta Suomessa, 1 saha Itävallassa ja 1 Venäjällä

PUUPOHJAISTEN RAKENNUSTARVIKKEIDEN KAUPPA

- Puukeskus, Suomi

Liikevaihto tuotteittain

M€	2004	2003	2002
Vaneri	567	553	536
Sahatuotteet	498	515	459
Rakennustarvikkeiden kauppa	519	608	615
Muu ja sisäinen	-98	-127	-123
	1 486	1 549	1 487

Liikevaihto markkina-alueittain

M€	2004	%
Suomi	498	34
Muu EU	835	56
Muu Eurooppa	41	2
Pohjois-Amerikka	14	1
Muu maailma	98	7
	1 486	100

MUU TOIMINTA

UPM:n muun toiminnan suurimmat yksiköt ovat metsä- ja energiaosastot Suomessa. Näiden yksiköiden myynnistä noin 75 % on konsernin sisäistä.

Konsernin tuotteiden huolintaa, varastointia ja vientikuljetuksia hoitavista logistiikkayhtiöistä suurimmat ovat Rauma Stevedoring Oy, UPM-Kymmene Seaways Oy ja Interot Speditions GmbH.

New Ventures -yksikkö kehittää uusia tuotteita ja palveluja, joiden odotetaan tukevan yhtiön tulevaisuuden liiketoimintaa.

Kiinteistöyksikköön kuuluu Suomessa sijaitsevia liike- ja asuinkiinteistöjä.

Muuhun toimintaan kuuluu lisäksi Konserniesikunta sekä osuudet osakkuus- ja

yhteisyritysten tuloksista ja osakesijoitukset. Osakkuusyritysten tulokset raportoidaan liikevoiton jälkeen. Merkittävimmät osakkuusyritykset ovat Metsä-Botnia ja Pohjolan Voima.

Metsäosaston liikevoitto nousi edellisvuoteen verrattuna. Puun hankintamäärät kasvoivat, ja puun keskimääräiset hinnat laskivat hieman.

Energiaosaston liikevoitto kasvoi. Yhtiö käytti hyväksi sekä omia energiavarojaan että poikkeuksellisen runsasta vesivoimaa.

Kassavirtaan liittyvien valuuttasuojauksen tulos raportoidaan muussa toiminnassa. Suojauksen koko vuoden vaikutus oli 26 miljoonaa euroa positiivinen.

Muu toiminta, avainlukuja

	2004	2003	2002
Liikevaihto, M€ ¹⁾	552	512	525
Liikevoitto, M€ ²⁾	369	40	55
josta			
Metsäosasto Suomessa	61	49	31
Energiaosasto Suomessa	118	96	69
Muut ja eliminoinnit	190	-105	-45
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, M€	150	70	41
Sijoitettu pääoma kauden lopussa, M€	3 351	3 187	3 329
Investoinnit ja yritysostot, M€	60	21	51
Henkilöstö 31.12.	2 881	2 887	3 546
Muun toiminnan osakkuus- ja yhteisyritykset			
Osuus tuloksesta ennen veroja, M€ ³⁾			
Metsä-Botnia	67	37	70
Pohjolan Voima	-9	-23	-13
Muut	6	15	23
Yhteensä	64	29	80

¹⁾ Liikevaihto sisältää myynnin konsernin ulkopuolelle.

²⁾ Vuoden 2004 liikevoittoon sisältyvät kertaluonteiset erät: Suomen TEL-järjestelmän muutoksesta johtuvan 249 miljoonan euron tuotto ja yhteensä 30 miljoonan euron varaus konsernin rakennejärjestelyihin ja puunhankintasopimuksiin. Vuoden 2003 kertaluonteiset erät: toteutumatta jääneeseen MACtac-hankintaan liittyneitä kuluja 19 miljoonaa euroa, Rosenlewin liiketoimintojen myyntiin liittyneitä tappioita yhteensä 6 miljoonaa euroa sekä Metsäosaston uudelleenjärjestelyihin Suomessa liittyneitä kuluja 5 miljoonaa euroa.

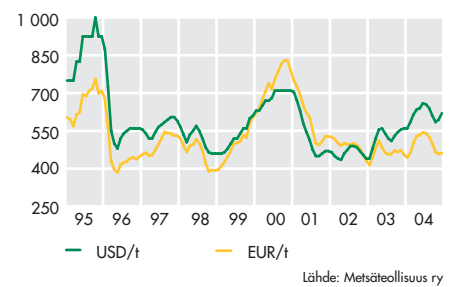
³⁾ Vuosi 2004 sisältää Suomen TEL-järjestelmän muutoksen tuottoa 10 miljoonaa euroa, josta 6 miljoonaa euroa on Metsä-Botniasta, 3 miljoonaa euroa Pohjolan Voimasta ja 1 miljoonaa euroa muista yhtiöistä.

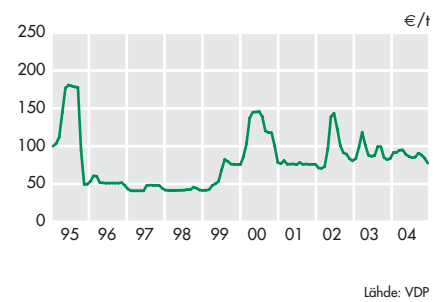
KUITUHUOLTO

Yhtiön oma sellunvalmistus-
kapasiteetti nousi Wisaforestin
uusinnan myötä 180 000 tonnia.

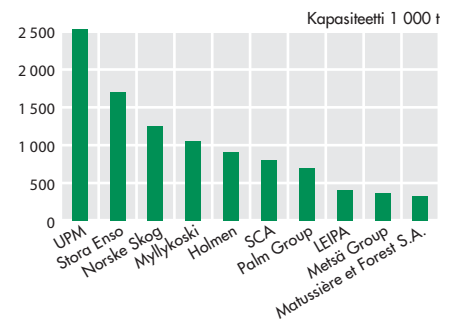
**Sellun hintakehitys 1995–2004,
valkaistu mäntysellu**

**Keräyspaperin markkinahinta
Saksassa 1995–2004**

**Suurimmat siistatun uusiomassan
valmistajat Euroopassa 2005***

* Ml. meneillään olevat investoinnit

Lähde: Jaakko Pöyry

SELLU

UPM:n selluomavaraisuus on noin 90 %. Näin ollen markkinasellun hintavaihteluilla on vain vähäinen vaikutus yhtiön tulokseen.

Maaailman markkinasellukapasiteetti lisääntyi kertomusvuoden aikana. Hinnat nousivat alkuvuonna, mutta kesäkuukausina hintataso laski nopeasti. Loppuvuonna kysyntä elpyi uudelleen ja hinnat nousivat. Lyhytkuituisen ja pitkäkuituisen sellun hinta-ero pysyi suurena, mikä johtui lyhytkuituisellun lisääntyneestä tarjonnasta.

Vuonna 2004 valkaistun pitkäkuituisellun keskihinta Euroopassa oli 615 (525) dollaria tonnilta. Lyhytkuituisen sellun vastaava hinta oli 419 (446) euroa tonnilta.

Kasvanut paperin tuotanto lisäsi sellun käyttöä. Sellutehtaiden kapasiteetin käyttöaste kasvoi selvästi edellisestä vuodesta ja oli 92 (87) %.

Pietarsaaren sellutehtaan uusi lipeälinja otettiin käyttöön huhtikuun lopulla. Uudistus

kasvatti yhtiön omaa kapasiteettia 180 000 tonnia. Omien sellutehtaiden tuotantokapasiteetti oli vuoden lopussa 2,3 miljoonaa tonnia. Osakkuusyrittäjä Metsä-Botnian tuotannon kokonaiskapasiteetti oli 2,7 miljoonaa tonnia, josta UPM:n osuus oli lähes 1,1 miljoonaa tonnia.

Syyskuun lopussa UPM ilmoitti uudelleenjärjestelyistä Miramichin tehtaalla. Järjestelyihin liittyi sellutehtaan sulkeminen joulukuussa, jolloin sellukapasiteetti väheni 240 000 tonnilla. Miramichin paperitehtaan käyttämä sellu toimitetaan nyt osittain yhtiön omilta tehtailta Suomesta, osittain markkinasellun ostoja lisäämällä.

KERÄYSPAPERI

UPM on johtavia keräyspaperin käyttäjiä maailmassa: vuonna 2004 yhtiö käytti keräyspaperia 2,8 miljoonaa tonnia. Hankinnasta noin puolet perustuu pitkäaikaisiin, yleensä vuoden mittaisiin sopimuksiin.

Kierrätyskuitumarkkinat säilyivät vakaina koko vuoden. Keskihinta oli hieman edellisvuotista alempi. Saatavuus oli vuoden aikana hyvä.

METSÄ-BOTNIA

UPM omistaa 47 % Oy Metsä-Botnia Ab:sta, joka 2,7 miljoonan tonnin kapasiteetillaan on Euroopan suurimpia sellunvalmistajia. Muut omistajat ovat Metsäliitto-Yhtymään kuuluva M-real Oyj (47 %) ja Metsäliitto Osuuskunta (6 %). Yhtiö valmistaa havu- ja koivusellua viidessä tehtaassa Suomessa. Sellu toimitetaan lähinnä osakkaille. Yhtiön liikevaihto oli vuonna 2004 1 063 miljoonaa euroa. Henkilöstöä yhtiössä oli vuoden lopussa 1 359. Vuonna 2004 UPM osti Metsä-Botnialta sellua 568 000 tonnia.

Metsä-Botnia on selvittänyt uuden, noin 1 miljoonan tonnin sellutehtaan rakentamista Uruguayhin. Lopullinen päätös asiassa on tarkoitus tehdä vuoden 2005 alkupuolella.

Massan tuotanto ja käyttö

1 000 t/a	2004	2003	2002
Massan tuotanto			
Sellu			
omilta tehtailta	2 241	2 027	2 102
osakkuusyrittäjiltä	568	605	594
Mekaaninen massa	2 902	2 952	2 951
Uusiomassa	2 257	1 875	1 735
Yhteensä	7 968	7 459	7 382

Massan käyttö

Sellu	3 290	3 139	3 161
Mekaaninen massa	2 948	3 002	2 988
Uusiomassa	2 259	1 877	1 737
Yhteensä	8 497	8 018	7 886

Sellun tuotantokapasiteetti

1 000 t/a	Tammikuu 2005
Kaukas	730
Wisaforest	800
Kymi	525
Tervasaari	240
Oma tuotantokapasiteetti yhteensä	2 295
Omistusta vastaava laskennallinen osuus osakkuusyrittäjien kapasiteetista	
	1 100
Yhteensä	3 395

Kaukaan sellutehdas sisältyy Aikakauslehtipaperit-toimialaan ja Kymin, Wisaforestin ja Tervasaaren sellutehtaat Hieno- ja erikoispaperit -toimialaan.

PUUNHANKINTA

UPM seuraa tarkasti käyttämänsä puun alkuperää.

Koko konsernin puuraaka-aineen käyttö lisääntyi yhteensä 26,7 (26,3) miljoonaa m³:iin. Omien tehtaiden puunsaannin turvaamiseksi yhtiö hankkii ja toimittaa puuta myös ulkopuolisille asiakkaille.

Suomessa puuraaka-aineesta paperitoimialat käyttivät 71 (69) % ja Puutuotetoimiala 29 (31) %. Omien tehtaiden lisäksi metsäosasto toimitti puuta osakkuustehtaille ja ulkopuolisille asiakkaille 4,4 (4,6) milj. m³. Puukauppa kävi vuoden aikana tavalliseen tapaan ja puuta ostettiin yksityismetsistä 6 % edellisvuotta enemmän. Poikkeuksellisen sateisen sään ja siitä aiheutuneen kelirikko-leimikoiden kovan kysynnän seurauksena varsinkin tukkien kantohinnat nousivat selvästi vuoden loppupuoliskolla. Puun tehdashinnat olivat kuitenkin keskimäärin hieman edellisvuotta alhaisempia.

Keski-Euroopassa Saksan, Ranskan ja Itävallan paperitehtaat käyttivät hankitusta puusta 69 (68) % ja Puutuotetoimiala, pääasiassa Itävallan saha, 31 (32) %. UPM tehosti puunhankintaansa Saksassa ostamalla osuuden yksityisestä puunhankintayhtiöstä. Kilpailu puusta lisääntyi, mutta toisaalta tulokset Saksan metsien inventoinnista osoitti-

vat, että puunkäyttöä on mahdollista lisätä.

Isossa-Britanniassa puunkäyttö väheni Shottonin tehtaan siirryttyä kokonaan keräyspaperiin perustuvaan tuotantoon. Britannian metsäteollisuuden kapasiteetti oli tehokkaassa käytössä, mikä yhdessä lisääntyneen puunviennin kanssa nosti puun kysyntää ja painetta puun hintaa kohtaan.

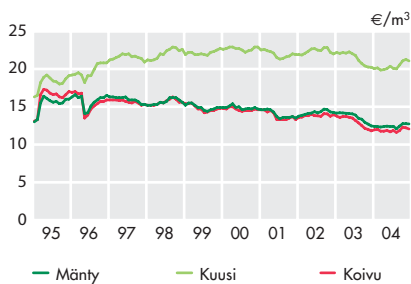
Venäjällä UPM tehostaa puunhankintaa perustamalla sinne yhtiön, joka vastaa sekä Venäjän tuotantolaitosten käyttämän että Suomeen toimitettavan puun hankinnasta. Tuonti Suomeen oli 3,2 (4,0) milj. m³. Puunhankintaa haittasivat huonot säät, kuten Suomessakin.

Virossa Otepään vaneritehtaan puunhankinnasta vastaava yhtiö toimitti puuta myös Suomeen, yhteensä 0,6 (0,1) milj. m³.

Pohjois-Amerikassa Miramichin sellutehtaan sulkeminen tulee vähentämään yhtiön puunkäyttöä Kanadassa. Kilpailu oli tiukkaa kuitupuusta USA:ssa ja sahatukista Kanadassa. Kuitupuun kysyntä ja tarjonta olivat Kanadassa tasapainossa, joistakin tavaralajeista on jopa ylitarjontaa.

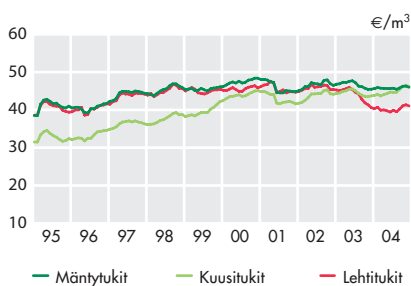
Metsäenergiapuuta toimitettiin Suomessa konsernin voimalaitoksille 1 262 (994) GWh:n

Kuitupuun kuukausittaiset kantohinnat Suomessa 1995–2004

Lähde: Metsäteollisuus ry

Tukkien kuukausittaiset kantohinnat Suomessa 1995–2004

Lähde: Metsäteollisuus ry

Konsernin puuraaka-aineen käyttö

1 000 m ³	2004	2003	2002
Suomi	21 480	20 910	20 960
Itävalta	900	980	800
Saksa	560	520	500
Ranska	500	460	420
Venäjä	380	200	200
Iso-Britannia	300	690	760
Viro	40	60	–
Kanada	2 140	2 080	2 140
Yhdysvallat	410	410	560
Yhteensä	26 710	26 310	26 340

UPM:n omat metsät ja hoitometsät

1 000 hehtaaria	Omat metsät	Hoito-/vuokratut metsät
Suomi	920	230
Iso-Britannia	3	160
Yhdysvallat	79	–
Kanada	17	942
Uruguay (yhteisyritys)	87	–

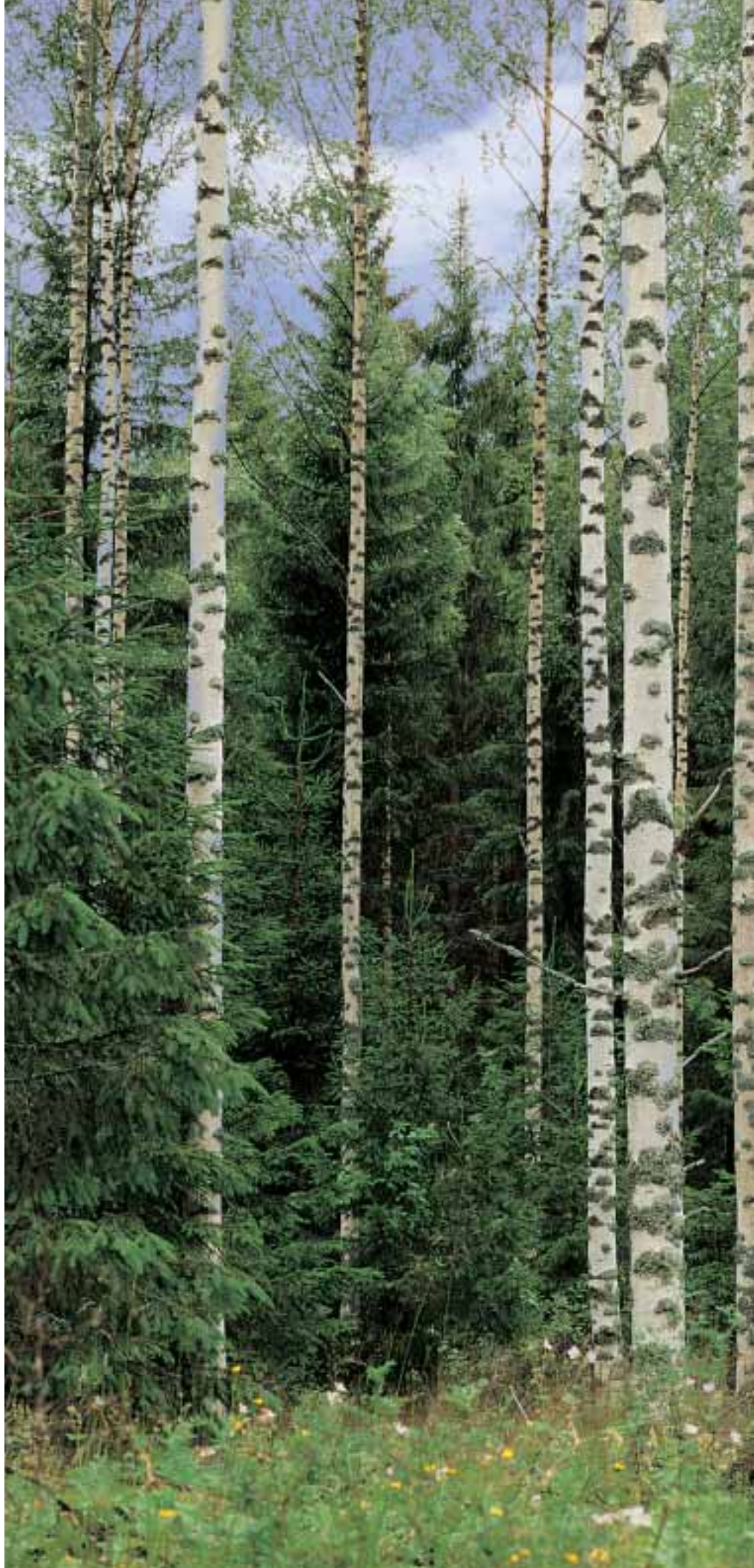
ja ulkopuolisille asiakkaille 121 (111) GWh:n edestä. UPM:llä on energiapuun hankintaa myös muilla alueilla, joilla sillä jo on omaa puunhankintaa.

METSIEN SERTIFIOINTI JA PUUN ALKUPERÄ

Asiakkaiden kiinnostuksen kohteina olivat etenkin metsien sertifiointi, puun laillisuus ja alkuperä sekä tuontipuu. UPM seuraa tarkasti kaiken käyttämänsä puun alkuperää ja jatkaa puun alkuperän seurantajärjestelmien kehittämistä.

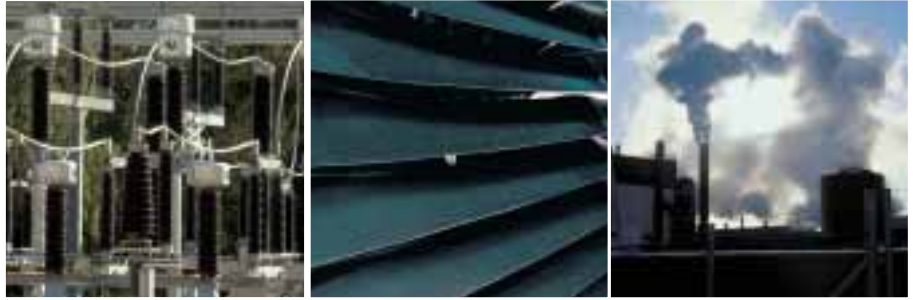
Metsien sertifiointi ja puun alkuperän seuranta yhdessä varmistavat, että käytetty puu on peräisin hyvin ja kestävästi hoidetuista metsistä. Samalla voidaan myös varmistaa hankitun puun laillisuus. Kaikki konsernin omistamat metsät on sertifoitu.

UPM käynnisti kesällä 2004 eri sertifiointijärjestelmien rinnakkaisvertailun kolmessa maassa. Hankkeen tavoitteena on edistää metsäsertifioinnin käyttöä, parantaa yhtiön harjoittamaa metsätaloutta, lisätä eri metsäsertifiointijärjestelmien vastavuoroista tunnistamista sekä niiden sisällön kehittämistä.

ENERGIA

Energian kallistuminen ei vaikuttanut merkittävästi UPM:n kannattavuuteen, koska yhtiön sähköomavaraisuus on korkea.

UPM:n sähkön hankintamäärä oli 21,0 (19,9) TWh:ta. Oman teollisuuskäytön osuus oli 18,5 (18,1) TWh:ta ja ulkopuolisen myynnin osuus 2,5 (1,8) TWh:ta. Korkeasta omavaraisuudesta johtuen omaan käyttöön hankitun sähkön hinta Suomessa on säilynyt edelleen vakaana. Pohjoismaisen sähköpörssin spot-hintojen muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta energiakustannuksiin.

Konsernin oma, vuokrattu ja osakkuusyriyksiltä saatava energiakapasiteetti oli vuoden lopussa noin 2 196 MW:ta. Osakkuusyriyksistä tärkein on Pohjolan Voima Oy (PVO). Kemijoki Oy:n vesivoimaosakkeista yhtiöllä on 19,0 %:n osuus.

Konsernin hankkiman polttoaineen, ostolämmön sekä hiertämöiden tuottaman lämpöenergian yhteenlaskettu määrä oli 39,2 (36,6) TWh:ta. Metsäpolttoaineen käyttö ylitti 1,25 TWh:n vuositason ja on edelleen kasvussa. Biopolttoaineiden yhteenlaskettu osuus polttoainehankinnasta oli 58 (56) %.

UPM ja PVO ovat jatkaneet biopolttoaineita käyttävien voimalaitosten rakentamisohjelmaa. Kertomusvuonna otettiin käyttöön maailman suurin ja nykyaikaisin sellukemikaalien talteenottolaitos Pietarsaareissa. Laitoksen kehittämällä höyryllä tuotetaan sähköä ja lämpöä Pietarsaaren tehtaalle.

Runsassateinen vuosi kasvatti sekä konsernin omaa että vuokrattua ja voimayhtiöiden vesivoimatuotantoa. Vesivoiman osuus sähkönhankinnasta oli ennätyselliset 15 %.

Biopolttoaineiden ja ydinvoiman osuuden lisääminen energian tuotannossa vähentää fossiilisia hiilidioksidipäästöjä.

UPM on valmistautunut EU:n laajuisen päästöoikeuksien kaupan alkamiseen 1.1.2005. Yhtiön eri tehtailla on haettu päästöoikeudet ja päästöluvut syksyn 2004 aikana.

POHJOLAN VOIMA (PVO)

Yhtiön omistuksessa on 41 % suomalaisen teollisuuden omistamasta PVO:sta, joka tuottaa ja hankkii osakkailleen sähköä ja lämpöä vuosittain noin 20 000 GWh:ta. PVO:n energiatoimitukset kattavat UPM:n koko sähköntarpeesta noin 40 %. Pääosa tästä on vesi- ja ydinvoimaa. PVO:n liikevaihto vuonna 2004 oli 565 miljoonaa euroa. Henkilöstöä yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 177.

Teollisuuden Voima Oy, josta PVO omistaa 57,2 %, on käynnistänyt 1 630 MW:n ydinvoimalaitoksen rakentamisen Eurajoen Olkiluotoon Suomeen. Hanke etenee aikataulun mukaisesti, ja laitoksen suunniteltu valmistuminen on vuonna 2009. UPM on varannut ydinvoimalaitoksesta PVO:n kautta 468 MW:n teho-osuuden. Näin pyritään varmistamaan hinnaltaan vakaan ja edullisen sähkön saanti Suomen ja Keski-Euroopan tehtaalle pitkälle tulevaisuuteen. Yhtiö sijoitti vuoden lopulla teho-osuuden hankintaan 40 miljoonaa euroa.

Sähkön hankinta ja käyttö

TWh	2004	2003	2002
-----	------	------	------

Sähkön hankinta

Vesivoimaosuudet	3,2	2,1	2,4
Vastapainevoima	4,9	4,2	4,0
Ydinvoimaosuudet	4,4	4,4	4,4
Lämpövoimaosuudet	2,7	3,2	2,4
Ostosähkö	5,8	6,0	6,8
Yhteensä	21,0	19,9	20,0

Sähkön käyttö

Tehtaat Suomessa	11,6	11,3	11,2
Tehtaat Suomen ulkopuolella	6,9	6,8	6,9
Myynti	2,5	1,8	1,9
Yhteensä	21,0	19,9	20,0

Lämpöenergian lähteet

TWh	2004	2003	2002
-----	------	------	------

Mustalipeä	12,2	10,6	11,0
Kuori ja muut biopolttoaineet	8,8	8,3	6,8
Hiertämöiden lämmön talteenotto	2,2	2,2	2,3
Turve	1,5	2,2	2,1
Ostolämpö	0,8	0,9	0,4
Maakaasu	9,9	8,8	9,5
Öljy	1,4	1,5	1,5
Kivihiili	2,4	2,1	1,9
Yhteensä	39,2	36,6	35,5

INVESTOINNIT

Investoinnit keskittyivät uusintoihin ja uusiin yksiköihin.

Vuoden 2004 investoinnit ilman yritysostoja olivat 645 (703) miljoonaa euroa eli 6,6 (7,2) % liikevaihdosta. Yritysosot olivat yhteensä 41 (17) miljoonaa euroa.

Nykyisen tuotantorakenteen ylläpito- ja korvausinvestoinnit olivat yhteensä 253 (278) miljoonaa euroa. Tuotantosunnan muutosinvestointeihin sekä uusiin tuotantoyksiköihin ja -linjoihin käytettiin 392 (425) miljoonaa euroa.

Osakkeiden sekä muun käyttöomaisuuden myynnit olivat 311 (255) miljoonaa euroa. Näistä suurin oli irlantilaisen Brooks'n rakennustarvikekauppaketjun myynti 213 miljoonalla eurolla. Katsauskauden aikana myytiin myös mm. tanskalainen puupohjaisten

rakennustarvikkeiden vähittäiskauppaketju Anco Træ.

Vuoden aikana valmistuneista hankkeista merkittävimmät olivat Wisaforestin sellutehtaan uusinta sekä Rauman PK 2 modernisointi. Kumpikin hanke pystyttiin käynnistämään suunniteltua nopeammin.

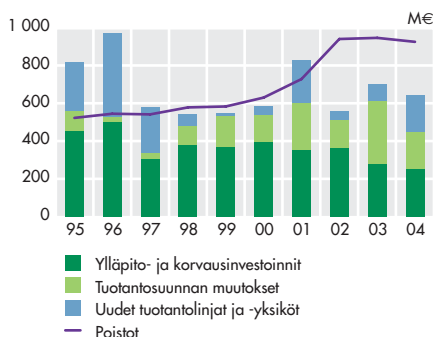
Changshun uuden hienopaperilinnan asennustyöt ovat edenneet aikataulussa. Uusi paperikone on tarkoitus ottaa käyttöön kesällä 2005.

Raflatac aloitti USA:ssa toisen laminointilinnan rakentamisen syyskuussa. Vuoden 2005 jälkipuoliskolla käyttöön otettava tuotantokapasiteetin lisäys vahvistaa Raflatac'in asemaa Pohjois-Amerikan markkinoilla.

Investoinnit ja yritysostot maittain 2000–2004

M€	2004	2003	2002	2001	2000
Suomi	329	427	396	660	379
Saksa	49	40	41	2 197	25
Iso-Britannia	43	73	40	30	44
Kanada	20	15	12	29	1 011
Yhdysvallat	12	15	32	171	61
Kiina	188	52	14	5	546
Itävalta	7	6	10	669	–
Venäjä	9	37	20	22	–
Muu Eurooppa	20	29	26	51	81
Muut maat	9	26	29	16	28
Yhteensä	686	720	620	3 850	2 175

Investoinnit ja poistot 1995–2004

Merkittävimmät vireillä olevat investoinnit

	Kustannukset 2004, M€	Kokonaiskustannus, M€	Käyttöönotto
Changshun paperikoneprojekti	(2003: 45) 178	390	6/2005
Uusi voimalaitos, Shotton	–	60	11/2006
Tervasaari PK 8, kapasiteetin lisäys	13	64	7/2005
Uusi päällystyslinja, Raflatac, Fletcher	3	32	10/2005
Uusi voimalaitos, Rauma	–	20	12/2006

TUTKIMUS JA KEHITYS

UPM:n tutkimustyö tukee
yhtiön ja asiakkaiden menestystä
tarjoamalla entistä laadukkaampia
ja kustannustehokkaampia
ratkaisuja.

Yhtiön tutkimus- ja kehitystoiminta jakaantuu omaan tuote- ja prosessikehitykseen sekä yliopistojen, tutkimuslaitosten ja tavarantoi-
mittajien kanssa tehtävään yhteistyöhön. Vuonna 2004 yhtiö käytti erilaisiin tutkimus- ja kehityshankkeisiin yhteensä noin 47 (48) miljoonaa euroa, joka oli 0,5 (0,5) % liike-
vaihdosta. Varsinaisen tutkimus- ja kehitystoiminnan lisäksi merkittävää kehitystyötä tehdään koneusintojen yhteydessä.

YHTEISTYÖ YLIOPISTOJEN JA TUTKIMUSLAITOSTEN KANSSA

UPM omistaa 39 % Oy Keskuslaboratorio Ab:stä, joka on metsäteollisuuden yhteinen massan ja paperin tutkimuskeskus Suomessa. Muita tutkimuslaitoksia, joiden kanssa UPM tekee yhteistyötä, ovat mm. PTS (Papiertechnische Stiftung) Saksassa, CTP (Centre Technique du Papier) Ranskassa ja Paprican (Paper Research Institute) Kanadassa.

Yhtiö toimii läheisessä yhteistyössä myös yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa ja tukee vuosittain lukuisien yhtiön tuotteisiin ja teknologioihin liittyvien opinnäytetöiden tekoa ja väitöskirjatutkimuksia.

TUOTE- JA PROSESSIKEHITYS

Yhtiön omat tutkimushankkeet liittyvät käytännön tuote- ja prosessikehitykseen.

PAPERITOIMIALOJEN kehityshankkeilla haetaan asiakkaille räätälöityjä, kilpailukykyisiä paperilajeja ja kuhunkin loppukäyttöön sopivinta laatua. Kustannustehokkuuden parantaminen edellyttää raaka-ainekustannusten ja energiankulutuksen vähentämistä. Kuituraaka-ainevalikoiman laajentaminen ja energiankäytön tehokas hallinta ovat tutkimuksen pitkän ajan kohteita.

Sanoma- ja aikakauslehtipaperien valmistuksen kustannustehokkuutta parannettiin lisäämällä keräyskuidun ja kuituja halvempien mineraalien käyttöä sekä vähentämällä kalliimman kemiallisen massan osuutta. Hieno-

paperien valmistuksessa lisättiin lyhytkuituisen koivumassan ja mineraalien osuutta.

Paperitoimialojen prosessitutkimuksen tavoitteena on tasaisempi laatu sekä ominaiskulutusten ja hävikkien vähentäminen. Uusien teknisten ratkaisujen testaaminen ja käytönnotto yhteistyössä kone- ja laitevalmistajien kanssa jatkui. Tuloksena oli tuotteiden laadun ja tuotantotehokkuuden paraneminen.

Kuituvalikoimaa on laajennettu erityisesti hienopaperiliiketoiminnan kasvun tukemiseksi. Samalla on pyritty muuntelemaan erilaisten puuraaka-aineiden kuituominaisuudet kuhunkin loppukäyttöön parhaiten sopivaksi.

Konsernin omia havupuumassoja on kehitetty niin, että ne vastaavat entistä paremmin yhtiön aikakauslehtipaperin valmistuksen tarpeita. Harvennuspuun kuituominaisuuksia on pystytty käyttämään hyödyksi uuden, erityisesti erikoispapereihin tarkoitetun sellulaa-
dun kehityksessä.

JALOSTUSTOIMIALALLA Raflatac on selvästi parantanut filmipohjaisia tuotteitaan uusilla liima- ja pinnoiteratkaisuilla. Lisäksi se teki vuoden lopussa ensimmäiset onnistuneet kaupalliset testit tuoreusastetta kuvaavilla ruokapakkaustarroilla.

UPM Rafsec on aktiivisesti osallistunut UHF-taajuuden liittymäkäytännön standardisointityöhön, joka on yksi perusedellytys tämän teknologian edelleen kehittämiseksi. UPM Rafsec on myös kaupallistanut omia UHF-tunnistimia, joita useat suuret vähittäiskauppayhtiöt käyttävät.

Loparexin kehityshankkeet ovat suuntauneet suoriin asiakassovellutuksiin, varsinkin USA:ssa. Useita käyttökohteita liuottimettomille päällysteille on kehitetty kaikilla tehtailla. Lohjan tehtaalla on kehitetty uusia kilpailukykyä parantavia tuotteita.

Walki Wisan pääkehityskohteet ovat olleet uusien yhdistelmämaterialien kehitys pakkaus- ja eristysteollisuuksille.

PUUTUOTETOIMIALAN merkittävimmät tuotekehityshankkeet liittyivät uusien

pinnoitus- ja pinnoiteteknologioiden kehittämiseen. Hyviä esimerkkejä näistä ovat kuljetusvälineiteollisuuden ja rakentamisen tarpeisiin suunniteltu WISA-Multi-tuoteperhe sekä betonoinnissa käytettävä WISA-Form Elephant. Puutuotetöimialan tuotekehityksessä panostettiin myös muun muassa puuraaka-aineen ominaisuuksien parempaan hallintaan, jotta tuotteiden loppukäyttökohteiden asettamiin vaatimuksiin voitaisiin vastata entistä paremmin.

NEW VENTURES

New Ventures -osastolla kehitetään pääasiassa uusiin teknologioihin perustuvia tuotteita ja prosesseja, joiden odotetaan tukevan yhtiön tulevaisuuden liiketoimintaa. Painopistealueita ovat päällystäminen, puu- ja kuitumateriaalit, jätteiden hyödyntäminen sekä uudet rullalta-rullalle valmistuksen teknologiat ja tuotteet. Ideoita ja innovaatioita haetaan niin yhtiön sisältä kuin ulkopuolisilta kumppaneilta.

YMPÄRISTÖ

UPM:n tavoitteena on hoitaa ympäristöasiansa esimerkillisesti.

Yhtiön ympäristöasioita johdetaan ISO 14001 -standardin mukaisesti. Elokuusta 2004 lähtien UPM:n kaikilla sellu- ja paperitehtailla sekä Puutuotetöimialan suomalaisilla tehtailla on kolmannen osapuolen varmistama ympäristöjärjestelmä. Tämän lisäksi neljällä Jalostustoimialan tehtaalla on sertifioitu järjestelmä.

Kaikki Suomessa toimivat ja useimmat muun Euroopan alueella toimivista sellu- ja paperitehtaista ovat saaneet järjestelmälleen myös EU:n EMAS-hyväksynnän. UPM:n suomalaiset sellu- ja paperitehtaat julkaisivat vuodelta 2003 yhteisen EMAS-selonteon.

JÄTEHUOLTO MERKITTÄVIN KEHITYSKOHDE

Jätteiden määrän vähentäminen ja hyötykäyttö ovat jatkuvia kehityskohteita. Erityisesti Suomessa kaatopaikoille joutuvan jätteen määrää on edelleen vähennettävä. UPM on aktiivisesti mukana useissa hankkeissa, joiden tavoitteena on jätteiden hyötykäytön kehittäminen.

Suurin osa sellu- ja paperitehtaiden kiinteästä jätteestä on voimalaitosten tuhkaa. Jalostustoimialalla kaatopaikoille toimitetaan sekajätettä.

Jätteiden hyötykäyttömahdollisuudet vaihtelevat maittain, paikallisen lainsäädännön ja käytäntöjen mukaan. Esimerkiksi Suomessa tuhka toimitetaan enimmäkseen kaatopaikoille, kun taas Saksassa ja Kiinassa lähes kaikki tuhka käytetään hyödyksi sementtiteollisuuden raaka-aineena.

Vedenkäytön vähentäminen on kaikkien sellu- ja paperitehtaiden tavoite. Vedenkäyttöä vähentämällä voidaan tehtaan ympäristökuormitusta pienentää ja energiataloutta parantaa. Vuonna 2004 vedenkäyttö on vähentynyt muun muassa Augsburgin, Stracelin, Shottonin ja Changshun tehtailla.

Changshun tehtaalla myös jätevesikuormituksen aiheuttamaa kemiallista hapenkulutusta (COD) pystyttiin vähentämään 25 %.

Miramichin vanhan sellutehtaan sulkemisen joulukuussa 2004 parantaa tuntuvasti konsernin ympäristötasetta. Sellutehtaan ympäristösuojelun saattaminen konsernin vaatimusten tasolle olisi edellyttänyt mittavia investointeja.

EI VAKAVIA YMPÄRISTÖPÄÄSTÖJÄ VUONNA 2004

Kaukaan sellutehtaalla kesällä 2003 tapahtunut vakava vesistö päästö johti koko konsernissa mittavaan riskien uudelleenarviointiin ja kriisiviestintävalmiuksien tehostamiseen. Erityisesti sellutehtaiden riskit kartoitettiin ja niiden varalle laadittiin omat toimintasuunnitelmat.

TULEVAISUUDEN HAASTEINA ILMASTONMUUTOS JA KEMIKAALILAINSÄÄDÄNTÖ

Euroopan unionin päästökauppa alkoi vuoden 2005 alussa. UPM:ssä on vähennetty fossiilisen hiilidioksidin päästöjä lisäämällä puuhun perustuvien polttoaineiden osuutta energiantuotannossa. Lisäksi fossiilisia polttoaineita on vaihdettu maakaasuun siellä, missä puupolttoaineiden käyttö ei ole mahdollista. Energiankäytön tehokkuutta on parannettu kaikilla tehtailla. Haasteena on löytää keinoja, joilla hiilidioksidipäästöjä voidaan konsernissa edelleen vähentää. Polttoaineiden saatavuus vaihtelee merkittävästi maittain. Esimerkiksi Yhdysvalloissa, Skotlannissa ja Kiinassa kivihiili on edelleen pääasiallinen polttoaine.

Euroopan unionissa on käynnissä kemi-

kaalilainsäädännön uudistus, johon liittyy uuden kemikaalien rekisteröintijärjestelmän REACHin käyttöönotto. Järjestelmä edellyttää EU:n alueella yhtenäistä kemiallisten aineiden rekisteröintiä, arviointia ja lupamennettelyä. Uudistus tulee vaikuttamaan kaikkiin teollisuudenaloihin, jotka tuottavat tai käyttävät kemikaaleja. UPM:ssä on valmistautunut REACH-järjestelmän tuloon ja selvitetty sen mahdollisia vaikutuksia toimintaan ja kustannuksiin. REACH-asetuksen on määrä tulla voimaan viimeistään vuonna 2007.

YMPÄRISTÖINVESTOINNIT JA KÄYTTÖKUSTANNUKSET

Ympäristövaikutuksiltaan merkittävin investointi oli Pietarsaaren sellutehtaan modernisointi, joka valmistui keväällä 2004. Tehtaan ominaispäästöt ovat vähentyneet suunnitelmien mukaisesti.

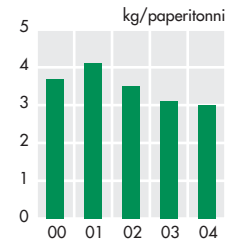
Keräyspaperin käyttö UPM:ssä lisääntyy edelleen. Kaipolan tehdas on laajentamassa siistaamoaan. Laajennuksen ansiosta tehtaan siistauskapasiteetti nousee 210 000 tonniin vuodessa. Investointi valmistuu vuoden 2005 kesällä.

Investoinnit erilaisiin ympäristökuormituksia tai ympäristöriskejä pienentäviin toimenpiteisiin olivat 55 (37) miljoonaa euroa.

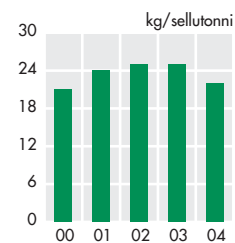
Konsernin ympäristönsuojeluun liittyvät käyttökustannukset, poistot mukaan lukien, olivat 112 (109) miljoonaa euroa.

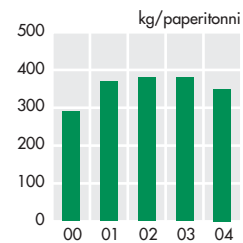
Paperitehtaiden jätevesien kemiallinen hapenkulutus (COD) ¹⁾

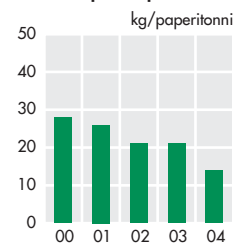
Sellutehtaiden jätevesien kemiallinen hapenkulutus (COD)

Paperi- ja sellutehtaiden fossiiliset hiilidioksidipäästöt (CO₂)

Paperi- ja sellutehtaiden kaatopaikkajäte ²⁾

Vuoden 2000 luvut ilman Changshua ja Miramichia, vuoden 2001 luvut ilman Haindliä.

¹⁾ Augsburgin, Blandinin ja Caledonianin tiedot jätetty pois. Blandinissa COD:tä ei mitata. Augsburgin ja Caledonianin jätevedet käsitellään kunnallisissa jäteveden puhdistamoissa.

²⁾ Jätteet sisältävät myös rakennus- ja purkujätteet.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöasioissa painotettiin erityisesti työterveyttä ja -turvallisuutta.

Vuoden 2004 alussa henkilöstön määrä oli 34 482 ja vuoden lopussa 33 433. Vähennystä oli 1 049 henkeä, josta noin 600 aiheutui toimintojen myynnistä. Muut vähennykset toteutuivat pääosin luonnollisena poistumana.

Miramichin sellutehtaan sulkeminen Kanadassa ja Puutuotteiden tuotannon sopeuttamistoimet Suomessa vaikuttivat moniin työntekijöihin. Työpaikkansa menettävien henkilöiden auttamiseksi perustettiin erilliset ohjelmat. Suomessa pääpaino on uudelleensijoittumisessa ja koulutuksessa.

HENKILÖSTÖN TYYTYVÄISYYS

Koko konsernin henkilöstön kattava mielitekitys toteutettiin syksyllä 2004. Tavoitteena oli arvioida organisaation nykytila ja tärkeimmät kehitystarpeet. Kyselyn tulosten mukaan henkilöstö on melko tyytyväinen. Merkittävimmin vahvuuksina henkilöstö koki yhtiön yrityskuvan ja maineen, työn organisoimisen, asiakaskeskeisyyden sekä yhteistyön ja tiimityön. Tulosten perusteella esimiestyö, yhteistyö ja tiimityö valittiin kehittämiskohdealueiksi konsernissa.

TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS

Uudet työturvallisuusjärjestelmät on saatu lähes valmiiksi suurimmissa yksiköissä. Yhtenä päätavoitteena oli työtaturmien määrän vähentäminen, mikä myös toteutui. Sairaudesta johtuvien poissaolojen kokonaismäärä kasvoi, vaikka useissa yksiköissä näitä poissaoloja onnistuttiin myös vähentämään. Uusi konsernin kattava työterveys- ja työturvallisuusverkosto luotiin tukemaan yksiköitä työterveys- ja työturvallisuustavoitteiden saavuttamiseksi.

Tunnuslukuja

	2004	2003	2002
Liikevaihto henkilöä kohden, €	282 000	274 000	283 000
Jalostusarvo henkilöä kohden, €	124 000	123 000	137 000
Taloudelliseen tulokseen perustuvat palkkiot, M€	9	6	11
Koulutuskustannukset, M€	22	24	27
Keskimääräinen koulutuksessa oloaika, pv	2,3	2,6	2,7
Lähtövaihtuvuus, %	4,4	2,7	4,1
Lakoissa menetetyt henkilötyöpäivät	14 700	6 300	800

Tunnuslukujen laskentakaavat:
 Liikevaihto henkilöä kohden = Liikevaihto / henkilöstö keskimäärin
 Jalostusarvo henkilöä kohden = Liikevaihto – aineet – tarvikkeet ja palvelut / henkilöstö keskimäärin
 Koulutuskustannukset = Koulutuskustannus ml. koulutusajan palkka henkilösivukustannuksin
 Keskimääräinen koulutuksessa oloaika = Koulutuspäivät / henkilöstö keskimäärin
 Lähtövaihtuvuus, % = Lähteneet / henkilöstö keskimäärin x 100

Henkilöstö maittain vuoden lopussa

	2004	2003	2002
Suomi	18 720	19 401	19 873
Saksa	4 311	4 333	4 385
Iso-Britannia	1 852	1 960	2 001
Ranska	1 712	1 771	2 032
Venäjä	750	660	571
Itävalta	678	712	737
Espanja	277	272	255
Viro	179	173	22
Alankomaat	166	169	185
Italia	83	81	65
Belgia	74	66	128
Ruotsi	58	62	69
Unkari	46	16	13
Puola	45	50	53
Tanska	41	234	233
Irlanti	–	345	315
Muu Eurooppa	66	64	146
Yhdysvallat	1 571	1 526	1 968
Kanada	1 296	1 414	1 449
Kiina	1 109	834	772
Malesia	151	126	103
Australia	104	96	90
Etelä-Afrikka	81	78	73
Muu maailma	63	39	41
Yhteensä	33 433	34 482	35 579

KANNUSTUSJÄRJESTELMÄT

Yhtiön henkilöstölleen maksama voittopalkkio perustuu sijoitetun pääoman tuottoon. Voittopalkkiota maksetaan, mikäli pääoman tuotto ylittää määritellyn vähimmäistuottotavoitteen. Vuodelta 2004 maksettujen palkkioiden määrä on yhteensä 9 (6) miljoonaa euroa.

Voittopalkkion lisäksi yhtiössä on käytössä kannustinohjelmia, jotka perustuvat henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen ja esimerkiksi tuottavuuden kasvuun.

OPPIMINEN JA TEHTÄVÄKIERTO

Uransa alkuvaiheessa oleville henkilöille tarkoitettu uusi koulutusohjelma käynnistettiin. Tavoitteena on kehittää osallistujien johtamistaitoja ja valmentaa heitä vaativampiin tehtäviin. Aloitusvuonna koulutusohjelmaan osallistui 50 henkeä. Yliopistoista valmistuville yhtiö tarjoaa kansainvälisen kehitysohjelman.

Kiinan Changshun paperitehdasprojektiin liittyvä ammattikoulutus on hyvä esimerkki onnistuneesta koulutushankkeesta: yhtiön oman suomalaisen ja paikallisen kiinalaisen ammattioppilaitoksen yhteistyönä on Chang-

shun ammattioppilaitoksen 170 opiskelijalle annettu paperitehtaan perustiedot ja hyvät ammatilliset perusvalmiudet paperitehdastyöhön

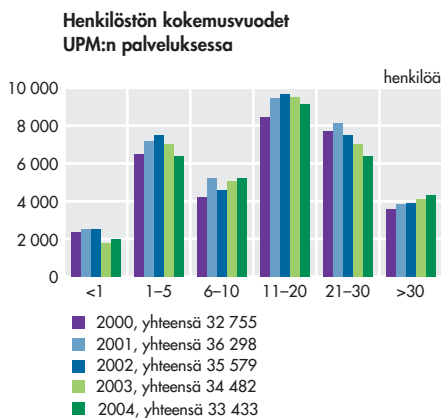
UPM kannustaa työntekijöitä tehtäväkiertoon, jolla lisätään tiedonvaihtoa ja parannetaan verkostumista ja yksilön kehittymistä työtehtävissä. Yhtiön työntekijöistä 123 oli vuoden aikana kansainvälisessä tehtäväkiertossa.

HENKILÖSTÖPOLITIikka

UPM:n henkilöstöpolitiikan kulmakiviä ovat tasa-arvo ja samanarvoisuus työnhaussa ja urakehityksessä. Henkilöstöpolitiikan tueksi ja määritelmien selkeyttämiseksi on laadittu UPM:n tasa-arvosäännöt.

ELÄKEJÄRJESTELMÄT

Yhtiön eläkejärjestelmät ovat maa- ja yksikökohtaisia. Suomessa työskentelevästä henkilökunnasta 93 prosenttia on vakuutettu TEL-eläkevakuutusyhtiöissä ja 7 prosenttia omissa eläkesäätiöissä. Muissa maissa maksuperusteisissa järjestelmissä on mukana noin 40 % ja etuusperusteisissa noin 60 % henkilöstöstä.

VUODEN 2004 TAPAHTUMIA

TAMMIKUU

- 29** Hallitus hyväksyi toimitusjohtaja Juha Niemelän eronpyynnön toimitusjohtajan tehtävästä. Samalla Niemelä ilmoitti eroavansa yhtiön hallituksesta. Samassa kokouksessa hallitus nimitti toimitusjohtajaksi varatoimitusjohtaja Jussi Pesosen.

MAALISKUU

- 24** Varsinainen yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, joka koski vähintään 100:n ja enintään 26 178 900:n yhtiön oman osakkeen hankkimista. Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään osakepääoman korottamisesta yhdellä tai useammalla uusmerkinnällä ja/tai yhden tai useamman vaihtovelkakirjalainan ottamisesta siten, että uusmerkinnässä tai vaihtovelkakirjoja annettaessa voidaan merkitä yhteensä enintään 104 715 000 kappaletta yhtiön uusia, kirjanpidolliselta vasta-arvoltaan 1,70 euron määräisiä osakkeita ja yhtiön osakepääomaa voidaan korottaa yhteensä enintään 178 015 500 eurolla.
- 25** UPM ilmoitti kaksinkertaistavansa UPM Rafsecin älytarroissa ja -kortteissa käytettävien RFID (Radio Frequency Identification) -etätunnistimien valmistuskapasiteetin Jyväskylän tehtaalaan.

HUHTIKUU

- 1** UPM myi tanskalaisen puupohjaisten rakennustarvikkeiden vähittäiskauppa-
ketjun Anco Træn.

- 27** UPM ilmoitti investoivansa tarran taustapaperituotannon kehittämiseen Tervasaaren tehtaalla Valkeakoskella. Investoinnin myötä paperikoneen kapasiteetti lisääntyy 45 000 tonnia.
- 28** UPM ilmoitti lisäävänsä keräyspaperin käyttöä laajentamalla Kaipolan tehtaan siistaamaa. Investoinnin seurauksena siistaamon kapasiteetti kasvaa yli 210 000 tonniin vuodessa.

TOUKOKUU

- 1** Voikkaan paperitehtaan paperikone 17 ja vanha puuhiomo suljettiin.
- 4** UPM vastaanotti Euroopan komission väitetedoksiannon, joka koski mahdollista kilpailijoiden välistä yhteistyötä muovisten teollisuussäkkien markkinoilla. Yhtiö valmisti muovisia teollisuussäkkejä joulukuuhun 2000 asti.
- 5** UPM:n Pestovon saha vihittiin käyttöön Venäjällä.
- 25** UPM ilmoitti EU:n komission kilpailuviranomaisten tehneen tarkastuskäyntejä yhtiön toimitiloihin useissa toimipisteissä. Käynnit liittyivät kilpailuviranomaisten aloittamaan väitettyjä kilpailunvastaisia toimintatapoja koskeviin tutkimuksiin. Euroopan unioni, useat sen jäsenvaltiot ja Kanadan viranomaiset ilmoittivat myöntäneensä UPM:lle täyden ehdollisen vapautuksen koskien toimintatapoja, joista yhtiö on antanut tietoja viranomaisille.

KESÄKUU

- 23** UPM ilmoitti aloittavansa kesän aikana metsäsertifiointijärjestelmien rinnakkaisvertailun kolmessa maassa: Suomessa, Isossa-Britanniassa ja Kanadassa. Vertailu tehdään sekä yhtiön omistamissa että sen hoidossa olevissa metsissä kansallisten metsäsertifiointijärjestelmien ja kansainvälisten PEFC- ja FSC-järjestelmien välillä. Kansainvälinen WWF toimii hankkeessa tarkkailijana.

HEINÄKUU

- 1** UPM ilmoitti aloittavansa kannattavuus- ja ympäristöselvitykset uuden painopaperikoneen rakentamisesta Blandinin paperitehtaalte Minnesotaan.
- 30** UPM ilmoitti myyvänsä irlantilaisen rakennusmateriaalien myyntiketjun Brooks Group Limitedin Wolseley plc:lle 213 miljoonalla eurolla. Brooksin liiketoiminta siirtyi uudelle omistajalle 1.9.2004.

ELOKUU

- 19** UPM hankki vähemmistöosuuden saksalaisesta puunkorjuuyhtiöstä, Lignis GmbH & Co. KG:sta.
- 24** UPM:n Wisaforestin sellutehtaan kemikaalien talteenottolinja vihittiin käyttöön Pietarsaaressa.
- 25** UPM ilmoitti, että kaikilla sen sellu- ja paperitehtailla on kolmannen osapuolen hyväksymä ISO 14001 -standardin mukainen ympäristönhallintajärjestelmä. Viimeisin sertifikaatti myönnettiin UPM:n Miramichin tehtaalle Kanadassa heinäkuussa 2004. Ensimmäisenä konsernin tehtaista sertifikaatin sai Kymin tehdas vuonna 1995.
- 30** UPM käynnisti YT-neuvottelut Suomessa kolmella sahallaan, kahdella vaneritehtaallaan ja Puutuotetoimialan esikuntatoiminnoissa. Neuvottelujen

tuloksena tuotanto päättyi Viialan vaneritehtaalla ja Aureskosken sahalla vuoden 2004 lopussa. Kuopion vaneritehtaan toiminta päättyi elokuun loppuun 2005 mennessä. Alholman ja Kajaanin sahojen tuotantoa on supistettu selvästi. Neuvottelujen päätyttyä UPM käynnisti laajan uudelleensijoitautumis- ja koulutusohjelman.

SYYSKUU

- 6** UPM arvioitiin ensimmäistä kertaa toimialansa parhaaksi metsäteollisuusyritykseksi Dow Jonesin kestävän kehityksen indeksissä (DJSI World).
- 14** UPM ilmoitti lisäävänsä tarralaminaatin päällystyskapasiteettia Raflatacin Yhdysvaltain-tehtaalla Fletcherissä, Pohjois-Carolinassa. Investoinnin merkittävin osa on toinen päällystyslinja, joka keskittyy valmistamaan synteettistä tarralaminaattia.
- 24** UPM ilmoitti paperin laatua parantavasta investoinnista Caledonian Paperin tehtaalla Skotlannissa.
- 29** UPM ilmoitti tekevänsä Miramichin tehtaalla Kanadassa merkittäviä uudelleenjärjestelyjä, joiden tavoitteena on varmistaa tehtaan pitkän aikavälin kannattavuus. Järjestelyjen yhteydessä UPM päätti sulkea Miramichin vanhan sellutehtaan. Tehdas suljettiin 10.12.2004.

LOKAKUU

- 25** UPM vahvisti Venäjän puunhankintaansa ostamalla Aranna Oy:n Venäjän puunhankintaliiketoiminnan.

MARRASKUU

- 15** UPM ilmoitti vetäytyvänsä suunnitellusta yhteisyrityksestä Kiinassa Zhanjiangissa, Guangdongin maakunnassa.
- 19** UPM:n Jalostusmateriaalit-toimialaan kuuluvan Loparexin tehdas vihittiin käyttöön Guangzhoussa Kiinassa. Tehdas valmistaa silikonoituja irrokemateriaaleja.

JOULUKUU

- 8** UPM ilmoitti investoivansa 4,5 miljoonaa euroa Kaukaan vaneritehtaan kehittämiseen.
- 10** UPM ilmoitti Jalostustoimialan jakamisesta kahteen liiketoiminta-alueeseen 1.1.2005 alkaen. Tarralaminaattiliiketoiminta-alueen johtajaksi ja UPM:n johtajiston jäseneksi nimitettiin Heikki Pikkarainen. Erikoispäällysteet-liiketoiminta-alueen johtajaksi nimitettiin Matti J. Lindahl, joka jatkaa johtajiston jäsenenä.
- 16** UPM ilmoitti kattilalaitoksen rakentamisesta Shottonin paperitehtaalle Pohjois-Walesiin Isoon-Britanniaan. Uuden kattilan pääpolttoaineena käytetään siistauslietettä ja lisäpolttoaineena biomassapolttoainetta.
- 17** UPM ilmoitti rakentavansa Rauman paperitehtaalle voimalaitoksen yhteisyrityksenä Rauman Energia Oy:n kanssa. Uusi voimalaitos hyödyntää metsäenergiaa ja käyttää pääpolttoaineenaan kuorta, hakkuutähteitä ja turvetta sekä lisäpolttoaineena biolietettä.
- 31** Valtionsyyttäjä ilmoitti, ettei UPM:n Kaukaan sellutehtaan kesän 2003 jättesiväpäästöistä nosteta syytettä.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

MARKKINAT VUONNA 2004

Paperin kysyntä kasvoi yhtiön päämarkkinoilla Euroopassa yleistä taloudellista kehitystä nopeammin. Mainonta painetussa mediassa lisääntyi ripeästi. Sen johdosta erityisesti päällystettyjen paperien, mutta myös sanomalehtipaperien, kysyntä nousi voimakkaasti. Samoin kehittyivät myös Pohjois-Amerikan päällystettyjen paperien markkinat. Aasiassa ja erityisesti Kiinassa kysynnän kasvu jatkui vahvana. Paperien valmistuskapasiteetti kasvoi hitaammin kuin kysyntä, mikä paransi kysynnän ja tarjonnan tasapainoa.

Aikakauslehtipaperien hinnat olivat Euroopassa keskimäärin hieman alemmat kuin edellisvuonna. Yhdysvalloissa keskihinnat nousivat. Sanomalehtipaperin hinnat alenivat hieman Euroopassa, mutta nousivat Yhdysvalloissa ja Aasiassa. Hienopaperin hinnat Euroopassa laskivat runsaasta tarjonnasta johtuen. Kiinassa hienopaperin hinnat vaihtelivat vuoden aikana. Tarra- ja pakkauspaperien hintoja nostettiin.

Jalostustoimialan markkinatilanne parani edellisvuoteen verrattuna. Tarralaminaattien kysyntä kasvoi kaikilla markkina-alueilla. Raflatacin kasvu oli ripeää ennen kaikkea Pohjois-Amerikassa. Sili-konoitujen paperien kysyntä kehittyi hyvin Pohjois-Amerikassa ja Euroopassakin markkinatilanne parani vuoden aikana. Teollisuuskääreiden kysyntä kasvoi.

Vanerien markkinatilanne parani, ja hintoja pystyttiin korottamaan toisen vuosipuoliskon aikana. Sahatavaramarkkinoilla ylitarjonta jatkui ja hinnat pysyivät matalina. Puupohjaisten rakennustarvikkeiden kauppa jatkui Suomessa vilkkaana.

TULOS

● 10–12/2004 TULOS VERRATTUNA EDELLISEEN NELJÄNNEKSEEN
Loka–joulukuun liikevaihto oli 2 423 miljoonaa euroa, kun se kaudella 7–9/2004 oli 2 449 miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli 197 (7–9/2004: 250) miljoonaa euroa. Liikevoittoon sisältyy kertaluonteisia tuottoja nettona 95 miljoonaa euroa. Suomen työeläkejärjestelmään (TEL) on tehty muutoksia, joiden seurauksena vakuutusyhtiöissä hoidettujen eläkkeiden työkyvyttömyyssosan kirjanpidollinen käsittely muuttui etuuserusteisesta maksuperusteiseksi. Muutos vähensi eläkevastuita 246 miljoonaa euroa ja aiheutti vastaavan suuruisen kertaluonteisen tuoton. Muista eläke-muutoksista kirjattiin lisäksi kertaluonteisena tuottona 23 miljoonaa euroa. Miramichin sellutehtaan sulkeminen Kanadassa aiheutti yhteensä 110 miljoonan euron ja Puutuotetoimialan rakennemuutokset Suomessa 34 miljoonan euron kertaluonteiset kulut. Lisäksi tehtiin yhteensä 11 miljoonan euron varaus konsernin rakennejärjestelykuluista sekä 19 miljoonan euron varaus pitkäaikaisista puunhankintasopimuksista Isossa-Britanniassa. Kolmannen neljänneksen liikevoitto sisältää 110 miljoonan euron myyntivoiton irlantilaisen puupohjaisten rakennustarvikkeiden kauppaketjun Brooks Groupin myynnistä.

Joulunajan pakolliset seisokit sellu- ja paperitehtailla Suomessa sekä yhden päivän lakko marraskuussa heikensivät tulosta. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski 102 miljoonaa euroon (7–9/2004: 140 miljoonaa euroa) ja oli 4,2 (5,7)% liikevaihdosta.

Kannattavuutta heikensi myös euron vahvistuminen. Jalostustoimialan kannattavuus laski edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Markkinatilanne säilyi kuitenkin hyvänä. Puutuotetoimialan kannattavuus parani edellisestä neljänneksestä, mikä johtui osittain kausiluonteisista syistä.

Voitto ennen veroja oli 211 (243) miljoonaa euroa, ilman kertaluonteisia eriä 80 (133) miljoonaa euroa. Voitto ennen veroja sisältää kertaluonteisina eriä – liikevoittoon kirjattujen kertaluonteisten erien lisäksi – myös pörssi-yhtiön osakkeiden vuonna 2003 tehdyn 26 miljoonan euron alaskirjauksen palautuksen sekä osakkuusyhtiöiden TEL-muutoksen aiheuttaman 10 miljoonan euron tuoton. Viimeisellä neljänneksellä kirjatut verot olivat 234 miljoonaa euroa positiiviset (7–9/2004: –75). Veroihin sisältyy kertaluonteista tuottoa 284 miljoonaa euroa. Vuonna 2001 tehdyn Haindl-kaupan yhteydessä yhtiön netto-omaisuudelle määriteltiin uudet arvot verotuksessa. Koska verotukseen ei enää liity epävarmuustekijöitä, laskennallisen verovelan vähennykseksi ja verojen hyvitykseksi kirjattiin 284 miljoonaa euroa. Kun otetaan huomioon verotuksessa vähennyskelpoinen osuus liikearvosta, kassaperusteinen positiivinen vaikutus on tulevalle noin 10 vuoden jaksolla yhteensä 400 miljoonaa euroa.

Tulos osaketta kohti oli 0,85 (0,32) euroa. Ilman kertaluonteisia eriä tulos osaketta kohti oli 0,12 (0,19) euroa, oman pääoman tuotto 3,3 (5,6) % ja sijoitetun pääoman tuotto 4,0 (6,0) %.

● KOKO VUODEN TULOS VERRATTUNA EDELLISEEN VUOTEEN

Vuoden 2004 liikevaihto kasvoi vain hieman edellisvuodesta ja oli 9 820 (9 787) miljoonaa euroa. Vaikka paperitoimitukset kasvoivat 4 %, edelleen alentuneet paperin hinnat Euroopassa ja vahvistunut euro laskivat liikevaihtoa. Myös Puutuotetoimialan rakennejärjestelyt laskivat liikevaihtoa.

Liikevoitto oli 639 (352) miljoonaa euroa ja siihen sisältyy nettona kertaluonteisia tuottoja 205 (–61) miljoonaa euroa. Kertaluonteiset tuotot olivat yhteensä 379 miljoonaa euroa ja kertaluonteiset kulut 174 miljoonaa euroa. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 434 (413) miljoonaa euroa, 4,4 (4,2) % liikevaihdosta.

Paperitoimialojen kannattavuus heikkeni Euroopan alempien hintojen sekä vahvistuneen euron vaikutuksesta. Tulosta paransivat korkeammat toimitusmäärät ja toteutetut kustannussäästöt. Jalostustoimialan liikevoitto kasvoi selvästi, kun toimitukset lisääntyivät ja hinnankorotuksia voitiin toteuttaa. Myös Puutuotetoimialan liikevoitto parani edellisestä vuodesta. Parannusta tapahtui erityisesti vaneriliiketoiminnassa. Muussa toiminnassa yhteisten resurssien liikevoitot nousivat selvästi.

Voitto ennen veroja oli 600 (438) miljoonaa euroa ja ilman kertaluonteisia eriä 359 (363) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 178 (177) miljoonaa euroa. Korkokulut vähenivät, mutta toisaalta osinkotuotot pienivät 11 miljoonaa euroa. Kurssieroista ja käypien arvojen muutoksista kirjattiin 48 (107) miljoonaa euroa voittoa. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista ennen veroja oli 64 (29) miljoonaa euroa. Verot olivat 359 miljoonaa euroa positiiviset (–121 miljoonaa euroa). Vuoden 2004 veroihin sisältyy Suomen verolainsäädännön muutoksesta johtuvaa

kertaluonteista verohyötyä 235 miljoonaa euroa ja Saksan verovelan vähenemisestä johtuvaa kertaluonteista hyötyä 284 miljoonaa euroa. Ilman näitä kertaluonteisia verohyötyjä efektiivinen verokanta oli 26,7 (27,6) %.

Tilikauden voitto oli 958 (319) miljoonaa euroa.

Tulos osaketta kohti oli 1,83 (0,61) euroa, oman pääoman tuotto 13,1 (4,4) % ja sijoitetun pääoman tuotto 6,3 (5,2) %. Ilman kertaluonteisia eriä osakekohtainen tulos oli 0,52 (0,50) euroa, oman pääoman tuotto 3,7 (3,7) % ja sijoitetun pääoman tuotto 4,5 (4,7) %.

TOIMITUKSET

UPM:n paperintuotokset kasvoivat 4 % ja olivat 10,792 miljoonaa tonnia (10,342 miljoonaa tonnia).

Aikakauslehtipaperien toimitukset olivat 4,940 (4,822) miljoonaa tonnia, sanomalehtipaperien 2,719 (2,587) miljoonaa tonnia ja hieno- ja erikoispaperien 3,074 (2,879) miljoonaa tonnia.

Vanerin tuotanto oli 969 000 (936 000) kuutiometriä ja sahatavaran tuotanto 2,409 (2,408) miljoonaa kuutiometriä.

RAHOITUS

Velkaantumistaso 31.12.2004 oli 61 % (31.12.2003: 69 %).

Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavirrat olivat 997 (1 258) miljoonaa euroa. Käyttöpääoman kasvu 114 miljoonalla eurolla johtui 179 miljoonan euron myyntisaamisten arvopaperistamisohjelman purkamisesta. Korolliset nettovelat olivat vuoden lopussa 4 617 (4 874) miljoonaa euroa. Lainojen keskimaturiteetti vuoden lopussa oli 7,6 (8,1) vuotta.

UPM:n joukkovelkakirjalainojen luokitukset pysyivät ennallaan ja olivat vuoden lopussa Baa1 (Moody's – negatiivinen) ja BBB (S&P – vakaa).

HENKILÖSTÖ

Konsernin palveluksessa oli vuonna 2004 keskimäärin 34 815 (35 751) henkilöä. Vuoden lopussa konsernin henkilöstön määrä oli 33 433 (34 482). Henkilöstön väheneminen johtui pääosin yksikköjen lopettamisista ja myynneistä.

INVESTOINNIT

Investoinnit ilman yritysostoja olivat 645 (703) miljoonaa euroa, 6,6 (7,2) % liikevaihdosta. Yrityksostot mukaan lukien investoinnit olivat 686 (720) miljoonaa euroa.

Wisaforestin sellutehtaan uusinta, joka lisäsi tehtaan tuotantokapasiteettia 180 000 tonnia, käynnistettiin keväällä. Rauman paperikone 2:n uusinta saatiin päätökseen maaliskuussa. Tuotantokapasiteetiltaan 300 000 kuutiometrin saha Pestovossa Venäjällä vihittiin käyttöön toukokuussa.

UPM:n suurin meneillään oleva investointiprojekti, Changshun paperikone Shanghain lähellä Kiinassa, etenee suunnitellusti. Vuosikapasiteetiltaan 450 000 tonnin koneen arvioitu käynnistysajan kohta on kesä 2005.

Toisella vuosineljänneksellä UPM päätti investoida noin 60 miljoonaa euroa irrokepaperien tuotannon kehittämiseen Suomeen yhtiön Tervasaaren tehtaille. Investointi nostaa paperikone 8:n tuotantokapasiteettia 45 000 tonnia 175 000 tonniin vuodessa. Uusinta valmistuu kesällä 2005. Toisella vuosineljänneksellä yhtiö ilmoitti lisäksi 18 miljoonan euron investoinnista Kaipolan paperitehtaille Suomeen. Investoinnilla lisätään kierrätyspaperin käyttöä.

Syyskuussa UPM päätti investoida 40 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria nostaakseen Raflatacin tarralaminaattitehtaan päällystys- ja jalostuskapasiteettia Fletcherissä Pohjois-Carolinassa. Uusi linja otetaan käyttöön vuoden 2005 viimeisellä neljänneksellä.

Joulukuussa yhtiö päätti kahdesta voimalaitoshankkeesta. Rauman paperitehtaan yhteyteen päätettiin investoida yhteistyössä Rauman Energia Oy:n ja Pohjolan Voima Oy:n kanssa 75 miljoonan euroa. UPM:n osuus vuoden 2006 lopussa käynnistettävän voimalaitoksen investointikustannuksista on noin 20 miljoonaa euroa. Shottonin tehtaalle taas rakennetaan uusiutuvaa polttoainetta käyttävä voimalaitos, joka käynnistyy vuoden 2006 lopussa. Investointikustannus on 60 miljoonaa euroa.

UPM on varannut itselleen osakkuusyhtiönsä Pohjolan Voima Oy:n kautta noin 470 MW:n teho-osuuden uudesta Suomeen Euroopan Olkiluotoon rakennettavasta ydinvoimalaitoksesta. Yhtiö sijoitti vuoden lopulla teho-osuuden hankintaan 40 miljoonaa euroa.

RAKENNEMUUTOKSET

UPM myi huhtikuussa tanskalaisen puupohjaisten rakennustarvikkeiden vähittäiskauppaketjun Anco Træn. Yhtiön liikevaihto oli 70 miljoonaa euroa ja henkilöstön määrä 190.

Irlantilainen puupohjaisten rakennustarvikkeiden kauppaketju Brooks Group Limited myytiin kolmannella vuosineljänneksellä. Kauppaketjun liikevaihto oli 195 miljoonaa euroa ja sen palveluksessa on noin 430 henkilöä.

Syyskuun lopussa UPM ilmoitti sulkevansa sellutehtaan Miramichissa Kanadassa. Kapasiteetiltaan 240 000 tonnin tuotantolaitos suljettiin joulukuun alussa. Miramichin uudelleenjärjestelyihin liittyi lisäksi paperintuotannon ja puunhankinnan rationalisointeja.

Puutuotetuotantolan Suomen rakennejärjestelyistä päätettiin loka-kuussa. Järjestelyjen seurauksena UPM:n sahatavaran tuotanto laskee noin 400 000 kuutiometriä vuodessa ja koivuvanerituotanto noin 70 000 kuutiometriä vuodessa. Henkilöstön määrä vähenee noin 670. Aureskosken saha ja Viialan vaneritehdas suljettiin vuoden 2004 lopussa, ja Kuopion vaneritehdas on määrä sulkea vuoden 2005 jälkipuoliskolla. Alholman ja Kajaanin sahausmäärä laskee noin kolmanneksen. Myös esikuntatoimintoja sopeutetaan.

Marraskuussa yhtiö ilmoitti vetäytyvänsä suunnitellusta puunhankinta- ja mahdollisesta sellutehdashankkeesta Zhanjiangissa, Guandongin maakunnassa Kiinassa.

KUSTANNUSSÄÄSTÖOHJELMA

Huhtikuussa 2003 UPM ilmoitti ohjelmasta, jonka tavoitteena olivat 200 miljoonan euron kustannussäästöt vuoden 2005 alkuun mennessä. Tavoite saavutettiin noin puoli vuotta etuajassa.

OSAKKEET

UPM:n osakkeiden vaihto oli Helsingin pörssissä 9 731 (9 117) miljoonaa euroa vuonna 2004. Osakkeen korkein noteeraus oli 17,13 euroa marraskuussa ja alin 14,44 euroa tammikuussa. New Yorkin pörssissä osakkeen vaihto oli 311 (191) miljoonaa Yhdysvaltain dollaria.

Varsinainen yhtiökokous 24.3.2004 hyväksyi hallituksen esityksen vähintään 100 ja enintään 26 178 900 oman osakkeen hankinnasta. Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään hankittujen omien osakkeiden luovuttamisesta.

Yhtiö ei vuoden aikana ostanut omia osakkeita valtuutuksen puitteissa.

Samassa kokouksessa valtuutettiin yhtiön hallitus päättämään osakepääoman korottamisesta yhdellä tai useammalla uusmerkinnällä ja/tai yhden tai useamman vaihtovelkakirjalainan ottamisesta. Osakkeiden lukumäärä voi nousta näiden toimenpiteiden seurauksena enintään 104 715 000 kappaletta. Valtuutusta ei ole käytetty. Liikkeeseen lasketuilla optioilla merkittiin vuoden 2004 aikana osakkeita yhteensä 871 342 kappaletta. Antivaltuutuksen ja optioiden myötä osakkeiden lukumäärä voi nousta joulukuun lopun 524 450 272 kappaleesta enintään 651 493 930 kappaleeseen. Kaupparekisteriin merkitty osakkeiden määrä 31.12.2004 oli 524 320 252.

Hallituksella ei ole muita voimassa olevia osakeantivaltuuksia eikä vaihtovelkakirjalainan tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskuvaltuuksia.

YHTIÖN JOHTO

Varsinainen yhtiökokous valitsi hallitukseen kaksi uutta jäsentä: Famigro Oy:n hallituksen puheenjohtajan Karl Grotenfeltin ja ranskalaisen mediajakeluketjun NMPP:n johtajan Françoise Sampermansin. Seuraavat jäsenet valittiin uudelleen hallitukseen: Presidentti Martti Ahtisaari, Lazard Brothersin entinen toimitusjohtaja Michael C. Bottenheim, Oy Karl Fazer Ab:n toimitusjohtaja Berndt Brunow, entinen Haindlin ja UPM-Kymmenen johtaja Georg Holzhey, Nokia Oyj:n hallituksen puheenjohtaja ja pääjohtaja Jorma Ollila, vuorineuvos Gustaf Serlachius sekä ministeri Vesa Vainio.

Järjestäytymiskokouksessaan yhtiön hallitus valitsi puheenjohtajakseen Vesa Vainion ja varapuheenjohtajikseen Jorma Ollilan ja Gustaf Serlachiuksen.

Lisäksi hallitus valitsi jäsenistään tarkastuskomitean (Audit Committee), jonka puheenjohtajana toimii Michael C. Bottenheim ja jäsenenä Martti Ahtisaari ja Françoise Sampermans. Henkilöstökomitean (Human Resources Committee) puheenjohtajaksi valittiin Vesa Vainio sekä jäseniksi Berndt Brunow ja Georg Holzhey. Nimeämiskomitean (Nomination Committee) puheenjohtajaksi valittiin Gustaf Serlachius sekä jäseniksi Karl Grotenfelt ja Jorma Ollila.

RIITA-ASIAT

Elokuussa 2003 UPM otti vastaan tarralaminaattimarkkinoiden kilpailua koskevan haasteen Yhdysvaltain oikeusministeriön kilpailuviranomaisilta. UPM on vastannut ja vastaa haasteeseen vaatimusten mukaisesti.

Tehtyään kilpailijayhteistyötä koskevia sisäisiä tutkimuksia yhtiö päätti 15.1.2004 ottaa yhteyttä Euroopan unionin, Yhdysvaltain ja Kanadan kilpailuviranomaisiin. Kilpailuviranomaiset ovat aloittaneet väitetyjä kilpailuvastaisia toimintatapoja koskevat tutkimukset. Euroopan unioni, useat sen jäsenvaltiot ja Kanadan viranomaiset ovat ilmoittaneet myöntäneensä UPM:lle täyden ehdollisen vapautuksen koskien toimintatapoja, joista yhtiö on antanut tietoja viranomaisille. Yhdysvaltain oikeusministeriö ei ole vielä tehnyt vapautuspäätöstä, mutta se on saatavissa.

Yhtiö on nimetty vastaajaksi joihinkin ryhmäkanteisiin, joita on nostettu tarralaminaatti- ja aikakauslehtipaperivalmistajia vastaan Yhdysvalloissa.

Toukokuussa 2004 UPM vastaanotti Euroopan komission väitetiedoksiannon, joka koski mahdollista kilpailijoiden välistä yhteistyötä muovisten teollisuussäkkien markkinoilla. UPM valmisti muovisia teollisuussäkkejä joulukuuhun 2000 asti. Tutkinnan kohteena olevien liiketoimintojen liikevaihto oli 11 miljoonaa euroa. UPM on vastannut komission väitetiedoksiantoon.

Kaikki yllämainitut riita-asiat saattavat kestää useita vuosia. Tutkimusten johdosta ei ole tehty varauksia.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Yhtiön tutkimus- ja kehitystoiminta jakaantuu omaan tuote- ja prosessikehitykseen sekä yliopistojen, tutkimuslaitosten ja tavaran-toimittajien kanssa tehtävään yhteistyöhön. Vuonna 2004 yhtiö käytti erilaisiin tutkimus- ja kehityshankkeisiin yhteensä noin 47 (48) miljoonaa euroa, joka oli 0,5 (0,5) % liikevaihdosta. Varsinaisen tutkimus- ja kehitystoiminnan lisäksi merkittävää kehitystyötä tehdään koneusintojen yhteydessä.

Paperitoimialoilla sanoma- ja aikakauslehtipaperien valmistuksen kustannustehokkuutta parannettiin lisäämällä keräyskuidun ja kuituja halvempien mineraalien käyttöä sekä vähentämällä kalliiman kemiallisen massan osuutta. Hienopaperien valmistuksessa lisättiin lyhytkuituisen koivumassan ja mineraalien osuutta.

Jalostustoimialalla Raflatac on selvästi parantanut filmipohjaisia tuotteitaan uusilla liima- ja pinnoiteratkaisuilla.

Loparexissa on kehitetty useita käyttökohteita liuottimetomille päällysteille.

Walki Wisan pääkehityskohteet ovat olleet uusien yhdistelmä-materiaalien kehitys pakkaus- ja eristysteollisuuksille.

Puutuotetoimialan merkittävimmät tuotekehityshankkeet liittyivät uusien pinnoitus- ja pinnoiteteknologioiden kehittämiseen.

YMPÄRISTÖ

Ympäristöinvestoinnit olivat 55 (37) miljoonaa euroa ja vastaavat käyttökulut suunnitelman mukaiset poistot mukaan lukien 112 (109) miljoonaa euroa. Sertifioidut tuotantojärjestelmät käsittivät yhtiön tuotannosta noin 97 (85) %.

ALKANEEN VUODEN NÄKYMÄT

Paperien toimitusten arvioidaan kasvavan. Myyntihinnat ovat vuoden lopun hintoja korkeammat, ja vientimarkkinoilla hinnankorotukset ylittävät vientivaluuttojen viimeaikaisesta heikkenemisestä aiheutuvat menetykset.

Jalosteiden kysynnän arvioidaan kasvavan kaikilla markkinoilla. Puutuotetoimialalla vanerin ja sahatavaran kysyntä jatkuu hyvänä, mutta sahatavarassa on edelleen ylitarjontaa.

Säästöohjelmia jatketaan, minkä johdosta kustannusten odotetaan alkaneena vuonna nousevan maltillisesti. Kannattavuuden arvioidaan paranevan.

Investoinnit kasvavat jonkin verran viime vuodesta, mutta jäävät poistoja pienemmiksi.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Konsernin voitonjakokelpoiset varat ovat 4 372 miljoonaa euroa ja emoyhtiön 3 419 394 231,88 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan osin-gonjakohetkellä yhtiön ulkopuolisessa omistuksessa oleville osak-

keille 0,75 euroa osaketta kohti ja loppuosa jätetään kertyneisiin voittovaroihin.

Helmikuun 1. päivänä 2005 ulkopuoliset omistavat 524 450 272 osaketta, jota vastaava osinko on 393,3 miljoonaa euroa.

Helsingissä, helmikuun 1. päivänä 2005

Vesa Vainio
Puheenjohtaja

Jorma Ollila

Gustaf Serlachius

Martti Ahtisaari

Michael C. Bottenheim

Berndt Brunow

Karl Grotenfelt

Georg Holzhey

Françoise Sampermans

Jussi Pesonen
Toimitusjohtaja

KONSERNIN TULOSLASKELMA

M€	Viite	2004	1.1. – 31.12. 2003	2002
Liikevaihto	4	9 820	9 787	10 417
Liiketoiminnan muut tuotot	6	168	58	91
Liiketoiminnan kulut	7	-8 227	-8 445	-8 580
Poistot ja arvonalentumiset	8	-1 122	-1 048	-1 125
Liikevoitto	4	639	352	803
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	9	64	29	80
Nettovoitot myytävissä olevista sijoituksista	10	27	127	72
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset	11	48	107	25
Nettorahoituskulut	11	-178	-177	-270
Voitto ennen veroja		600	438	710
Tuloverot	12	359	-121	-212
Voitto verojen jälkeen		959	317	498
Vähemmistöosuus		-1	2	2
Tilikauden voitto		958	319	500
Tulos/osake				
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	13	1,83	0,61	0,96
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	13	1,82	0,61	0,96

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

KONSERNITASE

M€	Viite	2004	31.12. 2003
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	15	1 560	1 663
Muut aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	16	519	522
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	17	7 621	8 125
Sijoituskiinteistöt	18	38	42
Biologiset hyödykkeet	19	1 143	1 127
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	20	1 047	1 012
Myytavissä olevat sijoitukset	21	366	353
Pitkäaikaiset saamiset	22	240	244
Laskennalliset verosaamiset	28	246	403
Muut pitkäaikaiset varat	23	22	18
		12 802	13 509
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	24	1 138	1 144
Myyntisaamiset ja muut saamiset	25	1 587	1 439
Tuloverosaamiset		60	62
Myytavissä olevat sijoitukset	26	98	99
Rahavarat		142	338
		3 025	3 082
Varat yhteensä		15 827	16 591

M€	Viite	2004	31.12. 2003
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	27	891	890
Osakeanti		1	-
Ylikurssirahasto	27	745	737
Muuntoerot		-55	-42
Arvonmuutos- ja muut rahastot	27	284	258
Kertyneet voittovarot		5 720	5 154
		7 586	6 997
Vähemmistöosuus		26	32
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	28	932	1 579
Eläkevelvoitteet	29	407	650
Varaukset	30	177	103
Korolliset velat	31	4 424	4 911
Muut velat	32	26	79
		5 966	7 322
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	31	917	870
Ostovelat ja muut velat	33	1 256	1 269
Tuloverovelat		76	101
		2 249	2 240
Velat yhteensä		8 215	9 562
Oma pääoma ja velat yhteensä		15 827	16 591

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

M€	Osake- pääoma	Osake- anti	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- ja muut rahastot	Edellisten tilikausien voitto	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2003	442	-	704	24	805	5 229	7 204
Osakeanti	445	-	-	-	-445	-	-
Vaihtovelkakirjalaina 1994	3	-	33	-	-36	-	-
Muuntoerot	-	-	-	-66	-	-	-66
Muut erät	-	-	-	-	-	-4	-4
Kassavirran suojaukset							
kirjattu omaan pääomaan, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	32	-	32
siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	-	-	-
Myytävissä olevat sijoitukset							
voitot ja tappiot käypään arvoon arvostamisesta, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	2	-	2
siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	-100	-	-100
Maksettu osinko	-	-	-	-	-	-390	-390
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	319	319
Oma pääoma 31.12.2003	890	-	737	-42	258	5 154	6 997
Oma pääoma 1.1.2004	890	-	737	-42	258	5 154	6 997
Osakkeiden merkintä optioilla	1	1	8	-	-	-	10
Muuntoerot	-	-	-	-13	-	-	-13
Muut erät	-	-	-	-	1	1	2
Kassavirran suojaukset							
kirjattu omaan pääomaan, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	31	-	31
siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	-19	-	-19
Myytävissä olevat sijoitukset							
voitot ja tappiot käypään arvoon arvostamisesta, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	13	-	13
siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä	-	-	-	-	-	-	-
Maksettu osinko	-	-	-	-	-	-393	-393
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	958	958
Oma pääoma 31.12.2004	891	1	745	-55	284	5 720	7 586

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

M€	2004	1.1. – 31.12. 2003	2002
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto	958	319	500
Oikaisut kauden voittoon ¹⁾	381	1 081	1 392
Saadut korot	39	16	30
Maksetut korot, vähennettynä aktivoitujen korkojen määrällä	-189	-239	-311
Saadut osingot	39	70	67
Muut rahoituserät, netto	-45	54	46
Maksetut verot	-72	-160	-194
Käyttöpääoman muutos ²⁾	-114	117	-112
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavirrat	997	1 258	1 418
Investointien rahavirrat			
Tytäryritysosakkeiden hankinnat, vähennettynä saaduilla käteisvaroilla (ks. Viite 5)	-1	-14	-10
Osakkuusyrittösosakkeiden hankinnat	-40	-2	-26
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin	-1	-	-5
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-630	-599	-571
Tytäryritysosakkeiden luovutukset, vähennettynä luovutetuilla käteisvaroilla (ks. Viite 5)	185	-5	12
Osakkuusyrittösosakkeiden luovutukset	25	14	7
Myytävissä olevien sijoitusten luovutukset	-41	174	-1
Käyttöomaisuushyödykkeiden luovutukset	29	18	84
Pitkäaikaisten saamisten vähennys	20	54	71
Pitkäaikaisten saamisten lisäys	-12	-6	-2
Muut investointien rahavirrat	-	-7	-
Investointien nettorahavirrat	-466	-373	-441
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten velkojen lisäys	-	579	1 050
Pitkäaikaisten velkojen vähennys	-224	-1 015	-981
Lyhytaikaisten velkojen lisäykset ja vähennykset, netto	-102	-111	-676
Tuotot optioilla merkityistä osakkeista	10	-	-
Maksetut osingot	-393	-390	-388
Muut rahoituksen rahavirrat	-1	-27	-37
Rahoituksen nettorahavirrat	-710	-964	-1 032
Rahavarojen muutos	-179	-79	-55
Rahavarat tilikauden alussa	338	449	520
Rahavarojen muuntoero	-17	-32	-16
Rahavarojen muutos	-179	-79	-55
Rahavarat tilikauden lopussa	142	338	449
Konsernin rahavirtalaskelman liitetiedot			
¹⁾ Oikaisut tilikauden voittoon			
Vähemmistöosuudet	1	-2	-2
Verot	-359	121	212
Poistot ja arvonalentumiset	1 122	1 048	1 125
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-64	-29	-80
Käyttöomaisuushyödykkeiden ja sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-138	-19	-39
Myyntivoitot, netto, myytävissä olevista sijoituksista	-27	-127	-72
Rahoituskulut, netto	130	70	245
Suomen eläkejärjestelmän muutos	-269	-	-
Muut oikaisut	-15	19	3
	381	1 081	1 392
²⁾ Käyttöpääoman muutos			
Vaihto-omaisuus	-26	34	-2
Lyhytaikaiset saamiset ³⁾	-203	66	89
Lyhytaikaiset korottomat velat	115	17	-199
	-114	117	-112

³⁾ Vuosi 2004 sisältää myyntisaamisten arvopaperistamisohjelman purkamisen vaikutusta -179 miljoonaa euroa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(Liitetiedoissa kaikki luvut ovat miljoonia euroja, ellei muutoin ilmoitettu.)

1 TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Jäljempänä on lueteltu merkittävimmät tilinpäätösperiaatteet, joita on sovellettu konsernitilinpäätöksen laadinnassa.

SIIRTYMINEN KANSAINVÄLISEEN TILINPÄÄTÖS KÄYTÄNTÖÖN (IFRS)

UPM on siirtynyt noudattamaan kansainvälistä tilinpäätöskäytäntöä (IFRS). Yhtiön ensimmäinen IFRS:n mukaan laadittu tilintarkastettu konsernitilinpäätös vuosilta 2003 ja 2002 on julkaistu 23.11.2004.

PÄÄTOIMINNOT

UPM on maailmanlaajuisesti toimiva metsäteollisuuskonserni, jonka liiketoiminta painottuu erityisesti paino- ja kirjoituspaperien valmistukseen ja myyntiin. Konsernin vertikaalisesti integroituneet toiminnot on organisoitu viiteen segmenttiin: aikakauslehtipapereihin, sanomalehtipapereihin, hieno- ja erikoispapereihin, jalosteisiin ja puutuotteisiin. Konsernin muiden toimintojen suurimmat yksiköt ovat metsä- ja energiaosastot Suomessa. Toiminnot ovat keskittyneet Euroopan unioniin sekä Pohjois-Amerikkaan. Valmistusta konsernilla on yhteensä 16 maassa.

LAADINTAPERIAATTEET

UPM-Kymmene Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti. Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

Tilinpäätös on laadittu historiallisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta biologisia hyödykkeitä, myytävissä olevia listattuja osakkeita sekä eräitä muita rahoitussuhteita ja -velkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon.

ARVIOIDEN KÄYTTÖ

Tilinpäätöksen laadinta edellyttää arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Laskenta-arvioita on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, mm. määrittäessä tiettyjen omaisuuserien realisoitavuutta, aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisia pitoaikoja sekä tuloveroja. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

TYTÄRYHTIÖT

UPM:n konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö UPM-Kymmene Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöiksi katsotaan ne yhtiöt, joiden äänimääristä UPM-Kymmene Oyj:llä on joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 % tai sillä muuten on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista.

Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmällä. Hankintameno määritetään perustuen luovutettujen varojen hankintahetken käypään arvoon, liikkeeseen laskettuihin osakkeisiin tai vastattavaksi otettuihin velkoihin lisätynä hankintaan liittyvillä välittömillä kuluilla. Liikearvona käsitellään hankintamenoa, joka ylittää hankitun yhtiön nettoarvoisuuden käyvän arvon (ks. ”Aineettomat

käyttöomaisuushyödykkeet” kohta Liikearvo). Vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jona konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryhtiöt siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Tytäryhtiöiden tilinpäätösten laatimisperiaatteita on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Yritysten yhteenliittymiä koskien tuli voimaan 1.4.2004 standardi IFRS 3. Standardin mukaan liikearvosta, joka on syntynyt 31.3.2004 tai sen jälkeen tehdyistä yritysostoista, ei tehdä poistoja. Aikaisemmin tehdyistä yritysostoista syntyneitä liikearvoja poistetaan viimeisen keran tilikaudella 2004, minkä jälkeen standardia sovelletaan kaikkiin yritysten yhteenliittymiin.

OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on yleensä 20–50 % äänimäärästä tai joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta mutta joissa sillä ei ole määräysvaltaa. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni on sopimukseen perustuvalla järjestelyllä sitoutunut jakamaan taloudellisia ja liiketoiminnallisia periaatteita koskevan määräysvallan muiden osapuolien kanssa.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä lasketaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Tämän metodin mukaan konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tilikauden voitosta tai tappiosta esitetään tuloslaskelmassa vähennettynä liikearvon poistolla. Taseessa esitetään konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen nettoarvoisuudesta yhdessä hankinnasta syntyneen liikearvon kanssa kertyneillä poistoilla ja arvonalennuksilla vähennettynä. Konsernin ja sen osakkuus- ja yhteisyritysten välisistä realisoitumattomista voitoista ja tappioista eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaava osuus. Pääomaosuusmenetelmän soveltaminen lopetetaan, kun sijoituksen kirjanpitoarvo osakkuus- tai yhteisyrityksessä on laskenut nolleen, ellei konsernilla ole syntynyt velvoitteita tai ellei se ole taannut osakkuus- tai yhteisyrityksen velvoitteita.

VÄHEMMISTÖOSUUDET

Vähemmistöosuus erotetaan omasta pääomasta ja esitetään taseessa omana eränään. Samoin se esitetään omana eränään myös konsernin tuloslaskelmassa.

VALUUTTAMÄÄRÄISET TAPAHTUMAT

Kunkin tytäryhtiön tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan siihen valuuttaan, joka parhaiten kuvastaa kyseisen tytäryhtiön taloudellisia toimintaolosuhteita (”arvostusvaluutta”). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on emoyhtiön arvostusvaluutta.

Valuuttamääräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi käyttäen tapahtumapäivän vallinneita valuuttakursseja. Valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Näistä syntyvät valuuttakurssierot kirjataan tuloslaskelmaan; liiketapahtumista aiheutuvat kurssierot sisältyvät tuloslaskelman liikevoittoon ja rahoitusvaroista sekä -veloista aiheutuvat kurssierot esitetään nettomääräisinä rahoituserissä paitsi silloin kun realisoitumaton erä täyttää kassavirran suojauslaskennan kriteerit, se kirjataan omaan pääomaan.

Konserniyhtiöiden, joiden arvostus- ja tilinpäätösvaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi vuosineljännesten keskikursseilla ja taseet tilinpäätöspäivän kurssilla. Eri kurssien käytöstä syntyvät muuntoerot kirjataan konsernin omaan pääomaan. Kun ulkomainen tytäryhtiö myydään tai puretaan, nämä muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myynnistä aiheutuvaa kokonaisvoittoa tai -tappiota.

RAHOITUSJOHDANNAISET

Rahoitusjohdannaiset kirjataan sopimuksentekohetkellä taseeseen niiden hankintameno, jonka jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan suojattavan erän mukaisesti. Suojaussopimukset jaetaan sopimushetkellä kahteen ryhmään: käyvän arvon suojaukseen, jolla suojataan taseessa olevan saatavan tai velan käypää arvoa tai rahavirran suojaukseen, jolla suojataan ennustettua tapahtumaa tai kiinteähintaista sitoumusta.

Niiden johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset, jotka täyttävät käyvän arvon suojauslaskennan kriteerit ja ovat myös tehokkaita etu- ja jälkikäteen tarkasteltuna, kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin. Samoin niihin liittyvien suojauskohteiden korkoriskistä aiheutuva käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituskuluihin.

Rahavirran suojausta varten tehtyjen johdannaisoppimusten, jotka täyttävät suojauslaskennan kriteerit ja jotka ovat tehokkaita niin etu- kuin jälkikäteenkin tarkasteltuna, käypien arvojen muutokset kirjataan omaan pääomaan (spot-hintojen erotus). Omaan pääomaan kertyneet käypien arvojen voitot tai tappiot kirjataan liikevaihtoon tai liiketoiminnan kuluihin samalla kaudella kuin suojauslaskennan kohteena olevat kiinteät sitoumukset tai ennustetut tapahtumat kirjataan tuloslaskelmaan (esim. kun konsernin suojattu ulkoinen valuuttamääräinen myynti kirjataan). Eräntyneen suojausinstrumentin voitto tai tappio on taseen oman pääoman suojausrahastossa jaksotettuna vielä keskimäärin 1–3 kuukautta, kunnes konsernin ulkoinen myynti toteutuu.

Kun rahavirran suojaukseksi tehty suojausinstrumentti eräännyy, se myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täytä IAS 39:n vaatimuksia, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes kiinteä sopimus tai ennustettu myynti toteutuu. Kuitenkin, jos kiinteän sopimuksen tai ennustetun myynnin ei enää oleteta toteutuvan, suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Eräät johdannaisoppimukset eivät täytä IAS 39:n suojauslaskennan vaatimuksia vaikka ne ovat tehokkaita taloudellisia suojausinstrumentteja konsernin rahoituspolitiikan mukaan. Tällaisten johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoituskuluihin.

Konserni dokumentoi suojaussuhteen syntyessä suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suojaussuhteen sekä riskinhallintavoitteensa ja strategiansa erilaisille suojaustapahtumille. Tässä prosessissa suojausjohdannaiset kohdistetaan suojaamaan tiettyjä varoja ja velkoja, sitovia sopimuksia tai ennustettuja liiketapahtumia. Konserni dokumentoi myös – sekä suojausta aloitettaessa että jatkuvasti siitä eteenpäin – arvionsa siitä vastaako suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos erittäin tehokkaasti suojattavien kassavirtojen tai muiden suojattavien erien käyvän arvon muutosta.

Rahoitusjohdannaisien käyvät arvot on arvioitu seuraavasti: korkotermiinien ja -futuuriin käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin; valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän termiininhintoihin; valuuttooptiot arvostetaan tilinpäätöspäivän markkinahintaan; koron- ja valuutanvaihtosopimukset arvostetaan arvioituun tulevien kassavirtojen nykyarvoon, ja hyödykejohdannaiset arvostetaan tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

Arvioidessaan johdannaisien, joille ei ole saatavissa markkinahintaa

(kuten kytketyt johdannaiset ja muut vastaavat rahoitusinstrumentit), käypää arvoa, konserni käyttää erilaisia menetelmiä ja tekee olettamuksia tilinpäätöspäivän markkinaolosuhteisiin perustuen. Muiden rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisessä käytetään arviointimenetelmänä esimerkiksi optiohinnoittelumalleja ja tulevien kassavirtojen arvioituja nykyarvoja. Tunnistettuja kytkettyjä johdannaisia seurataan konsernissa ja niiden käypien arvojen muutokset kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Liiketoimintasegmentit tuottavat palveluja ja tuotteita, joihin liittyvät riskit ja kannattavuus ovat erilaiset verrattuna muiden liiketoimintasegmenttien tuotteisiin ja palveluihin. Maantieteellisten segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeavat toisilaisissa taloudellisissa ympäristöissä toimivien segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvistä riskeistä ja kannattavuudesta.

Segmentit ja Muu toiminta noudattavat samoja tilinpäätösperiaatteita kuin konserni. Kustannukset ja tuotot sekä omaisuus- ja velkaerät on jaettu segmenteille yhtenäisin periaattein. Kaikki segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin, ja kaikki segmenttien väliset myynnit eliminoidaan konsolidoinnin yhteydessä.

LOPETETTAVAT TOIMINNOT

Lopetettava toiminto muodostuu, kun yritys erityiseen luopumissuunnitelmaan perustuen päättää luopua erillisestä, merkittävästä liiketoimintayksiköstä, jonka varat, velat ja taloudellinen tulos voidaan erottaa fyysisesti, toiminnallisesti ja tilinpäätöstä varten. Toiminnon lopettamisesta syntyvä voitto tai tappio ennen veroja esitetään erillisenä eränä konsernin tuloslaskelmassa.

TULOUTUSPERIAATE

Suoritteiden myynti tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle ja konsernilla ei ole enää tuotteiden hallintaoikeutta eikä todellista määräysvaltaa. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla, myynnin oikaisuerillä sekä valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla. Myytävien tuotteiden jakelukustannukset kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan kuluihin.

TULOVEROT

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutos. Konsernin sisäiseen osingonjakoon perustuva yhtiöveron hyvitys eliminoidaan tuloverosta.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan velkamenetelmän mukaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä vahvistettuja verokantoja käyttäen. Laskennalliset verot lasketaan myös kaikista väliaikaisista eroista, jotka liittyvät tytäryhtiöihin, osakkuusyhtiöihin sekä yhteisyrityksiin tehtyihin sijoituksiin lukuun ottamatta tilanteissa, joissa emoyrityksellä on oikeus määrätä väliaikaisen eron purkautumisajankohta, ja joissa väliaikainen ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, johon todennäköisesti on käytettävissä tulevien tilikausien verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomien hyödykkeiden poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

Liikearvo	5–20 vuotta
Tietokoneohjelmistot	3–5 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5–10 vuotta

LIKEARVO

Liikearvo on hankintamenon osa, joka ylittää hankitun tytär-, osakkuus- tai yhteisyrityksen hankintahetken nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvo sekä hankintahetkellä tehty käypään arvoon arvostaminen käsitellään hankkivan yhtiön omaisuutena ja arvostetaan hankintahetken kurssilla. Liikearvo poistetaan tasapoistoin odotetun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Odotetut taloudelliset vaikutusajat vaihtelevat 5–20 vuoden välillä hankinnan luonteesta riippuen. Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti.

Liikearvojen tasearvo arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä. Jos jonkin liiketoiminnan tulevaisuudessa odotettava liiketoiminnan kassavirta on alhaisempi kuin vastaava kassavirta tuottavan yksikön tasearvo, arvonalentuminen kirjataan kuluna tuloslaskelmaan.

Tytäryhtiön luovutuksesta syntyvä voitto tai tappio sisältää liikearvon poistamattoman osan.

TUTKIMUS JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan kuluiksi toteutumishetkellä poikkeuksina tietyt kehitysmenot, jotka kirjataan varoiksi silloin, kun kehityshanke todennäköisesti menestyy sen kaupallinen ja teknologinen toteuttavuus huomioon ottaen ja vain jos menot voidaan luotettavasti mitata. Varoiksi kirjatut kehitysmenot poistetaan niiden oletetun tulevan käyttöajan aikana, ei kuitenkaan yli viiden vuoden aikana.

TIETOKONEOHJELMAT

Tietokoneohjelmien ylläpitomenot sekä ohjelmistoprojektien tutkimusvaiheen menot kirjataan kuluiksi toteutumishetkellä. Ohjelmistoprojektien kehitysmenot aktivoidaan kuitenkin aineettomiin hyödykkeisiin, jos ne välittömästi liittyvät käyttöön ja yksilölliseen tietokoneohjelmaan, joka tuottaa konsernille todennäköistä taloudellista hyötyä, joka ylittää syntyneet kustannukset yhtä vuotta pidemmän ajan kuluessa. Välittömiin kuluihin sisältyvät ohjelmien kehitykseen liittyvät henkilöstökulut sekä vastaavat osuudet yleiskustannuksista. Aineettomiin hyödykkeisiin aktivoidut ohjelmistojen kehityskustannukset poistetaan tasapoistoina taloudellisen pitoajan kuluessa.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Patenttien, tavaramerkkien ja lisenssien hankintamenot aktivoidaan aineettomiin hyödykkeisiin ja poistetaan tasapoistoina taloudellisen pitoajan kuluessa. Aineettomille hyödykkeille ei tehdä arvonnkorotuksia.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Konserniyhtiöiden hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon. Hankittujen tytäryhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Poistot lasketaan tasapoistoina, ja kirjanpitoarvoa oikaistaan mahdollisilla arvonalentumisilla. Aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen siltä ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aiottuun käyttöön. Muut rahoituskulut kirjataan kuluksi.

Maa-alueista ei tehdä poistoja. Muilta osin poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset	25–40 vuotta
Raskaat koneet	15–20 vuotta
Kevyet koneet ja laitteet	5–15 vuotta

Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti.

Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- ja parannushankkeiden menot aktivoidaan taseeseen, jos on todennäköistä, että niistä koitua taloudellinen hyöty ylittää omaisuudesta alunperin saataviksi arvioidut tuotot. Uudistus- ja parannushankkeet poistetaan tasapoistoina hyödykkeiden jäljellä olevan taloudellisen pitoajan kuluessa.

Käyttöomaisuuden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon. Lopetettaviin toimintoihin kuuluvat käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan niiden tasearvoon tai sitä alempaan, myyntikustannuksilla vähennettyyn käypään arvoon.

JULKISET AVUSTUKSET

Aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenoista ja kirjataan tuloslaskelmaan pienentämään hyödykkeestä kirjattavia poistoja. Muut julkiset avustukset kirjataan tuloslaskelmaan tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut syntyvät.

SIJOTUSKIINTEISTÖT

Sijoituskiinteistöt sisältävät sijoituksia kiinteistöihin, kuten asuinhuoneistoja ja muita tiloja, jotka ovat kolmansien osapuolien käytössä.

Sijoituskiinteistöjä käsitellään pitkäaikaisena sijoituksena ja ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon. Poistot lasketaan tasapoistoina, ja kirjanpitoarvoa oikaistaan mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Taloudelliset pitoajat ovat samat kuin aineellisilla käyttöomaisuushyödykkeillä. Sijoituskiinteistöt esitetään taseessa hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

BIOLOGISET HYÖDYKKEET

Biologiset hyödykkeet (kasvava puusto) arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Varsinaisen puuston, pois lukien nuoret taimikot, käypä arvo perustuu odotettavissa olevien, jatkuvien puustosta saatavien ja aiheutuvien rahavirtojen nykyarvoon. Nuorten taimikoiden arvo perustuu niiden toteutuneisiin perustamiskustannuksiin. Jatkuvat toiminnot, joita ovat hakkuut ja puuston kasvatus yhden kiertoajan kuluessa, perustuvat yhtiön metsätalouden ohjeistukseen. Laskelmissa otetaan huomioon puuston tuleva kasvu sekä metsien ympäristönsuojelulliset rajoitukset. Hakkuutulosten ja metsien kasvatuskustannusten laskenta perustuu ajankohdan vallitsevaan hinta- ja kustannustasoon sekä yhtiön näkemykseen tulevasta hinta- ja kustannuskehityksestä.

Kasvun ja hakkuiden sekä hintojen, kustannusten ja muiden tekijöiden aiheuttamat muutokset puuston käyvässä arvossa sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

SIJOITUKSET JA PITKÄAIKAISET SAAMISET

Sijoitukset on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin, eräpäivään asti pidettäviin ja myytävissä oleviin sijoituksiin sen mukaan, mitä tarkoitusta varten sijoitus on alun perin hankittu. Tilikaudella konsernilla oli ainoastaan pitkäaikaisia myytävissä oleviksi luokiteltuja sijoituksia.

Myytävissä olevien sijoitusten ostot ja myynnit kirjataan kirjanpitoon selvityspäivänä, jolloin omaisuuserä siirtyy konsernille tai jona konserni siirtää sen toiselle osapuolelle. Transaktiomenot sisällytetään hankintamenuon. Myytävissä oleviksi luokitellut sijoitukset arvostetaan myöhemmin käypään arvoon.

Listattujen arvoapereiden käyvät arvot perustuvat julkisiin hintanoteerauksiin. Listaamattomat arvopaperit, joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä, merkitään taseeseen hankintamenuon suurusina vähennettynä arvonalentumisilla.

Myytävissä oleviksi luokiteltujen sijoitusten toteutumattomat käyvän arvon muutokset merkitään omaan pääomaan. Kun myytävissä olevaksi luokiteltu arvopaperi myydään tai siitä kirjataan arvonalennus, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan myytävissä olevien sijoitusten nettovoittoihin.

Yhtiön myöntämät lainat, joilla on määrätty eräpäivä, arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen, ja joilla ei ole määrätty eräpäivää, arvostetaan hankintamenuon. Laina-saamisille tehdään arvonalennus, mikäli tasearvo on suurempi kuin arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Konserni arvioi aina tilinpäätöspäivänä, onko joidenkin rahoitussäämisten tai niiden ryhmän arvonalentuminen objektiivisesti todennettävissä. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen alentuminen alle hankintahinnan huomiodaan arvonalentumista määritettäessä.

Kun arvonalentuminen todetaan, kirjataan kumulatiivinen tappio, joka lasketaan hankintahinnan ja nykyisen käyvän arvon erotuksena vähennettynä aikaisemmin kirjatulla arvonalentumisilla, pois omasta pääomasta tuloslaskelmaan.

Aikaisemmin kirjattu arvonalennus peruutetaan tulosvaikutteisesti, mikäli omaisuuden käypä arvo tai kerrytettävissä oleva rahamäärä kasvaa myöhemmällä tilikaudella ja jos kasvun voidaan katsoa liittyvän arvonalennuksen aiheuttaneen tapahtuman jälkeiseen tapahtumaan.

ARVONALENTUMISET

Omaisuuden tasearvoja arvioidaan jatkuvasti mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi. Arvonalentumisen arviointia varten konsernin omaisuus jaetaan yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka kassavirrat on erotettavissa. Arvonalennuksena kirjataan määrä, jolla omaisuuden tasearvo ylittää vastaavan omaisuuden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä olevaksi rahamääräksi otetaan omaisuuserän nettomyyntihinta tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvo perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuden avulla on saatavissa.

Aikaisemmin kirjattu aineellisen käyttöomaisuuden arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvon peruuttamisen johdosta korjauksen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella oli ennen aikaisempien vuosien arvonalennuksen tekoa.

Aikaisemmin kirjattu liikearvon arvonalennus peruutetaan, mikäli arvonalennuksen aiheuttaneen erityisen ulkoisen tapahtuman ei odoteta toistuvan ja myöhemmät ulkoiset tapahtumat poistavat tuon tapahtuman vaikutukset.

VUOKRASOPIMUKSET

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokrakohteen käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenuon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät muihin pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingisopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasing sopimuksella vuokratut omaisuuserät poistetaan joko taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyemmän leasingisopimuksen keston mukaan.

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle, luokitellaan käyttöleasingisopimuksiksi, joiden mukaan määrättyvät vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempaan netto-realisointi-arvoon. Hankintamenuon määritetään FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenuon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista (normaalitoiminta-asteeseen perustuen) mutta ei vieraan pääoman menoja. Netto-realisointi-arvo on arvioitu, tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisen kustannuksilla ja myyntikustannuksilla.

MYNTISAAMISET

Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun realisointi-arvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä näiden saatavien arvioidulla arvonalentumisvarauksella. Myyntisaamisten arvonalentumisvaraus tehdään, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin.

RAHAVARAT

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden juoksu-aika on korkeintaan kolme kuukautta. Pankeista saadut shekkitali-luotot sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

OMAT OSAKKEET

Kun yhtiö tai sen tytäryhtiöt hankkivat yhtiön omia osakkeita, vähennetään yhtiön omaa pääomaa määrällä, joka muodostuu maksetusta vastikkeesta mukaan lukien transaktiomenot verojen jälkeen kunnes omat osakkeet mitätöidään. Jos ostetut omat osakkeet myydään edelleen tai lasketaan uudelleen liikkeelle, saatu vastike merkitään omaan pääomaan.

KOROLLISET VELAT

Korolliset velat kirjataan taseeseen hankintamenoon transaktiomenoilla vähennettynä. Seuraavina kausina ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää; hankintameno (vähennettynä transaktiokuluilla) ja efektiivisen koron menetelmän tuottaman tasearvon välinen erotus kirjataan tulosvaikutteisesti velan juoksuaikana.

Suurin osa korollisista veloista on suojauslaskennan kohteena käyvän arvon suojauksessa. Suojauslaskennan kohteena olevien lainojen korkoriskistä aiheutuva käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin. Suojauslaskennasta luovutaan, mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty. Tällöin suojauksen kohteena olleen velan tasearvoon ei enää tehdä käyvän arvon muutoksia ja suojauslaskennan voimassaoloaikana kertyneet käypien arvojen muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti käyttäen hyväksi uutta efektiivistä korkokantaa.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

ELÄKE-ETUUKSET

Konsernilla on eri puolilla maailmaa erilaisia eläkejärjestelmiä, jotka noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Suurin osa näistä järjestelyistä on etuuspohjaisia, jolloin niissä määritellään eläketurvaa koskevat etuudet, työkyvyttömyyskorvaukset ja työsuhteen irtisanomisen yhteydessä maksettavat etuudet. Eläke-edut määräytyvät yleensä henkilöstön palvelusajan ja loppupalkan perusteella. Eläkejärjestelyt rahoitetaan suorituksina eläkevakuutusyhtiöille tai eläkesäätiöille vakuutusmatemaattisiin eläkevastuulaskelmiin perustuen. Lisäksi konsernilla on maksupohjaisia järjestelyjä.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä eläkevastuuna esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käyvällä arvolla ja oikaistuna vakuutusmatemaattisilla voitoilla ja tappioilla sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Eläkevastuun laskevat riippumattomat vakuutusmatemaattiset. Vastuu määritetään käyttäen ennakoitua etuus-oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method): eläkevastuu saadaan laskemalla arvioitujen kassavirtojen nykyarvo käyttäen korkona vastuualtaan vastaavien valtion velkasitoumusten korkoa. Eläkemenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi jaksottaen kustannukset työntekijöiden palvelusajalle. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, tietyn vaihteluvälin ylittävältä osalta, kirjataan työntekijöiden jäljellä olevalle keskimääräiselle palvelusajalle.

Maksupohjaisissa eläkejärjestelyissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiölle, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Konsernin suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee.

MUUT TYÖSUHTEEN PÄÄTTÄMISEN JÄLKEISET ETUUKSET

Jotkut konsernin yhtiöt ovat järjestäneet eläkeläisilleen terveydenhuoltoon liittyviä etuuksia. Oikeus etuuteen tavallisesti perustuu työskenteleyn eläkeikästä asti ja tiettyyn vähimmäispalveluksessaoloaikaan. Arvioidut järjestelyjen kustannukset jaksotetaan työssäoloajalle käyttäen samaa laskentatapaa, jota sovelletaan etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen laskennassa. Vastuun laskevat yhtiöstä riippumattomat vakuutusmatemaattiset.

OSAKE-ETUUKSET

Konserni on antanut osakkeiden optiotodistuksia avainhenkilöille. Optioilla voi merkitä osakkeita hintaan, joka on perustunut osakkeen painotettuun keskimääräiseen Helsingin arvopaperipörssissä optio-ohjelmassa määritettyä ajanjaksona. Merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson päättymisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä. Kun optiotodistuksilla merkitään osakkeita, saadulla suorituksella, vähennettynä toimenpiteestä johtuvilla kuluilla, hyvitetään osakepääomaa ja ylikurssirahastoa.

VARAUKSET

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttämisen edellyttämä taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Mikäli konserni odottaa varauksen tulevan katetuksi, esimerkiksi vakuutus sopimuksesta, saatava korvaus merkitään taseeseen erillisenä saatavana, mutta vain, jos korvauksen saaminen on käytännöllisesti katsoen varmaa.

UUDELLEENJÄRJESTELYT

Uudelleenjärjestelyt kirjataan kaudelle, jolloin konserni tulee laillisesti tai tosiasiallisesti velvolliseksi maksusuoritukseen. Työsuhteen päättämiskorvaukset kirjataan vasta sen jälkeen, kun on joko tehty asianomaisten työntekijöiden edustajien kanssa sopimus, joka tarkoittaa irtisanomisperusteet ja irtisanottavien määrän, tai, kun työntekijöille on ilmoitettu täsmällisistä ehdoista. Konsernin jatkuvaan liiketoimintaan liittyvistä kuluista ei tehdä varauksia etukäteen.

YMPÄRISTÖVAHINKOJEN KUNNOSTUSKUSTANNUKSET

Vuosikuluiksi kirjataan menot, jotka syntyvät korjattaessa olosuhteita, jotka johtuvat aikaisempien tilikausien toiminnoista, jotka eivät enää kerrytä tuloja nykyhetkellä tai tulevaisuudessa. Ympäristökustannusten jaksotukset kirjataan perustuen nykyisiin tulkintoihin ympäristönsuojelulaeista ja -säännöksistä, kun on todennäköistä, että velvoite on aiheutunut ja kyseisen velvoitteen arvo on kohtuullisesti arvioitavissa. Jaksotettuihin arvoihin ei sisällytetä kolmannen osapuolen korvauksia.

MAKSETTAVAT OSINGOT

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon maksettavaksi.

VERTAILUTIEDOT

Vertailutiedot on tarvittaessa muutettu vastaamaan tilikaudella tehtyjä esitystapaa liittyviä muutoksia.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamattoman osakekohtaisen tuloksen laskennassa käytetään tilikauden painotettua keskimääräistä osakemäärää. Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden keskimääräistä lukumäärää oikaistaan vaihtovelkakirjalainan, omien osakkeiden ja optioiden laimennusvaikutuksella.

2 VERTAILUTIETOJEN MUUTOS - RAHAVARAT

Osana konsernin likviditeetin hallinnan strategiaa konserni tekee sijoituksia erittäin likvideihin vähäisen riskin instrumentteihin, jotka aikaisempina vuosina on luokiteltu rahavaroihin. Näistä instrumenteista on erotettu taseessa omaksi eräkseen sijoitustodistukset, joiden alkuperäinen juoksuaika on yli kolme kuukautta ja ne esitetään erässä "myytävissä olevat sijoitukset", joka kuvaa niiden luonnetta. Myös kassavirtalaskelman summia on muutettu vastaamaan rahavarojen ja lyhytaikaisten myytävissä olevien sijoitusten nykyistä ryhmittelyä. Vertailutiedot aikaisemmilta vuosilta taseessa ja kassavirtalaskelmassa on muutettu vastaavasti.

3 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

RAHOITUSRISKIT

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on suojata konsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja siten turvata omalta osaltaan konsernin tuloskehitys. Rahoitustoiminnon tavoitteet ja limiitit on määritelty yhtiön hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Rahoitusriskien hallinnassa käytetään erilaisia rahoitusinstrumentteja rahoituspolitiikan asettamissa rajoissa. Käytössä on vain instrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofilia voidaan jatkuvasti ja luotettavasti seurata.

VALUUTTARISKI

Valuuttariskien hallinta on jaettu kahteen osaan: virta-aseman ja taseaseman hallintaan.

Virta-asema käsittää 12 kuukauden liukuvat ennustetut valuuttavirrat, tätä pidemmät sitovat sopimukset sekä näihin liittyvät suojaustoimenpiteet. Nettovaluuttavirran suojauksessa pidetään neutraalina seuraavan 12 kuukauden 50 %:n suojausastetta. Kokonaissuojausaste voi vaihdella välillä 25–100 % ja yksittäisten valuuttojen suojausaste välillä 0–100 %. Suurin osa ennustetun rahavirran suojaukseksi tehdyistä valuuttatermiineistä on suojauslaskennan piirissä. Alla olevassa taulukossa on esitetty suojausten nimellisarvot 31.12.2004.

Valuutta	Suojausten nimellisarvo M€
USD	565
GBP	399
CAD	-56
SEK	74
DKK	49
JPY	76
NOK	32
CHF	27
Muut	47
Yhteensä	1 213

Konsernin tulokseen ja kilpailukykyyn vaikuttavat epäsuorasti myös pääkilpailijoiden kotivaluuttojen, erityisesti Yhdysvaltain ja Kanadan dollarin sekä Ruotsin kruunun, arvon muutokset. Näitä riskejä ei suojata johdannaisilla. Yhtiön oma tuotanto Yhdysvalloissa ja Kanadassa pienentää kuitenkin tätä riskiä.

Taseasema sisältää valuuttamääräiset rahoitusvelat ja -saamiset. Rahoituspolitiikan mukaan tavoitteena on täysin suojattu positio. 31.12.2004 taseasema oli 25 miljoonaa euroa (31.12.2003: 5 miljoonaa euroa). Lisäksi myyntisaamisten ja ostovelkojen nettomäärä on suojattu. Ulkomaisten tytäryhtiöiden omaan pääomaan liittyvää valuuttariskiä ei suojata.

KORKORISKI

Konsernin lainavaluuttojen jakauma vastaa emoyhtiön ja tytäryhtiöiden kotivaluuttojen määristä lainausta.

Korollisten nettovelkojen nimellisarvot (ml. johdannaiset) jakaantuivat 31.12.2004 valuutoittain seuraavasti:

Valuutta	Määrä Mrd. €
EUR	3,4
USD	0,5
CAD	0,6
CNY	0,2
Muut	0,1
Yhteensä	4,8

Korkoriskien hallinta perustuu rahoituspolitiikassa määriteltyyn nettovelan 12 kuukauden keskimääräiseen korkosidonnaisuusaikaan. Tämän suhteellisen lyhyen korkosidonnaisuusajan pohjana on oletamus, että tuottokäyrät ovat keskimäärin positiivisia. Lyhyt korkosidonnaisuusaika vähentää siten korkokustannuksia pitkällä aikavälillä. Korkosidonnaisuusaika voi poiketa edellä mainitusta 12 kuukauden normista +/- 6 kuukautta. 31.12.2004 keskimääräinen korkosidonnaisuusaika oli 10 kuukautta (31.12.2003 12 kuukautta). Suuri osa pitkäaikaisista lainoista ja niiden suojaukseksi tehdyistä korkoinstrumenteista täyttää suojauslaskennan kriteerit. Muiden korkojohdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

LIKVIDITEETTI- JA JÄLLEENRAHOITUSRISKI

Konserni pyrkii säilyttämään hyvän maksuvalmiuden kaikissa olosuhteissa tehokkaalla kassanhallinnalla ja sijoittamalla vain kohteisiin jotka voidaan realisoida nopeasti.

Kassavarojen, 142 miljoonaa euroa ja lyhytaikaisten myytävissä olevien sijoitusten, 98 miljoonaa euroa, lisäksi konsernilla oli 31.12.2004 vahvistettuja käyttämättömiä luottolimiittejä 3,3 miljardia euroa.

Jällelenrahoitusriskit minimoidaan huolehtimalla lainasalkun tasapainoisesta kassavirtapohjaisesta erääntymisaikataulusta sekä lainojen riittävän pitkistä maturiteeteista. 31.12.2004 lainojen keskimaturiteetti oli 7,6 vuotta (31.12.2003 8,1 vuotta).

Tärkeimmät tällä hetkellä käytössä olevat rahoitusohjelmat ovat:

- kotimainen yritystodistusohjelma 1 000 miljoonaa euroa
- Euro Commercial Paper -ohjelma 500 miljoonaa USD
- Belgialainen yritystodistusohjelma 400 miljoonaa euroa
- Medium Term Note -ohjelma 5 000 miljoonaa euroa
- Revolving Credit Facility 2 000 miljoonaa euroa (erääntyy 2006)
- Revolving Credit Facility 1 200 miljoonaa euroa (erääntyy 2008)

LUOTTORISKI

Konsernin myyntisaatavien luottoriskiä pienentää laaja ja maantieteellisesti jakautunut asiakaskunta. Asiakkaiden luottolimiittejä ja heidän taloudellista tilaansa seurataan jatkuvasti. Pääsääntöisesti saatavat turvataan luottotappiovakuutuksilla.

VASTAPUOLIRISKI

Vastapuoliriski on määritelty riskiksi siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään tehdyn sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan. Rahoituspolitiikan mukaan johdannaisinstrumentteja ja kassavarojen sijoituksia saa tehdä vain tietyn luottokelpoisuuden omaavien vastapuolten kanssa.

JOHDANNAISET HYÖDYKEHINTARISKIN HALLINNASSA

Konsernin valmistusprosessi vaatii paljon sähköä ja kierrätyskuitua. Konserni hallinnoi sähkön hankintaa ja myyntiä pääasiassa omille tehtaille. Konsernin sähkötaseen, sähkön tuotannon ja kulutuksen erotuksen, hintariskiä suojataan sähköjohdannaisilla. Kierrätyskuidun hintariskin suojauksessa käytetään kierrätyspaperijohdannaisia

4 TIETOJA SEGMENTEISTÄ

Konserni on organisoitu maailmanlaajuisesti seuraaviksi liiketoiminnan pääsegmenteiksi:

- Aikakauslehtipaperit-toimiala
- Sanomalehtipaperit-toimiala
- Hieno- ja erikoispaperit -toimiala
- Jalostustoimiala
- Puutuotetoimiala

Segmenttien ulkopuolella tapahtuvat toiminnot raportoidaan kohdassa Muu toiminta.

AIKAKAUSLEHTIPAPERIT

Aikakauslehtipaperit sisältävät korkeita pitoisuuksia mekaanista massaa. Niitä käytetään yleensä aikakauslehdissä, sanomalehtien liitteissä, kuvastoissa ja suorapostituksessa. Toimiala valmistaa sekä päällystettyjä että päällystämättömiä lajeja. Päällystettyjä aikakauslehtipapereita käytetään etupäässä korkealaatuisten, moniväristen painotuotteiden kuten aikakauslehtien, luetteloiden, esitteiden sekä suoramyynti- ja muun mainosmateriaalin valmistuksessa. Päällystämättömiä aikakauslehtipapereita käytetään lähinnä aikakauslehdissä, sanomalehtien viikonloppuliitteissä, luetteloissa ja mainoslehtisissä.

SANOMALEHTIPAPERIT

Toimiala valmistaa standardisanomalehtipaperia ja konekiillotettuja päällystämättömiä papereita. Loppukäyttöalueita ovat sanomalehdet, suorapostitus, puhelinluettelot ja kirjat.

HIENO- JA ERIKOISPAPERIT

Toimialan valmistamien päällystettyjen ja päällystämättömien hienopaperien valikoima on laaja. Hienopapereiden käyttöalueita ovat graafinen teollisuus ja toimistot. Hienopapereita käytetään erikoisajakauslehdissä sekä kopioinnissa, tietokonetulostuksessa, suoramyyntimateriaalissa ja esitteissä. Erikoispapereiden käyttösovelluksia taas ovat tarra-, kirjekuori- ja pakkauspaperit.

JALOSTUSTOIMIALA

Toimiala valmistaa tarralaminaatteja, silikonoituja irrokemateriaaleja ja teollisuuskääreitä.

PUUTUOTETOIMIALA

Toimialan liiketoiminnot ovat vaneriliiketoiminta, sahaliiketoiminta ja rakennustarvikkeiden kauppa.

MUU TOIMINTA

Muu toiminta kattaa metsä- ja energiavarat Suomessa, logistiikkatoiminnot, kiinteistöyksiköt sekä New ventures -yksikön. Se sisältää myös osuuden osakkuusyhtiöiden (pääasiassa sellunvalmistaja Metsä-Botnian) tuloksista ja Konsernihallinnon. Muun toiminnan liikevaihto sisältää vain myynnin konsernin ulkopuolelle.

Ensisijainen raportointimuoto – Segmenttikohtaiset tiedot 1.1.–31.12.2004

M€	Aikakaus- lehti- paperit	Sanoma- lehti- paperit	Hieno- ja erikois- paperit	Jalosteet	Puu- tuotteet	Muu toiminta ¹⁾	Elimi- noinnit	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	3 209	1 293	2 000	1 367	1 399	552	–	9 820
Konsernin sisäinen myynti	76	2	275	42	87	–	–482	–
Myynti yhteensä	3 285	1 295	2 275	1 409	1 486	552	–482	9 820
Liikevoitto ²⁾	–78	–1	162	80	107	369	–	639
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	–	–	–	–	–	64	–	64
Voitot myytävissä olevista sijoituksista, netto	–	–	–	–	–	–	–	27
Rahoituskulut, netto	–	–	–	–	–	–	–	–130
Tuloverot ³⁾	–	–	–	–	–	–	–	359
Vähemmistöosuus	–	–	–	–	–	–	–	–1
Kauden voitto	–	–	–	–	–	–	–	958
Varat ⁴⁾	4 683	2 016	2 871	762	737	2 532	–203	13 398
Osakkuus- ja yhteisyritykset	–	–	–	–	–	1 047	–	1 047
Kohdistamattomat varat	–	–	–	–	–	–	–	1 382
Varat yhteensä	4 683	2 016	2 871	762	737	3 579	–	15 827
Velat ⁵⁾	198	111	197	141	90	228	–203	762
Kohdistamattomat velat	–	–	–	–	–	–	–	7 453
Velat yhteensä	–	–	–	–	–	–	–	8 215
Muut erät								
Poistot	460	224	197	53	52	38	–	1 024
Arvon alentumiset	75	–	2	–	21	–	–	98
Investoinnit	149	74	345	28	30	60	–	686
Sijoitettu pääoma, 31.12. ⁶⁾	4 485	1 905	2 674	621	647	3 351	–730	12 953
Sijoitettu pääoma, keskimäärin	4 754	2 002	2 640	642	748	–	–	12 882
Sijoitetun pääoman tuotto, % ⁷⁾	–1,6	–	6,1	12,5	14,3	–	–	6,3

- ¹⁾ Sisältää vain myynnin konsernin ulkopuolelle. Sisäinen myynti segmenteille oli 1 506 miljoonaa euroa, ja se koostuu pääasiassa Metsäosastosta ja Energiaosastosta Suomessa.
- ²⁾ Liikevoitto sisältää aikakauslehtipapereissa 110 miljoonaa euroa kuluja, jotka liittyvät Miramichin sellutehtaan sulkemiseen ja eläkejärjestelmän muutoksesta tuottoja 6 miljoonaa euroa. Eläkejärjestelmän muutoksesta kirjattiin tuottoa 2 miljoonaa euroa sanomalehtipapereissa, 3 miljoonaa euroa hieno- ja erikoispapereissa ja 2 miljoonaa euroa jalosteissa. Puutuotteissa kirjattiin 110 miljoonan euron tuotto Brooks Groupin myynnistä, 34 miljoonan euron kulut Suomen sahoilla ja vaneritehtailla tehdyistä järjestelyistä sekä 7 miljoonan euron tuotto eläkejärjestelmän muutoksesta. Muihin toimintoihin sisältyy Suomen TEL-järjestelmän muutoksesta johtuvaa tuottoa 249 miljoonaa euroa, 11 miljoonan euron varaus konsernin rakennejärjestelykuluihin sekä 19 miljoonan varaus pitkäaikaisista puunhankintasopimuksiin Iossa Britanniassa.
- ³⁾ Veroihin sisältyy Suomen verolainsäädännön muutoksesta johtuvaa verohyötyä 235 miljoonaa euroa ja Saksan verovelan vähenemisestä johtuvaa hyötyä 284 miljoonaa euroa.
- ⁴⁾ Segmentin varat sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, biologiset hyödykkeet, sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin, myytävissä oleviin sijoituksiin luettavat energiaosakkeet, vaihto-omaisuuden sekä myyntisaamiset.
- ⁵⁾ Segmentin velat sisältävät ostovelat ja saadut ennakot.
- ⁶⁾ Segmentin sijoitettu pääoma on segmentin varat vähennettynä segmentin veloilla. Muu toiminta sisältää Metsäosaston Suomessa: 1 392 miljoonaa euroa ja Energiaosaston Suomessa: 1 011 miljoonaa euroa. Eliminoinnit sisältävät kohdistamattomat varat ja kohdistamattomat korottomat velat.
- ⁷⁾ Sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskentakaava: Segmentit: Liikevoitto/Sijoitettu pääoma (keskimäärin) x 100. Konserni: Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut / Taseen loppusumma – korottomat velat (keskimäärin) x 100.

Ensisijainen raportointimuoto – Segmenttikohtaiset tiedot 1.1.–31.12.2003

M€	Aikakaus- lehti- paperit	Sanoma- lehti- paperit	Hieno- ja erikois- paperit	Jalosteet	Puu- tuotteet	Muu toiminta ¹⁾	Elimi- noinnit	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	3 209	1 271	2 000	1 331	1 464	512	–	9 787
Konsernin sisäinen myynti	71	2	244	39	84	–	–440	–
Myynti yhteensä	3 280	1 273	2 244	1 370	1 548	512	–440	9 787
Liikevoitto ²⁾	50	–8	206	43	21	40	–	352
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	–	–	–	–	–	29	–	29
Voitot myytävissä olevista sijoituksista, netto	–	–	–	–	–	–	–	127
Rahoituskulut, netto	–	–	–	–	–	–	–	–70
Tuloverot	–	–	–	–	–	–	–	–121
Vähemmistöosuus	–	–	–	–	–	–	–	2
Kauden voitto	–	–	–	–	–	–	–	319
Varat ³⁾	5 041	2 186	2 695	762	913	2 405	–194	13 808
Osakkuus- ja yhteisyritykset	–	–	–	–	–	1 012	–	1 012
Kohdistamattomat varat	–	–	–	–	–	–	–	1 771
Varat yhteensä	5 041	2 186	2 695	762	913	3 417	–	16 591
Velat ⁴⁾	194	115	169	126	132	230	–194	772
Kohdistamattomat velat	–	–	–	–	–	–	–	8 790
Velat yhteensä	–	–	–	–	–	–	–	9 562
Muut erät								
Poistot	458	222	200	55	51	62	–	1 048
Arvon alentumiset	1	1	–	1	–	–3	–	–
Investoinnit	162	111	303	31	92	21	–	720
Sijoitettu pääoma, 31.12. ⁵⁾	4 847	2 071	2 526	636	781	3 187	–1 237	12 811
Sijoitettu pääoma, keskimäärin	5 089	2 134	2 621	690	781	–	–	13 250
Sijoitetun pääoman tuotto, % ⁶⁾	1,0	–0,4	7,9	6,2	2,7	–	–	5,2

¹⁾ Sisältää vain myynnin konsernin ulkopuolelle. Sisäinen myynti segmenteille oli 1 436 miljoonaa euroa, ja se koostuu pääasiassa Metsäosastosta ja Energiaosastosta Suomessa.

²⁾ Liikevoitto sisältää 22 miljoonaa euroa kuluja, jotka liittyvät Blandinin kahden koneen sulkemiseen aikakauslehtipaperit-segmentillä ja 9 miljoonaa euroa kuluja, jotka liittyvät Voikkaan paperikone 17:n sulkemiseen sanomalehtipaperit-segmentillä. Lisäksi muu toiminta sisältää toteutumattomaan MACTac-hankintaan liittyneitä kuluja 19 miljoonaa euroa, Rosenlewin liiketoiminnan myynnistä aiheutuneen tappion 6 miljoonaa euroa sekä 5 miljoonaa euroa kuluja Metsäosaston uudelleenjärjestelyistä Suomessa.

³⁾ Segmentin varat sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, biologiset hyödykkeet, sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin, myytävissä oleviin sijoituksiin luettavat energiaosakkeet, vaihto-omaisuuden sekä myyntisaamiset.

⁴⁾ Segmentin velat sisältävät ostovelat ja saadut ennakot.

⁵⁾ Segmentin sijoitettu pääoma on segmentin varat vähennettynä segmentin veloilla. Muu toiminta sisältää Metsäosaston Suomessa: 1 377 miljoonaa euroa ja Energiaosaston Suomessa: 962 miljoonaa euroa. Eliminoinnit sisältävät kohdistamattomat varat ja kohdistamattomat korottomat velat.

⁶⁾ Sijoitetun pääoman tuotto-% laskentakaava: Segmentit: Liikevoitto/Sijoitettu pääoma (keskimäärin) x 100. Konserni: Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut / Taseen loppusumma – korottomat velat (keskimäärin) x 100.

Ensisijainen raportointimuoto – Segmenttikohtaiset tiedot 1.1.–31.12.2002

M€	Aikakaus- lehti- paperit	Sanoma- lehti- paperit	Hieno- ja erikois- paperit	Jalosteet	Puu- tuotteet	Muu toiminta ¹⁾	Elimi- noinnit	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	3 472	1 377	2 138	1 497	1 408	525	–	10 417
Konsernin sisäinen myynti	98	2	308	42	79	–	–529	–
Myynti yhteensä	3 570	1 379	2 446	1 539	1 487	525	–529	10 417
Liikevoitto ²⁾	177	121	355	63	32	55	–	803
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	–	–	–	–	–	80	–	80
Voitot myytävissä olevista osakkeista	–	–	–	–	–	–	–	72
Rahoituskulut, netto	–	–	–	–	–	–	–	–245
Tuloverot	–	–	–	–	–	–	–	–212
Vähemmistöosuus	–	–	–	–	–	–	–	2
Kauden voitto	–	–	–	–	–	–	–	500
Varat ³⁾	5 303	2 406	2 701	872	864	2 378	–102	14 422
Osakkuus- ja yhteisyritykset	–	–	–	–	–	1 095	–	1 095
Kohdistamattomat varat	–	–	–	–	–	–	–	2 107
Varat yhteensä	5 303	2 406	2 701	872	864	3 473	–	17 624
Velat ⁴⁾	196	100	157	143	113	144	–102	751
Kohdistamattomat velat	–	–	–	–	–	–	–	9 636
Velat yhteensä	–	–	–	–	–	–	–	10 387
Muut erät								
Poistot	455	229	194	59	49	56	–	1 042
Arvon alentumiset	74	5	2	–	2	–	–	83
Investoinnit	189	84	159	68	69	51	–	620
Sijoitettu pääoma, 31.12. ⁵⁾	5 107	2 306	2 544	729	751	3 329	–1 077	13 689
Sijoitettu pääoma, keskimäärin	5 396	2 393	2 657	794	746	–	–	14 076
Sijoitetun pääoman tuotto, % ⁶⁾	3,3	5,1	13,4	7,9	4,3	–	–	7,4

¹⁾ Sisältää vain myynnin konsernin ulkopuolelle. Sisäinen myynti segmenteille oli 1 460 miljoonaa euroa, ja se koostuu pääasiassa Metsäosastosta ja Energiaosastosta Suomessa.

²⁾ Liikevoitto sisältää 108 miljoonaa euroa kuluja, jotka liittyvät Blandinin kahden koneen sulkemiseen aikakauslehtipaperit-segmentillä ja 8 miljoonaa euroa kuluja, jotka johtuvat Shottonin tehtaan siistaamon uusimisesta sanomalehtipaperit-segmentillä. Muu toiminta sisältää 14 miljoonaa euroa myyntivoittoa Walki Films -yksikön myynnistä.

³⁾ Segmentin varat sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, biologiset hyödykkeet, sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin, myytävissä oleviin sijoituksiin luettavat energiaosakkeet, vaihto-omaisuuden sekä myyntisaamiset.

⁴⁾ Segmentin velat sisältävät ostovelat ja saadut ennakot.

⁵⁾ Segmentin sijoitettu pääoma on segmentin varat vähennettynä segmentin veloilla. Muu toiminta sisältää Metsäosaston Suomessa: 1 366 miljoonaa euroa ja Energiaosaston Suomessa: 955 miljoonaa euroa. Eliminoinnit sisältävät kohdistamattomat varat ja kohdistamattomat korottomat velat.

⁶⁾ Sijoitetun pääoman tuotto-% laskentakaava: Segmentit: Liikevoitto/Sijoitettu pääoma (keskimäärin) x 100. Konserni: Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut / Taseen loppusumma – korottomat velat (keskimäärin) x 100.

Henkilöstö (keskimäärin) segmentteittäin

	1.1.-31.12.		
	2004	2003	2002
Aikakauslehtipaperit	9 125	9 180	9 635
Sanomalehtipaperit	3 631	3 843	3 914
Hieno- ja erikoispaperit	6 933	6 827	6 816
Jalosteet	4 675	4 755	4 979
Puutuotteet	7 503	7 803	7 862
Muu toiminta	2 948	3 343	3 660
Yhteensä	34 815	35 751	36 866
Henkilöstö vuoden lopussa	33 433	34 482	35 579

Toissijainen raportointimuoto

Myynti konsernin ulkopuolelle asiakkaan sijainnin mukaan

M€	1.1.-31.12.		
	2004	2003	2002
Saksa	1 543	1 550	1 803
Iso-Britannia	1 295	1 216	1 369
Suomi	1 029	1 090	942
Ranska	710	725	850
Muut EU-maat ¹⁾	2 291	2 041	2 151
Muu Eurooppa	422	775	800
Yhdysvallat	1 323	1 209	1 269
Kanada	143	113	213
Muu maailma	1 064	1 068	1 020
Yhteensä	9 820	9 787	10 417

¹⁾ Vuonna 2004 21 maata, vuosina 2003 ja 2002 11 maata.

Varat yhteensä maittain

M€	2004	31.12.	
		2003	2002
Saksa	2 958	3 153	3 349
Iso-Britannia	668	667	731
Suomi	8 088	8 492	8 860
Ranska	624	598	676
Muut EU-maat ¹⁾	940	1 072	1 189
Muu Eurooppa	107	152	95
Yhdysvallat	738	827	987
Kanada	838	952	982
Muu maailma	866	678	755
Yhteensä	15 827	16 591	17 624

¹⁾ Vuonna 2004 21 maata, vuosina 2003 ja 2002 11 maata.

Investoinnit maittain

M€	2004	1.1.-31.12.	
		2003	2002
Saksa	49	40	41
Iso-Britannia	43	73	40
Suomi	329	427	396
Ranska	11	13	20
Venäjä	9	37	20
Muu Eurooppa	9	22	16
Kiina	188	52	14
Pohjois-Amerikka	32	30	44
Muu maailma	16	26	29
Yhteensä	686	720	620

5 YRITYSOSTOT JA -MYYNIT

Konserni teki vuosina 2004, 2003 ja 2002 vain muutamia pienehköjä yritysostoja. Konsernin yritysostot olivat 10 miljoonaa euroa vuonna 2004, 14 miljoonaa euroa vuonna 2003 ja 12 miljoonaa euroa vuonna 2002.

Elokuussa 2004 UPM myi irlantilaisen rakennustarvikkeiden kaup-paketjun Brooks Group Limitedin 213 miljoonalla eurolla. Myyntivoittoa kirjattiin 110 miljoonaa euroa ennen veroja.

Syyskuussa 2003 UPM myi Rosenlewin suursäkkitoiminnan 4 miljoonan euron tappiolla.

Lokakuussa 2002 konserni myi Walki Films -pakkauskalvotoimintansa. Myyntivoitto ennen veroja oli 14 miljoonaa euroa.

Mitään näitä luovutuksia ei ole ryhmitelty lopetettaviksi toimintoiksi.

Yritysostosta syntyneet varat ja velat

M€	1.1.-31.12.		
	2004	2003	2002
Rahavarat	9	-	2
Muut aineettomat hyödykkeet	1	4	-
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-	3	37
Vaihto-omaisuus	8	2	-
Saamiset	14	-	2
Lainat	-22	-3	-30
Hankittujen nettovarojen käypä arvo	10	6	11
Liikearvo	-	8	1
Ostohinta yhteensä	10	14	12

Vähennetään:

Hankitun tytäryrityksen rahavarat	-9	-	-2
Hankinnan rahavirta	-1	-14	-10

Myytujen yksiköiden nettovarot ja -velat

M€	1.1.-31.12.		
	2004	2003	2002
Rahavarat	28	5	1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	19	3	3
Vaihto-omaisuus	31	7	12
Saamiset	70	10	19
Velat	-45	-19	-35
Lainat	-	-	-1
	103	6	-1
Luovutusvoitto/-tappio	110	-6	14
Vastike yhteensä	213	-	13
Maksetut rahavarat	213	-	13
Luovutetun tytäryhtiön rahavarat	-28	-5	-1
Luovutusten nettorahavirta	185	-5	12

6 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

M€	1.1.-31.12.		
	2004	2003	2002
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ¹⁾	142	22	51
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	16	20	22
Muut vuokratuotot	6	6	7
Muut erät	4	10	11
	168	58	91

¹⁾ Vuosi 2004 sisältää Brooks Groupin myyntivoiton 110 miljoonaa euroa.

7 LIIKETOIMINNAN KULUT

M€	1.1.–31.12.		
	2004	2003	2002
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-36	39	-47
Valmistus omaan käyttöön	-44	-47	-51
	-80	-8	-98
Materialit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	4 737	4 472	4 531
Varastojen muutos	-29	-15	-31
Biologisten hyödykkeiden hakuut tilikauden aikana	42	43	42
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-57	-56	-39
Ulkopuoliset palvelut ¹⁾	820	961	863
	5 513	5 405	5 366
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot			
Hallitusten ja toimitusjohtajien palkat	15	17	20
Muut palkat	1 310	1 285	1 349
	1 325	1 302	1 369
Henkilösivukulut			
Eläkekulut – etuspoijaiset järjestelyt (Viite 29)	62	62	111
Suomen TEL-järjestelmän muutos ²⁾	-269	-	-
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	149	145	122
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (Viite 29)	2	-4	4
Muut henkilösivukulut ³⁾	178	182	186
	122	385	423
Liiketoiminnan muut kulut			
Vuokratulot	62	50	61
Pitkäaikaisten varojen luovutustappiot	4	3	12
Muut liiketoiminnan kulut ⁴⁾	1 281	1 308	1 447
	1 347	1 361	1 520
Liiketoiminnan kulut yhteensä	8 227	8 445	8 580

¹⁾ Ulkopuoliset palvelut muodostuvat pääasiassa myytyjen tuotteiden jakelukustannuksista.

²⁾ Suomen työeläkejärjestelmään (TEL) tehtiin vuonna 2004 muutoksia, joiden johdosta eläkevelka väheni 269 miljoonaa euroa.

³⁾ Muihin henkilösivukuluihin sisältyy pääasiassa lakisääteisiä sosiaalikuluja, mutta ei eläkekuluja.

⁴⁾ Muut liiketoiminnan kulut sisältävät mm. energia- ja kunnossapitokuluja, palveluja sekä yhtiön hallintoon liittyviä kuluja.

Liiketoiminnan kuluihin sisältyvät tutkimus- ja kehitysmenot olivat 47 miljoonaa euroa vuonna 2004, 48 miljoonaa euroa vuonna 2003 ja 46 miljoonaa euroa vuonna 2002.

Hallituksen ja johtajiston jäsenille maksetut korvaukset

31.12.2004 päättyneen tilivuoden aikana 9 hallituksen jäsenelle maksettiin palkkioita yhteensä 918 000 euroa, josta 356 000 euroa maksettiin yhtiön osakkeina. Johtajiston 13 jäsenelle maksettiin palkkoina luontoisedut mukaan luettuina yhteensä noin 4,6 miljoonaa euroa, josta 8 % bonuksina. Yhtiön tulos- ja kannustepalkkio-järjestelmän mukaisesti johtajille voidaan maksaa heidän kokonaissuorituksensa perustuva korkeintaan 12 kuukauden palkkaa vastaava tulospalkkio. Toimitusjohtaja Jussi Pesosen palkan, luontoisetujen ja palkkioiden yhteisarvo vuodelta 2004 oli 665 000 euroa (v. 2003 Juha Niemelän vastaavasti 1 089 000 euroa).

Yhtiön hallitus nimitti kokouksessaan 29.1.2004 varatoimitusjohtaja Jussi Pesosen konsernin uudeksi toimitusjohtajaksi. Toimitusjohtaja Pesosen kuukausipalkka on 45 000 euroa, mikä sisältää asuntoedun ja puhelinedun. Lisäksi hänellä on luontoisetuna autoetu.

Palkan ja bonusten lisäksi johtajiston jäsenet ovat oikeutettuja yhtiön osakeoptiojärjestelyihin.

Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta. Johtajiston jäsenten eläkeikä on sopimuksesta riippuen 60-63 vuotta. Eläkeiän alentamisen tai lakisääteisen eläketurvan muun täydentämisen kustannukset katetaan yleensä vapaaehtoisella eläkevakuutuksella. Johtajiston jäsenten eläkejärjestelyihin liittyvien eläkekulujen kokonaismäärä vuonna 2004 oli 1,2 miljoonaa euroa (2003 2,3 miljoonaa euroa).

Johtajiston jäsenillä on tiettyjä etuuksia siltä varalta, että heidän työsuhteensa päättyvät ennen niissä mainittuja päättymispäiviä. Jos UPM-Kymmene Oyj irtisanoo toimitusjohtaja Jussi Pesosen, hänelle maksetaan 24 kuukauden kiinteää palkkaa vastaava irtisanomiskorvaus irtisanomisajalta maksettavan kuuden kuukauden palkan lisäksi. Johtajiston muiden jäsenten irtisanomiskorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa, minkä lisäksi heille maksetaan irtisanomisajalta kuuden kuukauden palkka.

Jos UPM-Kymmene Oyj:n määräysvallassa tapahtuu varsinaisen yhtiökokouksen 19.3.2002 hyväksymissä avainhenkilöiden osakeoptioiden ehdoissa määritellyn kaltainen muutos, jokainen johtajiston jäsen voi irtisanoa työsuhteensa yhden kuukauden tai Jussi Pesosen kohdalla kolmen kuukauden irtisanomisajalla määräysvallan muutoksen aiheuttaneesta tapahtumasta lukien ja saada 24 kuukauden kiinteää palkkaansa vastaavan korvauksen.

8 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

M€	1.1.–31.12.		
	2004	2003	2002
Poistot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä			
Rakennukset	104	106	108
Koneet ja kalusto	717	730	730
Muut aineelliset hyödykkeet	36	46	43
	857	882	881
Poistot sijoituskiinteistöistä			
Rakennukset	1	2	2
Poistot aineettomista hyödykkeistä			
Aineettomat oikeudet	11	10	10
Liikearvo	100	102	102
Muut pitkävaikuttiset menot	56	52	47
	167	164	159
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentumiset			
Maa-alueet	-	-8	-
Rakennukset	18	1	13
Koneet ja kalusto	78	3	70
Muut aineelliset	1	-	-
	97	-4	83
Aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset			
Muut pitkävaikuttiset menot	-	4	-
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	1 122	1 048	1 125

Vuonna 2004 aineellisen käyttöomaisuuden arvonalentumisiin sisältyi 75 miljoonaa euroa Miramichin sellutehtaan sulkemisesta Kanadassa sekä 21 miljoonaa euroa puutuotetoimialan rakennejärjestelyistä Suomessa. Rakennejärjestelyistä ei odoteta syntyvän lisää arvonalennuksia vuonna 2004.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentumisiin vuonna 2002 sisältyy Yhdysvalloissa Blandinin tehtaan kahden koneen sulkemiskuluja 71 miljoonaa euroa ja Isossa-Britanniassa Shottonin siirtäminen uusintaan liittyviä kuluja 5 miljoonaa euroa.

9 OSUUS OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYSTEN TULOKSISTA ENNEN VEROJA

M€	2004	1.1.-31.12. 2003	2002
Oy Metsä-Botnia Ab	67	37	70
Pohjolan Voima Oy	-9	-23	-13
Muut	6	15	23
	64	29	80

10 NETTOVOITOT MYYTÄVISSÄ OLEVISTA SIIJOITUKSISTA

M€	2004	1.1.-31.12. 2003	2002
Myyntiin yhteydessä realisoituneet nettovoitot	1	153	72
Arvonalentumistappio/-tappion palautus	26	-26	-
Yhteensä	27	127	72

11 RAHOITUSKULUT

M€	2004	1.1.-31.12. 2003	2002
Korkokulut	-202	-235	-307
Korkotuotot	32	33	25
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	7	18	21
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	48	95	-3
Voitot ja tappiot johdannaisomistusten käypään arvoon arvostamisesta ¹⁾	-	12	28
Voitot ja tappiot osakkuus- ja yhteisyritysten myynneistä	-6	19	12
Muut rahoitustuotot	7	6	2
Muut rahoituskulut	-16	-18	-23
Yhteensä	-130	-70	-245

¹⁾ Käyvän arvon suojauslaskennan tulosvaikutus vuosina 2004, 2003 ja 2002 oli 12, 22 ja -13 miljoonaa euroa.

Konsernituloslaskelmaan sisältyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot

M€	2004	1.1.-31.12. 2003	2002
Liikevaihto	11	-32	-39
Liiketoiminnan kulut	2	-1	1
Nettorahoituserät	48	95	-3
Yhteensä	61	62	-41

12 TULOVEROT

M€	2004	1.1.-31.12. 2003	2002
Tilikauden ja edellisten tilikausien tuloverot			
Tuloverot toiminnasta	118	186	271
Laskennallisten verojen muutos (Viite 28)	-483	-72	-83
Osuus osakkuusyritysten veroista	6	7	24
Tuloverot yhteensä	-359	121	212

Tuloveron täsmäytyslaskelma

Voitto ennen veroja	600	438	710
Suomen lakisääteisen verokannan 29 % mukaan laskettu vero	174	127	206
Suomen ja ulkomaiden verokantojen välinen ero	-20	-20	-17
Vähennyskelvottomat kulut ja verovapaat tulot	-11	7	-12
Konserniliikearvon poistot	37	32	37
Verotuksessa vähennyskelvottomat tappiot	39	14	7
Osakkuusyritysten jakamattomat voittovarot	-	-11	1
Verolainsäädännön muutos ¹⁾	-246	7	-2
Muut ¹⁾	-332	-35	-8
Tuloverot yhteensä	-359	121	212

Efektiivinen verokanta ¹⁾ 26,7% 27,6% 29,9%

¹⁾ Vuoden 2004 veroihin sisältyy Suomen verolainsäädännön muutoksesta johtuvaa kertaluonteista verohyötyä 235 miljoonaa euroa ja Saksan verovelan vähenemisestä johtuvaa kertaluonteista hyötyä 284 miljoonaa euroa. Vuoden 2004 efektiivinen verokanta on laskettu ilman em. eriä.

13 TULOS/OSAKE

	2004	1.1.-31.12. 2003	2002
Tilikauden voitto, M€	958	319	500
Keskimääräinen painotettu osakemäärä, 1 000 kpl	523 641	523 130	518 935
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	1,83	0,61	0,96

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärää oikaistaan vaihtovelkakirjalainan ja optioiden vaikutuksella.

Tilikauden voitto	958	319	500
Oikaisut tilikauden voittoon	-	-	2
Tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemista varten	958	319	502
Keskimääräinen painotettu osakemäärä, 1 000 kpl	523 641	523 130	518 935
Vaihtovelkakirjalainan vaikutus	-	449	4 980
Optioiden vaikutus	2 606	675	1 867
Keskimääräinen painotettu osakemäärä, laimennettu, 1 000 kpl	526 247	524 254	525 782
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	1,82	0,61	0,96

14 OSAKEKOHTAINEN OSINKO

24.3.2004 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hyväksyttiin maksettavaksi vuodelta 2003 osinkoa 0,75 euroa osaketta kohden, jolloin osinko oli kokonaisuudessaan 393 miljoonaa euroa.

Vuoden 2003 rahastoannin jälkeen vuodelta 2002 osinkoa jaettiin 0,75 euroa osaketta kohden, yhteensä 390 miljoonaa euroa.

15 LIIKEARVO

M€	31.12.	
	2004	2003
Hankintameno 1.1.	2 031	2 014
Lisäykset	-	20
Vähennykset	-7	-3
Hankintameno 31.12.	2 024	2 031
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-368	-269
Poistot	-100	-102
Vähennykset	4	3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-464	-368
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 663	1 745
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 560	1 663

16 MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

M€	31.12.	
	2004	2003
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	348	355
Lisäykset	8	12
Vähennykset	-2	-2
Siirrot erien välillä	10	-13
Muuntoerot	-2	-4
Hankintameno 31.12.	362	348
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-86	-86
Poistot	-11	-10
Vähennykset	2	1
Siirrot erien välillä	-	9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-95	-86
Kirjanpitoarvo 1.1.	262	269
Kirjanpitoarvo 31.12.	267	262
Muut pitkävaikuttiset menot		
Hankintameno 1.1.	380	340
Lisäykset	68	51
Vähennykset	-11	-31
Siirrot erien välillä	8	25
Hankinnat osana yritysten yhteenliittymää	1	-
Muuntoerot	-1	-5
Hankintameno 31.12.	445	380
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-206	-173
Poistot	-66	-51
Arvonalentumiset	-	-4
Vähennykset	7	28
Siirrot erien välillä	3	-9
Muuntoerot	1	3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-261	-206
Kirjanpitoarvo 1.1.	174	167
Kirjanpitoarvo 31.12.	184	174

M€	31.12.	
	2004	2003
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	86	104
Lisäykset	5	5
Vähennykset	-16	-15
Siirrot erien välillä	-7	-8
Hankintameno 31.12.	68	86
Kirjanpitoarvo 1.1.	86	104
Kirjanpitoarvo 31.12.	68	86
Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä	519	522

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksin hankittujen voimalaitosten vedenkäyttöoikeuksia 123 miljoonaa euroa (2003: 168 miljoonaa euroa).

17 AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

M€	31.12.	
	2004	2003
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	369	376
Lisäykset	4	7
Vähennykset	-14	-12
Siirrot erien välillä	3	-
Muuntoero	-	-2
Hankintameno 31.12.	362	369
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-11	-21
Vähennykset	-	2
Arvonalentumiset	-	8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-11	-11
Kirjanpitoarvo 1.1.	358	358
Kirjanpitoarvo 31.12.	351	358
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	3 052	3 036
Lisäykset	51	60
Hankinnat osana yritysten yhteenliittymää	2	2
Vähennykset	-46	-33
Siirrot erien välillä	44	28
Muuntoero	-11	-41
Hankintameno 31.12.	3 092	3 052
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 219	-1 158
Poistot	-104	-105
Arvonalentumiset	-18	-1
Vähennykset	21	33
Siirrot erien välillä	1	-2
Muuntoero	3	14
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-1 316	-1 219
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 833	1 878
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 776	1 833

M€	31.12.	
	2004	2003
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	12 669	12 636
Lisäykset	253	373
Hankinnat osana yritysten yhteenliittymää	3	2
Vähennykset	-234	-252
Siirrot erien välillä	236	148
Muuntoero	-71	-238
Hankintameno 31.12.	12 856	12 669
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		
Poistot	-710	-724
Arvonalentumiset	-77	-3
Vähennykset	234	246
Siirrot erien välillä	4	5
Muuntoero	32	119
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-7 840	-7 323
Kirjanpitoarvo 1.1.	5 346	5 670
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 016	5 346
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	820	827
Lisäykset	26	22
Vähennykset	-11	-20
Siirrot erien välillä	12	-3
Muuntoero	-2	-6
Hankintameno 31.12.	845	820
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		
Poistot	-36	-43
Vähennykset	11	15
Siirrot erien välillä	1	3
Arvonalennukset	-1	-
Muuntoero	2	3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-622	-599
Kirjanpitoarvo 1.1.	221	250
Kirjanpitoarvo 31.12.	223	221
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	367	236
Lisäykset	228	381
Vähennykset	-6	-47
Siirrot erien välillä	-330	-198
Muuntoero	-4	-5
Hankintameno 31.12.	255	367
Kirjanpitoarvo 1.1.	367	236
Kirjanpitoarvo 31.12.	255	367
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	7 621	8 125

Vuoden 2004 lisäykset sisältävät 8 miljoonaa euroa rahoitusleasingilla hankittua omaisuutta (2003: 85 miljoonaa).

Rahoitusleasingjärjestelyt

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing- ja myynti- ja takaisinvuokraussopimuksilla hankittua omaisuutta:

M€	31.12.	
	2004	2003
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno	1	1
Kertyneet poistot	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	1	1
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno	28	57
Kertyneet poistot	-9	-15
Kirjanpitoarvo 31.12.	19	42
Koneet ja kalusto		
Hankintameno	424	347
Kertyneet poistot	-225	-216
Kirjanpitoarvo 31.12.	199	131

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Hankintameno	-	85
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	85

Vuokratut hyödykkeet yhteensä 219 259

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ei ollut vuokrattuna kolmansille osapuolille käyttöleasing-sopimuksilla.

Vieraan pääoman aktivoituid menot

Vieraan pääoman aktivoituid menot olivat 7 miljoonaa euroa vuonna 2004 ja 5 miljoonaa euroa vuonna 2003.

Käytetty keskimääräinen korkokanta 2,6 % (2003: 3,0 %) edustaa hankkeiden rahoittamiseen käytetyn lainan kustannuksia.

18 SIOITUSKIINTEISTÖT

M€	31.12.	
	2004	2003
Hankintameno 1.1.	90	102
Lisäykset	6	4
Vähennykset	-9	-12
Siirrot erien välillä	-5	-4
Hankintameno 31.12.	82	90
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		
Poistot	-1	-2
Vähennykset	1	2
Siirrot erien välillä	4	4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-44	-48
Kirjanpitoarvo 1.1.	42	50
Kirjanpitoarvo 31.12.	38	42

Sijoituskiinteistöihin sisältyy sijoituksia kolmansien osapuolten käyttämiin huoneistoihin ja muihin tiloihin. Huoneistojen käypä arvo 31.12.2004 oli 30 miljoonaa euroa (38 miljoonaa euroa vuonna 2003). 31.12.2004 asunnoista noin 84 % (2003: 77%) oli valtion tuella rahoitettuja rakennuksia, joiden myyntiin sovelletaan tiettyjä rajoituksia. Muiden kiinteistöjen käypä arvo 31.12.2004 oli 9 miljoonaa euroa (2003: 12 miljoonaa euroa).

Tuloslaskelmaan kirjatut erät

M€	1.1.–31.12.	
	2004	2003
Vuokratuotot	16	20
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa	8	11

Kaikki vuokrasopimukset voidaan peruuttaa normaalin ajanjakson kuluessa. Vuokraa voidaan korottaa kerran vuodessa. Vuokrankorotukset perustuvat ensisijaisesti elinkustannusindeksiin tai kiinteistöjen ylläpito-kustannusindeksiin.

Tuleviin korjauksiin tai sijoituskiinteistöjen hankintaan liittyviä sopimusvelvoitteita ei ollut.

Kaikki sijoituskiinteistöihin kuuluva varallisuus on vuokrattu kolmansille osapuolille käyttöleasingsopimuksilla.

19 BIOLOGISET HYÖDYKKEET

M€	31.12.	
	2004	2003
1.1.	1 127	1 129
Ostot tilikauden aikana	11	2
Myyntit tilikauden aikana	-9	-8
Hakkuut tilikauden aikana	-42	-43
Voitot ja tappiot käypään arvon arvostamisesta	57	56
Muuntoero	-1	-9
31.12.	1 143	1 127

20 OSUDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ

M€	31.12.	
	2004	2003
1.1.	1 012	1 095
Lisäykset	40	2
Vähennykset	-26	-2
Osuus tuloksista ennen veroja	64	29
Tuloverot	-6	-7
Saadut osingot	-33	-53
Siirto tytäryhtiöihin	-1	-43
Muuntoerot	-3	-9
31.12.	1 047	1 012

Osuuksiin osakkuusyrityksissä sisältyy 31.12.2004 liikearvoa 39 miljoonaa euroa, josta 37 miljoonaa euroa liittyy Pohjolan Voima Oy:n osakkeisiin (2003: 35 miljoonaa euroa, josta 32 miljoonaa euroa liittyy Pohjolan Voima Oy:n osakkeisiin).

M€	31.12.	
	2004	2003
Osakkuusyrityksiin sisältyvät myynti- ja takaisinvuokrausopimukset		
Hankintameno	13	13
Kertyneet lisäykset	6	5
Kirjanpitoarvo 31.12.	19	18

Osakkuus- ja yhteisyritykset

	Konsernin omistus-osuus %	Kirjanpito-arvo
Osakkuusyritykset		
Austria Papier Recycling Ges.m.b.H., AT	33,32	-
Circel Grundstücks- und Vermögensverwaltung AG, DE	32,52	1
Corenso United Oy Ltd, FI	29,00	14
Oy Finnish Peroxides Ab, FI	25,00	5
Kaygee Papers Private Limited, IN	50,00	1
Oy Keskuslaboratorio-Centrallaboratorium Ab, FI	38,65	1
Oy Metsä-Botnia Ab, FI	47,00	497
Paperinkeräys Oy, FI	22,98	3
Pohjolan Voima Oy, FI ¹⁾	40,97	474
Powest Oy, FI	51,11	8
RETS Timber Oy Ltd, FI	50,00	-
Steveco Oy, FI	34,32	9
Oy Transfennica Ab, FI	27,14	-
Muut		9
31.12.		1 022

¹⁾ Omistus on laskettu ilman D2- ja D7-sarjojen (Wisa Power Oy, Jämsänkosken Voima Oy) osakkeita, jotka on yhdistelty tytäryhtiöosakkeina.

Pohjolan Voima Oy:llä ("PVO") on 57,2 prosentin osakeomistusosuus Teollisuuden Voima Oy:ssä ("TVO"), joka omistaa ja käyttää ydinvoimaloita Olkiluodossa, Suomessa. Ydinvoimalan toiminta aiheuttaa mahdollisia kustannuksia ja vastuuta liittyen ydinvoimalan käytöstä poistamiseen ja purkamiseen sekä käytetyn polttoaineen varastointiin ja loppusijoitukseen, ja näitä säätelevät kansainvälinen, Euroopan Unionin sekä paikallinen ydinvoiman käyttöä koskeva lainsäädäntö ja hallinnolliset määräykset. Ydinvoimalain mukaan ydinlaitoksen käyttäjä on ankarassa vastuussa vahingoista, jotka aiheutuvat ydintapahtumasta käyttäjän ydinlaitoksessa tai tapahtuvat ydinpoltoaineiden kuljetuksen aikana. Ydinvoimaloita omistavien ja käyttävien voimayhtiöiden osakkeenomistajat eivät ole vastuussa ydinvoimalain mukaan. Suomessa käytetyn polttoaineen käsittelystä, varastoinnista ja loppusijoituksesta, vähä- ja keskiaktiivisen jätteen käsittelystä ja ydinvoimalan käytöstä poistamisesta tulevaisuudessa aiheutuvat kustannukset ovat käyttäjän vastuulla. Käyttäjälle aiheutuvat ydinvoimalan käytöstä poistamiseen ja purkamiseen sekä käytetyn polttoaineen varastointiin ja loppusijoitukseen liittyvät kustannukset korvataan valtion perustamasta rahastosta, johon ydinvoimaloiden käyttäjät suorittavat vuosittaisen maksuosuuden. PVO:n ja TVO:n osakassopimusten nojalla UPM-Kymmene-konserni on velvollinen kantamaan suhteellisen osuutensa kustannuksista, jotka liittyvät ydinvoimalan käytöstä poistamiseen ja purkamiseen sekä käytetyn polttoaineen varastointiin ja loppusijoitukseen PVO:lta hankitun sähkön hinnan kautta. Mainittuun rahastoon maksettujen varojen on tarkoitus olla riittäviä kattamaan arvioidut tulevat kustannukset. Mikäli todelliset kustannukset poikkeaisivat rahastoiduista varoista, tällä olisi vastaava vaikutus konserniin.

	Konsernin omistus-osuus %	Kirjanpito-arvo
Yhteisyritykset		
Compania Forestal Oriental S.A., UA	38,38	20
Kainuun Voima Oy, FI	50,00	5
		25
Osakkuus- ja yhteisyritykset yhteensä 31.12.		1 047

Konsernin omistusosuutta vastaavat määrät yhteisyritysten varoista ja veloista sekä liikevaihdosta ja tuloksesta, jotka on laskettu pääoma-omisuusmenetelmää käyttäen, eritellään alla olevassa taulukossa.

M€	1.1.–31.12.	
	2004	2003
Yhteisyrityksiin tehtyihin sijoituksiin liittyvät varat ja velat		
Pitkäaikaiset varat	75	67
Lyhytaikaiset varat	7	7
Pitkäaikaiset velat	-28	-31
Lyhytaikaiset velat	-27	-15
Varat netto	27	28

M€	1.1.–31.12.	
	2004	2003
Yhteisyrityksiin tehtyihin sijoituksiin liittyvät tuotot ja kulut		
Liikevaihto	20	17
Kulut	-20	-18
Tulos	-	-1

M€	1.1.–31.12.	
	2004	2003
Yhteisyritysten palveluksessa oleva henkilöstö keskimäärin	242	210

Liiketoimet lähipiirin kanssa

M€	1.1.–31.12.	
	2004	2003
Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	50	15
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	539	509
Pitkäaikaiset saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	11	10
Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	20	23
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	132	37

Lainasaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä ¹⁾

M€	1.1.–31.12.	
	2004	2003
1.1.	14	16
Tilikauden aikana myönnettyt lainat	1	4
Lainojen takaisinmaksut	-1	-6
31.12.	14	14

¹⁾ Osakkuus- ja yhteisyrityksille myönnettyt lainat sisältävät sekä lyhyt- että pitkäaikaisia saamisia.

Osakkuusyrityksille myönnettyjen lainojen korkokanta perustuu markkinakorkoihin. Lainoista erääntyy vuoden 2007 loppuun mennessä 12 miljoonaa euroa ja vuoden 2010 loppuun mennessä 2 miljoonaa euroa.

21 MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIOITUKSET

M€	1.1.–31.12.	
	2004	2003
1.1.	353	546
Lisäykset	13	10
Vähennykset	-36	-181
Käyvän arvon muutokset ¹⁾	39	2
Arvonalentumiset	-	-26
Muut muutokset	-3	2
31.12.	366	353

¹⁾ Sisältää arvonalennusten palautusta 26 miljoonaa euroa

Myytävisissä olevat sijoitukset, jotka koostuvat pääasiallisesti pörssi-noteerattujen yritysten osakkeista ja sijoituksista noteeraamattomiin osakkeisiin, on arvostettu käypään arvoon. Poikkeuksena ovat eräät noteeraamattomat arvopaperit, joiden käypää arvoa ei voi luotettavasti määrittää. Tällaiset noteeraamattomat arvopaperit kirjataan hankintamenojen määräisinä vähennettynä arvonalentumisella. Kemijoki Oy:n osakkeiden käypää arvoa ei voi luotettavasti määrittää. Enemmistön osakkeista omistavat Suomen valtio ja eräät kunnalliset laitokset. Osakkeilla ei käydä aktiivisesti kauppaa.

Toimivilla markkinoilla kaupankäynnin kohteina olevien arvopapereiden käypä arvo on 233 miljoonaa euroa 31.12.2004 ja 197 miljoonaa euroa vuonna 2003.

Markkinoilla kaupankäynnin kohteina olevien osakkeiden käypä arvo määritellään käyttämällä pörssissä noteerattuja päätöskursseja.

Merkittävimmät myytävissä olevat sijoitukset

	Osakkeiden lukumäärä	Konsernin omistus- osuus %	Kirjanpito- arvo
Kemijoki Oy	100 797	4,13	106
Metso Corporation (pörssinoteerattu)	19 922 115	14,62	232
Muut			28
Myytävisissä olevien sijoitusten kirjanpitoarvo 31.12.2004			366

22 PITKÄAIKAISET SAAMISET

M€	31.12.	
	2004	2003
Lainat osakkuus- ja yhteisyrityksille	11	11
Muut lainasaamiset	47	70
Johdannaissopimukset	182	163
31.12.	240	244

Kirjanpitoarvon katsotaan olevan lähellä käypää arvoa.

Yhtiön johtajistolla tai toimitusjohtajilla ei ollut 31.12.2004 eikä 31.12.2003 rahalainaa yhtiöltä.

23 MUUT PITKÄAIKAISET VARAT

M€	31.12.	
	2004	2003
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt (Viite 29)	21	18
Muut pitkäaikaiset varat	1	-
31.12.	22	18

24 VAIHTO-OMAISSUUS

M€	31.12.	
	2004	2003
Aineet ja tarvikkeet	461	494
Keskeneräiset tuotteet	42	39
Valmiit tuotteet/Tavarat	604	579
Ennakkomaksut	31	32
31.12.	1 138	1 144

25 MYYNTI- JA MUUT SAAMISET

M€	31.12.	
	2004	2003
Myyntisaamiset	1 261	1 065
Lainasaamiset	13	13
Muut saamiset	158	188
Johdannaissopimukset	79	90
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät sijoitukset	-	1
Siirtosaamiset	76	82
31.12.	1 587	1 439

Epävarmat myyntisaamiset

Myyntisaamiset on kirjattu seuraavilla erillä vähennettyinä:

M€	31.12.	
	2004	2003
1.1.	4	10
Lisäykset	5	7
Vähennykset	-7	-13
31.12.	2	4

Siirtosaamiin sisältyvät oleelliset erät

M€	31.12.	
	2004	2003
Henkilöstökulut	5	7
Korkotuotot	2	13
Välilliset verot	5	23
Muut	64	39
31.12.	76	82

Kirjanpitoarvon katsotaan olevan lähellä käypää arvoa.

27 OSAKEPÄÄOMA, YLIKURSSIRAHASTO SEKÄ ARVONMUUTOS- JA MUUT RAHASTOT SEKÄ VOITONJAKOKELPOISET VARAT

Osakepääoma ja ylikurssirahasto

M€	Osakkeiden lukumäärä (1000)	Osakepääoma	Ylikurssi	Yhteensä
1.1.2003	260 116	442	704	1 146
Osakeanti	261 790	445	-	445
Vaihtovelkakirjalaina	1 673	3	33	36
31.12.2003	523 579	890	737	1 627
Merkitty optioilla	741	1	8	9
31.12.2004	524 320	891	745	1 636

UPM-Kymmene Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäispääoma on 750 000 000 euroa ja enimmäispääoma 3 000 000 000 euroa. 31.12.2004 yhtiön osakepääoma oli 891 344 428,40 euroa ja osakkeiden määrä 524 320 252 täysin maksettua osaketta. Jokainen osake, kirjanpidolliselta vasta-arvoltaan 1,70 euroa, oikeuttaa yhteen ääneen. Osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä.

Valtuudet osakepääoman korottamiseen

Varsinainen yhtiökokous 24.3.2004 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään osakepääoman korottamisesta yhdellä tai useammalla uusmerkinnällä ja/tai yhden tai useamman vaihtovelkakirjalainan ottamisesta siten, että uusmerkinnässä tai vaihtovelkakirjoja annettaessa voidaan merkitä yhteensä enintään 104 715 000 kappaletta yhtiön uusia, kirjanpidolliselta vasta-arvoltaan 1,70 euron määräisiä osakkeita ja yhtiön osakepää-

Arvopaperistaminen

Vuoden 2004 tammi-maaliskuun aikana yhtiö purki myyntisaamisiin liittyvät arvopaperistamissopimukset. Eräät Englannissa, Ranskassa, Italiassa ja Saksassa sijaitsevat konserniyhtiöt olivat tehneet myyntisaamistaan koskevia sopimuksia ("arvopaperistaminen") kolmansien osapuolten kanssa. Kyseiset konserniyhtiöt olivat sopineet myyvänsä jatkuvalla ja peruuttamattomalla kaupalla omistusoikeuden määrättyihin myyntisaamisiinsa. Arvopaperistamissopimuksen perusteella myytyjen, avoimna olevien saamisten arvo oli 31.12.2003 179 miljoonaa euroa ja se näkyy konsernin taseessa myyntisaamisten vähennyksenä.

Myytyjen saamisten lisäykset ja vähennykset on raportoitu konsernin kassavirtalaskelmassa liiketoiminnan kassavirtana.

26 MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIOJITUKSET

Myytäviksi olevat sijoitukset ovat sijoitustodistuksia, joiden alkuperäinen juoksuaika on yli kolme kuukautta.

omaa voidaan korottaa yhteensä enintään 178 015 500,00 eurolla. Osakeantivaltuutuksella osakkeiden määrä voi lisääntyä 20,00 %. Osakeantivaltuutusta ei ole käytetty vuoden aikana. Vuonna 2004 336 271 A-optiolla ja 99 400 B-optiolla merkittiin 871 342 osaketta, josta kaupparekisteriin merkittiin vuoden 2004 puolella 741 322 osaketta. Mikäli vuoden 1998 loppuilla optioilla (3 564 329 kpl) merkitään kaikki 7 128 658 osaketta ja vuoden 2002 optioilla (7 600 000 kpl) kaikki 15 200 000 osaketta, nousee UPM-Kymmene Oyj:n osakkeiden määrä 4,26 % yhteensä 22 328 658 osakkeella.

Osakeantivaltuutuksella ja optioilla osakemäärä voi lisääntyä yhteensä 24,22 % 127 043 658 osakkeella 651 493 930 osakkeeseen ja osakepääoma voi nousta 215 974 218,60 eurolla 1 107 539 681,00 euroon.

Rahastoanti

UPM-Kymmene Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 19.3.2003 päätettiin 445 042 090,50 euron rahastoannista, jolla yhtiön osakepääomaa korotettiin 445 042 090,50 eurosta 890 084 181,00 euroon. Rahastoannissa yhtiön osakkaat saivat vastikkeetta kutakin yhtä vanhaa osaketta kohti yhden uuden osakkeen. Uusia osakkeita annettiin yhteensä 261 789 465 kappaletta. Osakepääoman korotusta vastaava määrä siirrettiin vararahastosta osakepääomaan. Uudet osakkeet oikeuttavat yhtiön myöhemmin jakamiin osinkoihin. Yhtiön vuosien 1998 ja 2002 optio-ohjelmien ehtoja on muutettu niin, että optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden suhteellinen lukumäärä suhteessa osakepääomaan pysyy ennallaan.

Vaihtovelkakirjalaina

Yhtiö ilmoitti joulukuussa 2002 lunastavansa kaikki vuonna 1994 liikkeeseen lasketun 161 miljoonan euron suuruisen vaihtovelkakirjalainan ne velkakirjat, joita ei ole vaihdettu osakkeiksi. Vaihtoaikana 2.1.2003–18.2.2003 (viimeinen päivä, jona näitä vaihtovelkakirjoja saattoi vaihtaa osakkeiksi) velkakirjoja vaihdettiin noin 36 miljoonalla eurolla 3 346 980 osakkeeksi. Osakemäärää oikaistiin maaliskuun 2003 rahastoannilla. Lunastuspäivä oli 28.2.2003. Vaihtovelkakirjoja yhtiö lunasti takaisin yhteensä 3 627 815,16 eurolla.

Omat osakkeet

Yhtiö ei omistanut omia osakkeita 31.12.2004 eikä 31.12.2003.

Lunastusvelvollisuuslauseke

UPM-Kymmene Oyj:n yhtiöjärjestyksen 12 §:n mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, yksin tai toisen osakkeenomistajan kanssa, saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia yhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit yhtiöjärjestyksen 12 §:ssä tarkemmin määrättyin edellytyksin.

Arvonmuutos- ja muut rahastot

M€	31.12.	
	2004	2003
Myytävässä olevien sijoitusten arvonmuutosrahasto	13	–
Suojausrahasto	44	32
Vararahasto	227	226
31.12.	284	258

Voitonjakokelpoiset varat 31.12.

M€	2004
Edellisten tilikausien voitto	4 762
Tilikauden voitto	958
Muuntoerot	–55
Kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan merkitty osuus ¹⁾	–1 293
31.12.	4 372

¹⁾ Suomen lainsäädännön mukaan verottamattomista varauksista ja kertyneestä poistoerosta laskettu oman pääoman osuus ei ole voitonjakokelpoista.

28 LASKENNALLISET VEROT**Täsmäytyslaskelma laskennallisen verosaamisen ja -velan muutoksista tilikaudella 2004**

M€	1.1. 2004	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Muuntoerot	31.12. 2004
Laskennallinen verosaatava					
Eläke-etuus- ja muut paikalliset varaukset	185	–80	–	–	105
Kertynyt poistoero	101	14	–	–	115
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja hyvitykset	203	9	–	–	212
Muut väliaikaiset erot	139	–80	–	–	59
Laskennallinen verosaatava yhteensä	628	–137	–	–	491
Netotettu laskennallisesta verovelasta ¹⁾	–225	–20	–	–	–245
Laskennallinen verosaatava netto	403	–157	–	–	246
Laskennallinen verovelka					
Poistoero ja verottamattomat varaukset	900	–83	–	–5	812
Osakkuusyritysten jakamattomat voittovarot	93	–93	–	–	–
Hankitut nettovarallisuuden ja biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	768	–444	–	–4	320
Myytävässä olevien sijoitusten ja johdannaispöimusten arvostaminen käypään arvoon	19	–6	2	–	15
Muut väliaikaiset erot	24	6	–	–	30
Laskennallinen verovelka yhteensä	1 804	–620	2	–9	1 177
Netotettu laskennallisesta verosaatavasta ¹⁾	–225	–20	–	–	–245
Laskennallinen verovelka netto	1 579	–640	2	–9	932
Nettoverovelka	1 176	–483	2	–9	686

Täsmäytyslaskelma laskennallisen verosaamisen ja -velan muutoksista tilikaudella 2003

M€	1.1. 2003	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Muuntoerot	31.12. 2003
Laskennallinen verosaatava					
Eläke-etuus- ja muut pakolliset varaukset	197	-12	-	-	185
Kertynyt poistoero	85	16	-	-	101
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja hyvitykset	100	103	-	-	203
Muut väliaikaiset erot	203	-64	-	-	139
Laskennallinen verosaatava yhteensä	585	43	-	-	628
Netotettu laskennallisesta verovelasta ¹⁾	-185	-40	-	-	-225
Laskennallinen verosaatava netto	400	3	-	-	403
Laskennallinen verovelka					
Poistoero ja verottamattomat varaukset	868	38	-	-6	900
Osakkuusyritysten jakamattomat voittovarot	104	-11	-	-	93
Hankitun nettovarallisuuden ja biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	822	-54	-	-	768
Myytavissä olevien sijoitusten ja johdannaispöytäkirjojen arvostaminen käypään arvoon	52	-7	-26	-	19
Muut väliaikaiset erot	19	5	-	-	24
Laskennallinen verovelka yhteensä	1 865	-29	-26	-6	1 804
Netotettu laskennallisesta verosaatavasta ¹⁾	-185	-40	-	-	-225
Laskennallinen verovelka netto	1 680	-69	-26	-6	1 579
Nettoverovelka	1 280	-72	-26	-6	1 176

¹⁾ Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan, mikäli on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verovelkoja tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verosaamisia vastaan ja milloin laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Tilikaudella omaan pääomaan kirjattu vero

M€	2004	2003
Kassavirran suojaukset	2	13
Myytavissä olevat sijoitukset	-	-39
Yhteensä	2	-26

Konsernilla oli 31.12.2004 verotuksellisia nettotappioita 548 miljoonaa euroa (2003: 529 miljoonaa euroa), joista yhtiö on kirjannut laskennallista verosaamista. Verotuksellisista tappioista 244 miljoonaa euroa (2003: 164 miljoonaa euroa) aiheutui Saksan tytäryhtiöistä ja 145 miljoonaa euroa (2003: 193 miljoonaa euroa) Ranskan tytäryhtiöistä. Nämä liiketappiot eivät vanhene. Muissa maissa liiketappiot vanhenevat eri aikoina ja erisuuruusina. Ne liiketappiot, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta ja joista ei siksi ole kirjattu laskennallista verosaamista, olivat 175 miljoonaa euroa vuonna 2004 (145 miljoonaa euroa vuonna 2003). Nämä aiheutuvat etupäässä Kanadan tytäryhtiöistä.

Konserni on vuonna 2004 kirjannut Kanadassa kertyneestä poistoerosta aiheutuvia laskennallisia verosaamisia 110 miljoonaa euroa (96 miljoonaa euroa vuonna 2003). Konserni on huomionnut vastaiset tulot odotukset tässä arvioissa. Nämä laskennalliset verosaamiset eivät vanhene. Vuoden 2004 käyttöomaisuuden arvonalentumisiin liittyvistä 54 miljoonan kertyneestä poistoerosta Kanadassa ei ole kirjattu laskennallista verosaamista.

Haindlin hankinnan yhteydessä vuonna 2001 sen netto-omaisuus-

delle määriteltiin uudet arvot verotuksessa. Yhtiöllä oli vuonna 2003 ehdollista verohyötyä, jota ei ollut kirjattu Saksan verokäsittelyn epävarmuuden vuoksi. Koska verokäsittelyyn liittyvä epävarmuus on nyt poistunut, yhtiö on vuonna 2004 kirjannut laskennallisen verovelan vähennykseksi 284 miljoonaa euroa.

Lisäksi konserni on vuonna 2004 kirjannut 235 miljoonan euron laskennallisen verovelan vähennyksen netotettuna laskennallisella verosaatavalla, joka johtui myyntivoittojen verotuksen muutoksesta sekä vuoden 2005 alusta voimaan astuvasta Suomen yhtiöverokannan laskusta 29%:sta 26%:iin.

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu suomalaisten tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten jakamatta olevista voittovaroista, koska useimmissa tapauksissa nämä tulokset siirretään yhtiölle ilman veroseurauksia.

Lisäksi konserni ei kirjaa laskennallista verovelkaa muiden kuin suomalaisten tytäryritystensä jakamatta olevista voittovaroista sikäli kuin kyseiset tulot on tarkoitus investoida pysyvästi kyseisiin liikeyrityksiin.

29 ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla on eri puolilla maailmaa useita etuus pohjaisia ja maksupohjaisia eläkejärjestelyjä.

Suomen merkittävin eläkejärjestelmä on TEL, jossa etuudet määrytyvät suoraan etuudensaajan ansioiden mukaan. TEL eläkevakuutus on yleensä järjestetty eläkevakuutusyhtiöiden kautta. Henkilöistä alle 10 % on vakuutettu yhtiön omilla eläkesäätiöissä.

Työkyvyttömyysosaa Suomen TEL:ssä on käsitelty kirjanpidossa etuus pohjaisena järjestelyinä. Eläkejärjestelmässä tehtyjen muutosten seurauksena vakuutusyhtiöissä järjestettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden käsittely muuttuu etuus pohjaisesta maksupohjaiseksi vuoden 2006 alusta lukien. Muutoksen seurauksena yhtiön eläkevelka väheni 246 miljoonaa euroa vuonna 2004. Lisäksi eläkevelka väheni 23 miljoonaa euroa vuoden 2005 alussa voimaan tulevista muista TEL-järjestelmän muutoksista johtuen.

Ulkomaiset eläkejärjestelyt sisältävät sekä etuus pohjaisia että maksupohjaisia järjestelyjä.

Konsernin muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet liittyvät työntekijöiden terveydenhuoltoon ja henkivakuutusohjelmiin Pohjois-Amerikassa.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

M€	31.12.	
	2004	2003
Etuus pohjaiset eläkejärjestelyt	343	602
Muut työsuhteen jälkeiset etuudet	20	21
	363	623
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	23	9
Ylirahastoidut järjestelyt taseen vastaavissa (Viite 23)	21	18
Velka yhteensä taseessa	407	650

ETUUSPOHJAISET ELÄKEJÄRJESTELYT

Taseessa esitettävät erät

M€	31.12.	
	2004	2003
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	614	631
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	349	514
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-511	-510
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-109	-33
Velka yhteensä	343	602

Tuloslaskelmaan merkityt erät

M€	1.1.-31.12.	
	2004	2003
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	35	34
Korkomenot	61	60
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-32	-33
Tilikaudella kirjattu vakuutusmatemaattinen voitto tai tappio	-4	-1
Takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	-26	-
Veloitteen täyttämisestä johtuvat voitot ja tappiot	8	2
Järjestelyn supistamisesta johtuvat voitot ja tappiot	-249	-
Yhteensä sisältyy henkilöstökuluihin	-207	62

Järjestelyjen varallisuuden tuotto oli 40 miljoonaa euroa vuonna 2004 (2003: 42 miljoonaa euroa).

Nettovelan täsmäytyslaskelma

M€	31.12.	
	2004	2003
Nettovelka 1.1.	602	607
Muuntoerot	-1	-1
Tuloslaskelmaan merkityt nettomääräiset kulut	-207	62
Maksusuoritukset järjestelyyn	-51	-66
Nettovelka 31.12.	343	602

MUUT TYÖSUHTEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET ETUDET

Taseessa esitettävät erät

M€	31.12.	
	2004	2003
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	24	27
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-4	-6
Velka taseessa	20	21

Tuloslaskelmaan merkityt erät

M€	1.1.-31.12.	
	2004	2003
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	1	1
Korkomenot	1	2
Takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	-	-8
Järjestelyn supistamisesta johtuvat voitot ja tappiot	-	1
Yhteensä sisältyy henkilöstökuluihin	2	-4

Nettovelan täsmäytyslaskelma

M€	31.12.	
	2004	2003
Nettovelka 1.1.	21	33
Muuntoerot	-1	-6
Tuloslaskelmaan merkityt nettomääräiset kulut	2	-4
Maksusuoritukset järjestelyyn	-2	-2
Nettovelka 31.12.	20	21

Etuuspohjaiset järjestelyt: tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12.

	Suomi		Kanada		Saksa		USA		Iso-Britannia		Muut maat	
	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003
Diskonttokorko %	5,00	5,25	5,75	6,00	5,00	5,25	5,42	5,45	5,25	5,50	5,08	5,13
Varojen tuotto-odotus %	5,15	5,25	7,50	7,50	5,75	6,00	4,89	4,78	7,22	7,50	6,50	5,59
Vuotuinen, tuleva palkankorotusolettamus %	3,75	3,75	3,28	3,05	2,50	3,00	3,50	3,50	3,75	3,75	2,61	2,69
Tulevat eläkkeiden korotukset %	N/A	N/A	3,25	3,00	1,50	1,50	3,00	3,00	2,50	2,75	1,68	1,59
Arvioitu jäljellä oleva työssälöaika vuosina	15,0	15,0	12,4	13,0	18,7	18,7	10,5	15,0	18,4	16,6	12,4	15,2

Yhdysvaltain muiden työsuhteen päättymisen jälkeisten etuusvastuiden mittaamisessa käytetty terveydenhoitokulujen oletettu kasvuprosentti oli 11,0 vuonna 2004 ja 12,0 vuonna 2003. Kasvu laskee 5,0 %:iin vuoteen 2011 mennessä ja pysyy sen jälkeen sillä tasolla.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet taseessa 31.12.2004

M€	Suomi	Kanada	Saksa	USA	Iso-Britannia	Muut maat	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	167	152	3	38	231	23	614
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	11	19	280	21	-	42	373
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-186	-115	-2	-35	-152	-21	-511
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	1	-19	-7	-5	-81	-2	-113
Velka taseessa	-7	37	274	19	-2	42	363

Suomen eläkejärjestelyn varoihin sisältyy konsernin oman eläkesäätiön yhtiölle antama laina 174 miljoonaa euroa (2003: 167 miljoonaa euroa)

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet taseessa 31.12.2003

M€	Suomi	Kanada	Saksa	USA	Iso-Britannia	Muut maat	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	192	152	2	42	205	38	631
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	188	17	273	24	-	39	541
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-182	-115	-1	-40	-139	-33	-510
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	67	-21	-6	-5	-74	-	-39
Velka taseessa	265	33	268	21	-8	44	623

30 VARAUKSET

M€	Lopettamis- ja uudelleenjärjestelyvaraukset	Uudelleenistutusvaraukset	Ympäristökuluvaraukset	Henkilöstökuluvaraukset	Vero-varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2003	16	6	7	29	2	44	104
Muuntoero	-2	-	-1	-	-	-1	-4
Varausten lisäykset	3	5	4	18	12	3	45
Käytetyt varaukset	-8	-6	-1	-3	-	-9	-27
Käyttämättömien varausten peruutukset	-1	-	-	-	-1	-13	-15
31.12.2003	8	5	9	44	13	24	103
1.1.2004	8	5	9	44	13	24	103
Muuntoero	-	-	-	-	-	-	-
Varausten lisäykset	23	4	12	26	23	31	119
Käytetyt varaukset	-2	-5	-1	-9	-9	-14	-40
Käyttämättömien varausten peruutukset	-	-	-1	-	-4	-	-5
31.12.2004	29	4	19	61	23	41	177

Varaukset

Syyskuussa 2004 yhtiö ilmoitti sulkevansa vanhan ja kilpailukyvyttömän kapasiteetiltaan 240 000 tonnin Miramichin sellutehtaan. Tuotantolaitos suljettiin joulukuun lopussa. Tehtaan rakennejärjestelyihin liittyi lisäksi paperintuotannon ja puunhankinnan rationalisointeja. Järjestelyistä johtuen kirjattiin henkilöstön irtisanomisista aiheutuvia kuluja 14 miljoonaa euroa henkilöstökuluvarauksiin ja pääasiassa sellutehtaan purkamisesta johtuvia kuluja 9 miljoonaa euroa lopettamis- ja uudelleenjärjestelyvarauksiin.

Lokakuussa 2004 tehtiin päätös Puutuotetöimialan rakennejärjestelyistä Suomessa. Järjestelyn seurauksena UPM:n sahatavaran tuotanto laskee noin 400 000 kuutiometriä ja koivuvanerin tuotanto noin 70 000 kuutiometriä vuodessa. Tuotannon supistuksista johtuen henkilöstön määrä vähenee noin 670. Aureskosken saha ja Viialan vaneritehdas suljettiin vuoden 2004 lopussa, ja Kuopion vaneritehdas on määrä sulkea vuoden 2005 jälkipuoliskolla. Alholman ja Kajaanin sahausmäärä laskee noin kolmanneksen. Myös esikuntatoimintoja sopeutetaan. Rakennejärjestelyistä johtuen henkilöstön irtisanomisiin liittyviä eläkejärjestelykuluja kirjattiin 4 miljoonaa euroa henkilöstökuluvarauksiin ja pääasiassa tuotantolaitosten purkamiseen liittyviä kuluja 5 miljoonaa euroa lopettamis- ja uudelleenjärjestelyvarauksiin.

Lisäksi muihin varauksiin kirjattiin 19 miljoonaa euroa Isossa-Britanniassa puunhankintasopimuksista ja 11 miljoonaa euroa liittyen konsernin rakennejärjestelyihin. Ympäristökuluvarauksiin sisältyy vanhoihin tehdasalueisiin ja kaatopaikkoihin liittyviä kuluja. Muut henkilöstökuluvaraukset liittyvät pääasiassa työttömyys- ja työkyvyttömyyseläkejärjestelyihin useissa yksiköissä.

31 KOROLLISET VELAT

M€	31.12.	
	2004	2003
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Joukkovelkakirjalainat	2 648	2 893
Lainat rahoituslaitoksilta	645	708
Eläkelainat	511	588
Ostovelat	12	13
Rahoitusleasingvelat	341	426
Johdannaissopimukset	112	87
Siirtovelat	1	3
Muut velat	154	193
	4 424	4 911

Lyhytaikaiset korolliset velat

Pitkäaikaisten velkojen lyhytaikainen osuus (lyhennykset)	403	253
Lyhytaikaiset lainat	68	277
Rahoitusvekselit	1	9
Siirtyvät erät	55	137
Muut velat ¹⁾	390	194
	917	870

Korolliset velat yhteensä	5 341	5 781
----------------------------------	--------------	--------------

¹⁾ Sisältää liikkeeseen laskettuja yritystodistuksia 226 miljoonaa euroa vuonna 2004 (2003: 153 miljoonaa).

Pitkäaikaisten korollisten velkojen erääntymisaikataulu

M€	2005	2006	2007	2008	2009	2010+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	144	115	186	88	275	1 984	2 792
Lainat rahoituslaitoksilta	144	307	39	130	11	158	789
Eläkelainat	87	87	87	87	47	203	598
Ostovelat	1	1	–	1	1	9	13
Rahoitusleasingvelat	25	90	10	10	140	91	366
Johdannaissopimukset	–	2	46	–	–	64	112
Siirtovelat	–	1	–	–	–	–	1
Muut velat	2	7	3	3	3	138	156
	403	610	371	319	477	2 647	4 827

Pitkäaikaisten velkojen lyhytaikainen osuus	–403
Pitkäaikaiset korolliset velat	4 424

Korollisiin velkoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat

	Korko-%	Alkuperäinen lainan määrä, milj.	31.12.		
			2004 M€	2003 M€	
Kiinteäkorkoiset					
1995–2005	7,220	USD	155	113	130
1997–2007	6,875	USD	215	165	187
1997–2007	6,880	EUR	102	107	109
1997–2027	7,450	USD	375	306	330
1999–2009	6,350	EUR	250	271	268
2000–2030	3,550	JPY	10 000	31	49
2001–2006	0,962	JPY	2 000	14	11
2001–2007	6,875	USD	10	8	8
2002–2005	0,100	EUR	30	32	31
2002–2007	0,869	JPY	2 000	14	13
2002–2012	6,125	EUR	600	649	631
2002–2014	5,625	USD	500	357	389
2002–2017	6,625	GBP	250	360	358
2003–2018	5,500	USD	250	181	195
			2 608	2 709	
Vaihtuvakorkoiset					
2002–2008	2,995	EUR	39	39	39
2002–2008	2,734	EUR	50	50	50
2002–2010	3,013	EUR	59	59	59
2002–2012	3,034	EUR	25	25	25
2002–2012	3,134	EUR	11	11	11
			184	184	
Joukkovelkakirjalainat yhteensä			2 792	2 893	
- lyhytaikainen osuus			144	-	
Joukkovelkakirjalainat pitkäaikainen osuus			2 648	2 893	

Pitkäaikaisten lainojen käyvän arvon suojaus

IAS 39 mukaisen käyvän arvon suojauslaskennasta aiheutuva kumulatiivinen käyvän arvon oikaisu on yhteensä 89 miljoonaa euroa (2003: 114 miljoonaa euroa), joka on kasvattanut lainojen tasearvoa. Vastaavasti suojaukseen käytettyjen johdannaissopimusten positiivinen käypä arvo saamisissa ilman kertynyttä korkoa on 174 miljoonaa euroa (2003: 162 miljoonaa euroa) ja negatiivinen käypä arvo veloissa 64 miljoonaa euroa (2003: 38 miljoonaa euroa). Lainojen tasearvot ja lainoihin kohdistuvien suojausinstrumenttien käyvät arvot sisällytetään korolliseen nettovelkaan. Käyvän arvon suojauksen tehostomasta osuudesta aiheutunut tilikauden tulosvaikutus oli 12 miljoonaa euroa (2003: 22 miljoonaa euroa).

Korollisten velkojen korkokannan vaihteluvälit

%	31.12.	
	2004	2003
Lainat rahoituslaitoksilta	2,15–6,00	1,66–6,03
Eläkelainat	3,25–5,50	3,25–5,50
Rahoitusleasingvelat	3,50–6,90	3,50–6,90

Koronvaihtosopimukset

Konserni käyttää koronvaihtosopimuksia suojaautukseen pitkäaikaisten lainojen korkoriskeiltä.

Kiinteiden korkojen vaihteluväli 31.12.2004 oli 0,1–8,0 % (0,1–9,12 % vuonna 2003) ja vaihtuvien korkojen 1,08–6,18 % (1,0–5,17 % vuonna 2003).

KOROLLISET NETTOVELAT

M€	31.12.	
	2004	2003
Korolliset velat yhteensä	5 341	5 781
Korolliset saamiset		
<i>Pitkäaikaiset</i>		
Lainasaamiset	49	72
Myytavissä olevat sijoitukset (listatut osakkeet)	234	197
Johdannaiset	174	162
Muut saamiset	8	9
	465	440
<i>Lyhytaikaiset</i>		
Lainasaamiset	10	10
Muut saamiset	9	20
Myytavissä olevat sijoitukset	98	99
Rahavarat	142	338
	259	467
Korolliset saamiset yhteensä	724	907
Korolliset nettovelat	4 617	4 874

Vaihtovelkakirjalaina

25.2.1994 liikkeeseen lasketun vaihtovelkakirjalainan arvo oli 161 miljoonaa euroa. Velkakirjojen erääntymisaika oli 10 vuotta ja korko 6,5 prosenttia. Yhtiöllä oli oikeus määrätä laina-aika päättyväksi 25.3.1998 alkaen ja maksaa laina takaisin täysimääräisenä kertyneine korkoineen. Velkakirjanhaltijoilla oli oikeus vaihtaa velkakirjansa osakkeisiin 1.4.1994–25.3.2004. Jokainen 1 682 euron arvoinen velkakirja oikeutti haltijansa merkitsemään 78 yhtiön osaketta ennen rahastoannin yhteydessä vuonna 2003 tehtyä oikaisua. Osakkeiden laskennallinen vaihtohinta oli 21,56 euroa ja suurin mahdollinen velkakirjoja vaihtamalla saatava osakepääoman lisäys 12,7 miljoonaa euroa (7 488 000 osaketta). Velkakirjoja vaihtamalla merkittiin 31.12.2002 mennessä yhteensä 5 646 264 osaketta, joista vuoden 2002 aikana merkittiin 1 398 150 kappaletta.

Joulukuussa 2002 yhtiö päätti käyttää annin ehtojen mukaista oikeuttaan lunastaa 40 miljoonalla eurolla kaikki ne velkakirjat, joita ei ollut vaihdettu osakkeisiin. Lunastuspäivä oli 28.2.2003. Lunastuspäivään mennessä osakkeiksi vaihdettiin vuosina 1994–2003 yhteensä 157 832 624,79 euroa, ja vaihdettuja osakkeita oli 7 319 754 kappaletta. Rahastoannin jälkeen tämä vastasi 14 639 508 osaketta. Jäljellä olevat velkakirjat (arvo 3 627 815,16 euroa) lunastettiin lunastuspäivänä. Velkakirjojen ehtojen mukaan uusien, vuoden 2003 annin aikana merkittyjen osakkeiden omistajat olivat oikeutettuja saamaan ensimmäisen kerran osinkoa tilikaudelta 2003.

Rahoitusleasingvelat

Yhtiö on myynyt ja sitten vuokrannut takaisin tiettyjä voimalaitoksia ja tiettyjä aineellisia hyödykkeitä pitkäaikaisilla leasing sopimuksilla ja käyttää näiden laitosten tuottamaa sähköä omassa tuotannossaan. Nämä leasing sopimukset sisältävät jatko- tai osto-optioita. Maksuaika on yleensä 10–20 vuotta, ja velat 31.12.2004 erääntyvät vuoteen 2015 mennessä.

Joulukuussa 2004 yhtiö käytti osto-optio ehtojen mukaista oikeuttaan lunastaa kaksi voimalaitosta. Tämän johdosta yhtiö kirjasi leasingvelan vähennykseksi 65 miljoonaa euroa.

Yhtiö on lisäksi vuokrannut pitkäaikaisilla sopimuksilla tiettyjä aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä kuten rakennuksia ja koneita ja kalusteita.

Vähimmäisleasingmaksut

M€	31.12.	
	2004	2003
Enintään 1 vuosi	43	64
1–2 vuotta	108	46
2–3 vuotta	21	111
3–4 vuotta	21	24
4–5 vuotta	150	24
Yli 5 vuotta	103	330
	446	599
Tulevat rahoituskulut	-80	-134
Rahoitusleasingvastuut – Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	366	465

Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo

M€	31.12.	
	2004	2003
Enintään 1 vuosi	41	60
1–2 vuotta	97	41
2–3 vuotta	18	93
3–4 vuotta	17	19
4–5 vuotta	117	18
Yli 5 vuotta	76	234
	366	465

32 MUUT VELAT

M€	31.12.	
	2004	2003
Johdannaissopimukset	-	59
Muut	26	20
	26	79

33 OSTOVELAT JA MUUT VELAT

M€	31.12.	
	2004	2003
Saadut ennakot	36	34
Ostovelat	683	694
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	22	29
Siirtovelat	318	253
Johdannaissopimukset	57	51
Muut lyhytaikaiset velat	140	208
	1 256	1 269

Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät

M€	31.12.	
	2004	2003
Henkilöstökulut	202	207
Korkokulut	22	15
Välilliset verot	8	9
Muut	86	22
	318	253

Kirjanpitoarvon katsotaan olevan lähellä käypää arvoa.

34 RAHOITUSJOHDANNAISET

Rahoitusjohdannaiset kirjataan taseeseen käypään arvoon, joka määritellään siksi summaksi, jolla halukkaat osapuolet saattaisivat käydä niistä kauppaa muussa meneillään olevassa tapahtumassa kuin selvitystilassa tai pakkomyynnissä.

Rahoitusjohdannaisten käyvät arvot on arvioitu seuraavasti:

Korkotermiinien ja -futuuriin käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

Valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän termiinihintoihin.

Valuuttaoptiot arvostetaan tilinpäätöspäivän markkinahintaan.

Koron- ja valuutanvaihtosopimukset arvostetaan tulevien kassavirtojen nykyarvoon.

Hyödykejohdannaiset arvostetaan tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

Rahoitusjohdannaisten käyvät nettoarvot

M€	31.12.			
	2004	2004	2004	2003
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät nettoarvot	Käyvät nettoarvot
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	232	-4	228	214
Terminisopimukset ²⁾	79	-16	63	30
Korko-optiot	-	-2	-2	-3
Valuutanvaihtosopimukset ³⁾	-	-163	-163	-120
Hyödyke-sopimukset	7	-	7	1
	318	-185	133	122

¹⁾ Pitkäaikaisten lainojen käyvän arvon suojaukseen kohdistettujen koronvaihtosopimusten käypä arvo 31.12.2004 oli 232 miljoonaa euroa (31.12.2003: 221 miljoonaa euroa).

²⁾ Tulevien rahavirtojen suojaukseen kohdistettujen valuuttatermiinisopimusten käypä arvo 31.12.2004 oli 58 miljoonaa euroa (31.12.2003: 45 miljoonaa euroa), ja ne esitetään arvomuutos- ja muissa rahastoissa, veroilla vähennettyinä 44 miljoonaa euroa (31.12.2003: 32 miljoonaa euroa). IAS 39:n mukainen suojauslaskenta koskee niitä valuuttatermiinisopimuksia, jotka on tehty helmikuussa 2003 tai sitä myöhemmin.

³⁾ Pitkäaikaisten lainojen suojaukseen kohdistettujen valuutanvaihtosopimusten käypä arvo 31.12.2004 oli -119 miljoonaa euroa (31.12.2003: -74 miljoonaa euroa).

Rahoitusjohdannaisten positiiviset ja negatiiviset arvot esitetään muissa pitkäaikaisissa rahoitusvaroissa, myyntisaamisissa ja muissa saamisissa, korollisissa veloissa sekä osto- ja muissa veloissa.

35 TÄRKEIMMÄT TYTÄRYRITYKSET 31.12.2004

Tytäryrityksen nimi ja rekisteröintimaa	Konsernin omistus-osuus %
Blandin Paper Company, US	100,00
Oy Botnia Shipping Ab, FI	100,00
ZAO Chudovo-RWS, RU	60,00
Jämsänkosken Voima Oy, FI	1)
Lignis GmbH & Co. KG, DE	24,00 ¹⁾
Lohja Papierprodukte GmbH, DE	100,00
Loparex B.V., NL	100,00
Loparex Hong Kong Ltd, CN	100,00
Loparex Inc., US	100,00
Loparex Ltd, GB	100,00
Loparex Oy, FI	100,00
Nordland Papier GmbH, DE	100,00
Norfolk House Management Ltd, GB	95,00
NorService GmbH, DE	100,00
Nortrans Speditions GmbH, DE	100,00
ZAO Pestovo Novo, RU	100,00
AS Puukeskus, EE	100,00
Puukeskus Oy, FI	100,00
Raflatac AB, SE	100,00
Raflatac Canada Inc., CA	100,00
Raflatac CZ s.r.o., CZ	100,00
Raflatac GmbH, DE	100,00
Raflatac Handels GmbH, AT	100,00
Raflatac Iberica S.A., ES	100,00
Raflatac Inc., US	100,00
Raflatac Italia s.r.l., IT	100,00
Raflatac Ltd, GB	100,00
Raflatac Mexico S.A. de C.V., ME	100,00
Raflatac Oy, FI	100,00
Raflatac Papirfeldolgozo Kft, HU	100,00
Raflatac Polska Sp. z o.o., PL	100,00
Raflatac Shanghai Co. Ltd, CN	100,00
Raflatac South Africa (Pty) Ltd, ZA	100,00
Raflatac S.A., FR	100,00
Raflatac (M) SDN BHD, MY	100,00
Raflatac (Oceania) Pty Ltd, AU	100,00
Raflatac (S) Pte Ltd, SG	100,00
Raflatac (Thailand) Co., Ltd, TH	100,00
Oy Rauma Stevedoring Ltd, FI	100,00
STAG-SCA Frischholz GmbH, AT	66,64
Steyrermühl Sägewerkesgesellschaft m.b.H. Nfg KG, AT	100,00
Stracel S.A.S., FR	100,00
Tilhill Forestry Ltd, GB	100,00
UPM-Asunnot Oy, FI	100,00
UPM Rafsec Oy, FI	100,00
UPM Sähkönsiirto Oy, FI	100,00
UPM Tehdasmittaus Oy, FI	100,00
UPM-Kymmene AB, SE	100,00
UPM-Kymmene AG, CH	100,00
UPM-Kymmene AS, NO	100,00
UPM-Kymmene Asia Pacific Pte Ltd., SG	100,00
UPM-Kymmene Austria GmbH, AT	100,00
UPM-Kymmene A/S, DK	100,00
UPM-Kymmene B.V., NL	100,00
UPM-Kymmene Comercializacao de Papel, Lda, PT	100,00
UPM-Kymmene Forest AS, EE	100,00
UPM-Kymmene France S.A.S., FR	100,00
UPM-Kymmene Inc., US	100,00
UPM-Kymmene Japan K.K., JP	100,00

Tytäryrityksen nimi ja rekisteröintimaa	Konsernin omistus-osuus %
UPM-Kymmene Loulay S.A., FR	100,00
UPM-Kymmene Miramichi Inc., CA	100,00
UPM-Kymmene NV/SA, BE	99,60
UPM-Kymmene Otepää AS, EE	100,00
UPM-Kymmene Papier GmbH & Co. KG, DE	100,00
UPM-Kymmene Pty. Ltd, AU	100,00
UPM-Kymmene Sales GmbH, DE	100,00
UPM-Kymmene Sp. z o.o., PL	100,00
UPM-Kymmene Srl., IT	100,00
UPM-Kymmene S.A., ES	100,00
UPM-Kymmene Wood Ab, SE	100,00
UPM-Kymmene Wood A/S, DK	99,93
UPM-Kymmene Wood B.V., NL	100,00
UPM-Kymmene Wood GmbH, DE	100,00
UPM-Kymmene Wood Ltd, GB	100,00
UPM-Kymmene Wood Oy, FI	100,00
UPM-Kymmene Wood S.A., ES	100,00
UPM-Kymmene Wood S.A., FR	99,99
UPM-Kymmene Wood S.r.l., IT	100,00
UPM-Kymmene (Changshu) Paper Industry Co., Ltd, CN	100,00
UPM-Kymmene (Shanghai) Trading Co., CN	100,00
UPM-Kymmene (UK) Ltd, GB	100,00
Walki Wisa Converflex Ab, SE	51,60
Walki Wisa GmbH, DE	100,00
Walki Wisa Ltd, GB	100,00
Walki Wisa Oy, FI	100,00
Werla Insurance Company Ltd, GB	100,00
Wisapower Oy, FI	1)

Taulukko sisältää tytäryritykset, joiden liikevaihto on yli 2 miljoonaa euroa.

¹⁾ Jämsänkosken Voima Oy:n ja Wisapower Oy:n omistaa Pohjolan Voima Oy. UPM:llä on yhtiössä määräamisvalta. Lignis GmbH & Co. KG-yhtiössä UPM:llä on määräamisvalta.

36 OSAKE-ETUDET

Optiot avainhenkilöille

UPM:n varsinaisessa yhtiökokouksessa vuonna 1998 hyväksytyn johdon kannusteohjelman perusteella on jaettu A- ja B-optioita ja varsinaisessa yhtiökokouksessa vuonna 2002 hyväksytyn johdon kannusteohjelman perusteella D- ja E-optioita. Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään kaksi osaketta.

Yhtiökokous 25.3.1998 hyväksyi 6 000 000 option jakamisen konsernin avainhenkilöille kaikkialla maailmassa. Näillä optioilla voi merkitä kullakin kaksi osaketta. Optiot oli jaettu kolmeen sarjaan, joista jokaiseen kuului 2 000 000 optiota. Maaliskuussa 2002 kaikki kaksi miljoonaa C-optiota mitätöitiin. A-optioilla on voinut 1.4.2001 alkaen merkitä osakkeita hintaan 30,95 euroa/osake ennen rahastoantia ja hintaan 30,95 euroa/kaksi osaketta rahastoannin jälkeen. Merkintäaika päättyy 30.4.2005. B-optioiden merkintäaika on 1.4.2003–30.4.2005. Merkintähinta on 35,99 euroa/osake ennen rahastoantia ja 35,99 euroa/kaksi osaketta rahastoannin jälkeen. Merkintähintaa alennetaan 1.5.1998 ja osakemerkinnän tapahtumahetken välisenä aikana jaettujen osinkojen määrällä (ilman yhtiöveron hyvitystä). Vuonna 1998 jaettujen optioiden perusteella tehdyt osakemerkinnät voivat korottaa yhtiön osakepääomaa korkeintaan 13 600 000 eurolla.

Varsinainen yhtiökokous 19.3.2002 valtuutti yhtiön jakamaan avain-

henkilöille 7 600 000 optiota. Yksi optio oikeuttaa kahden UPM-Kymmenen osakkeen merkintään. Puolet optioista ovat merkittään 2002D ja puolet 2002E. 2002D-optioiden merkintäaika on 1.4.2004–30.4.2007. 2002E-optioiden merkintäaika on 1.4.2005–30.4.2008. Osakkeiden merkintähinta on 2002D-optioilla 43,90 euroa kahdelta osakkeelta ja 2002E-optioilla 14,27 euroa osakkeelta. 2002D- ja 2002E-optioilla merkittävien osakkeiden merkintähintoja alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Vuonna 2002 jaettujen optioiden perusteella tehdyt osakemerkinnät voivat korottaa yhtiön osakepääomaa korkeintaan 25 840 000 eurolla. Varsinainen yhtiökokous päätti 19.3.2003 korottaa yhtiön osakepääomaa rahastoannilla. Yhtiön osakkaat saivat vastikkeetta yhden uuden osakkeen kutakin vanhaa osaketta kohti. Uusia osakkeita annettiin yhteensä 261 789 465 kappaletta. Yhtiön vuosien 1998 ja 2002 optio-ohjelmien ehtoja on tarkistettu niin, että optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden suhteelliset määrät pysyvät ennallaan suhteessa osakepääomaan.

Konserni on tehnyt varauksen optio-ohjelmien sosiaalikulustannuksista.

Myönnettyjen osakeoptioiden määrien muutokset

M€	31.12.	
	2004	2003
1.1.	11 071 700	7 582 000
Myönnetyt uudet optiot	330 200	3 591 000
Palautettu	-174 200	-
Toteutettu ¹⁾	-435 671	-101 300
31.12.	10 792 029	11 071 700

¹⁾ 17.9.–30.12.2004 336 271 A-optiota ja 99 400 B-optiota käytettiin 871 342 osakkeen merkintään.

Merkittävässä olevat osakeoptiot 31.12.2004

Ohjelma/ Liikkeeseen lasku	Sarja	Merkintähinta ¹⁾		Optioiden lukumäärä		Merkintäaika	Optioiden ansaintajakson päättymisen
		1.1.	31.12.	enimmäismäärä	merkittävässä olevat		
2002/2003	E	14,27	13,52	3 800 000	3 758 200	1.4.2005–30.4.2008	1.4.2005
2002/2002	D	42,40	40,90	3 800 000	3 629 500	1.4.2004–30.4.2007	päättynyt
1998/1998	B	28,25	26,75	2 000 000	1 843 100	1.4.2003–30.4.2005	päättynyt
1998/1998	A	23,21	21,71	2 000 000	1 561 229	1.4.2001–30.4.2005	päättynyt
				11 600 000	10 792 029		

¹⁾ A-, B- ja D-optioiden merkintähinnat ovat kahta ja E-optioiden merkintähinta yhtä osaketta kohti.

37 LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA

Konserni omistaa 47 prosenttia M-real Oyj:n ("M-real") ja Metsäliitto Oyj:n sellua valmistavasta yhteisyrityksestä Oy Metsä-Botnia Ab ("Metsä-Botnia"). M-real on suomalainen paperinvalmistaja ja Metsäliitto on suomalaisten metsänomistajien osuuskunta, jolla on myös määräysvallan antava osake-enemmistö M-realissa. Metsä-Botnian valmistama sellu myydään konsernille ja M-realille markkinahintaan, josta vähennetään tietyt kuljetus- ja muut kulut. Vuosina 2004 ja 2003 konserni oli oikeutettu saamaan 1,1 miljoonaa tonnia Metsä-Botnian tuottamaa sellua vuodessa. Metsä-Botnialta ostettiin sellua 238 miljoonalla eurolla vuonna 2004 ja 226 miljoonalla eurolla vuonna 2003.

Konserni saa suurimman osan Suomessa sijaitsevien tuotantolaitosten tarvitsemasta energiasta omistamiltaan ja vuokraamiltaan voimalaitoksilta sekä omistamalla osuuksia sähköyhtiöistä, jotka oikeuttavat sen saamaan niiltä sähköä ja lämpöä. Merkittävä osa konsernin ostmasta sähköstä tulee Pohjolan Voima Oy -nimiseltä suomalaiselta sähköntuottajalta, jonka osakekannasta konserni omistaa 40,97 %, ja Kemijoki Oy -nimiseltä suomalaiselta vesivoimantuottajalta, jonka osakkeista 4,13 % on konsernin omistuksessa. Pohjolan Voima Oy on myös enemmistöosakkaana Teollisuuden Voima Oy:ssä joka on toinen Suomen kahdesta ydinvoimalayhtiöstä. Näiden sähköostojen yhteissumma oli 198 miljoonaa euroa vuonna 2004 ja 181 miljoonaa euroa vuonna 2003. Sähköyhtiöiden yhtiöjärjestysten ja niihin liittyvien osakassopimusten

mukaisesti konsernin sähköyhtiöille maksamat hinnat perustuvat tuotantokustannuksiin, jotka ovat yleensä markkinahintoja alhaisempia. Sisäinen myynti konsernin segmenteille tapahtuu kulloinkin voimassa olevaan markkinahintaan pohjautuvaan hintaan.

Noiin 10–15 prosenttia konsernin tutkimus- ja kehitystyöstä tehdään Oy Keskuslaboratorio - Centrallaboratorium Ab:ssa ("KCL"), jonka neljästä omistajayrityksestä konserni on yksi 38,65 prosentin osuudella. KCL:n omistajuuden avulla konserni saa tärkeimpiin raaka-aineisiinsa ja valmistusprosesseihinsa sekä tuotteidensa avainominaisuuksiin liittyvää perustutkimustietoa. KCL:n yhteisten tutkimusten lisäksi konserni käyttää laboratoriotietoa myös tuotteiden ja prosessien kehittelyyn liittyviin tilaustutkimuksiin. Näitä palveluja tarjotaan toisistaan riippumattomien osapuolten välisinä palveluina ehdoilla, joiden konserni uskoo olevan alalla tavanomaisia ja jotka eivät yleisesti ottaen ole epäedullisempia kuin riippumattomilta kolmansilta osapuolilta saatavat vastaavat ehdot.

Konserni ostaa logistiikka- ja kuljetuspalveluja tietyiltä osakkuusyrityksiltään, joista merkittävin on Oy Transfennica Ab, jonka osakekannasta konserni omistaa 27,14 prosenttia. Oy Transfennica Ab on suomalainen varustamo, joka kuljettaa rahtia, erityisesti paperia ja muita metsätuotteita Suomen ja Euroopan tärkeimpien kauppasatamien välillä. Näitä palveluja ostettiin 20 miljoonalla eurolla vuonna 2004 ja 19 miljoonalla eurolla vuonna 2003. Palvelut ostettiin toisistaan riippumattomien osapuolten välisinä palveluina ehdoilla, joiden konserni uskoo olevan alalla tavanomaisia ja jotka eivät yleisesti ottaen ole epäedullisi-

sempia kuin riippumattomilta kolmansilta osapuolilta saatavat vastaavat ehdot.

Konserni ostaa raaka-aineita tietyiltä osakkuusyhtiöiltään, joista merkittävin on suomalainen kierrätyspaperia hankkiva, käsittelevä ja kuljettava Paperinkeräys Oy. Konserni omistaa sen osakkeista 22,98 prosenttia. Raaka-aineostojen kokonaisarvo osakkuusyhtiöltä oli 15 miljoonaa euroa vuonna 2004 ja 14 miljoonaa euroa vuonna 2003. Kierrätyspaperi myydään konsernille ja muille Paperinkeräys Oy:n osakkeenomistajille sopimus pohjaisen laskentakaavan avulla määriteltävään hintaan, jossa huomioidaan kierrätyspaperin maailmanmarkkinahinnat, muiden kuituraaka-aineiden hinnat ja paperin kierrätyskulut. Konsernilla on Itävallassa samantapainen, Austria Paper Recycling G.m.b.H:lta ostettavaa kierrätyspaperia koskeva järjestely. Konserni omistaa 33,32 prosenttia Austria Paper Recycling G.m.b.H:n osakkeista. Kierrätyspaperia ostettiin vuonna 2004 yhteensä 12 miljoonalla eurolla ja vuonna 2003 11 miljoonalla eurolla.

Yhtiöllä on Suomessa Kymin Eläkesäätiö, joka on erillinen juridinen yksikkö. Säätiön kautta on vakuutettu noin 7 % yhtiön Suomen henkilöstöstä. Yhtiö maksoi säätiölle kannatusmaksuina 19 miljoonaa euroa vuonna 2004 (15 miljoonaa euroa vuonna 2003). Säätiö hallinnoi ja sijoittaa kannatusmaksuina kerättyjä eläkevastuun katteena olevia varoja. Merkittävä osa säätiön varoista on lainattu UPM:lle. Säätiön lainasaaminen yhtiöltä oli 174 miljoonaa euroa 31.12.2004 (167 miljoonaa euroa 31.12.2003).

38 VASTUUSITOUKSET

Vastuusitoumukset

Konserni on vastaajana tai kantajana joukossa sen toimintaan liittyvissä oikeusmenettelyissä, joissa on esitetty enimmäkseen kaupallisista asioista johtuvia korvausvaateita.

Elokuussa 2003 UPM otti vastaan tarralaminaattimarkkinoiden kilpailua koskevan haasteen Yhdysvaltain oikeusministeriön kilpailuviranomaisilta. UPM on vastannut ja vastaa haasteeseen vaatimusten mukaisesti.

Tehtyään kilpailijayhteistyötä koskevia sisäisiä tutkimuksia yhtiö päätti 15.1.2004 ottaa yhteyttä Euroopan unionin, Yhdysvaltain ja Kanadan kilpailuviranomaisiin. Kilpailuviranomaiset ovat aloittaneet väitetyt kilpailunvastaisia toimintatapoja koskevat tutkimukset. Euroopan unioni, useat sen jäsenvaltiot ja Kanadan viranomaiset ovat ilmoittaneet myöntäneensä UPM:lle täyden ehdollisen vapautuksen koskien toimintatapoja, joista yhtiö on antanut tietoja viranomaisille. Yhdysvaltain oikeusministeriö ei ole vielä tehnyt vapautuspäätöstä, mutta se on saatavissa.

Yhtiö on nimetty vastaajaksi joihinkin ryhmäkanteisiin, joita on nostettu tarralaminaatti- ja aikakauslehtipaperivalmistajia vastaan Yhdysvalloissa.

Toukokuussa 2004 UPM vastaanotti Euroopan komission väitetiedoksiannon, joka koski mahdollista kilpailijoiden välistä yhteistyötä muovisten teollisuussäkkien markkinoilla. UPM valmisti muovisia teollisuussäkkejä joulukuuhun 2000 asti. Tutinnan kohteena olevien liiketoimintojen liikevaihto oli 11 miljoonaa euroa. UPM on vastannut komission väitetiedoksiantoon.

Kaikki yllämainitut riita-asiat saattavat kestää useita vuosia.

Tutkimusten johdosta ei ole tehty varauksia.

Edellä mainittuja kanteita lukuun ottamatta konserni ei ole ollut mukana laki-, hallinnollisissa tai välimiesmenettelyissä, jotka saattaisivat konsernin johdon mielestä oleellisesti heikentää konsernin taloudellista tilaa tai sen toiminnan tuloksia, eikä konsernilla ole johdon tietojen

mukaan meneillään tällaisia laki-, hallinnollisia tai välimiesmenettelyjä eikä sitä ole sellaisilla uhattu.

Muut vastuusitoumukset

Konserni ja eräät sen tytäryhtiöt tekevät tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia sopimuksia, joiden perusteella näiden tytäryhtiöiden puolesta tarjotaan rahoitus- tai suoritustakeita kolmansille osapuolille. Näitä sopimuksia tehdään ensisijaisesti konsernin erillisyyhtiöiden luottokelpoisuuden tukemiseksi tai parantamiseksi, millä helpotetaan riittävän rahoituksen saatavuutta, jotta tytäryhtiöt voisivat toteuttaa aikomaansa liiketoimintaa. Niiden maksujen enimmäismäärät, joista UPM-Kymmene Oyj on vastuussa tytäryritystensä puolesta, on merkitty alla olevaan taulukkoon kohtaan Takaukset omien velkojen vakuudeksi. Konserni on myös tehnyt sopimuksia tarjotakseen rahoitus- tai suoritustakeita kolmansille osapuolille tietyjen yhtiöiden, joista konsernilla on vähemmistöosuus, tai kolmansien osapuolten puolesta. Näitä sopimuksia tehdään ensisijaisesti näiden yhtiöiden ja oman luottokelpoisuuden tukemiseksi tai parantamiseksi. Konsernilla ei ole näihin takuisiin liittyviä vakuuksia tai muita korvauksia. Niiden maksujen enimmäismäärät, joista UPM-Kymmene Oyj on vastuussa osakkuusyrittänsä puolesta, on merkitty alla olevaan taulukkoon kohtaan Takaukset osakkuusyrittänsä puolesta.

Eräät UPM-Kymmenen erityisesti Saksassa sijaitsevat tytäryhtiöt myöntävät tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen kaupallisia takuita asiakkailleen tarkoituksenaan auttaa näitä asiakkaita hankkimaan tavaraa tytäryhtiöltä. Konsernilla ei ole näistä vakuuksia, mutta konsernin luottoriskivakuutus kattaa nämä kaupalliset vastuut. Nämä takuut erään-tyvät yhdessä vuodessa. Näiden takuiden perusteella suurimmat mahdollisesti maksettaviksi tulevat takuusummat olivat 31.12.2004 11 miljoonaa euroa ja 31.12.2003 8 miljoonaa euroa. Ne sisältyvät taulukon Muut vastuusitoumukset -kohdassa ilmoitettuihin summiin.

Vastuusitoumukset

M€	31.12.	
	2004	2003
Omien velkojen vakuudeksi		
Annetut pantit	-	-
Kiinnitykset	111	178
Takaukset	20	20
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta		
Annetut pantit	-	-
Kiinnitykset	-	-
Takaukset	44	41
Muiden puolesta		
Annetut pantit	-	-
Kiinnitykset	-	-
Takaukset	10	7
Muut vastuusitoumukset		
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen seuraavien 12 kuukauden aikana	23	24
Käyttöleasingvastuut, erääntyminen yli 12 kuukauden kuluessa	82	65
Muut vastuusitoumukset	18	23
Yhteensä	308	358

M€	31.12.	
	2004	2003
Kiinnitykset	111	178
Takaukset	74	68
Leasingvastuut	105	89
Muut vastuut	18	23
Yhteensä	308	358

Omien sitoumusten vakuudeksi annettuun kiinnitettyyn omaisuuteen kuuluu teollisuuskiinteistöjä ja metsämaata.

Käyttöleasingsitoumukset

– joissa konserni vuokralle ottajana

Konserni vuokraa toimisto-, tuotanto- ja varastotiloja erilaisilla ei irtisannottavissa olevilla käyttöleasingsopimuksilla.

Tietyissä sopimuksissa on jatko-optiot eripituisia ajanjaksoja varten.

Tulevat kustannukset käyttöleasingsopimuksista, joiden voimassaoloaika ylittää yhden vuoden

M€	31.12.	
	2004	2003
alle vuoden	23	24
1–2 vuotta	22	19
2–3 vuotta	14	16
3–4 vuotta	12	12
4–5 vuotta	10	9
yli 5 vuotta	24	9
	105	89

Yhteisyritykset

M€	31.12.	
	2004	2003
Omistusosuutta vastaava osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	42	42
Omistusosuutta vastaava osuus yhteisyritysten ehdollisista veloista	11	11

Investointisitoumukset, joita ei kirjattu kirjanpitoon

M€	Kokonaiskustannus	Sitoumukset 31.12.	
		2004	2003
Changshun paperikoneprojekti	390	167	345
Uusi voimalaitos, Shotton	60	60	–
Tervasaari PK 8, kapasiteetin lisäys	64	51	–
Uusi päällystyslinja, Raflatc, Fletcher	32	29	–
Uusi voimalaitos, Rauma	20	20	–

39 TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiö teki 1.2.2005 päätöksen omien osakkeiden hankkimisesta. Tarkoitus on ostaa enintään 10 miljoonaa osaketta 21.3.2005 mennessä.

Yhtiö päätti 1.2.2005 merkittävistä investoinneista Saksassa ja Ranskassa. UPM uusii kaksi hienopaperikonetta Nordlandin ja Docellesin paperitehtaissa. Saksassa UPM investoi noin 82 miljoonaa euroa Nordlandin paperikone 3:n uusintaan. Investoinnin jälkeen paperikoneen tuotantokapasiteetti on 340 000 tonnia. Ranskassa UPM investoi Docellesin tehtaan paperikone 1:n uusimiseen noin 26 miljoonaa euroa. Investoinnin jälkeen paperikoneen tuotantokapasiteetti on 155 000 tonnia. Koneiden uusinnat valmistuvat vuoden 2006 kolmannella neljänneksellä. Lisäksi UPM päätti rakentaa Chapellen Darblayn paperitehtaalte Ranskaan voimalaitoksen, joka polttaa alueelta saatavaa energia-puuta noin 160 000 tonnia vuodessa sekä kaiken tehtaan tuottaman siistauslietteen. Investoinnin kokonaisarvo on 75 miljoonaa euroa. Laitoksen käyttöönotto on vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (SUOMALAINEN TILINPÄÄTÖSKÄYTÄNTÖ)

TULOSLASKELMA

1.1.-31.12., M€	Viite	2004	2003
Liikevaihto	(1)	4 417	4 403
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		52	-18
Valmistus omaan käyttöön		43	46
Liiketoiminnan muut tuotot	(2)	196	207
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-2 252	-2 070
Varastojen muutos		-1	13
Ulkopuoliset palvelut		-279	-337
		-2 532	-2 394
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	(3)	-496	-489
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-92	-102
Muut henkilösivukulut		-46	-47
		-634	-638
Poistot ja arvonalentumiset	(4)		
Suunnitelman mukaiset poistot		-358	-356
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä		-2	-4
		-360	-360
Liiketoiminnan muut kulut		-671	-872
Liikevoitto		511	374
Rahoitustuotot ja -kulut			
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista			
Tuotot osuiksista saman konsernin yrityksissä		216	21
Tuotot osuiksista omistusyhteisyrityksissä		47	73
Tuotot muista osakkeista ja osuiksista		7	23
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä		54	79
Korkotuotot muilta		3	5
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Muut korkotuotot saman konsernin yrityksiltä		49	18
Muut korkotuotot muilta		18	7
Muut rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä		-	3
Muut rahoitustuotot muilta		68	66
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Korkokulut saman konsernin yrityksille		-49	-31
Korkokulut muille		-146	-167
Muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille		-38	-86
Muut rahoituskulut muille		-11	-16
		218	-5
Voitto ennen satunnaisia eriä		729	369
Satunnaiset erät	(5)		
Satunnaiset tuotot		42	49
Satunnaiset kulut		-1	-14
		41	35
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		770	404
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutokset		74	65
Tuloverot	(6)	-94	-193
Tilikauden voitto		750	276

RAHOITUSLASKELMA

M€	2004	2003
Liiketoiminta		
Liikevoitto	511	374
Oikaisut liikevoittoon a)	197	381
Nettokäyttöpääoman muutos b)	-53	124
Korot	-57	-87
Saadut osingot	249	78
Muut rahoituserät	-31	-171
Verot c)	-99	-129
Liiketoiminnan nettokassavirta	717	570
Investoinnit		
Osakkeiden ostot	-164	-15
Muun käyttöomaisuuden ostot	-275	-277
Osakkeiden myynnit	238	155
Muun käyttöomaisuuden myynnit	14	48
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten lisäys	-35	-17
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten vähennys	48	75
Investointien kassavirta yhteensä	-174	-31
Kassavirta ennen rahoitusta	543	539
Rahoitus		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	-	565
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-132	-851
Korollisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-233	72
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	15	8
Maksetut osingot	-393	-390
Saadut ja maksetut konserniavustukset	21	50
Osakeanti ja -vaihdot	10	-
Rahoitus yhteensä	-712	-546
Likvidien varojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-169	-7
Likvidit varat 1.1.	362	369
Likvidit varat 31.12.	193	362
a) Oikaisut liikevoittoon		
Poistot	358	356
Käyttöomaisuuden myyntivoitot (-) tai tappiot (+)	-163	21
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	2	4
Yhteensä	197	381
b) Nettokäyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	-49	15
Korottomien saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-56	18
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	52	91
Yhteensä	-53	124
c) Käyttöomaisuuden myynneistä ja satunnaisista eristä johtuvat verot on netotettu ao. kohdassa.		

TASE

M€	Viite	31.12.2004	31.12.2003
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	(7)		
Aineettomat oikeudet		5	5
Muut pitkävaikutteiset menot		128	59
Ennakkomaksut		67	90
		200	154
Aineelliset hyödykkeet	(8)		
Maa- ja vesialueet		1 033	1 034
Rakennukset ja rakennelmat		590	594
Koneet ja kalusto		1 940	2 045
Muut aineelliset hyödykkeet		56	55
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		58	83
		3 677	3 811
Sijoitukset	(9)		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		3 688	3 617
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		1 753	2 458
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		677	645
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä		11	12
Muut osakkeet ja osuudet		303	323
Muut saamiset		47	62
		6 479	7 117
		10 356	11 082
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		200	201
Keskeneräiset tuotteet		–	1
Valmiit tuotteet / Tavarat		159	106
Ennakkomaksut		27	29
		386	337
Saamiset	(10)		
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset		124	139
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		1 412	1 007
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä		6	9
Lainasaamiset		1	–
Muut saamiset		57	63
Siirtosaamiset		52	65
		1 652	1 283
Rahat ja pankkisaamiset		193	362
		2 231	1 982
Vastaavaa yhteensä		12 587	13 064

M€	Viite	31.12.2004	31.12.2003
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
	(11)		
Osakepääoma		891	890
Osakeanti		1	–
Ylikurssirahasto		695	687
Arvonkorotusrahasto		554	555
Vararahasto		187	187
Edellisten tilikausien voitto		2 670	2 786
Tilikauden voitto		750	276
		5 748	5 381
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		1 529	1 603
Pakolliset varaukset			
	(12)		
Eläkevaraukset		34	36
Muut pakolliset varaukset		20	8
		54	44
Vieras pääoma			
	(13)		
Pitkäaikainen			
Joukkovelkakirjalainat		2 480	2 714
Lainat rahoituslaitoksilta		246	284
Eläkelainat		471	541
Velat saman konsernin yrityksille		31	31
Muut velat		151	157
		3 379	3 727
Lyhytaikainen	(14)		
Joukkovelkakirjalainat		144	–
Lainat rahoituslaitoksilta		37	33
Eläkelainat		76	76
Saadut ennakot		32	29
Ostovelat		237	205
Velat saman konsernin yrityksille		689	1 435
Velat omistusyhteisyhteisöille		131	34
Muut velat		281	199
Siirtovelat		250	298
		1 877	2 309
		5 256	6 036
Vastattavaa yhteensä		12 587	13 064

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(Liitetiedoissa kaikki luvut ovat miljoonia euroja, ellei muutoin ilmoitettu.)

1 LIIKEVAIHTO

Konsernin yhtiörakenteesta johtuen emoyhtiön liikevaihdon erittelyä toimialoittain ja markkina-alueittain ei ole laadittu.

2 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

M€	2004	2003
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	179	195
Vuokratuotot	10	11
Muut	7	1
	196	207

3 HENKILÖSTÖKULUT

M€	2004	2003
Palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtajan, hänen sijaisensa ja hallituksen jäsenten palkat ¹⁾	2	2
Muut palkat	494	487
	496	489

¹⁾ Ks. konsernin tilinpäätöksen liitetiedot, viite 6.

Rahalainat yhtiön johdolle

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2004 rahalainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

4 SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT JA ARVONALENTUMISET

M€	2004	2003
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat oikeudet	1	1
Muut pitkävaikutteiset menot	21	17
Rakennukset ja rakennelmat	37	37
Koneet ja kalusto	293	295
Muut aineelliset hyödykkeet	6	6
	358	356
Arvonalentumiset		
pysyvien vastaavien hyödykkeistä	2	4
	360	360

5 SATUNNAISET ERÄT

M€	2004	2003
Satunnaiset tuotot		
Konserniavustukset	38	47
Muut	4	2
	42	49
Satunnaiset kulut		
Konserniavustukset	-1	-14
Muut	-	-
	-1	-14
	41	35

6 TULOVEROT

M€	2004	2003
Tilikauden tuloverot varsinaisesta toiminnasta	148	193
Edellisten tilikausien tuloverot	-54	-
	94	193

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Emoyhtiön laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole merkitty taseeseen.

Laskennallinen verovelka muodostuu pääosin poistoerosta, johon sisältyvä laskennallinen verovelka oli 31.12.2004 397 (465) miljoonaa euroa.

Arvonkorotuksista ei ole erotettu laskennallista verovelkaa. Arvonkorotuksen kohteen myynnistä realisoituvaa potentiaalinen tulovero on 185 (207) miljoonaa euroa arvonkorotuksen määrästä laskettuna (26%/29 % verokanta).

7 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

M€	2004	2003
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	10	10
Lisäykset	1	-
Hankintameno 31.12.	11	10
Kertyneet poistot 1.1.	-5	-4
Tilikauden poistot	-1	-1
Kertyneet poistot 31.12.	-6	-5
Kirjanpitoarvo 31.12.	5	5
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	150	132
Lisäykset	79	20
Vähennykset	-1	-
Siirrot erien välillä	9	-2
Hankintameno 31.12.	237	150
Kertyneet poistot 1.1.	-91	-82
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	3	12
Tilikauden poistot	-21	-17
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-	-4
Kertyneet poistot 31.12.	-109	-91
Kirjanpitoarvo 31.12.	128	59

Ennakkomaksut

Hankintameno 1.1.	90	103
Lisäykset	2	1
Vähennykset	-14	-7
Siirrot erien välillä	-11	-7
Kirjanpitoarvo 31.12.	67	90

8 AINEELLISET HYÖDYKKEET

M€	2004	2003
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	486	486
Lisäykset	1	2
Vähennykset	-2	-2
Siirrot erien välillä	1	-
Hankintameno 31.12.	486	486
Arvonkorotukset 1.1.	548	548
Arvonkorotusten purku 1.1.-31.12	-1	-
Arvonkorotukset 31.12.	547	548
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 033	1 034
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	1 070	1 048
Lisäykset	24	14
Vähennykset	-1	-1
Siirrot erien välillä	7	9
Hankintameno 31.12.	1 100	1 070
Kertyneet poistot 1.1.	-476	-445
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	3	6
Tilikauden poistot	-37	-37
Kertyneet poistot 31.12.	-510	-476
Kirjanpitoarvo 31.12.	590	594
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	5 498	5 316
Lisäykset	124	133
Vähennykset	-3	-7
Siirrot erien välillä	53	56
Hankintameno 31.12.	5 672	5 498
Kertyneet poistot 1.1.	-3 453	-3 217
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	16	59
Tilikauden poistot	-293	-295
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-2	-
Kertyneet poistot 31.12.	-3 732	-3 453
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 940	2 045
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	162	162
Lisäykset	4	2
Vähennykset	-	-
Siirrot erien välillä	3	-2
Hankintameno 31.12.	169	162
Kertyneet poistot 1.1.	-107	-104
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	3
Tilikauden poistot	-6	-6
Kertyneet poistot 31.12.	-113	-107
Kirjanpitoarvo 31.12.	56	55
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	83	135
Lisäykset	58	110
Vähennykset	-	-36
Siirrot erien välillä	-83	-126
Kirjanpitoarvo 31.12.	58	83

9 SIIJOITUKSET

M€	2004	2003
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	3 896	3 765
Lisäykset	122	13
Vähennykset	-56	-12
Siirrot erien välillä	5	130
Hankintameno 31.12.	3 967	3 896
Kertyneet poistot 1.1.	-281	-102
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	25
Arvonalentamiset ja niiden palautukset	-	-204
Kertyneet poistot 31.12.	-281	-281
Arvonkorotukset 1.1.	2	2
Arvonkorotukset 31.12.	2	2
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 688	3 617
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Hankintameno 1.1.	2 458	2 590
Lisäykset	33	17
Vähennykset	-27	-20
Siirrot erien välillä	-711	-129
Hankintameno 31.12.	1 753	2 458
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 753	2 458
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	542	541
Lisäykset	49	2
Vähennykset	-10	-1
Siirrot erien välillä	-7	-
Hankintameno 31.12.	574	542
Kertyneet poistot 1.1.	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	6	-
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-6	-
Kertyneet poistot 31.12.	-	-
Arvonkorotukset 1.1.	103	103
Arvonkorotukset 31.12.	103	103
Kirjanpitoarvo 31.12.	677	645
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Hankintameno 1.1.	12	18
Lisäykset	2	-
Vähennykset	-3	-9
Siirrot erien välillä	-	3
Hankintameno 31.12.	11	12
Kirjanpitoarvo 31.12.	11	12

M€	2004	2003
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	262	288
Lisäykset	1	-
Vähennykset	-21	-15
Siirrot erien välillä	-	-11
Hankintameno 31.12.	242	262
Kertyneet poistot 1.1.	-	-12
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	12
Kertyneet poistot 31.12.	-	-
Arvonkorotukset 1.1.	61	61
Arvonkorotukset 31.12.	61	61
Kirjanpitoarvo 31.12.	303	323
MUUT SAAMISET		
Hankintameno 1.1.	62	117
Vähennykset	-19	-45
Siirrot erien välillä	4	-10
Hankintameno 31.12.	47	62
Kirjanpitoarvo 31.12.	47	62

10 LYHYTAIKAISET SAAMISET

M€	2004	2003
Myyntisaamiset	471	407
Lainasaamiset	1 065	732
Muut saamiset	57	71
Siirtosaamiset	59	73
	1 652	1 283

Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät oleelliset erät

	2004	2003
Jaksotetut henkilöstökulut	3	4
Jaksotetut korkotuotot	18	20
Jaksotetut korkokulut	-	7
Jaksotetut tuloverot	21	31
Muut	17	11
	59	73

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

	2004	2003
Myyntisaamiset	341	259
Lainasaamiset	1 064	732
Muut saamiset	-	8
Siirtosaamiset	7	8
	1 412	1 007

Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä

	2004	2003
Myyntisaamiset	6	9
	6	9

11 OMA PÄÄOMA

M€	Osake- pääoma	Osake- anti	Yli- kurssi- rahasto	Arvon- korotus- rahasto	Vara- rahasto	Edellisten tilikausien voitto	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2003	442	-	654	555	632	3 176	5 459
Vaihtovelkakirjalaina 1994	3	-	33	-	-	-	36
Rahastoanti	445	-	-	-	-445	-	-
Osingonjako	-	-	-	-	-	-390	-390
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	276	276
Oma pääoma 31.12.2003	890	-	687	555	187	3 062	5 381
Optiotodistukset	1	1	8	-	-	-	10
Arvonkorotusten vähennys	-	-	-	-1	-	-	-1
Osingonjako	-	-	-	-	-	-393	-393
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	750	750
Muut muutokset	-	-	-	-	-	1	1
Oma pääoma 31.12.2004	891	1	695	554	187	3 420	5 748

M€	2004	2003
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.		
Edellisten tilikausien voitto	2 670	2 786
Tilikauden voitto	750	276
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.	3 420	3 062

12 PAKOLLISET VARAUKSET

M€	2004	2003
Eläkevaraukset	34	36
Ympäristökuluvaukset	15	5
Muut	5	3
	54	44

13 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

M€	2004	2003
Joukkovelkakirjalainat	2 480	2 714
Lainat rahoituslaitoksilta	246	284
Eläkelainat	471	541
Muut velat	182	188
	3 379	3 727

Velat saman konsernin yrityksille

Muut velat	31	31
	31	31

Pitkäaikaisten lainojen lyhennysohjelma

Vuosina 2006–2009 / 2005–2008

Joukkovelkakirjalainat	533	450
Lainat rahoituslaitoksilta	181	219
Eläkelainat	269	541
Velat saman konsernin yrityksille	31	31
Muut velat	1	2
	1 015	1 243

Vuosina 2010/2009 tai myöhemmin

Joukkovelkakirjalainat	1 947	2 264
Lainat rahoituslaitoksilta	65	65
Eläkelainat	202	–
Muut velat	150	155
	2 364	2 484

Yhteensä 31.12. 3 379 3 727

Joukkovelkakirjalainat

	Korko-%	Alkuper. lainan määrä, milj.	2004	2003
Kiinteäkorkoiset				
1995–2005	7,72	USD 155	114	123
1997–2007	6,875	USD 215	158	170
1997–2027	7,45	USD 375	275	297
1999–2009	6,35	EUR 250	250	250
2000–2030	3,55	JPY 10 000	72	74
2001–2006	0,962	JPY 2 000	14	15
2001–2007	6,875	USD 10	7	8
2002–2005	0,10	EUR 30	30	30
2002–2007	0,869	JPY 2 000	14	15
2002–2012	6,125	EUR 600	600	600
2002–2014	5,625	USD 500	367	396
2002–2017	6,625	GBP 250	355	354
2003–2018	5,50	USD 250	184	198
			2 440	2 530

Vaihtuvakorkoiset

2002–2008	2,955	EUR 39	39	39
2002–2008	2,734	EUR 50	50	50
2002–2010	3,013	EUR 59	59	59
2002–2012	3,034	EUR 25	25	25
2002–2012	3,134	EUR 11	11	11
			184	184

Joukkovelkakirjalainat yhteensä	2 624	2 714
– lyhytaikainen osuus	144	–
Joukkovelkakirjalainat pitkäaikainen osuus	2 480	2 714

14 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

M€	2004	2003
Joukkovelkakirjalainat	144	–
Lainat rahoituslaitoksilta	37	33
Eläkelainat	76	76
Saadut ennakot	33	30
Ostovelat	289	270
Muut velat	887	1 463
Siirtovelat	411	437
	1 877	2 309

Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät

Jaksotetut henkilöstökulut	95	94
Jaksotetut korkokulut	18	14
Jaksotetut tuloverot	13	43
Jaksotetut valuuttajohdannaiset	269	275
Muut	16	11
	411	437

Velat saman konsernin yrityksille

Ostovelat	32	39
Muut velat	496	1 257
Siirtovelat	161	139
	689	1 435

Velat osakkuus- ja omistusyhteisyrityksille

Saadut ennakot	1	1
Ostovelat	20	26
Muut velat	110	7
	131	34

15 VASTUUSITOUUMUKSET

M€	2004	2003
Kiinnitykset ¹⁾		
Omien velkojen vakuudeksi	77	130
Takaukset		
Lainatakaukset		
Konserniyhtiöiden puolesta	382	658
Osakkuus- ja omistusyhteisyritysten puolesta	43	40
Muiden puolesta	1	1
Muut takaukset		
Konserniyhtiöiden puolesta	148	180
Muiden puolesta	2	3
Leasing-vastuut ²⁾		
Maksut vuodelta 2005/2004	3	2
Maksut seuraavilta vuosilta	6	–

¹⁾ Kohdistuvat pääosin eläkelainoihin.²⁾ UPM-Kymmene Oyj on lisäksi vuokrannut pitkäaikaisilla sopimuksilla eräitä voimalaitoksia ja käyttää niiden tuottaman sähkövoiman tuotannollisessa toiminnassaan. Yhtiöllä on oikeus mutta ei velvollisuutta ostaa voimalaitokset tai niiden osuudet itselleen. Vuokravastuu vuonna 2005 on 15 miljoonaa euroa ja sen jälkeen vuoteen 2009 saakka 48 miljoonaa euroa. Yhtiön arvion mukaan näiden sopimusten käypä arvo ylittää em. vastuun.**Johdon eläkesitoumukset**

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikäksi on sovittu 60 vuotta.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

UPM-Kymmene Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet UPM-Kymmene Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, kansainvälisen tilinpäätössäännösten (IFRS) mukaan laaditun konsernin tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaan laaditun tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon konsernitilinpäätöksestä sekä emoyhtiön tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty emoyhtiön hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Kansainvälisen tilinpäätössäännösten mukaan laadittu konsernitilinpäätös antaa IFRS-säännösten tarkoittamalla tavalla oikeat ja riittävät tiedot UPM-Kymmene -konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta ja on laadittu konsernitilinpäätöksestä annettujen, Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Konsernitilinpäätös voidaan vahvistaa.

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Emoyhtiön tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Emoyhtiön tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 24. päivänä helmikuuta 2005

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Merja Lindh
KHT

TIETOJA OSAKKEISTA

OSAKEPÄÄOMA

UPM-Kymmene Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäispääoma on 750 000 000 euroa ja enimmäispääoma 3 000 000 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestystä muuttamatta. Osakkeiden vähimmäismäärä on 500 000 000 kappaletta ja enimmäismäärä 2 000 000 000 kappaletta. Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,70 euroa. 31.12.2004 yhtiön osakepääoma oli 891 344 428,40 euroa ja osakkeiden määrä 524 320 252 täysin maksettua osaketta.

OMAT OSAKKEET

Varsinainen yhtiökokous 24.3.2004 päätti vähintään 100 ja enintään 26 178 900 oman osakkeen ostosta voitonjakoon käytettävissä olevilla varoilla. Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään hankittujen omien osakkeiden luovuttamisesta. Yhtiö ei vuoden 2004 aikana ostanut omia osakkeita.

VALTUUDET OSAKEPÄÄOMAN KOROTTAMISEEN

Varsinainen yhtiökokous 24.3.2004 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään osakepääoman korottamisesta yhdellä tai useammalla uusmerkinnällä ja/tai yhden tai useamman vaihtovelkakirjalainan ottamisesta siten, että uusmerkinnässä tai vaihtovelkakirjoja annettaessa voidaan merkitä yhteensä enintään 104 715 000 kappaletta yhtiön uusia, kirjanpidolliselta vasta-arvoltaan 1,70 euron määräisiä osakkeita ja yhtiön osakepääomaa voidaan korottaa yhteensä enintään

178 015 500,00 eurolla. Osakeantivaltuutuksella osakkeiden määrä voi lisääntyä 20,00 %. Osakeantivaltuutusta ei ole käytetty vuoden aikana. Vuonna 2004 336 271 A-optiolla ja 99 400 B-optiolla merkittiin 871 342 osaketta, joista kaupparekisteriin merkittiin vuoden 2004 puolella 741 322 osaketta. Mikäli vuonna 1998 jaetuilla loppuilla optioilla (3 564 329 kpl) merkitään kaikki 7 128 658 osaketta ja vuoden 2002 optioilla (7 600 000 kpl) kaikki 15 200 000 osaketta, nousee UPM-Kymmene Oyj:n osakkeiden määrä yhteensä 4,26 % 22 328 658 osakkeella.

Osakeantivaltuutuksella ja optioilla osakemäärä voi lisääntyä yhteensä 24,22 % 127 043 658 osakkeella 651 493 930 osakkeeseen ja osakepääoma voi nousta 215 974 218,60 eurolla 1 107 539 681,00 euroon.

LUNASTUSVELVOLLISUUSLAUSEKE

UPM-Kymmene Oyj:n yhtiöjärjestyksen 12 §:n mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, yksin tai toisen osakkeenomistajan kanssa, saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia yhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit yhtiöjärjestyksen 12 §:ssä tarkemmin määrätyn edellytyksin.

Osakkeiden määrän ja osakepääoman muutokset 1.1.2000–31.12.2004

		Osakkeiden määrä kpl	Osakepää- oma euroa
1999	Osakepääoma 31.12.1999	266 568 957	448 336 801
2000	Mitätöity omia yhtiön hallussa olleita osakkeita	-7 538 000	-12 678 011
	Vaihdettu vaihtovelkakirjalainalla (1994)	942 162	1 584 603
	Osakepääoma 31.12.2000	259 973 119	437 243 392,66
2001	Korotus rahastoannilla	-	4 710 909,64
	Mitätöity omia yhtiön hallussa olleita osakkeita	-12 900 000	-21 930 000,00
	Vaihdettu vaihtovelkakirjalainalla (1994)	520 104	884 176,80
	Uusmerkintä	12 300 000	20 910 000,00
	Osakepääoma 31.12.2001	259 893 223	441 818 479,10
2002	Mitätöity omia yhtiön hallussa olleita osakkeita	-1 175 398	-1 998 176,60
	Vaihdettu vaihtovelkakirjalainalla (1994)	1 398 150	2 376 855,00
	Osakepääoma 31.12.2002	260 115 975	442 197 157,50
2003	Vaihdettu vaihtovelkakirjalainalla (1994)	1 673 490	2 844 933,00
	Rahastoanti (1:1)	261 789 465	445 042 090,50
	Osakepääoma 31.12.2003	523 578 930	890 084 181,00
2004	Merkitty optioilla	741 322	1 260 247,40
	Osakepääoma 31.12.2004	524 320 252	891 344 428,40

Omistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12., %

	2004	2003	2002	2001	2000
Yksityiset yritykset	3,1	4,4	2,5	3,3	7,5
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2,8	3,2	4,8	6,7	10,0
Julkisyhteisöt	6,4	6,9	6,0	4,7	6,5
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	7,0	6,8	6,3	6,3	6,6
Kotitaloudet	15,6	15,3	13,2	12,9	14,1
Ulkomaiset omistajat	65,1	63,4	67,2	66,1	55,3
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

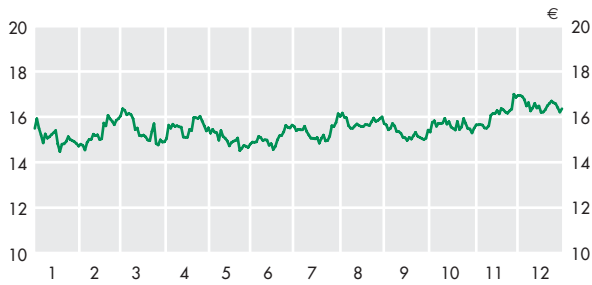
Suurimmat rekisteröidyt osakkeenomistajat 31.12.2004

	Osakkeita 31.12.2004	% osake- määrästä	% ääni- määrästä
Holzhey/Bischoff (10 osakkeenomistajan edustajana)	17 515 542	3,34	3,34
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen ¹⁾	10 600 566	2,02	1,67
Gustaf Serlachius (5 osakkeenomistajan edustajana)	6 338 720	1,21	1,21
Valtion eläkerahasto	4 900 000	0,93	0,93
Merita Oyj:n Eläkekassa	905 270	0,17	0,17
Merita Oyj:n Eläkesäätiö	2 073 170	0,40	0,40
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	1 661 160	0,32	0,32
Nordea Group	4 639 600	0,89	0,89
Svenska litteratursällskapet i Finland	3 487 070	0,67	0,67
Palkkiyhtymä Oy	1 700 000	0,32	0,32
Oy Premiere Holding Ab	1 000 000	0,19	0,19
Palcmills Oy	200 000	0,04	0,04
Palkki Group	2 900 000	0,55	0,55
OP-Delta sijoitusrahasto	2 285 750	0,44	0,44
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma	2 403 140	0,46	0,46
Suomen Kulttuurirahasto	2 091 292	0,40	0,40
Ulkomaiset omistajat	320 346 313	61,09	61,09
(Holzhey/Bischoff mukaanlukien)	(337 861 855)	(64,44)	(64,44)
Muut	146 812 259	28,00	28,35
Yhteensä	524 320 252	100,00	100,00

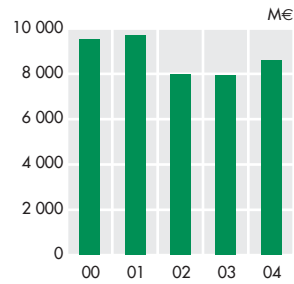
¹⁾ Sisältää 1 832 777 lainattua osaketta.

Lainatuilla osakkeilla ei ole äänioikeutta.

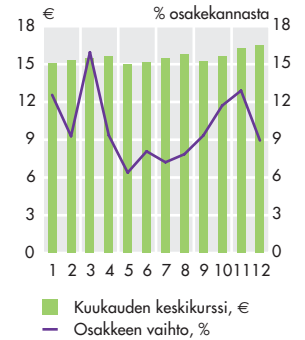
Osakkeen kurssi 2004

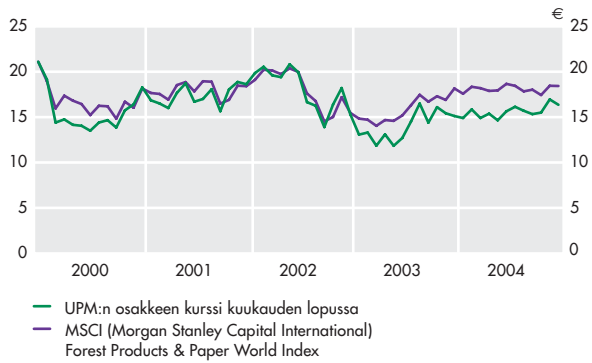
Markkina-arvo

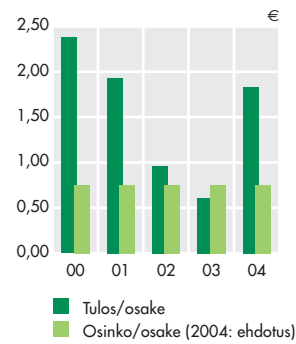
Kuukauden keskipörssi ja osakkeen vaihto 1-12/2004

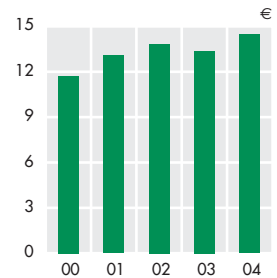
Osakkeen kurssikehitys 2000-2004

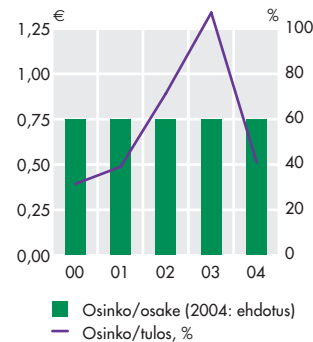
Tulos ja osinko per osake ¹⁾

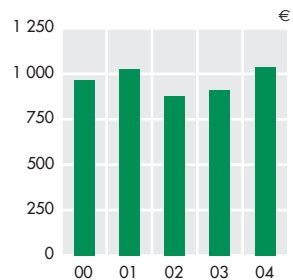
Oma pääoma per osake ¹⁾

Osinko/osake (€) ja osinko/tulos (%) ¹⁾

Osakkeen tuotto 2000-2004 keskimäärin 1 % vuodessa

Vuoden 1999 lopussa tehdyn 1 000 euron sijoituksen arvo kunkin vuoden lopussa, kun myös saadut osingot on sijoitettu yhtiön osakkeisiin.

¹⁾ Vuodet 2004, 2003 ja 2002 on laskettu IFRS:n periaatteilla ja vuodet 2001-2000 suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti.

VAIHTO PÖRSSSEISSÄ

Yhtiön osakkeet noteerataan Helsingin ja New Yorkin pörssiissä.

Helsingin Pörssissä UPM-Kymmene Oyj:n osakkeita vaihdettiin vuoden 2004 aikana 625,9 miljoonaa kappaletta (2003: 646,0 miljoonaa kappaletta), 119,5 % (123,4 %) osakemäärästä. Kauden ylin noteeraus oli 17,13 euroa marraskuussa ja alin 14,44 euroa tammikuussa. Yhtiön osakkeiden vaihto Helsingin Pörssissä oli 9 731 miljoonaa euroa (2003: 9 117 miljoonaa euroa). Yhtiön vuoden 1998 A-optioita vaihdettiin vuoden aikana 1 140 100 kpl, 11,1 miljoonalla eurolla (457 950 kpl, 3,9 milj. euroa) ja B-optioita 1 489 600 kpl, 8,8 miljoonalla eurolla (72 700 kpl, 0,4 milj. euroa). Vuoden 2002 D-optioita vaihdettiin 1.4.2004 alkaen 98 400 kpl 0,16 miljoonalla eurolla.

Osakkeiden vaihto New Yorkin pörssissä oli 311 miljoonaa dollaria ja 16,1 miljoonaa osaketta. Edellisvuoden vaihto oli 191 miljoonaa dollaria ja 11,8 miljoonaa osaketta.

Lisäksi osakkeilla on käyty kauppaa Lontoon SEAQ-järjestelmässä sekä Saksan Frankfurtin, Berliinin ja Münchenin Freier Markt-listalla.

OSAKKEEN VEROTUSARVO SUOMESSA

Vuoden 2004 verotuksessa UPM-Kymmene Oyj:n osakkeelle vahvistettu verotusarvo Suomessa on 11,45 euroa osakkeelta.

OSAKASSOPIMUKSET

UPM-Kymmene Oyj:llä ei ole tiedossaan osakassopimuksia, jotka liittyisivät yhtiön omistukseen tai äänivallan käyttöön.

Osakkeenomistuksen jakauma 31.12.2004

Osakkeita kpl	Omistajat lukumäärä	%-osuus omistajista	Osakemäärä milj. kpl	%-osuus osakkeista
1 – 100	14 647	20,1	0,9	0,2
101 – 1 000	41 336	56,8	17,3	3,3
1 001 – 10 000	15 232	20,9	42,5	8,1
10 001 – 100 000	1 478	2,0	36,7	7,0
100 001 – 1 000 000	152	0,2	49,6	9,5
1 000 001 –	16	0,0	42,6	8,1
Yhteensä	72 861	100,0	189,6	36,2
Hallintarekisteröity			334,5	63,8
Arvo-osuuksiksi rekisteröimättä			0,2	0,0
Yhteensä			524,3	100,0

JOHDON OSAKEOMISTUS 31.12.2004

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat vuoden lopussa 2 765 655 kappaletta (2 359 129) UPM-Kymmene Oyj:n osakkeita (sisältäen oman, alaikäisten lasten ja määräysvalta-yhteisöjen omistuksen). Näiden osakkeiden osuus on koko osakemäärästä 0,53 (0,45) % ja äänimäärästä 0,53 (0,45) %. Toimitusjohtaja Jussi Pesonen omisti vuoden lopussa 120 000 kpl optiotodistuksia, joiden perusteella UPM-Kymmene Oyj:n osakepääoma voi nousta 408 000,00 eurolla ja osakkeiden lukumäärä kasvaa 240 000 kappaletella, mikä olisi 31.12.2004 ollut 0,05 % yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä.

OPTIOT AVAINHENKILÖILLE

UPM:n varsinaisessa yhtiökokouksessa

vuonna 1998 hyväksytyn johdon kannusteohjelman perusteella on jaettu A- ja B-optioita ja varsinaisessa yhtiökokouksessa vuonna 2002 hyväksytyn johdon kannusteohjelman perusteella D- ja E-optioita. Jokainen optio oikeuttaa merkitsemään kaksi osaketta.

Yhtiökokous 25.3.1998 hyväksyi 6 000 000 option jakamisen konsernin avainhenkilöille kaikkialla maailmassa. Näillä optioilla voi merkitä kullakin kaksi osaketta. Optiot oli jaettu kolmeen sarjaan, joista jokaiseen kuului 2 000 000 optiota. Maaliskuussa 2002 kaikki kaksi miljoonaa C-optiota mitätöitiin. A-optioilla on voinut 1.4.2001 alkaen merkitä osakkeita hintaan 30,95 euroa/osake ennen rahastoantia ja hintaan 30,95 euroa/kaksi osaketta rahastoinnin jälkeen. Merkintäaika päättyi

UPM:n optio-ohjelmat

Optiot	Optioiden määrä	Osakemäärä	Lunastushinta liikkeeseen laskettaessa €* €*	Lunastushinta 31.12.2004 €* €*	Merkintäaika	Käytetty optioita 2004
1998 A	2 000 000	4 000 000	15,48	10,86	1.4.2001–30.4.2005	336 271
1998 B	2 000 000	4 000 000	18,00	13,38	1.4.2003–30.4.2005	99 400
2002 D	3 800 000	7 600 000	21,95	20,45	1.4.2004–30.4.2007	–
2002 E	3 800 000	7 600 000	14,27	13,52	1.4.2005–30.4.2008	–

* vuoden 2003 rahastoannilla korjattuna

Johdon osake- ja optio-omistukset

Nimi	Osakkeita kpl	Optioita			
		A	B	D	E
Hallitus 31.12.2004					
Vesa Vainio	10 161	-	-	-	-
Gustaf Serlachius	1 772 782	-	-	-	-
Françoise Sampermans *	2 689	-	-	-	-
Martti Ahtisaari	5 712	-	-	-	-
Michael C. Bottenheim	5 712	-	-	-	-
Berndt Brunow	261 924	-	-	-	-
Georg Holzhey **	646 468	-	-	-	-
Jorma Ollila	31 504	-	-	-	-
Karl Grotenfelt	8 689	-	-	-	-
Yhteensä	2 745 641	-	-	-	-

Johtajisto 1.1.2005

Jussi Pesonen	20 014	-	-	50 000	70 000
Harald Finne	476	-	-	10 000	37 000
Pirkko Harrrela	4 142	7 929	10 000	13 200	37 000
Pauli Hänninen	60	-	-	22 000	37 000
Matti Lievonon	-	-	5 000	33 000	37 000
Matti J. Lindahl	-	-	-	33 000	37 000
Jyrki Ovaska	3 300	-	8 000	33 000	37 000
Heikki Pikkarainen	7 400	-	-	7 800	12 200
Riitta Savonlahti	-	-	-	-	37 000
Heikki Sara	10 800	-	-	33 000	37 000
Hans Sohlström	1 492	5 000	5 000	26 400	37 000
Kari Toikka	4 156	35 100	35 000	33 000	37 000
Markku Tynkkynen	3 600	-	-	33 000	37 000
Hartmut Wurster	-	-	-	33 000	37 000
Yhteensä	55 440	48 029	63 000	360 400	526 200

* joista hallintarekisterissä 500 osaketta, ** hallintarekisterissä

Osakeomistukseen sisältyy oma, alaikäisten lasten ja määräysvalta yhteisöjen omistus.

30.4.2005. B-optioiden merkintäaika on 1.4.2003–30.4.2005. Merkintähinta on 35,99 euroa/osake ennen rahastoantia ja 35,99 euroa/kaksi osaketta rahastoannin jälkeen. Merkintähintaa alennetaan 1.5.1998 ja osakemerkinnän tapahtumahetken välisenä aikana jaettujen osinkojen määrällä (ilman yhtiöveron hyvitystä). Vuonna 1998 jaettujen optioiden perusteella tehdyt osakemerkinnät voivat korottaa yhtiön osakepääomaa korkeintaan 13 600 000 eurolla.

Varsinainen yhtiökokous 19.3.2002 valtuutti yhtiön jakamaan avainhenkilöille 7 600 000 optiota. Yksi optio oikeuttaa kahden UPM-Kymmene Oyj:n osakkeen merkintään. Puolet optioista ovat merkiltään

2002D ja puolet 2002E. 2002D-optioiden merkintäaika on 1.4.2004–30.4.2007. 2002E-optioiden merkintäaika on 1.4.2005–30.4.2008. Osakkeiden merkintähinta on 2002D-optioilla 43,90 euroa kahdelta osakkeelta ja 2002E-optioilla 14,27 euroa osakkeelta. 2002D- ja 2002E-optioilla merkittävien osakkeiden merkintähintoja alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Vuonna 2002 jaettujen optioiden perusteella tehdyt osakemerkinnät voivat korottaa yhtiön osakepääomaa korkeintaan 25 840 000 eurolla.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Oman pääoman tuotto, %:

$$\frac{\text{Voitto ennen veroja}^{2)} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskiarvo)}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto, %:

$$\frac{\text{Voitto ennen veroja}^{2)} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %:

$$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} - \text{omat osakkeet}^{1)}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot} - \text{omat osakkeet}^{1)}} \times 100$$

Korolliset nettovelat:
 Korolliset velat – korolliset varat – pörssiosakkeet

Velkaantumistasite, %:

$$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} - \text{omat osakkeet}^{1)}} \times 100$$

EBITDA:
 Liikevoitto + poistot + liikearvon poisto + arvonalentumiset – kertaluonteiset erät

Toimialojen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), % (Toimintapääoma):

$$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Toimialan pitkäaikaiset varat} + \text{vaihto-omaisuus} + \text{myyntisaatavat} - \text{ostovelat (keskiarvo)}} \times 100$$

OSAKEKOHTAISET OSAKEANTI-OIKAISTUT TUNNUSLUVUT

Tulos/osake:

$$\frac{\text{Kauden voitto}^{3)}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

Oma pääoma / osake:

$$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä}}$$

Osinko/osake:

$$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä}}$$

Osinko/tulos, %:

$$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}} \times 100$$

Efekttiivinen osinkotuotto-%:

$$\frac{\text{Oikaistu osinko/osake}}{\text{Oikaistu kurssi 31.12.}} \times 100$$

P/E-luku:

$$\frac{\text{Oikaistu kurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$$

Osakekannan markkina-arvo:
 Osakkeiden lukumäärä x kaupantekokurssi 31.12.

Osakeantioikaistu kurssi kauden lopussa:

$$\frac{\text{Pörssikurssi kauden lopussa}}{\text{Osakeantikerroin}}$$

Osakeantioikaistu keskipörssi:

$$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$$

Liiketoiminnan kassavirta / osake:

$$\frac{\text{Liiketoiminnan kassavirta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

¹⁾ Omia osakkeita on ollut taseessa 1998–2001.

²⁾ 1995–2001: Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja.

³⁾ 1995–2001: Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja – verot +/- vähemmistöosuus tuloksesta.

Keskeisiä euron kursseja kauden lopussa

	31.12.2004	30.9.2004	30.6.2004	31.3.2004	31.12.2003	30.9.2003	30.6.2003	31.3.2003	31.12.2002
USD	1,3621	1,2409	1,2155	1,2224	1,2630	1,1652	1,1427	1,0895	1,0487
CAD	1,6416	1,5740	1,6343	1,5979	1,6234	1,5717	1,5506	1,6037	1,6550
JPY	139,65	137,17	132,40	126,97	135,05	128,80	137,32	129,18	124,39
GBP	0,7051	0,6868	0,6708	0,6659	0,7048	0,6986	0,6932	0,6896	0,6505
SEK	9,0206	9,0588	9,1451	9,2581	9,0800	8,9625	9,2488	9,2608	9,1528

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT 1995–2004 ^{1) 2) 7)}

	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
Tulos per osake, € (laimennettu 2004: 1,82)	1,83	0,61	0,96	1,93	2,38	1,88	1,91	1,31	0,72	1,38
Oma pääoma per osake, €	14,46	13,36	13,85	13,09	11,72	10,23	9,48	8,20	7,26	6,78
Osinko per osake, € ⁵⁾	⁴⁾ 0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	1,08	0,55	0,46	0,38	0,38
Osinko per tulos, % ⁵⁾	41,0	123,0	78,1	39,0	31,4	57,0	28,6	35,4	52,3	27,4
Efektiivinen osinkotuotto, % ⁵⁾	4,6	5,0	4,9	4,0	4,1	5,4	4,6	5,0	4,7	5,5
P/E-luku	8,9	24,8	15,9	9,7	7,7	10,6	6,3	7,0	11,2	5,0
Liiketoiminnan kassavirta per osake, €	1,90	2,40	2,73	3,32	3,19	2,39	–	–	–	–
Osingonjako, M€ ⁵⁾	⁴⁾ 393	393	390	388	371	557	290	249	202	202
Kurssi kauden lopussa, €	16,36	15,12	15,30	18,63	18,28	20,00	11,94	9,17	8,12	6,90
Osakekannan markkina-arvo, M€	8 578	7 917	7 960	9 681	9 502	10 663	6 630	4 957	4 340	3 690
Osakkeiden vaihto, M€ ⁶⁾	9 731	9 117	10 827	7 645	6 157	4 834	3 374	3 125	1 162	–
Osakkeiden vaihto, 1 000 kpl	625 950	645 988	597 078	443 240	400 822	316 874	294 070	302 108	146 374	–
Osakkeiden suhteellinen vaihto, % osakemäärästä	119,5	123,4	115,1	88,1	77,2	59,0	53,4	56,2	41,1	–
Kurssi, alin, €	14,44	11,05	12,61	14,00	12,46	11,00	8,41	7,91	7,19	–
Kurssi, ylin, €	17,13	17,10	22,25	19,93	22,45	21,25	14,63	12,82	8,83	–
Kauden keskipurssi, €	15,55	14,11	18,13	17,24	15,36	15,25	11,47	10,34	7,94	–
Keskimääräinen osakemäärä, 1 000 kpl	523 641	523 130	518 935	495 784	513 634	528 035	539 445	537 775	534 748	531 558
Kauden lopun osakemäärä, 1 000 kpl *	524 450	523 579	520 232	517 436	501 295	518 062	529 688	540 778	534 748	534 753

* Kaupparekisteriin 31.12.2004 merkitty osakemäärä oli 524 320 252.

Osakkeiden kurssi- ja vaihtotiedot perustuvat Helsingin Pörssin kaupankäyntiin.

Sivujen 100–101 taulukoiden huomautusten selitykset

¹⁾ Vuodet 2002–2004 on raportoitu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan ja vuodet 1995–2001 suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan. Lisätietoja siirtymisen vaikutuksista taseeseen ja tuloslaskelmaan on annettu 24.3.2004 julkaistussa tiedotteessa. Tiedote on luettavissa UPM:n Internet-sivuilla www.upm-kymmene.com.

²⁾ Vuoden 1995 taloudellista kehitystä kuvaavat luvut ja osakekohtaiset tunnusluvut perustuvat Kymmene-konsernin ja Repola-konsernin yhteenlaskettuihin tilinpäätöstietoihin. Osakekohtaiset tunnusluvut on laskettu yhtiöiden osakkeiden kombinaatiofuusion 30.4.1996 vaihtosuhteiden perusteella.

³⁾ Sisältää metalliteollisuuskonserni Rauman ja Simpeleen kartonki- ja pakkausyksikön.

⁴⁾ Ehdotus.

⁵⁾ Vuosi 1999 sisältää ylimääräisen osingon 0,45 euroa.

⁶⁾ Kaupankäynti Helsingin Arvopaperipörssissä. Omien osakkeiden ostot sisältyvät osakevaihtoihin. Vuoden 1996 osakkeiden vaihto- ja kurssitiedot ajalta 1.5.–31.12.

⁷⁾ Markkamääräiset luvut 1995–1998 on muunnettu euroiksi virallisella muuntokertoimella, 1 euro = 5,94573 mk.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT 1995–2004 ^{1) 2) 7)}

M€	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
Liikevaihto	9 820	9 787	10 417	9 918	9 583	8 261	8 365	7 776	6 921	7 452
Liikevaihto, poistuneet liiketoiminnot ³⁾	–	–	–	–	–	–	–	702	1 784	1 754
Liikevaihto, yhteensä	9 820	9 787	10 417	9 918	9 583	8 261	8 365	8 478	8 705	9 206
Liikevoitto, ilman kertaluonteisia eriä	434	413	905	1 394	1 560	976	1 067	877	826	1 370
Osuus liikevaihdosta, %	4,4	4,2	8,7	14,1	16,3	11,8	12,8	10,3	9,5	14,9
Liikevoitto, yhteensä	639	352	803	1 614	1 860	1 573	1 620	1 242	940	1 430
Osuus liikevaihdosta, %	6,5	3,6	7,7	16,3	19,4	19,0	19,4	14,7	10,8	15,5
Voitto ennen veroja	600	438	710	1 333	1 859	1 398	1 437	937	597	960
Osuus liikevaihdosta, %	6,1	4,5	6,8	13,4	19,4	16,9	17,2	11,1	6,9	10,4
Tilikauden voitto	958	319	500	955	1 366	994	1 029	703	386	639
Osuus liikevaihdosta, %	9,8	3,3	4,8	9,6	14,3	12,0	12,3	8,3	4,4	6,9
Vienti Suomesta ja ulkomaantoiminnot	8 791	8 697	9 475	8 948	8 563	7 165	7 219	6 522	7 361	8 029
Vienti Suomesta	4 301	4 539	4 759	4 635	5 216	4 873	4 571	4 152	4 209	4 710
Pitkäaikaiset varat	12 802	13 509	14 336	12 874	10 163	8 741	8 802	8 530	8 124	7 691
Vaihto-omaisuus	1 138	1 144	1 224	1 289	1 184	1 008	1 054	1 047	1 368	1 600
Muut lyhytaikaiset varat	1 887	1 938	2 064	2 268	1 766	1 831	1 593	1 827	1 899	1 912
Varat yhteensä	15 827	16 591	17 624	16 431	13 113	11 580	11 449	11 404	11 391	11 203
Oma pääoma	7 586	6 997	7 204	6 810	6 156	5 536	5 311	4 538	4 007	3 753
Vähemmistöosuus	26	32	33	28	19	22	24	27	149	128
Pitkäaikaiset velat	5 943	7 322	8 104	5 992	4 564	3 830	3 731	3 872	3 665	3 907
Lyhytaikaiset velat	2 272	2 240	2 283	3 601	2 374	2 192	2 383	2 967	3 570	3 415
Oma pääoma ja velat yhteensä	15 827	16 591	17 624	16 431	13 113	11 580	11 449	11 404	11 391	11 203
Sijoitettu pääoma vuoden lopussa	12 953	12 811	13 689	13 519	10 448	9 004	9 319	9 371	9 147	8 879
Oman pääoman tuotto, %	13,1	4,4	6,8	15,5	21,9	19,2	21,8	16,6	10,4	22,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,3	5,2	7,4	15,6	20,2	17,6	18,0	13,4	10,6	16,8
Omavaraisuusaste, %	48,2	42,5	41,1	41,5	46,0	47,0	45,3	40,1	37,2	35,6
Velkaantumisaste, %	61	69	71	89	69	55	74	93	104	112
Korolliset nettovelat	4 617	4 874	5 135	6 041	4 071	2 940	3 739	4 252	4 320	4 358
Bruttoinvestoinnit	686	720	620	3 850	2 175	609	696	1 418	1 015	827
Osuus liikevaihdosta, %	7,0	7,4	6,0	38,8	22,7	7,4	8,3	16,7	11,7	9,0
Bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja	645	703	568	827	571	548	539	578	974	814
Osuus liikevaihdosta, %	6,6	7,2	5,5	8,3	6,0	6,6	6,4	6,8	11,2	8,8
Henkilöstö kauden lopussa	33 433	34 482	35 579	36 298	32 755	30 963	32 351	33 814	32 826	33 308
Henkilöstö kauden lopussa, poistuneet liiketoiminnot ³⁾	–	–	–	–	–	–	–	–	10 810	11 363
Henkilöstö kauden lopussa	33 433	34 482	35 579	36 298	32 755	30 963	32 351	33 814	43 636	44 671
Tuotanto										
Paperit yhteensä (1 000 t)	10 886	10 232	10 046	8 298	8 285	7 494	7 499	7 198	6 134	6 733
Vaneri (1 000 m ³)	969	936	905	786	793	729	698	710	617	585
Sahatavara (1 000 m ³)	2 409	2 408	2 201	2 035	2 117	1 911	2 104	2 050	1 857	1 939
Sellu (1 000 t)	2 243	2 027	2 102	2 038	1 965	1 846	1 913	1 963	1 874	2 000

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivulla 99.

KEHITYS VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN 2003–2004

M€	10-12/04	7-9/04	4-6/04	1-3/04	10-12/03	7-9/03	4-6/03	1-3/03	1-12/04	1-12/03	1-12/02
Liikevaihto segmentteittäin											
Aikakauslehtipaperit	876	834	821	754	890	828	804	758	3 285	3 280	3 570
Sanomalehtipaperit	342	316	320	317	350	302	320	301	1 295	1 273	1 379
Hieno- ja erikoispaperit	545	581	561	588	550	552	559	583	2 275	2 244	2 446
Jalosteet	354	350	352	353	327	335	344	364	1 409	1 370	1 539
Puutuotteet	326	354	418	388	368	381	425	374	1 486	1 548	1 487
Muu toiminta	105	130	149	168	115	116	123	158	552	512	525
Konsernin sisäinen liikevaihto	-125	-116	-124	-117	-89	-114	-122	-115	-482	-440	-529
Liikevaihto yhteensä	2 423	2 449	2 497	2 451	2 511	2 400	2 453	2 423	9 820	9 787	10 417
Liikevoitto segmentteittäin *											
Aikakauslehtipaperit	-108	32	4	-6	23	29	9	-11	-78	50	177
Sanomalehtipaperit	1	7	-7	-2	-9	-5	2	4	-1	-8	121
Hieno- ja erikoispaperit	34	47	34	47	38	48	49	71	162	206	355
Jalosteet	17	18	22	23	4	15	8	16	80	43	63
Puutuotteet	-25	109	14	9	-2	-1	16	8	107	21	32
Muu toiminta	278	37	24	30	-15	27	16	12	369	40	55
Liikevoitto yhteensä	197	250	91	101	39	113	100	100	639	352	803
% liikevaihdosta	8,1	10,2	3,6	4,1	1,6	4,7	4,1	4,1	6,5	3,6	7,7
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	4	20	28	12	4	9	2	14	64	29	80
Voitot myytävissä olevista sijoituksista, netto	27	-	-	-	127	-	-	-	27	127	72
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset	25	19	10	-6	24	12	21	50	48	107	25
Korko- ja muut rahoituskulut, netto	-42	-46	-46	-44	-41	-48	-33	-55	-178	-177	-270
Voitto ennen veroja	211	243	83	63	153	86	90	109	600	438	710
Tuloverot	234	-75	214	-14	-34	-30	-27	-30	359	-121	-212
Voitto ennen vähennistöosuutta	445	168	297	49	119	56	63	79	959	317	498
Vähennistöosuus	-1	-	-	-	1	1	-	-	-1	2	2
Kauden voitto	444	168	297	49	120	57	63	79	958	319	500
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	0,85	0,32	0,57	0,09	0,23	0,11	0,12	0,15	1,83	0,61	0,96
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,84	0,32	0,57	0,09	0,23	0,11	0,12	0,15	1,82	0,61	0,96
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton (1 000)	523 827	523 579	523 579	523 579	523 579	523 579	523 579	521 757	523 641	523 130	518 935
Keskimääräinen osakemäärä, laimennettu (1 000)	526 772	526 167	526 101	525 949	524 476	524 440	523 894	524 206	526 247	524 254	525 782
* Kertaluonteisia erä liikevoitossa											
(Liikevoittoon sisältyvät kertaluonteiset erät eritellään toimialakatsauksissa sivuilla 18, 21, 22, 25, 29 ja 31.)											
Aikakauslehtipaperit	-104	-	-	-	-	-	-	-22	-104	-22	-108
Sanomalehtipaperit	2	-	-	-	-	-9	-	-	2	-9	-8
Hieno- ja erikoispaperit	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Jalosteet	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Puutuotteet	-27	110	-	-	-	-	-	-	83	-	-
Muu toiminta	219	-	-	-	-2	-11	-13	-4	219	-30	14
Kertaluonteisia erä liikevoitossa yhteensä	95	110	-	-	-2	-20	-13	-26	205	-61	-102
Liikevoiton alapuolella raportoitavat kertaluonteiset erät¹⁾	36	-	-	-	136	-	-	-	36	136	78
Kertaluonteiset erät veroissa²⁾	284	-	235	-	-	-	-	-	519	-	-
Kertaluonteiset erät yhteensä	415	110	235	-	134	-20	-13	-26	760	75	-24
Liikevoitto ilman kertaluonteisia erä	102	140	91	101	41	133	113	126	434	413	905
% liikevaihdosta	4,2	5,7	3,6	4,1	1,6	5,5	4,6	5,2	4,4	4,2	8,7
Voitto ennen veroja ilman kertal. erä	80	133	83	63	19	106	103	135	359	363	734
% liikevaihdosta	3,3	5,4	3,3	2,6	0,8	4,4	4,2	5,6	3,7	3,7	7,0
Tulos per osake ilman kertal. erä, €	0,12	0,19	0,12	0,09	0,05	0,13	0,14	0,18	0,52	0,50	1,00
Oman pääoman tuotto ilman kertal. erä, %	3,3	5,6	3,6	2,9	1,4	4,1	4,2	5,4	3,7	3,7	7,1
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertal. erä, %	4,0	6,0	4,1	3,8	2,5	4,9	4,9	6,1	4,5	4,7	7,6

¹⁾ Kertaluonteiset erät sisältävät pörssi-osakkeiden nettomyyntivoittoa 26 miljoonaa euroa ja 10 miljoonaa euroa tuottoa Suomen TEL-järjestelmän muutoksesta osakkuusyrityksissä.

²⁾ Vuoden 2004 kertaluonteiset erät muodostuvat laskennallisen verovelan 235 miljoonan euron vähennyksestä Suomessa ja 284 miljoonan euron vähennyksestä Saksassa.

YHTIÖN HALLINNOINTI (CORPORATE GOVERNANCE)

UPM-Kymmene Oyj noudattaa Helsingin pörssin listayhtiöitä koskevaa suositusta hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä. Lisäksi New Yorkin pörssissä noteerattuna yhtiö noudattaa Sarbanes-Oxley Actin (SOX) ja New Yorkin pörssin (NYSE) ulkomaisia yhtiöitä koskevia määräyksiä sikäli kuin Suomen lainsäädäntö sen sallii.

Yhtiön noudattamat hallinnointikäytännöt eivät poikkea merkittävästi yhdysvaltalaisen yhtiöiden noudattamista, NYSE:n listausnormien mukaisista käytännöistä paitsi että yhtiön henkilöstökomiteaan (Human Resources Committee) kuuluu yksi ei-riippumaton hallituksen jäsen. Suomalaisen säädösten mukaan henkilöstökomitean jäsenten ei tarvitse koostua yksinomaan riippumattomista jäsenistä.

Suomen osakeyhtiölain ja yhtiön yhtiöjärjestyksen määräysten mukaan yhtiön määräysvalta ja hallinto on jaettu yhtiökokouksessa edustettujen osakkeenomistajien, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Toimitusjohtajaa avustaa yhtiön johtajisto.

YHTIÖKOKOUS

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään kesäkuussa. Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous päättää mm. seuraavista asioista:

- yhtiöjärjestyksen muuttaminen
- tilinpäätöksen hyväksyminen
- voitonjako
- vastuuvapauden myöntäminen toimitusjohtajalle ja hallitukselle
- osakepääoman korottaminen ja alentaminen
- omien osakkeiden hankinta ja luovutus
- optio-ohjelmat
- hallituksen jäsenten valinta ja heidän palkkionsa
- tilintarkastajan valinta ja tilintarkastuspalkkio.

Osakkeenomistajalla on oikeus saada haluamansa asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän kirjallisesti sitä vaatii hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on kymmenen päivää ennen yhtiökokousta merkittynä osakkeenomistajaksi osakasluetteloon.

HALLITUS

HALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Hallitus määrittelee yhtiön strategiaa, organisointia, kirjanpitoa ja taloutta koskevat periaatteet. Hallitus nimittää toimitusjohtajan, joka toimii hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Hallituksen muita tehtäviä ovat mm.

- yhtiön osinkopolitiikan määrittäminen sekä ehdotuksen tekeminen yhtiökokoukselle vuosittain maksettavasta osingosta
- yhtiön strategisten suuntaviivojen asettaminen
- yhtiön toimintasuunnitelmien ja budjetin hyväksyminen vuosittain
- suurista ja strategisesti merkittävistä investoinneista, yrityskaupoista ja omaisuuden myynneistä päättäminen
- johtajiston jäsenten nimittäminen toimitusjohtajan esityksestä
- tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen käsitteleminen
- komiteoiden asettaminen ja niiden työjärjestyksen määrittäminen
- johdon toiminnan arviointi.

Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan.

HALLITUKSEN KOKOONPANO

Yhtiökokous valitsee hallitukseen vähintään 5 ja enintään 12 jäsentä kunakin toimikauteen. Yhtiökokouksessa 24.3.2004 hallitukseen valittiin 9 jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan vuoden toimikaudeksi, joka alkaa yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Joulukuussa 2003 julkistetun, suomalaisia listayhtiöitä koskevan suosituksen mukaan seuraavat hallituksen jäsenet ovat olleet yhtiöstä riippumattomia vuonna 2004: Vesa Vainio, Gustaf Serlachius, Martti Ahtisaari, Michael C. Bottenheim, Berndt Brunow, Karl Grotenfelt, Jorma Ollila ja Françoise Sampermans. Georg Holzhey, johtaja UPM:ssä vuoteen 2002, ei ole riippumaton. Säännösten mukaan hän on riippumaton vasta, kun kolme vuotta on kulunut työsuhteen päättymisestä. Hallituksen jäsen ei ole riippumaton yhtiöstä muun muassa, mikäli hän on viimeisten kolmen vuoden

aikana ennen hallituksen jäsenyyden alkamista ollut työsuhteessa yhtiöön tai mikäli jäsen kuuluu toimivaan johtoon toisessa yhtiössä, jonka kanssa yhtiöllä on merkittävä yhteistyösuhde.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa vuodeksi kerrallaan. Hallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä ja näistä yksi on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Hallituksella oli vuoden 2004 aikana 11 kokousta. Hallituksen jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin keskimäärin 98-prosenttisesti.

HALLITUKSEN KOMITEAT

Hallitus on asettanut keskuudestaan komiteoita ja valinnut niille puheenjohtajat.

Tarkastuskomitean (Audit Committee) puheenjohtajana on toiminut Michael C. Bottenheim ja jäseninä Martti Ahtisaari ja Françoise Sampermans. Komitean jäsenillä tulee olla riittävä laskentatoimen ja tilinpäätöskäytännön tuntemus, koska valiokunta käsittelee yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevia asioita. Michael C. Bottenheim on SOX-säännösten mukainen laskentatoimen asiantuntija. Komitean tehtävänä on muun muassa perehtyä tilinpäätöksen ja osavuositarkastusten sisältöön sekä yhtiön sisäisiin seurantarjestelmiin ja tarkastukseen. Tarkastuskomitealla on ennakkohyväksyntäperiaatteet, joiden mukaan tarkastuskomitean on hyväksyttävä tilintarkastusyhteisölle tilintarkastuksesta ja muista toimeksiantoista maksettavat palkkiot. Komitean kokouksissa ovat edustettuina myös yhtiön ulkoinen tilintarkastaja, sisäisen tarkastuksen johtaja, toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, talousjohtaja ja muita yhtiön edustajia tai ulkopuolisia asiantuntijoita tarpeen mukaan. Tarkastuskomitea kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa.

Ylimmän johdon nimittämiseen, arviointiin, palkkoihin, palkkioihin tai etuisuuksiin liittyvät asiat käsittelee henkilöstökomitea (Human Resources Committee), jonka puheenjohtajana on ollut Vesa Vainio ja jäseninä Georg Holzhey ja Berndt Brunow. Henkilöstökomitealla oli vuoden aikana viisi kokousta.

Edellä mainittujen komiteoiden kokouksiin voivat osallistua kaikki hallituksen jäsenet. Lopulliset päätökset tekee hallituskomiteoiden ehdotusten pohjalta.

Lisäksi hallitus on valinnut keskuudestaan nimeämiskomitean (Nomination Committee), johon ovat kuuluneet Gustaf Serlachius puheenjohtajana sekä Karl Grotenfelt ja Jorma Ollila jäseninä. Komitean tehtävänä on laatia yhtiökokoukselle ehdotus hallituksen jäseniksi. Nimeämiskomitea kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

TOIMITUSJOHTAJA

Hallitus valitsee yhtiölle toimitusjohtajan osakeyhtiölain mukaisesti. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa. Toimitusjohtaja huolehtii yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Toimitusjohtaja voi ryhtyä yhtiön normaalista toiminnasta poikkeaviin toimenpiteisiin vain hallituksen luvalla, paitsi jos hallituksen hyväksynnälle tarvittava aika aiheuttaisi yhtiölle tilanteen, jossa se kärsii huomattavaa vahinkoa. Jälkimmäisessä tapauksessa hallitusta tulee informoida niin pian kuin käytännössä on mahdollista toimenpiteistä, joihin on ryhdytty.

Toimitusjohtajalle on laadittu toimitusjohtajasopimus. Hallitus antaa arvionsa toimitusjohtajan toiminnasta kerran vuodessa.

JOHTAJISTO JA MUUT JOHTORYHMÄT

Yhtiön johtajisto avustaa toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa. Se valmistee yhtiön hallitukselle päätettäväksi tulevia asioita kuten mm. konsernin strategiat, budjetit, politiikat sekä merkittävimmät investoinnit ja yrityskaupat. Lisäksi johtajistossa käsitellään raportointiin, yrityskuvaan, henkilöstön palkitsemiseen ja sijoittajasuhteiden hoitoon liittyviä asioita. Johtajiston jäseninä ovat toimitusjohtajan lisäksi toimialojen johtajat sekä esikuntatoiminnoista vastaavat johtajat.

Eri toimialoilla on omat johtoryhmänsä, joiden tehtävänä on avustaa ao. liiketoiminnasta vastuullista johtajaa. Lisäksi tehdaspaikkakunnilla on paikallisia johtoryhmiä, joissa on myös henkilöstön edustus.

HALLITUKSEN JA YLIMMÄN JOHDON PALKAT, PALKKIOT JA MUUT ETUUDET

Vuoden 2004 yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen puheenjohtajalle maksettiin palkkiona 160 000 euroa vuodessa, hallituksen varapuheenjohtajille 110 000 euroa ja jäsenille 85 000 euroa vuodessa. Palkkio maksettiin siten, että palkkion määrästä 60 % maksettiin rahana ja 40 %:a

vastaavalla osuudella hallituksen jäsenille hankittiin ja luovutettiin yhtiön osakkeita. Vuodelta 2004 yhdeksälle hallituksen jäsenelle maksettiin palkkioita yhteensä 918 000 euroa. Luovutettujen osakkeiden määrä oli 22 921 kappaletta.

Toimitusjohtaja Jussi Pesosen kuukausipalkka on 45 000 euroa, mikä sisältää asuntoedun ja puhelinedun. Lisäksi hänellä on luontoisetuna autoetu. Ylimmän johdon tulos- ja kannustepalkkiosääntöjen mukaisesti toimitusjohtajalle voidaan maksaa kokonaisuoritukseen perustuva 0–12 kuukauden palkkaa vastaava tulospalkkio. Toimitusjohtajan sopimuksen mukainen eläkeikä on 60 vuotta. Irtisanomistilanteessa ja yhtiön määräämisvaltamuutostilanteissa hänellä on oikeus 24 kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen. Irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Muiden johtajiston jäsenten eläkeikä on 60–63 vuotta.

Hallituksen ja johtajiston osake- ja optio-omistukset eritellään sivulla 98.

Yhtiön toimitusjohtajalla, johtajiston jäsenillä tai hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2004 rahalainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöltä.

SISÄPIIRISÄÄNNÖT

Helsingin Pörssi, Keskuskauppakamari ja Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliitto ovat julkaisseet sisäpiiriohjeen 28.10.1999 (ks. www.hex.com). Yhtiön hallitus on 14.12.1999 päättänyt, että yhtiö noudattaa tätä sisäpiiriohjetta. Tarvittaessa perustetaan hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä. Yhtiön julkisia sisäpiiriläisiä ovat hallituksen ja johtajiston jäsenet sekä henkilöt, jotka tehtävissään säännöllisesti saavat yhtiön arvopaperin arvoon olennaisesti vaikuttavia tietoja. Yhtiö päättää vuosittain suljetut ikkunat, jolloin sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeeseen laskemilla osakkeilla, optioilla eikä myöskään yhtiötä koskevilla warranteilla. Vuonna 2004 suljetut ikkunat olivat vuoden 2003 tilinpäätöstiedotteen osalta 1.1.2004–30.1.2004 ja vuoden 2004 osavuositarkastusten osalta 1.4.2004–28.4.2004, 1.7.2004–28.7.2004 sekä 1.10.2004–27.10.2004. Vuonna 2005 vastaavat ajat ovat vuoden 2004 tilinpäätöstiedotteen osalta 1.1.2005–2.2.2005 ja vuoden 2005 osavuositarkastusten osalta 1.4.2005–27.4.2005, 1.7.2005–29.7.2005 sekä 1.10.2005–2.11.2005.

TILINTARKASTAJAT

Varsinainen yhtiökokous valitsee yhtiön hallintoa ja tilejä tarkastamaan yhden varsinaisen tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Yhtiökokous valitsi varsinaiseksi tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Tilintarkastuksesta ja muista toimeksiannoista maksettujen palkkioiden yhteismäärä vuodelta 2004 oli 4,9 (4,8) miljoonaa euroa. Tilintarkastajan toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättävänä.

Erittely palkkioista

M€	2004	2003
Tilintarkastuspalkkiot	2,9	2,9
Tilintarkastukseen liittyvät palkkiot	0,8	0,6
Veroneuvontaan liittyvät palkkiot	1,2	1,3
Yhteensä	4,9	4,8

SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN TARKASTUS

Vastuu sisäisestä valvonnasta kuuluu yhtiön hallitukselle.

Yhtiön johtajisto on hyväksynyt ohjeen, jonka mukaan jokaisen yksikön tai toiminnon johtajan on järjestettävä oman yksikönsä tai organisaationsa sisäinen valvonta annettujen ohjeiden mukaisesti.

Yhtiön johtajisto on vahvistanut riskienhallintaa koskevat ohjeet hallituksen hyväksymien periaatteiden pohjalta. Yksiköt vastaavat riskienhallinnan toteutuksesta ja riskien tunnistamisesta. Johtajisto valvoo riskien ja riskikeskittymien kehitystä.

Konsernin sisäinen tarkastus tehostaa hallitukselle kuuluvan valvontavelvollisuuden hoitamista varmistamalla, että konsernin valvonta on suunniteltu asianmukaisesti ja tehokkaasti. Sisäinen tarkastus toimii hallinnollisesti toimitusjohtajan alaisuudessa, mutta raportoi tarkastuskomitealle yhtiön sisäisten valvontajärjestelmien riittävyydestä ja tehokkuudesta.

EETTISET PERIAATTEET

Yhtiön eettiset periaatteet muodostuvat hallituksen vahvistamista yhteiskuntavastuupolitiikasta, työterveys- ja turvallisuuspolitiikasta, ympäristöpolitiikasta, henkilöstöpolitiikasta ja väärinkäytöksiä koskevasta politiikasta. Nämä politiikat on esitetty konsernin Internet-sivuilla osoitteessa www.upm-kymmene.com.

HALLITUS**PUHEENJOHTAJA**

Vesa Vainio

VARAPUHEENJOHTAJAT

Jorma Ollila (varapuheenjohtaja
24.3.2004 alkaen)

Gustaf Serlachius

Carl H. Amon III (24.3.2004 asti)

JÄSENET

Martti Ahtisaari

Michael C. Bottenheim

Berndt Brunow

Karl Grotenfelt (24.3.2004 alkaen)

Georg Holzhey

Juha Niemelä (29.1.2004 asti)

Françoise Sampermans (24.3.2004 alkaen)

Donna Soble Kaufman (24.3.2004 asti)

TILINTARKASTAJAT**VARSINAINEN TILINTARKASTAJA**

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy,
päävastuullisena Merja Lindh, KHT

JOHTAJISTO

Juha Niemelä (29.1.2004 asti)

Jussi Pesonen

Harald Finne

Pirkko Harrela

Pauli Hänninen

Matti Lievonen

Matti J. Lindahl

Jyrki Ovaska

Heikki Pikkarainen (1.1.2005 alkaen)

Heikki Sara

Riitta Savonlahti (24.5.2004 alkaen)

Hannu Schildt (29.2.2004 asti)

Hans Sohlström (1.3.2004 alkaen)

Kari Toikka

Markku Tynkkynen

Hartmut Wurster

HALLITUKSEN SIHTEERI

Reko Aalto-Setälä

HALLITUS 31.12.2004

VESA VAINIO
Puheenjohtaja
Henkilöstökomitean puheenjohtaja
Riippumaton hallituksen jäsen

JORMA OLLILA
Varapuheenjohtaja
Nimeämiskomitean jäsen
Riippumaton hallituksen jäsen

GUSTAF SERLACHIUS
Varapuheenjohtaja
Nimeämiskomitean puheenjohtaja
Riippumaton hallituksen jäsen

MARTTI AHTISAARI
Tarkastuskomitean jäsen
Riippumaton hallituksen jäsen

MICHAEL C. BOTTENHEIM
Tarkastuskomitean puheenjohtaja
Riippumaton hallituksen jäsen

BERNDT BRUNOW
Henkilöstökomitean jäsen
Riippumaton hallituksen jäsen

KARL GROTENFELT
Nimeämiskomitean jäsen
Riippumaton hallituksen jäsen

GEORG HOLZHEY
Henkilöstökomitean jäsen
Ei-riippumaton hallituksen jäsen

FRANÇOISE SAMPERMANS
Tarkastuskomitean jäsen
Riippumaton hallituksen jäsen

TIETOJA HALLITUKSEN JÄSENISTÄ

Hallituksen jäsenten omistukset

UPM-Kymmene Oyj:ssä eritellään sivulla 98.

VESA VAINIO

Jäsen vuodesta 1996, varapuheenjohtaja vuonna 1997, puheenjohtaja vuodesta 2001
S. 1942
Varat., Ministeri
Nokia Oyj:n hallituksen jäsen.

JORMA OLLILA

Jäsen vuodesta 1997, varapuheenjohtaja vuodesta 2004
S. 1950
Dipl.ins., valtiot. maist., M.Sc. (Econ.), valtiot. tri h.c. ja tekn. tri h.c.
Nokia Oyj:n hallituksen puheenjohtaja ja pääjohtaja.
Ford Motor Companyn ja Otava-Kuvalehdet Oy:n hallitusten jäsen.

GUSTAF SERLACHIUS

Jäsen vuodesta 1996, varapuheenjohtaja vuodesta 2000
S. 1935
Ekon.
Gösta Serlachiuksen taidesäätön hallituksen puheenjohtaja, R. Erik Serlachius Stiftelsen hallituksen puheenjohtaja.
G.A. Serlachius Oy:n toimitusjohtaja 1969–1986, Metsä-Serla Oy:n hallituksen puheenjohtaja 1987–1993, Oy Metsä-Botnia Ab:n hallituksen jäsen 1973–1990 ja Repola Oy:n hallituksen jäsen 1990–1995.

MARTTI AHTISAARI

Jäsen vuodesta 2000
S. 1937
Suomen tasavallan presidentti 1994–2000
Kansakoulunopettaja, useiden yliopistojen kunnia-tohtori
Crisis Management Initiative ry:n hallituksen puheenjohtaja. Useiden kansainvälisten järjestöjen ja säätiöiden tehtävissä, mm. EastWest-instituutin johtokunnan rinnakkaispuheenjohtajana.
Toiminut useissa Suomen ulkoministeriön ja YK:n alaisissa tehtävissä, kuten Suomen suurlähettiläänä Tansaniassa, YK:n Namibia-valtuutettuna, YK:n hallintojohtajana ja valtiosihteerinä ulkoministeriössä.
Elcoteq Network Oyj:n hallituksen jäsen.

MICHAEL C. BOTTENHEIM

Jäsen vuodesta 2001
S. 1947
Oikeust. tri, MBA
Montrose Associates Advisory Board, Lontoo, vuodesta 2003.
1972–1976 Pierson, Heldring & Piersonin palveluksessa. 1976–1985 Citicorp's European Investment Bank, Lontoo. 1985–2000, johtaja, Lazard Brothers & Co. Limited.

BERNDT BRUNOW

Jäsen vuodesta 2002
S. 1950
Dipl.ekon.
Oy Karl Fazer Ab:n toimitusjohtaja.
Suomen paperiteollisuuden palveluksessa johtavissa tehtävissä Finnpapissa ja UPM-Kymmene Oyj:ssä.
Sanitec Oy:n hallituksen puheenjohtaja. Lemminkäinen Oyj:n, Oy Nautor Ab:n ja Cloetta Fazer AB:n (publ.) hallitusten jäsen.

KARL GROTFELT

Jäsen vuodesta 2004
S. 1944
Varat.
Famigro Oy:n hallituksen puheenjohtaja. A. Ahlström Osakeyhtiön palveluksessa lakiasiaintohtajana, hallinnollisena ja paperiteollisuuden johtajana vuosina 1970–1986.
Ahlström Capital Oy:n hallituksen jäsen.

GEORG HOLZHEY

Jäsen vuodesta 2003
S. 1939
Dr. oec.-publ.
1970–2001 G. Haindl'sche Papierfabriken KGaA:n johtaja ja osakas. UPM-Kymmene Oyj:n johtajiston jäsen 2002.

FRANÇOISE SAMPERMANS

Jäsen vuodesta 2004
S. 1947
B.A., Psych.
Kustannusalan neuvonantaja (mm. France Soir, tietotekniikka-alan lehdistö).
Vuosina 1984–2000 johtotehtävissä kustannus-alalla (L'Express, le Point, Marianne, Le Nouvel Economiste), painotalo Quebecor Europessa ja Alcatel-Alstom-konsernissa. Vastasi vuosina 2000–2003 NMPP:n aikakauslehti- ja multimedia-jakelusta Ranskassa.

JOHTAJISTO 1.1.2005

JUSSI PESONEN
Toimitusjohtaja

HARALD FINNE
Toimialajohtaja,
Puutuotteet

PIRKKO HARRELA
Viestintäjohtaja

PAULI HÄNNINEN
Liiketoiminnan kehitys-
johtaja

MATTI LIEVONEN
Toimialajohtaja,
Hieno- ja erikoispaperit

MATTI J. LINDAHL
Johtaja, Erikoispäällysteet-
liiketoiminta-alue

JYRKI OVASKA
Toimialajohtaja,
Aikakauslehtipaperit

HEIKKI PIKKARAINEN
Johtaja, Tarralaminatit-
liiketoiminta-alue

HEIKKI SARA
Strategiajohtaja

RIITTA SAVONLAHTI
Henkilöstöjohtaja

HANS SOHLSTRÖM
Markkinointijohtaja

KARI TOIKKA
Talous- ja rahoitusjohtaja

MARKKU TYNKKYNE
Resurssi johtaja

HARTMUT WURSTER
Toimialajohtaja,
Sanomalehtipaperit

TIETOJA JOHTAJISTON JÄSENIÄ

Johtajiston jäsenten omistukset UPM-Kymmene Oyj:ssä eritellään sivulla 98.

JUSSI PESONEN

UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtaja 29.1.2004 alkaen
S. 1960
Dipl.ins.

Yhtiön palveluksessa vuodesta 1987 eri tehtävissä, kuten tuotantopäällikkönä Jämsänkosken tehtaalla, tuotantoyksikön johtajana Kajaanin, Kaukaan ja Shottonin tehtailla sekä Sanomalehtipaperit-tuoteryhmän johtajana. Paperiteollisuuden johtaja 2001–2003. Vuoden 2004 alusta varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies.

HARALD FINNE

Toimialajohtaja, Puutuotteet, vuoden 2004 alusta
S. 1952

Fil. maist., MBA

Oy Wilh. Schauman Ab:n Pietarsaaren tehtaiden palveluksessa henkilöstöpäällikkönä 1976–1985. Wasaplast liikeyksikön johtajana 1986–1988. Wisaforest Oy Ab:n hallintojohtajana 1988–1994 sekä Oy Wisapak Ab:n toimitusjohtajana 1994–1996.

UPM-Kymmene Oyj:n henkilöstöjohtaja vuodesta 1996–2001. Henkilöstö- ja tietohallinnosta vastaava johtaja 2002–2003.

PIRKKO HARRELA

Viestintäjohtaja vuoden 2003 alusta
S. 1960

Fil. maist.

Finnpapiin palveluksessa viestinnän eri tehtävissä vuosina 1985–1996. Painopaperit-toimialan viestinnän johtotehtävissä 1996–2002.

PAULI HÄNNINEN

Liiketoiminnan kehitysjohtaja vuoden 2004 alusta
S. 1948

Tekn. lis.

A. Ahlström Osakeyhtiössä erilaisissa tuotannon ja tuotantohjon tehtävissä vuosina 1974–1986, viimeksi Kauttuan tehtaanjohtaja 1986–1989. Kaipolan LWC-yksikön johtaja 1989–1993 ja Kajaanin tehtaanjohtaja 1993–2000. Päälystämätömiön papereiden tuoteryhmän johtaja 2000–2001. Hienopaperitehtaista vastaava johtaja 2001–2003.

MATTI LIEVONEN

Toimialajohtaja, Hieno- ja erikoispaperit, vuoden 2004 alusta
S. 1958

Insinööri, MBA

Yhtyneet Paperitehtaat Oy:ssä vuodesta 1986 useissa eri tehtävissä, mm. projektipäällikkönä, teknillisenä päällikkönä sekä TD-tuotantoyksikön johtajana Kaipolan tehtaalla 1994–1996. Ranskassa Chappelle Darblay S.A:n tuotantoyksikön johtajana 1997–2001. Liiketoiminnan ja teknologian optimoinnista vastaava johtaja 2002–2003.

MATTI J. LINDAHL

Johtaja, Erikoispäällysteet-liiketoiminta-alue, vuoden 2005 alusta
S. 1946

Dipl.ekon.

Finnboardin palvelukseen 1972, erilaisissa myynnin ja markkinoinnin johtotehtävissä. Finnboard (UK) Ltd:n toimitusjohtaja 1982–1990. Finnboardin toimitusjohtaja 1990–1992 sekä Wisaforest Oy Ab:n toimitusjohtaja 1992–1993. Nordland Papier AG:n toimitusjohtaja 1994–2002. Hienopaperitoimialan johtaja 1997–2001. Haindl-integraatiosta vastannut johtaja tammi-syyskuussa 2002. Jalosteet-toimialan johtaja 2002–2004.

JYRKI OVASKA

Toimialajohtaja, Aikakauslehtipaperit, vuoden 2004 alusta
S. 1958

Dipl.ins.

Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n Jämsänkosken tehtaan palveluksessa 1984–1995 tuotannon, asiakaspalvelun ja liiketoiminnan johdon tehtävissä.

Painopaperit-toimialan liiketoiminnan kehitysjohtaja 1996–1998. LWC-tuoteryhmän johtaja 1998–2000. Sanoma- ja aikakauslehtipaperit -toimialan liiketoiminnan kehityksestä ja tukifunktioista vastaava johtaja 2000–2001. Toimialajohtaja, Hieno- ja erikoispaperit, 2002–2003.

HEIKKI PIKKARAINEN

Johtaja, Tarralaminaatit-liiketoiminta-alue, vuoden 2005 alusta
S. 1963

Maa- ja metsät. maist., MBA

Teollistamisrahasto Oy:ssä yritysanalyttikkona 1988–1989. Jaakko Pöyry Consulting Oy:ssä 1989–1998 erilaisissa yrityskauppa-, liiketoiminnan kehitys- ja yritysanalyysitehtävissä. Fortum Oyj:ssä 1998–2000 liiketoiminnan kehitys- ja johtotehtävissä. UPM:n palveluksessa vuodesta 2000 erilaisissa strategisen kehityksen johtotehtävissä vuoteen 2004.

HEIKKI SARA

Johtaja, liiketoiminnan strateginen kehittäminen, vuoden 2002 alusta
S. 1946

Tekn. tri

Yhtyneet Paperitehtaat Oy:ssä vuodesta 1976, mm. kehityspäällikkönä, tehtaanjohtajana sekä tulosyksikön johtajana Jämsänkoskella. Yhtyneitten Paperitehtaitten johtajiston jäsen 1993–1995. UPM-Kymmene Oyj:n resurssista vastaava johtaja 1996–2001.

RIITTA SAVONLAHTI

Henkilöstöjohtaja toukokuusta 2004 alkaen.
S. 1964

Kauppat. maist.

ABB:n palveluksessa henkilöstötehtävissä 1990–1994. Henkilöstöpäällikkö, Nokia Oyj, Salon

matkapuhelintehdas, 1995–2000. Henkilöstöjohtaja, Raisio Yhtymä Oyj, 2000–2001. Henkilöstöjohtaja, Elcoteq Network Oyj, 2001–2004.

HANS SOHLSTRÖM

Markkinointijohtaja maaliskuusta 2004 alkaen
S. 1964

Dipl. ins., kauppat. maist.

Oy Wilh. Schauman Ab:n, Nordland Papier GmbH:n ja Kymmene Oy:n palveluksessa 1984–1989 eri tehtävissä, mm. liiketoiminnan kehityksessä, ostossa, suunnittelussa, tuotannossa ja kunnossapidossa. Finnpaperissa markkinointiasistenttina 1989–1990. Stracel S.A:n markkinointipäällikkö vuosina 1990–1994. Tuotantoyksikön johtaja Jämsänkosken MFC- ja SC-yksiköissä 1994–1998. Painopaperit-toimialan myynnin ja markkinoinnin johtotehtävissä vuosina 1998–2002 ja Aikakauslehtipaperit-toimialan myynti- ja markkinointijohtaja 2002–2003.

KARI TOIKKA

Talous- ja rahoitusjohtaja vuoden 2002 alusta
S. 1950

Kauppat. maist.

Yhtyneet Paperitehtaat Oy:ssä vuodesta 1976 useissa eri tehtävissä. Repola Oy:n yhtymäsuunnittelujohtaja 1990–1995 ja johtokunnan jäsen 1994–1995. UPM-Kymmene Oyj:n sijoittajasuhdejohtaja 1996–1998 ja konsernin sijoittajasuhdeista ja hallinnosta vastaava johtaja 1998–2001.

MARKKU TYNKKYNYNEN

Resurssista ja liiketoiminnan tukifunktioista vastaava johtaja vuoden 2004 alusta
S. 1952

Dipl.ins.

A. Ahlström Osakeyhtiössä 1980–1982 käyttöinsinöörinä. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1982 useissa eri johtotehtävissä mm. tuotannossa, liiketoiminnan kehityksessä ja myynnissä sekä liiketoiminnan johdossa. Tehtaanjohtaja Stracel S.A:ssa 1990–1993, Jämsänkosken tulosyksikön johtaja 1994–1998. SC-tuoteryhmän johtaja 1998–2000 sekä Aikakaus- ja sanomalehtipaperit-toimialan tuoteryhmistä, teknologiasta ja tehtaista vastaava johtaja 2000–2001. Toimialajohtaja, Aikakauslehtipaperit, 2002–2003.

HARTMUT WURSTER

Toimialajohtaja, Sanomalehtipaperit, vuoden 2002 alusta
S. 1955

Dr. (Techn.)

1982–1987 Hamburger AG ja Brigl & Bergmeister, Itävalta, mm. teknologiaosaston johtajana ja tuotantopäällikkönä. Haindl Papier GmbH & Co. KG:n palveluksessa vuodesta 1987, Augsburgin tehtaan teknologiaosaston johtajana 1987–1989, Augsburgin tehtaanjohtajana 1989–1996 sekä johtajiston jäsenenä ja Aikakauslehtipaperit-toimialan johtajana 1996–2001.

SANASTO

Seuraavat termien selitykset eivät ole teknisiä määrittäjiä, vaan niiden tarkoituksena on auttaa lukijaa ymmärtämään vuosikertomuksen terminologiaa.

AIKAKAUSLEHTIPAPERI

Paperi, jota käytetään aikakauslehdissä, esitteissä, suoramyyntilehtisissä ja vastaavissa painotuotteissa.

HIENOPAPERI

Myös kirjoitus- tai puuvapaa paperi. Hienopaperi sisältää yleensä kemiallista massaa ja mekaanisen massan osuus on korkeintaan kymmenen prosenttia. Täyteainepitoisuus vaihtelee viiden ja kahdenkymmenenviiden prosentin välillä. Hienopaperin etuja ovat sen lujuus, vaaleus ja hyvät arkistointiominaisuudet. Hienopaperi voi olla päällystettyä tai päällystämätöntä.

IRROKEPAPERI

Irrotettava tarran taustapaperi.

KUITU

Paperin rakenteellinen perusyksikkö. Paperinvalmistuksessa tarvittavat kuidut saadaan pääasiassa havu- ja lehtipuista.

MASSA

Yleisnimitys puu- tai kuitumassoille, joita käytetään paperinvalmistuksessa.

Kemiallinen massa

Puukuidut on erotettu toisistaan keittämällä puuhaketta liuoksessa, joka on joko hapanta (sulfaatti) tai emäksistä (sulfiitti). Sulfaattia käytetään selvästi enemmän, ja se soveltuu lähes kaikille puutyypeille.

Mekaaninen massa

Puukuidut on erotettu toisistaan mekaanisesti.

Havupuumassa

Havupuusta saatavan massan etu on sen pitkäkuituisuus, mikä lisää paperin lujuutta.

MFS PÄÄLLYSTÄMÄTÖN ERIKOISPAPERI (MACHINE FINISHED SPECIALITY)

Päällystämätön, konekiillotettu erikoispaperi, jossa raaka-aineena käytetään mekaanista massaa ja kierrätyskuitua. Se soveltuu sanomalehtien liitteiksi, sanomalehtiin, aikakauslehtiin, kirjoihin ja luetteloihin.

MG-PAPERI (MACHINE-GLAZED PAPER), KONEKIILLOTETTU PAPERI

Paperin pinta tasoitetaan ja kiillotetaan toiselta puolelta kuivattamalla se lämmitetyllä, kiillotetulla metallitelalla, joka kuuluu koneen kuivatusosaan.

PAINOPAPERI

Graafisessa teollisuudessa ja kopiointissa käytetty paperi. Painopaperit voivat olla päällystettyjä tai päällystämättömiä.

PAPERIA KOSKEMATTOMAT PAINOMENETELMÄT (NON-IMPACT PRINTING)

Painatusmenetelmä, jossa käytetään sähköistä (electrophotographic) ja mustesuihkupainatusta. Painoelementti ei tällöin joudu kosketuksiin paperin kanssa.

PAPERIKONE (PK)

PK, paperikone, lyhennettä käytetään, kun viitataan yksittäisiin paperinvalmistuslinjoihin.

PINTAPAPERI

Tarralaminaatissa etiketin painamiseen tarkoitettu paperi.

PÄÄLLYSTETTY HIENOPAPERI (WFC)

Käytetään myös nimitystä 'päällystetty puuvapaa paperi'. Päällystyksen määrä ja kiilto määräytyvät paperin loppukäytön mukaan. Erinomaisten painatusominaisuuksiensa ansiosta päällystetty hienopaperi sopii hyvin vaativiin painatuksiin, kuten taidekirjoihin, korkealaatuisiin aikakauslehtiin ja vuosikertomuksiin. Kevyemmin päällystettyä paperia käytetään kirjoihin, aikakauslehtiin, esitteisiin ja luetteloihin.

PÄÄLLYSTETTY PAPERI

Erilaiset päällystysseokset vaikuttavat paperin pinnan laatuun ja ominaisuuksiin. Päällystysseos eli pasta levitetään paperin toiselle tai molemmille puolille, ja tuloksena on korkealuokkainen painopinta. Päällystysmassa koostuu käyttötarkoituksen edellyttämistä pigmentistä (kaoliini, kalsiumkarbonaatti, titaanioksidi, muovipigmentti jne.) sekä sideaineesta, tyypillisesti lateksista.

LWC (Light Weight Coated)

Kevyesti päällystetyn paperin kiilto, vaaleus ja pinnan tasaisuus ovat paremmat kuin päällystämättömän kiillotetun paperin. Nämä ominaisuudet ovat tärkeitä erityisesti vaativissa väripainatuksissa. LWC-paperin tärkeimpiä loppukäyttöalueita ovat laajalevikkiset aikakauslehdet, luettelot ja suoramyymintamateriaali.

MWC (Medium Weight Coated)

Yleensä kaksoispäällystetyn MWC-paperin neliöpaino on suurempi kuin kevyesti päällystetyn. Siksi se on laadultaan tasaisempaa, vaaleampaa ja kiiltävämpää kuin LWC-paperi. Paperi soveltuukin parhaiten vaativiin väripainatuksiin. Pääkäyttöalueet ovat samat kuin LWC-paperin.

MFC (Machine Finished Coated Paper)

Konekiillotettu päällystetty paperi on vaaleampaa, läpikuultamattomampaa, bulkkiempää ja jäykempää kuin esim. sanomalehtipaperi. Sitä käytetään erikoisaikakauslehtiin, kirjoihin, luetteloihin ja mainosmateriaaleihin. Konekiillotus antaa paperille mattapinnan. Tämä paperilaji sijoittuu LWC-kategorian alapuolelle pienemmän päällystämäärän ja yleensä niukemman kalanteroinnin takia. Loppukäyttökohteet ovat lähellä LWC-paperia tai samoja.

PÄÄLLYSTÄMÄTÖN HIENOPAPERI (WFU)

Tunnetaan myös nimellä 'puuvapaa paperi'. Sitä käytetään painatus- ja kirjoituspaperina, esimerkkinä A4-kopiopaperit ja tietokone-tulosteissa käytetyt paperit. Päällystämätöntä

hienopaperia käytetään värillisenä ja pintaliimattuna kirjekuoriin ja tarroihin. Konekiillotettu puuvapaa paperi sopii kääreeksi ja paperipusseiksi.

RFID

RFID (Radio Frequency Identification) -etätunnistustekniikka perustuu radioaaltajuuksien hyödyntämiseen. Tyypillinen RFID-systeemi koostuu etätunnisteista (engl. transponder tai tag), lukijalaitteesta ja tietojärjestelmästä. Lukijalaitteesta ja tietojärjestelmästä. Lukijalaitteesta pystyy lukemaan useita etätunnisteita yhtäaikaaisesti ilman näköyhteyttä. RFID-teknikkaa käytetään laajalti mm. kulunvalvonnassa, tavaravirtojen seurannassa ja tuotteiden alkuperän todentamisessa.

SANOMALEHTIPAPERI

Päällystämätön paperi, joka valmistetaan enimmäkseen mekaanisesta massasta tai keräyspaperista. Sen neliömassa on matala. Valtaosa paperista käytetään sanomalehtien painamiseen. Sitä käytetään myös aikakauslehdissä ja mainosjulkaisuissa, jotka eivät edellytä korkealaatuista väripainatusta.

SC SUPERKALANTEROITU (SUPERCALENDERED)

Superkalanteroitu paperi valmistetaan mekaanisesta tai kemiallisesta massassa, jossa täyteaineena on käytetty mineraalipigmenttiä. Tätä paperilaatua käytetään erityisesti laajalevikkisten aikakauslehtien moniväripainatukseen. Perinteinen SC-paperi soveltuu hyvin syväpainatukseen, mutta SC-laatuja on kehitetty myös offset-painatukseen soveltuviksi.

SIISTAUS

Kemiallinen käsittely, jolla paperinvalmistukseen käytettävästä kiertokuidusta poistetaan painoväri ja muut lisäaineet.

SILIKONIPAPERI

Toiselta puolelta silikonikäsitelty paperi, joka muodostaa erityisteippien repäisyosan. Paperia käytetään esimerkiksi hygieniatuotteissa ja tarroissa.

SYVÄPAINATUS, KOHOPAINATUS

Syväpainatus tapahtuu painotelalla, johon painettava kuvio on kaiverrettu. Värit ovat ohuita ja nopeasti kuivuvia. Syväpainatuksen vastakohta on kohopainatus, jossa painettava kuva on telalla kohokuvana.

TARRALAMINAATTI

Pinta- ja irrokepaperilaminaatti, josta valmistetaan muun muassa hinta- ja tuotetarroja sekä tarroja tietokonekäyttöön. Tarralaminaattia kutsutaan myös paineherkäksi paperiksi (pressure sensitive paper).

TARRAPAPERI

Tarroihin käytetään sekä pinta- että irrokepaperia. Pintapapereilta edellytetään hyvää painettavuutta. Irrokepapereiden pinnan silikonointi taas mahdollistaa tarran helpon irtoamisen pohjapaperista.

UUSIOKUITU

Keräyspaperista valmistettu kuitu.

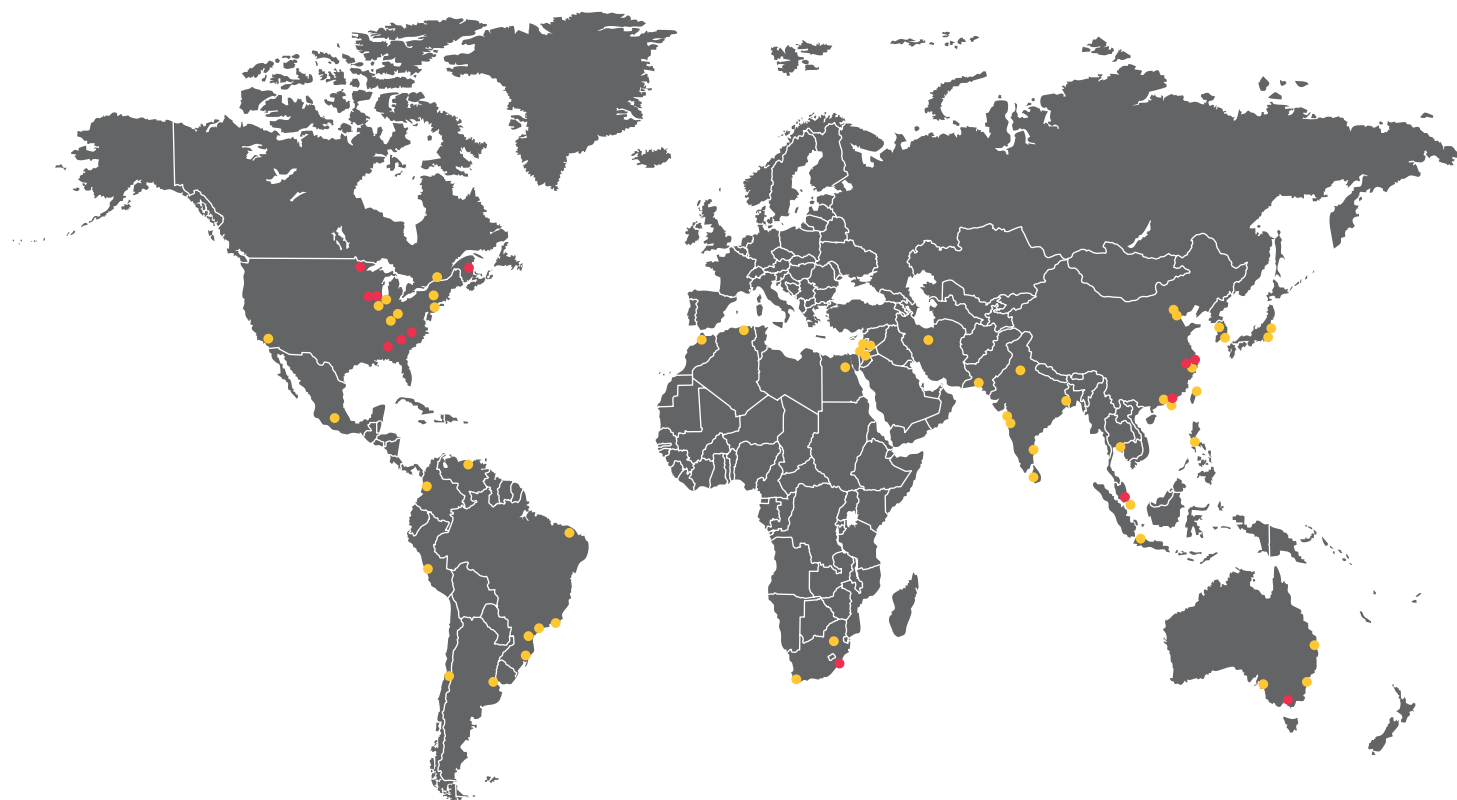
UUSIOPAPERI

Keräyspaperista valmistettu paperi.

VOIMAPAPERI

Vahva pakkauspaperi, joka on valmistettu pitkäkuituisesta havupuumassasta. Voimapaperia käytetään etupäässä kantokasseissa, pusseissa ja pakkauskääreenä.

TUOTANTOLAITOKSET JA MYYNTIVERKOSTO

- Tuotantolaitos
- Myyntiyhtiö tai agentti

TUOTANTOLAITOKSET

UPM viittaa yhtiöihin, joiden virallisessa nimessä esiintyy UPM-Kymmene. Muut nimet ovat yksiköiden tai yhtiöiden virallisia nimiä.

Alankomaat

Loparex, Apeldoorn

Australia

Raflatac,
Braeside (Melbourne)

Espanja

Raflatac, Polinyá (Barcelona)

Etelä-Afrikka

Raflatac, Pinetown

Iso-Britannia

UPM
– Caledonian Paper, Irvine
– Shotton Paper, Shotton

Loparex, Glossop
Raflatac, Scarborough
Walki Wisa, Garstang

Itävalta

UPM, Steyrermühl

Steyrermühl Sägewerks-
gesellschaft

Kanada

UPM, Miramichi,
New Brunswick

Kiina

UPM, Changshu

Loparex, Guangzhou
Raflatac, Shanghai
Walki Wisa, Shanghai

Malesia

Raflatac, Johor

Ranska

UPM
– Grand-Couronne
– Docelles
Stracel, Strasbourg

Raflatac, Pompey (Nancy)

UPM

– Aigrefeuille
– Boulogne sur Mer
– Loulay

Ruotsi

Walki Wisa, Arnäsfall

Saksa

UPM
– Augsburg
– Schongau
– Schwedt
Nordland Papier, Dörpen

Walki Wisa GmbH

– Jülich
– Steinfurt

Suomi

Paperitehtaat
UPM
– Jämsänkoski
– Kaipola
– Kajaani
– Kaukas, Lappeenranta
– Kymi, Kuusankoski
– Rauma
– Tervasaari, Valkeakoski
– Voikkaa
– Wisapaper, Pietarsaari

Sellutehtaat

UPM
– Kaukas, Lappeenranta
– Kymi, Kuusankoski
– Tervasaari, Valkeakoski
– Wisapulp, Pietarsaari

Jalostustehtaat

Loparex, Lohja
Raflatac, Tampere
Walki Wisa
– Pietarsaari
– Valkeakoski
Rafsec, Tampere

Sahat

UPM
– Alholma, Pietarsaari
– Heinola
– Kajaani
– Kaukas, Lappeenranta
– Korkeakoski, Juupajoki
– Leivonmäki
– Seikku, Pori

Puunjalostustehtaat

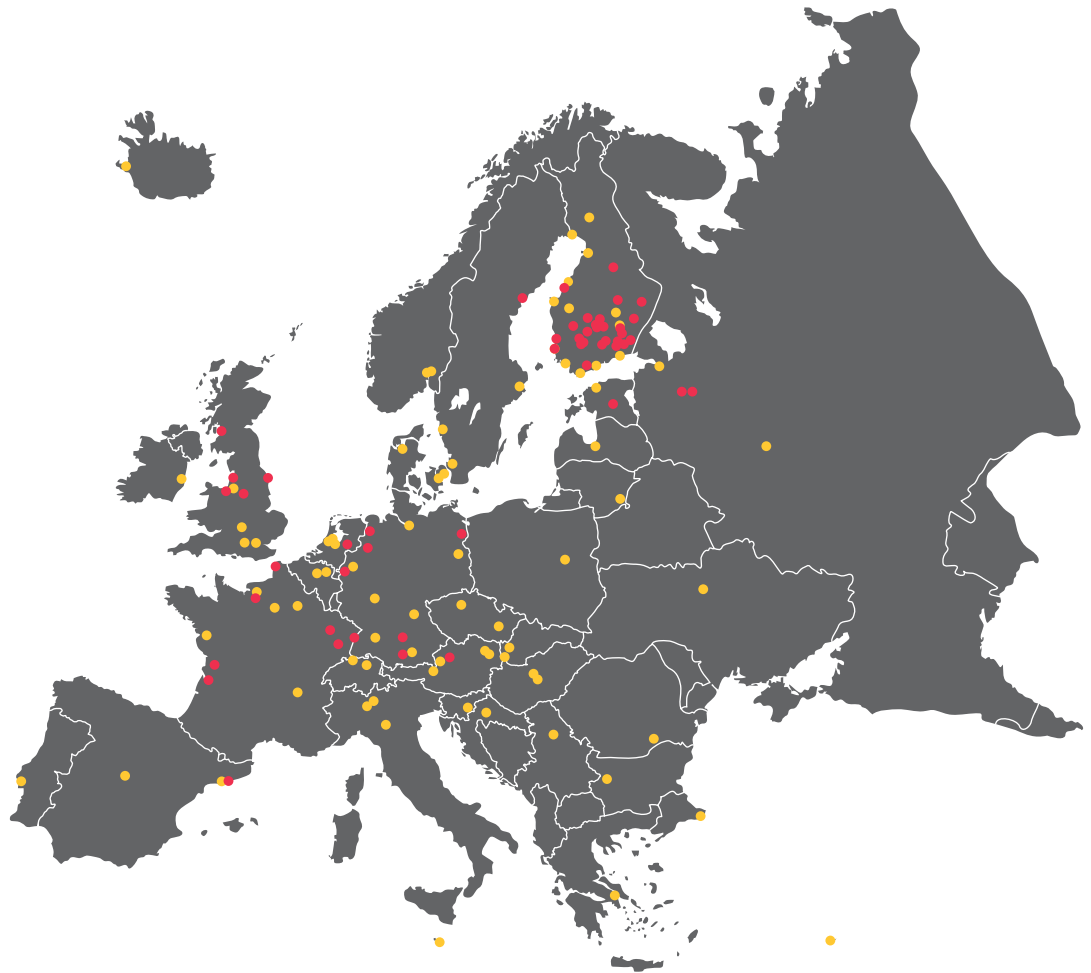
UPM
– Alholma
– Aureskoski
– Heinola
– Kaukas, Lappeenranta
– Luumäki
– Parkano

Vaneritehtaat

UPM
– Heinola
– Joensuu
– Jyväskylä, Säynätsalo
– Kaukas, Lappeenranta
– Kuopio
– Lahti
– Pello, Ristiina
– Savonlinna

Viilutehtaat

UPM
– Kalso, Vuohijärvi
– Keuruu
– Lohja

MYYNTIVERKOSTO

(sijaintimaat luettelut alla)

Venäjä

ZAO Chudovo-RWS,
Chudovo
ZAO Pestovo Novo, Pestovo

Viro

UPM, Otepää

Yhdysvallat

Blandin, Grand Rapids, MN

Loparex

– Cullman, AL
– Dixon, IL
– Eden, NC
– Iowa City, IA
Raflatac, Fletcher, NC

Pohjois-Amerikka

Kanada
Meksiko
Yhdysvallat

Etelä-Amerikka

Argentiina
Brasilia
Chile
Kolumbia
Peru
Venezuela

Eurooppa

Alankomaat
Belgia
Bulgaria
Espanja
Irlanti
Islanti
Iso-Britannia

Italia

Itävalta
Kreikka
Kroatia
Kypros
Latvia
Liettua
Malta
Norja
Portugali
Puola
Ranska
Romania
Ruotsi
Saksa
Serbia ja Montenegro
Slovakia
Slovenia
Suomi
Sveitsi
Tanska

Tsekin tasavalta

Turkki
Ukraina
Unkari
Venäjä
Viro

Aasia

Filippiinit
Hong Kong
Indonesia
Intia
Iran
Israel
Japani
Jordania
Kiina
Korean tasavalta
Libanon
Malesia
Pakistan

Singapore

Sri Lanka
Syyria
Taiwan
Thaimaa

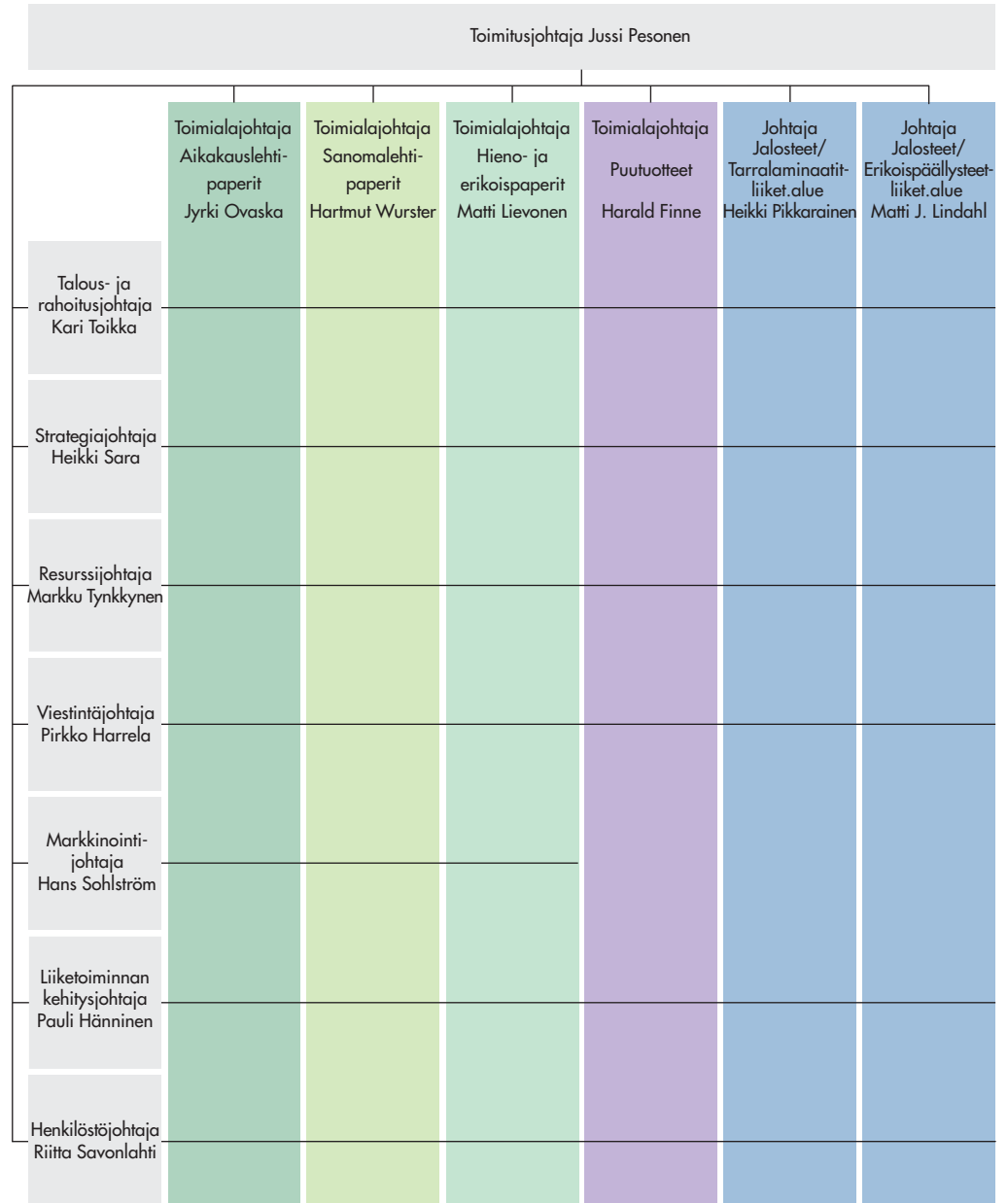
Afrikka

Algeria
Egypti
Etelä-Afrikka
Marokko

Oseania

Australia

PERUS-
ORGANISAATIO
1.1.2005

YHTEYSTIETOJA

www.upm-kymmene.com

KONSERNIHALLINTO

UPM
Eteläesplanadi 2
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 0204 15 111
Faksi 0204 15 110

UPM
Viestintä
Eteläesplanadi 2
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 0204 15 0617
Faksi 0204 15 0308
Sähköposti info@upm-kymmene.com

UPM
Sijoittajasuhteet
Eteläesplanadi 2
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 0204 15 0033
Faksi 0204 15 0303
Sähköposti ir@upm-kymmene.com

PAPERITOIMIALAT

UPM
Aikakauslehtipaperit
Eteläesplanadi 2
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 0204 15 111
Faksi 0204 15 0509

UPM
Sanomalehtipaperit
Georg-Haindl-Strasse 5
D-86153 Augsburg
Deutschland
Puh. +49 821 31090
Faksi +49 821 3109 156

UPM
Hieno- ja erikoispaperit
Eteläesplanadi 2
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 0204 15 111
Faksi 0204 15 0514

JALOSTUSTOIMIALA

UPM
Tarralaminaatit
Tesomankatu 31
PL 53
33101 Tampere
Puh. 0204 16 143
Faksi 0204 16 8034

UPM
Erikoispäällysteet
Esplanade 41
D-20354 Hamburg
P.O. Box 30 49 26
D-20316 Hamburg
Deutschland
Puh. +49 40 341 02 0
Faksi +49 40 341 02 444

PUUTUOTETOIMIALA

UPM
Puutuotetoimiala
Eteläesplanadi 2
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 0204 15 111
Faksi 0204 15 0388

Tietyt tämän katsauksen kannanotot, jotka eivät koske jo toteutuneita tosiasioita, ovat tulevaisuutta koskevia arvioita. Tällaisia arvioita ovat esimerkiksi odotukset, jotka koskevat markkinoiden kasvua ja kehitystä; kasvua ja kannattavuutta koskevat odotukset sekä lausumat, joissa esiintyy sana ”uskoa”, ”odottaa”, ”ennakoida”, ”aavistaa” tai muut vastaavat ilmaisut. Koska nämä arviot perustuvat tähänhetkisiin suunnitelmiin ja arvioihin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että todelliset tulokset poikkeavat olennaisesti niitä koskevista kannanotoista. Tällaisia tekijöitä ovat mm. (1) toimintaedellytykset kuten esim. tuotannon jatkuva onnistuminen ja siitä saatava tehokkuushyöty, tuotekehityksen jatkuva onnistuminen, uusien tuotteiden kysyntä, nykyisten ja tulevien yhteistyöjärjestelyiden onnistuminen, liiketoimintastrategian tai kehityssuunnitelmien tai -kohteiden muuttuminen, konsernin patenttien ja muiden immateriaalioikeuksien tuottaman suojan muuttuminen, edellytysten muuttuminen koskien pääoman saantia hyväksyttävillä ehdoilla; (2) alan olosuhteet kuten esim. tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailutilanne, konsernin tuotteiden maailmanlaajuiset vallitsevat ja tulevat markkinahinnat ja niitä koskevat hinnoittelupaineet, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne, kilpailijoiden mahdolliset uudet kilpailevat tuotteet ja teknologia; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne kuten esim. konsernin maantieteellisten päämarkkina-alueiden taloudellinen kasvuaste tai valuuttakurssien ja korkotason muutokset.

UPM VUOSIKERTOMUS 2004

PAPERI:

PAINOTALO:

Kansi UPM Finesse premium silk, 250 g/m²
Tilinpäätös UPM Fine, 90 g/m²
Muut sivut UPM Finesse premium silk, 135 g/m²

F.G. Lönnberg

www.upm-kymmene.com